

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 27. 11. 2003 Časová verzia predpisu účinná od: 9.11.2006 do: 31.12.2006

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

461

ZÁKON

z 30. októbra 2003

o sociálnom poistení

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

PRVÝ DIEL

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet a pôsobnosť zákona

(1) Tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia.

(2) Tento zákon upravuje aj výber, registráciu a postúpenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.¹⁾

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, colníkov^{1a)} (ďalej len „policajt“), príslušníkov ozbrojených síl, ktorí vykonávajú profesionálnu službu v ozbrojených silách²⁾ (ďalej len „profesionálny vojak“), a vojakov, ktorí sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravovali na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách³⁾ (ďalej len „vojak prípravnej služby“), ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 2

Rozsah sociálneho poistenia

Sociálne poistenie podľa tohto zákona je

- a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,
- b) dôchodkové poistenie, a to
 - 1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,

2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,
- c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len „pracovný úraz“) a choroby z povolania,
- d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
- e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

DRUHÝ DIEL

ZÁKLADNÉ POJMY

§ 3

Zárobková činnosť

Zárobková činnosť podľa tohto zákona je

- a) na účely nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia
1. činnosť zamestnanca,
 2. činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorej je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená,
- b) na účely poistenia v nezamestnanosti činnosť zamestnanca.

§ 4

Zamestnanec

(1) Zamestnanec podľa tohto zákona je

- a) fyzická osoba v pracovnom pomere,⁴⁾
- b) fyzická osoba v štátnozamestnaneckom pomere,⁵⁾
- c) fyzická osoba v služobnom pomere,⁶⁾
- d) člen družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu,⁷⁾
- e) ústavný činiteľ⁸⁾, verejný ochranca práv⁹⁾ a poslanec Európskeho parlamentu, ktorý bol zvolený na území Slovenskej republiky (ďalej len „poslanec Európskeho parlamentu“),^{9a)}
- f) predseda vyššieho územného celku,¹⁰⁾ starosta obce,¹¹⁾ starosta mestskej časti v Bratislave, starosta mestskej časti v Košiciach a primátor mesta,
- g) poslanec vyššieho územného celku, poslanec obecného zastupiteľstva, poslanec mestského zastupiteľstva, poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach, ktorí sú dlhodobo uvoľnení na výkon funkcie,
- h) doktorand v dennej forme doktorandského štúdia,¹²⁾
- i) pestún v zariadení pestúnskej starostlivosti,¹³⁾
- j) fyzická osoba vo výkone väzby¹⁴⁾ a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody,¹⁵⁾ ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác,¹⁶⁾
- k) riaditeľ štátneho podniku.^{16a)}

(2) Zamestnanec na účely úrazového poistenia a garančného poistenia je aj fyzická osoba, ktorá vykonáva práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

§ 5

Samostatne zárobkovo činná osoba

Samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

- a) vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách¹⁷⁾ a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- b) má oprávnenie prevádzkovať živnosť,¹⁸⁾
- c) má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu,²¹⁾
- d) je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti,²²⁾
- e) vykonáva športovú činnosť zárobkovo, ale nie v pracovnom pomere,
- f) vykonáva činnosť obchodného zástupcu.²³⁾

§ 6

Poistenec

(1) Poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

(2) Poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2.

(3) Poistencom patria práva pri výkone sociálneho poistenia rovnako v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení ustanovenou osobitným zákonom.^{23a)}

(4) Poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona.^{23a)}

§ 7

Zamestnávateľ

(1) Zamestnávateľ podľa tohto zákona je pre

- a) fyzickú osobu v pracovnom pomere právnická osoba alebo fyzická osoba, ku ktorej je fyzická osoba v pracovnom pomere,
- b) fyzickú osobu v štátnozamestnaneckom pomere služobný úrad,
- c) fyzickú osobu v služobnom pomere služobný úrad alebo služobný orgán, v ktorom fyzická osoba vykonáva štátnu službu,
- d) člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, družstvo,
- e) ústavného činiteľa orgán, ktorý obstaráva veci ústavného činiteľa súvisiace s výkonom jeho mandátu alebo funkcie, pre verejného ochrancu práv Kancelária verejného ochrancu práv a pre poslanca Európskeho parlamentu Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky,
- f) predsedu vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre starostu obce obec, pre starostu mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave, pre starostu mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach a pre primátora mesta mesto,

- g) poslanca vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre poslanca obecného zastupiteľstva obec, pre poslanca mestského zastupiteľstva mesto, pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave a pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach,
- h) doktoranda v dennej forme doktorandského štúdia právnická osoba, v ktorej sa toto štúdium vykonáva,
- i) fyzickú osobu, ktorá je pestúnom v zariadení pestúnskej starostlivosti, vyšší územný celok alebo obec, ktorý zriadil zariadenie pestúnskej starostlivosti,
- j) fyzickú osobu vo výkone väzby¹⁴⁾ a pre fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody,¹⁵⁾ ak sú zaradené do práce, okrem fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác,¹⁶⁾ ústav na výkon väzby alebo ústav na výkon trestu odňatia slobody,
- k) riaditeľa štátneho podniku štátny podnik.

(2) Zamestnávateľ na účely úrazového poistenia a garančného poistenia je aj právnická osoba alebo fyzická osoba, pre ktorú zamestnanec vykonáva prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

(3) Právnická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 je zamestnávateľ, ak jej sídlo alebo adresa jej organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky.

(4) Fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. a) a odseku 2 je zamestnávateľ, ak má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt.²⁵⁾

§ 8

Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré

- a) zamestnanec uvedený v § 4 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi,²⁶⁾
- b) fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(2) Choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe

- a) zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh,
- b) fyzickej osobe uvedenej v § 17 ods. 2 pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(3) Choroba z povolania je aj choroba, ktorá bola zistená pred jej zaradením do zoznamu chorôb z povolania, najviac tri roky pred dňom jej zaradenia do tohto zoznamu.

(4) Plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je

- a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,
- b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a

c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

(5) V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je

- a) úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu,²⁷⁾ stravovanie, ošetrovanie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, s výnimkou uvedenou v písmene b),
- b) vyšetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení vykonané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrovanie v zdravotníckom zariadení pri prvej pomoci a cesta na ne a späť,
- c) účasť zamestnanca na vzdelávaní, prehlbovaní kvalifikácie alebo na jej zvyšovaní, na ktorých sa zamestnanec zúčastnil na príkaz zamestnávateľa, vrátane školenia alebo vzdelávania organizovaného odborovou organizáciou alebo vyšším odborovým orgánom pre zamestnancov a pre funkcionárov výboru odborej organizácie, ak sa na nich zúčastňujú so súhlasom alebo s vedomím zamestnávateľa,
- d) povinná účasť zamestnanca na rekondičnom pobyte²⁸⁾ alebo v priamej súvislosti s ňou.

(6) V priamej súvislosti s činnosťou fyzických osôb uvedených v § 17 ods. 2 sú úkony potrebné na výkon tejto činnosti a zvyčajné úkony počas tejto činnosti; odsek 5 písm. a) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

(7) Pracovný úraz a choroba z povolania nie je služobný úraz a choroba z povolania, ktoré vznikli pri výkone služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby alebo v súvislosti s nimi.

§ 9

Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa

- a) do skončenia povinnej školskej dochádzky,²⁹⁾
- b) po skončení povinnej školskej dochádzky,²⁹⁾ najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak
 1. sa sústavne pripravuje na povolanie,
 2. pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť alebo
 3. pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

(2) Dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav nezaopatreného dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe č. 2, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy majú trvať alebo trvajú dlhšie ako jeden rok a ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

(3) Nezaopatrené dieťa nie je dieťa,

- a) ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, ak už získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu,³⁰⁾ alebo
- b) ktoré je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

§ 10**Sústavná príprava na povolanie**

(1) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky²⁹⁾ alebo štúdium na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.³¹⁾

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa začína

- a) žiakovi strednej školy od začiatku školského roka nasledujúceho po školskom roku, v ktorom skončí povinnú školskú dochádzku,
- b) študentovi vysokej školy odo dňa zápisu na štúdium prvého stupňa alebo na štúdium druhého stupňa.

(3) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa končí

- a) žiakovi strednej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom,³²⁾
- b) študentovi vysokej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.³³⁾

(4) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

- a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- b) od skončenia štúdia na strednej škole do zápisu na štúdium na vysokú školu vykonaného v kalendárnom roku, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,³²⁾ najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené,
- d) od získania vysokoškolského vzdelania prvého stupňa do zápisu na vysokoškolské štúdium druhého stupňa, ak zápis na vysokoškolské štúdium druhého stupňa bol vykonaný do konca kalendárneho roka, v ktorom bolo získané vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa.

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj iné štúdium alebo výučba, ak sú svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) postavené na roveň štúdia na školách uvedených v odseku 1.

§ 11**Všeobecný vymeriavací základ**

(1) Všeobecný vymeriavací základ je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“) za príslušný kalendárny rok.

(2) Všeobecný vymeriavací základ v poslednom kalendárnom roku rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 sa rovná všeobecnému vymeriavaciemu základu za predposledný kalendárny rok rozhodujúceho obdobia.

(3) Všeobecné vymeriavacie základy v kalendárnych rokoch pred rokom 2003 sú uvedené v prílohe č. 3.

(4) Suma všeobecného vymeriavacieho základu po roku 2002 za príslušný kalendárny rok sa ustanoví opatrením, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka zákonov“) najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka nasledujúceho po príslušnom kalendárnom roku.

§ 12**Platobná neschopnosť zamestnávateľa**

(1) Zamestnávateľ je na účely tohto zákona platobne neschopný, ak bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu.

(2) Deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa je deň doručenia návrhu na vyhlásenie konkurzu príslušnému súdu.

TRETÍ DIEL**DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA, DÔCHODKOVÉHO POISTENIA, ÚRAZOVÉHO POISTENIA, GARANČNÉHO POISTENIA A POISTENIA V NEZAMESTNANOSTI****§ 13**

(1) Z nemocenského poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú nemocenské dávky, a to

- a) nemocenské,
- b) ošetrovné,
- c) vyrovnávacía dávka,
- d) materské.

(2) Z dôchodkového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú dôchodkové dávky, a to

- a) zo starobného poistenia
 - 1. starobný dôchodok,
 - 2. predčasný starobný dôchodok,
 - 3. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
 - 4. sirotsky dôchodok,
- b) z invalidného poistenia
 - 1. invalidný dôchodok,
 - 2. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
 - 3. sirotsky dôchodok.

(3) Z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to

- a) úrazový príplatok,
- b) úrazová renta,
- c) jednorazové vyrovnanie,
- d) pozostalostná úrazová renta,
- e) jednorazové odškodnenie,
- f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné,
- g) rekvalifikácia a rekvalifikačné,
- h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- i) náhrada nákladov spojených s liečením,

j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

(4) Z garančného poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka garančného poistenia.

(5) Z poistenia v nezamestnanosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka v nezamestnanosti.

ŠTVRTÝ DIEL

OSOBNÝ ROZSAH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 14

Osobný rozsah nemocenského poistenia

(1) Povinne nemocensky poistení sú

- a) zamestnanec, ktorý vykonáva prácu na území Slovenskej republiky alebo mimo územia Slovenskej republiky počas obdobia určeného zamestnávateľom, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10.

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt.²⁵⁾

(3) Povinné nemocenské poistenie sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

§ 15

Osobný rozsah dôchodkového poistenia

(1) Povinne dôchodkovo poistení sú

- a) zamestnanec, ktorý vykonáva prácu na území Slovenskej republiky alebo mimo územia Slovenskej republiky počas obdobia určeného zamestnávateľom, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10,
- c) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) alebo b), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, nedovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok (ďalej len „dôchodkový vek“) a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,
- d) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky najdlhšie do 18 rokov jeho veku, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až c), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, nedovŕšila dôchodkový vek a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu

tejto starostlivosti,

- e) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie podľa osobitného predpisu³⁵⁾ v rozsahu najviac 12 rokov, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až d), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, nedovršila dôchodkový vek a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tohto opatrovania; do obdobia 12 rokov dôchodkového poistenia sa započítava aj obdobie dôchodkového poistenia získané z dôvodu uvedeného v písmene d),
- f) na účely starobného poistenia fyzická osoba, ktorej sa vypláca invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266 a fyzická osoba, ktorej sa vypláca úrazová renta priznaná podľa § 88 do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku.

(2) Fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. c) a d) je rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, jeho manžel (manželka) a fyzická osoba, ktorej bolo toto dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(3) Riadna starostlivosť podľa odseku 1 písm. c) a d) je riadna starostlivosť podľa osobitného predpisu.³⁶⁾

(4) Dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt.²⁵⁾

(5) Nárok na dôchodkové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka) a nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 4 a po poberateľoch starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku.

Osobný rozsah úrazového poistenia

§ 16

Povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ okrem zamestnávateľa sudcu podľa osobitného predpisu³⁸⁾ a zamestnávateľa prokurátora podľa osobitného predpisu.³⁹⁾

§ 17

(1) Nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Nárok na úrazové dávky v rozsahu ustanovenom týmto zákonom má aj

- a) žiak strednej školy a študent vysokej školy, ktorí utrpeli pracovný úraz alebo im vznikla choroba z povolania pri praktickom vyučovaní v období odbornej (výrobnej) praxe,
- b) fyzická osoba združená v Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky a v iných občianskych združeniach, ktorá utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarom podľa osobitného predpisu,⁴¹⁾ a člen banského záchranného zboru, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri činnostiach tohto zboru,
- c) fyzická osoba, ktorá na výzvu orgánu verejnej moci alebo veliteľa zásahu a podľa jeho pokynov, prípadne s jeho vedomím osobne pomáha pri havárii, živelné pohrome a inej mimoriadnej udalosti alebo pri odstraňovaní ich následkov a pri výkone týchto činností utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania,

- d) dobrovoľný zdravotník Slovenského Červeného kríža alebo inej právnickej osoby, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výkone zdravotníckych služieb pri športovom podujatí alebo spoločenskom podujatí,
- e) dobrovoľný člen horskej služby alebo iná fyzická osoba, ktorí na výzvu horskej služby a podľa jej pokynov osobne pomáhali pri záchrannej akcii v teréne a pri výkone tejto činnosti utrpeli pracovný úraz alebo im vznikla choroba z povolania.

(3) Nárok na úrazové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka), nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 2 a fyzická osoba, voči ktorej mala fyzická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť.

§ 18

Osobný rozsah garančného poistenia

(1) Povinne garančne poistený je zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 1 písm. a) a d) a v § 7 ods. 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinne garančne poistený nie je zamestnávateľ uvedený v odseku 1, ktorý je zastupiteľský úrad cudzieho štátu, a zamestnávateľ, na ktorého nemôže byť vyhlásený konkurz podľa osobitného predpisu.^{41a)}

(3) Nárok na dávku garančného poistenia z garančného poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 písm. a) a d) a v § 4 ods. 2 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 19

Osobný rozsah poistenia v nezamestnanosti

(1) Povinne poistený v nezamestnanosti je zamestnanec, ktorý je povinne nemocensky poistený, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolenie na trvalý pobyt.²⁵⁾

(3) Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na

- a) zamestnanca podľa osobitného predpisu⁴²⁾ a zamestnanca podľa § 4 ods. 1 písm. j),
- b) fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

PIATY DIEL

VZNIK A ZÁNİK SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 20

Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca

Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca vzniká

- a) fyzickej osobe v pracovnom pomere odo dňa vzniku pracovného pomeru a zaniká dňom skončenia pracovného pomeru,
- b) fyzickej osobe v štátnozamestnaneckom pomere odo dňa vzniku štátnozamestnaneckého pomeru a zaniká dňom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru,

- c) fyzickej osobe v služobnom pomere odo dňa vzniku služobného pomeru a zaniká dňom skončenia služobného pomeru,
- d) členovi družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, odo dňa vzniku pracovného vzťahu k družstvu a zaniká dňom zániku pracovného vzťahu k družstvu,
- e) ústavnému činiteľovi, verejnému ochrancovi práv, predsedovi vyššieho územného celku, starostovi obce, starostovi mestskej časti v Bratislave, starostovi mestskej časti v Košiciach a primátorovi mesta odo dňa, ktorý je určený na nástup do funkcie, poslancovi Európskeho parlamentu odo dňa začiatku prvej schôdze Európskeho parlamentu po vykonaných voľbách a poslancovi Európskeho parlamentu, ktorý nastupuje ako náhradník, odo dňa, ktorý je uvedený v osvedčení ako deň, ktorým sa stal poslancom Európskeho parlamentu,^{42a)} a zaniká dňom zániku mandátu,
- f) poslancovi vyššieho územného celku, poslancovi obecného zastupiteľstva, poslancovi mestského zastupiteľstva, poslancovi miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslancovi miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach odo dňa, od ktorého je dlhodobo uvoľnený z výkonu činnosti zamestnanca na výkon funkcie poslanca, a zaniká dňom, od ktorého už nie je dlhodobo uvoľnený na výkon tejto funkcie,
- g) doktorandovi odo dňa zápisu na dennú formu doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu¹²⁾ a zaniká dňom, ktorým doktorand prestal byť doktorandom,
- h) pestúnovi v zariadení pestúnskej starostlivosti odo dňa začatia výkonu pestúnskej starostlivosti a zaniká dňom skončenia výkonu pestúnskej starostlivosti,
- i) fyzickej osobe vo výkone väzby¹⁴⁾ a fyzickej osobe vo výkone trestu odňatia slobody¹⁵⁾ odo dňa zaradenia do práce s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác¹⁶⁾ a zaniká dňom vyradenia z práce,
- j) riaditeľovi štátneho podniku odo dňa vymenovania a zaniká dňom uplynutia obdobia, na ktoré bol vymenovaný, dňom vzdania sa funkcie, dňom odvolania alebo dňom jeho smrti.

§ 21

Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby

(1) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾ vzniká od 1. októbra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10, a zaniká 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 10.

(3) Hranica príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo výnosu súvisiaceho s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou zistená na základe

dodatočného daňového priznania alebo dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane je rozhodujúca na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia len vtedy, ak má vplyv na aktuálne nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie. Zmena poistenia sa vykoná od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo predložené dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom správca dane vydal dodatočný platobný výmer.

(4) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniká vždy

- a) samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. a) dňom odhlásenia sa z evidencie podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- b) samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b) a c) dňom zániku týchto oprávnení, a samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. c) odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu,²¹⁾ ak od tohto dňa podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c),
- c) samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. d) dňom vystúpenia z verejnej obchodnej spoločnosti alebo z komanditnej spoločnosti alebo dňom výmazu verejnej obchodnej spoločnosti a komanditnej spoločnosti z obchodného registra,
- d) samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. e) dňom skončenia platnosti zmluvy, na ktorej základe vykonávala športovú činnosť,
- e) samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. f) dňom zániku obchodného zastúpenia.²³⁾

§ 22

Vznik a zánik povinného dôchodkového poistenia iných fyzických osôb

(1) Povinné dôchodkové poistenie vzniká fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) až e) odo dňa prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa podania prihlášky na dôchodkové poistenie. Fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c), ktorá podala prihlášku na dôchodkové poistenie do 15 dní odo dňa narodenia dieťaťa, vzniká povinné dôchodkové poistenie odo dňa narodenia dieťaťa. Ak sa o dieťa uvedené v § 15 ods. 1 písm. c) a d) v tom istom období riadne stará viac fyzických osôb uvedených v § 15 ods. 2, povinné dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti vznikne fyzickej osobe, ktorá podá prihlášku na dôchodkové poistenie ako prvá. Povinné dôchodkové poistenie fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) zaniká dňom skončenia riadnej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku, najneskôr dňom dovŕšenia šiestich rokov veku dieťaťa. Povinné dôchodkové poistenie fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. d) zaniká dňom skončenia riadnej starostlivosti o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, najneskôr dňom dovŕšenia 18 rokov veku tohto dieťaťa. Povinné dôchodkové poistenie fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. e) zaniká dňom skončenia poskytovania peňažného príspevku za opatrovanie podľa osobitného predpisu,³⁵⁾ najneskôr dňom získania 12 rokov povinného dôchodkového poistenia podľa § 15 ods. 1 písm. e).

(2) Povinné dôchodkové poistenie vzniká fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. f) odo dňa, v ktorom nastala skutočnosť podmieňujúca povinné dôchodkové poistenie, a zaniká dňom, v ktorom zanikla skutočnosť podmieňujúca povinné dôchodkové poistenie.

§ 23

Vznik a zánik nemocenského poistenia dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, vznik a zánik dôchodkového poistenia dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a vznik a zánik poistenia v nezamestnanosti dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti

Dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe a dobrovoľne

poistenej osobe v nezamestnanosti vzniká nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti odo dňa prihlásenia sa na tieto poistenia, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z týchto poistení, najskôr odo dňa podania odhlášky.

§ 24

Vznik a zánik úrazového poistenia

Úrazové poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca, a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca.

§ 25

Vznik a zánik garančného poistenia

Garančné poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 písm. a) a d) a v § 4 ods. 2, a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 písm. a) a d) a v § 4 ods. 2.

§ 26

Prerušenie povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti

(1) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti, ak osobitný predpis^{43a)} neustanovuje inak, v období, v ktorom

- a) čerpá pracovné voľno bez náhrady mzdy podľa osobitného predpisu⁴⁴⁾ alebo čerpá služobné voľno bez nároku na plat alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu,⁶⁾
- b) je dlhodobo uvoľnený z pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo zo služobného pomeru na výkon verejnej funkcie, na výkon odborovej funkcie alebo na výkon funkcie člena zamestnaneckej rady podľa osobitného predpisu,⁴⁵⁾ ak sa mu neposkytuje náhrada mzdy,
- c) má neospravedlnenú neprítomnosť v práci,
- d) je vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody; to platí vo vzťahu k činnosti, z ktorej je povinne nemocensky poistený a povinne dôchodkovo poistený a počas jej vykonávania bol vzatý do výkonu väzby alebo nastúpil výkon trestu odňatia slobody,
- e) čerpá rodičovskú dovolenku podľa osobitného predpisu,^{45a)} ak ide o ženu a v období, v ktorom čerpá rodičovskú dovolenku podľa osobitného predpisu,^{45a)} a nemá nárok na materské, ak ide o muža.

(2) Samostatne zárobkovo činnnej osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v období, v ktorom je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody; časť vety za bodkočiarkou v odseku 1 písm. d) platí rovnako.

(3) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 11. dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti a odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia.

(4) Samostatne zárobkovo činnnej osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie od 11. dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti a v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného

predpisu,^{45b)} ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby. Samostatne zárobkovo činnnej osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie aj odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia.

(5) Vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa odsekov 1 až 4 sa posudzuje rovnako ako zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako vznik týchto poistení.

ŠIESTY DIEL

SPÔSOBILOSŤ FYZICKEJ OSOBY V PRÁVNÝCH VZŤAHOCH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 27

(1) Spôsobilosť fyzickej osoby mať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

(2) Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a brať na seba povinnosti vzniká dovŕšením 15. roku veku.

(3) Fyzická osoba mladšia ako 15 rokov veku musí byť zastúpená zákonným zástupcom. Kto je zákonný zástupca tejto fyzickej osoby, ustanovuje osobitný predpis.⁴⁶⁾

(4) Na pozbavenie a na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, na zákonného zástupcu fyzickej osoby, ktorá bola tejto spôsobilosti pozbavená alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, a na vyhlásenie fyzickej osoby za mŕtvu sa vzťahuje osobitný predpis.⁴⁷⁾

SIEDMY DIEL

PRÁVNE ÚKONY A POČÍTANIE LEHÔT

§ 28

Právne úkony

Na právne úkony v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,⁴⁷⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 29

Počítanie lehôt v sociálnom poistení

(1) Na počítanie lehôt v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,⁴⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak posledný deň lehoty ustanovenej v konaní vo veciach sociálneho poistenia podľa tretej časti prípadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, je posledný deň lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na príslušnom orgáne vykonávajúcim sociálne poistenie alebo ak sa podanie odovzdá na prepravu poštou, alebo odošle elektronickou poštou.

DRUHÁ HLAVA NEMOCENSKÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL

VŠEOBECNÉ PODMIENKY NÁROKU NA NEMOCENSKÉ DÁVKY

§ 30

Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky zamestnanca

Zamestnanec má nárok na nemocenskú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

- a) splnil podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku počas trvania nároku na výplatu nemocenskej dávky alebo v ochrannej lehote a
- b) nemá príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 6 za obdobie, v ktorom nevykonáva činnosť zamestnanca z dôvodov uvedených v § 33 ods. 1, § 39 ods. 1, § 48 ods. 1 a § 49 ods. 1.

§ 31

Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby

(1) Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba majú nárok na nemocenskú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

- a) splnili podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku počas trvania nároku na výplatu nemocenskej dávky alebo v ochrannej lehote a
- b) zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky za obdobie nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky. Podmienka zaplata poistného sa považuje za splnenú, ak suma dlžného poistného ku dňu splatnosti poistného je v úhrne nižšia ako 100 Sk.

(2) Ak vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky v kalendárnom mesiaci, v ktorom povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe prvýkrát vzniklo nemocenské poistenie, vznikne nárok na nemocenskú dávku, ak za tento mesiac zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na nemocenské poistenie. Na splnenie podmienky zaplata poistného odsek 1 písm. b) posledná veta platí rovnako.

(3) Povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, ktorým vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky v ochrannej lehote, vznikne nárok na nemocenskú dávku, ak zaplatili poistné na nemocenské poistenie za obdobie nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na nemocenské poistenie. Na splnenie podmienky zaplata poistného odsek 1 písm. b) posledná veta platí rovnako.

§ 32

Ochranná lehota

(1) Ochranná lehota je 42 dní po zániku nemocenského poistenia, ak tento zákon neustanovuje

inak.

(2) Ochranná lehota

- a) poistenca, ktorý bol nemocensky poistený menej ako 42 dní, je tolko dní, koľko trvalo nemocenské poistenie,
- b) poistenyne, ktorej nemocenské poistenie zaniklo v období tehotenstva, je šesť mesiacov.

(3) Ak poistencovi vznikne nemocenské poistenie v ochrannej lehote, počet dní ochrannej lehoty získaný z nového nemocenského poistenia sa pripočíta k nevyčerpanému počtu dní ochrannej lehoty z predchádzajúceho nemocenského poistenia. Ochranná lehota nemôže byť viac ako 42 dní.

(4) Ochranná lehota zaniká, ak nezanikla skôr, dňom, od ktorého má poistenec nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

DRUHÝ DIEL NEMOCENSKÉ

Podmienky nároku na nemocenské

§ 33

(1) Zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných podľa osobitného predpisu⁴⁹⁾ na výkon zárobkovej činnosti alebo im bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu⁵⁰⁾ (ďalej len „dočasná pracovná neschopnosť“).

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na nemocenské, ak jej vznikla dočasná pracovná neschopnosť a v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti bola dobrovoľne nemocensky poistená najmenej 270 dní. Do obdobia 270 dní sa nezapočítava obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby.

§ 34

(1) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od 11. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „podporné obdobie“), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannej lehote.

(3) Ak zamestnancovi zaniklo nemocenské poistenie v období dočasnej pracovnej neschopnosti, v ktorom má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾ má nárok na nemocenské odo dňa nasledujúceho po dni zániku nemocenského poistenia.

(4) Do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom.

(5) Predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti sa nezapočítavajú do podporného obdobia, ak nemocenské poistenie trvalo aspoň 26 týždňov od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti a poistencovi počas tohto obdobia nemocenského poistenia nevznikla dočasná pracovná neschopnosť. Do podporného obdobia sa nezapočítava obdobie nariadeného

karanténneho opatrenia.

(6) Poistenkyňa, ktorá je dočasne práceneschopná v období šiestich týždňov pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, zaniká nárok na nemocenské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, ak jej vznikol nárok na materské.

§ 35

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského za dni, počas ktorých má nárok na výplatu materského.

§ 36

Poskytovanie nemocenského

Nemocenské sa poskytuje za dni.

§ 37

Výška nemocenského

(1) Výška nemocenského zamestnanca je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Výška nemocenského zamestnanca, ktorému dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannnej lehote, zamestnanca, ktorému zaniklo nemocenské poistenie v období dočasnej pracovnej neschopnosti, povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, ak tento zákon neustanovuje inak, je v období

- a) od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57 a
- b) od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

§ 38

Vylúčenie nároku na výplatu nemocenského

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského odo dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najviac v rozsahu 30 dní odo dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom.

TRETÍ DIEL

OŠETROVNÉ

§ 39

Podmienky nároku na ošetrovné

(1) Poistenec má nárok na ošetrovné, ak

- a) ošetruje choré dieťa, chorého manžela, chorú manželku, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky), ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou, alebo
- b) sa stará o dieťa do desiatich rokov veku, ak

1. dieťaťu bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu,⁵⁰⁾
2. predškolské zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje dieťaťu starostlivosť, alebo škola, ktorú dieťa navštevuje, boli rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu⁵⁰⁾ alebo
3. fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu⁵⁰⁾ alebo v súvislosti s pôrodom bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať.

(2) Dieťa na účely poskytovania ošetrovného je

- a) vlastné dieťa alebo osvojené dieťa poistenca alebo jeho manžela (manželky),
- b) dieťa, ktoré bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

§ 40

Poskytovanie ošetrovného

Ošetrovné sa poskytuje za dni.

§ 41

Výška ošetrovného

Výška ošetrovného je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55.

Vznik a zánik nároku na ošetrovné

§ 42

(1) Poistencovi vzniká nárok na ošetrovné od prvého dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) a zaniká dňom skončenia potreby ošetrovania alebo starostlivosti, najneskôr uplynutím desiateho dňa.

(2) Ošetrovné patrí v tom istom prípade len raz a len jednému poistencovi.

§ 43

Poistenec nemá nárok na výplatu ošetrovného za dni, počas ktorých

- a) sa mu vypláca náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾
- b) má nárok na výplatu nemocenského,
- c) má nárok na výplatu materského,

ŠTVRTÝ DIEL

VYROVNÁVACIA DÁVKA

§ 44

Podmienky nároku na vyrovnávaciu dávku

(1) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak je počas tehotenstva preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu⁵³⁾ zakázaná tehotným ženám alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem alebo náhradu príjmu podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(2) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak počas materstva do konca deviateho mesiaca po pôrode je preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu⁵³⁾ zakázaná matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej zdravie alebo materstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(3) Podľa tohto zákona sa za preradenie na inú prácu v tehotenstve a materstve považuje, aj keď nedochádza k zmene druhu práce,

- a) zníženie normovaného výkonu práce, ktorým sa odstránia príčiny, na ktorých základe je také vykonávanie práce zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo, s výnimkou kratšieho pracovného času,
- b) oslobodenie od vykonávania niektorých pracovných činností pri prácach, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú jej tehotenstvo, zdravie alebo materstvo, s výnimkou oslobodenia tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode od vykonávania uvedených pracovných činností v kratšom pracovnom čase,
- c) preradenie tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode na iné pracovisko alebo pracovné miesto, ak jej doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto patrí medzi také, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, alebo ak dochádzanie na doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo,
- d) oslobodenie od vykonávania nočnej práce tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode.

Poskytovanie vyrovnávacej dávky

§ 45

Vyrovňavacia dávka sa poskytuje za kalendárny mesiac, a to aj vtedy, ak zamestnankyňa bola preradená na inú prácu alebo sa preradenie skončilo počas kalendárneho mesiaca.

§ 46

(1) Vyrovňavacia dávka sa poskytuje v období, v ktorom zamestnankyňa mala po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 6.

(2) Počas tehotenstva sa vyrovnávacia dávka poskytuje najdlhšie do nástupu na materskú dovolenku a po skončení materskej dovolenky najdlhšie do konca deviateho mesiaca po pôrode.

§ 47

Výška vyrovnávacej dávky

(1) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi mesačným vymeriavacím základom určeným podľa § 56 ods. 1 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poisťné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu.

(2) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi pomernou časťou mesačného vymeriavacieho základu určeného podľa § 56 ods. 2 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poisťné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu, ak zamestnankyňa v kalendárnom mesiaci, za ktorý má nárok na vyrovnávaciu dávku, nevykonávala počas celého kalendárneho mesiaca prácu, za ktorú má príjem,

ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 6.

PIATY DIEL MATERSKÉ

Podmienky nároku na materské

§ 48

(1) Poistenkyňa, ktorá je tehotná alebo ktorá sa stará o narodené dieťa, má nárok na materské, ak v posledných dvoch rokoch pred pôrodom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní. Do obdobia 270 dní sa nezapočítava obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby.

(2) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia sa dobrovoľne nemocensky poistenej osobe započítava obdobie nemocenského poistenia dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, zamestnancovi obdobie nemocenského poistenia zamestnanca a povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe obdobie nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

(3) Poistenkyňi vzniká nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, najskôr od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom, a ak porodila skôr, odo dňa pôrodu. Nárok na materské zaniká uplynutím 28. týždňa od vzniku nároku na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(4) Poistenkyňa má nárok na materské aj po uplynutí 28. týždňa od vzniku nároku na materské, ak porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z narodených detí sa stará alebo ak je osamelá. Nárok na materské v tomto prípade zaniká uplynutím 37. týždňa od vzniku nároku na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(5) Podmienka starostlivosti o narodené dieťa sa považuje za splnenú v období, v ktorom je dieťa prijaté do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

(6) Ak sa poistenkyňi vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov alebo materské sa jej nevyplácalo, pretože pôrod nastal skôr ako určil lekár, má nárok na materské do konca 28. týždňa od vzniku nároku na materské, a ak ide o poistenkyňu uvedenú v odseku 3, do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské.

(7) Ak sa poistenkyňi vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 5, má nárok na materské do konca 22. týždňa odo dňa pôrodu, ale nie dlhšie ako do konca 28. týždňa od vzniku nároku na materské, a ak ide o poistenkyňu uvedenú v odseku 3, do konca 31. týždňa odo dňa pôrodu, ale nie dlhšie ako do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské.

(8) Poistenkyňa, ktorej sa narodilo mŕtve dieťa, má nárok na materské do konca 14. týždňa od vzniku nároku na materské.

(9) Poistenkyňa, ktorej dieťa zomrelo v období trvania nároku na materské, má nárok na materské do konca druhého týždňa odo dňa úmrtia dieťaťa, ale nie dlhšie ako do konca 28. týždňa od vzniku nároku na materské, a ak ide o poistenkyňu uvedenú v odseku 3, nie dlhšie ako do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské.

(10) Obdobie nároku na materské poistenkyne, ktorá dieťa porodila, nesmie byť kratšie ako 14 týždňov od vzniku nároku na materské a nesmie zaniknúť pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.

§ 49

(1) Iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti a ktorý sa o toto dieťa stará, má nárok na materské odo dňa prevzatia dieťaťa do starostlivosti v období 22 týždňov od vzniku nároku na materské. Iný poistenec, ktorý prevzal do starostlivosti dve alebo viac detí a aspoň o dve z týchto detí sa stará, a iný poistenec, ktorý je osamelý a ktorý sa stará o dieťa prevzaté do svojej starostlivosti, majú nárok na materské v období 31 týždňov od vzniku nároku na materské. Iný poistenec má nárok na materské najdlhšie do dovŕšenia ôsmich mesiacov veku dieťaťa, ak v posledných dvoch rokoch pred prevzatím dieťaťa do starostlivosti bol nemocensky poistený najmenej 270 dní. Do obdobia 270 dní sa nezapočítava obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby.

(2) Iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti, je

- a) otec dieťaťa, ak matka dieťaťa zomrela,
- b) otec dieťaťa, ak sa podľa lekárskeho posudku matka o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok, s výnimkou, keď dieťa bolo zverené matke rozhodnutím súdu,
- c) manžel matky dieťaťa, ak sa matka podľa lekárskeho posudku o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok,
- d) otec dieťaťa po dohode s matkou dieťaťa, najskôr po uplynutí obdobia, počas ktorého má matka nárok na materské podľa § 48 ods. 10, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok,
- e) manželka otca dieťaťa, ak sa stará o dieťa, ktorého matka zomrela, alebo
- f) fyzická osoba, ak sa stará o dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

§ 49a

Do obdobia 270 dní sa započítava obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu^{45a)} a obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu^{45b)} a nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

§ 50

Ak poistenkyni zaniklo nemocenské poistenie v období tehotenstva, má nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, ak

- a) jej trvala ochranná lehota ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo skutočným dňom pôrodu alebo
- b) ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo skutočným dňom pôrodu poberala nemocenské alebo ošetrovné.

§ 51

(1) Ak dieťa prevzala do starostlivosti iná fyzická osoba alebo právnická osoba z dôvodu, že sa poistenec podľa lekárskeho posudku nemôže alebo nesmie starať o dieťa pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské tomuto poistencovi zaniká dňom prevzatia dieťaťa do tejto starostlivosti a opätovne vzniká odo dňa prevzatia dieťaťa zo starostlivosti inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Nárok na materské trvá do uplynutia celkového obdobia trvania nároku na

materské, najdlhšie do dovŕšenia ôsmich mesiacov veku dieťaťa.

(2) Ak sa poistenec prestal starať o dieťa z iného dôvodu, ako je jeho nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské zaniká dňom skončenia jeho starostlivosti o dieťa a opätovne vzniká odo dňa pokračovania v starostlivosti o toto dieťa. Obdobie, počas ktorého sa poistenec prestal starať o dieťa z iných dôvodov, sa započítava do celkového obdobia trvania nároku na materské.

§ 52

Poskytovanie materského

(1) Materské sa poskytuje za dni.

(2) Materské sa poskytuje za to isté obdobie len raz a len jednému poistencovi.

§ 53

Výška materského

Výška materského je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55.

ŠIESTY DIEL

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH

§ 54

Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu

(1) Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak poistencovi vzniklo nemocenské poistenie

- a) v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca tohto kalendárneho roka,
- b) v kalendárnom roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské,
- c) v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm.

a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské.

(3) Ak nárok na nemocenskú dávku vznikol v ochrannnej lehote, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu sa zisťuje ku dňu zániku nemocenského poistenia.

(4) Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu na určenie výšky materského zamestnankyne, ktorá bola z dôvodu tehotenstva preradená na inú prácu podľa osobitného predpisu,⁵³⁾ sa zisťuje ku dňu tohto preradenia.

(5) Pri určení rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu podľa odsekov 1 až 4 sa § 26 ods. 5 nepoužije.

(6) Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré poistenec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie a obdobia prerušenia povinného nemocenského poistenia.

§ 55

Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky

Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky je podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na nemocenské poistenie v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

§ 56

Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky

(1) Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55. Mesačný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.

(2) Pomerná časť mesačného vymeriavacieho základu na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 pripadajúci na počet kalendárnych dní, v ktorom mala zamestnankyňa po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 6.

§ 57

Pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenských dávok

(1) Výška nemocenskej dávky sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 54 ods. 1 vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie alebo v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, nebol nemocensky poistený.

(2) Pravdepodobný denný vymeriavací základ zamestnanca a povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky. Pravdepodobný denný vymeriavací základ dobrovoľne nemocensky poistenej osoby je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky. Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

SIEDMY DIEL
NÁROKY Z NEMOCENSKÉHO POISTENIA V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH

§ 58

Nárok na nemocenské dávky z viacerých nemocenských poistení

(1) Nárok na nemocenskú dávku sa posudzuje samostatne z každého nemocenského poistenia.

(2) Ak vznikne nárok na nemocenskú dávku z viacerých nemocenských poistení, nemocenská dávka sa určí z úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenských dávok z tých poistení, z ktorých vznikol nárok na nemocenskú dávku, a nemocenská dávka sa vypláca len jedna.

§ 59

Nároky z nemocenského poistenia pri vojenskej službe v ozbrojených silách a pri civilnej službe

(1) Ak poistenec vykonáva základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu³⁵⁾ v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo vykonáva civilnú službu,³⁶⁾ nemá za obdobie výkonu tejto služby nárok na nemocenské dávky.

(2) Ak skutočnosť zakladajúca nárok na nemocenskú dávku vznikla poistencovi v období výkonu základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby³⁵⁾ v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby³⁶⁾ a trvá aj po skončení tejto služby, poistenec má nárok na nemocenskú dávku odo dňa nasledujúceho po skončení výkonu tejto služby a určí sa z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu.

(3) Ak skutočnosť zakladajúca nárok na nemocenskú dávku vznikla zamestnancovi

- a) do troch dní po skončení výkonu základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby³⁵⁾ v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby,³⁶⁾ skôr než opäť začal vykonávať činnosť zamestnanca, má nárok na nemocenské, nárok na ošetrovné a nárok na materské a určia sa z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, alebo
- b) po troch dňoch od skončenia základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby³⁵⁾ v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby³⁶⁾ a zamestnanec nezačal vykonávať činnosť zamestnanca, nevzniká nárok na nemocenskú dávku.

TRETIA HLAVA
DÔCHODKOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL

VYMEDZENIE POJMOV DÔCHODKOVÉHO POISTENIA

§ 60

Obdobie dôchodkového poistenia

(1) Obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú.

(2) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej

služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾

(3) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský výsluhový dôchodok alebo sirotský dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

(4) Ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia len raz.

(5) To isté obdobie osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku sa započítava ako obdobie dôchodkového poistenia len jednej fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. e).

(6) Rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.

§ 61

Osobný vymeriavací základ

Osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

§ 62

Osobný mzdový bod

Osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu a všeobecného vymeriavacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

§ 63

Priemerný osobný mzdový bod

(1) Priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Na hodnotu priemerného osobného mzdového bodu prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.

(3) Priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 sa započítava v celej výške. Z hodnoty priemerného osobného mzdového bodu od 1,25 do 3 sa započítava v roku

- a) 2004 40 %,
- b) 2005 60 %,
- c) 2006 64 %,
- d) 2007 68 %,
- e) 2008 72 %,

- f) 2009 76 %,
- g) 2010 80 %,
- h) 2011 84 %,
- i) 2012 88 %,
- j) 2013 92 %,
- k) 2014 96 %.

(4) K priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1 v roku

- a) 2004 60 %,
- b) 2005 40 %,
- c) 2006 36 %,
- d) 2007 32 %,
- e) 2008 28 %,
- f) 2009 24 %,
- g) 2010 20 %,
- h) 2011 16 %,
- i) 2012 12 %,
- j) 2013 8 %,
- k) 2014 4 %.

(5) Od 1. januára 2015 sa priemerný osobný mzdový bod neupravuje podľa odsekov 3 a 4.

(6) Priemerný osobný mzdový bod po úprave podľa odsekov 3 a 4 sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(7) Rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 7 nie je najmenej dvadsať dva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body, alebo je v ňom obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred rok 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsať dva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsať dva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Na určenie priemerného osobného mzdového bodu podľa odseku 1 sa z obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vylučuje obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety.

(9) Ak v rozhodujúcom období sú len obdobia uvedené v § 255 ods. 3, priemerný osobný mzdový bod je 0,3.

(10) Ak rozhodujúce obdobie určené podľa odsekov 7 a 8 je kratšie ako jeden kalendárny rok, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v tomto

kratšom období a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 6 platí rovnako. Všeobecný vymeriavací základ na účely tohto ustanovenia je všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v roku, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

(11) Ak vznikol nárok na dôchodkovú dávku v kalendárnom roku, v ktorom poistencovi prvý raz vzniklo dôchodkové poistenie, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v období od vzniku dôchodkového poistenia do vzniku nároku na dôchodkovú dávku a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 6 platí rovnako.

(12) Ak poistencovi vznikol nárok na dôchodkovú dávku v deň prvého vzniku dôchodkového poistenia, priemerný osobný mzdový bod je osobný mzdový bod určený ako podiel pravdepodobného vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu. Pravdepodobný vymeriavací základ je vymeriavací základ, z ktorého by sa platilo poistné na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

§ 64

Dôchodková hodnota

(1) Dôchodková hodnota v roku 2004 je 183,58 Sk.

(2) Dôchodková hodnota v roku 2005 je 195,31 Sk.

(3) Dôchodková hodnota platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka indexom, ktorý sa určí ako podiel priemernej mzdy zistenej za tretí štvrtrok predchádzajúceho kalendárneho roka a priemernej mzdy zistenej za tretí štvrtrok kalendárneho roka dva roky predchádzajúceho kalendárnemu roku, od ktorého sa dôchodková hodnota upravuje. Takto určená dôchodková hodnota platí vždy od 1. januára do 31. decembra kalendárneho roka.

(4) Priemerná mzda uvedená v odseku 3 je priemerná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky zistená štatistickým úradom.

(5) Dôchodková hodnota sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta nahor.

(6) Aktuálna dôchodková hodnota je dôchodková hodnota určená podľa odsekov 1 až 5, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(7) Výšku dôchodkovej hodnoty po roku 2005 na príslušný kalendárny rok ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka.

DRUHÝ DIEL

STAROBNÝ DÔCHODOK

§ 65

Podmienky nároku na starobný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

(2) Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Mužovi, ktorý v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005 dovŕšil vek 60 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 60 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov.

(4) Žene, ktorá vychovala päť detí alebo viac detí a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014 dovŕšila vek 53 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 53 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,
- c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,
- d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,
- e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,
- f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,
- g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov,
- h) v roku 2011 sedemdesiatdva kalendárnych mesiacov,
- i) v roku 2012 osemdesiatjeden kalendárnych mesiacov,
- j) v roku 2013 deväťdesiat kalendárnych mesiacov,
- k) v roku 2014 deväťdesiatdeväť kalendárnych mesiacov.

(5) Žene, ktorá vychovala tri deti alebo štyri deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2013 dovŕšila vek 54 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 54 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,
- c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,
- d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,
- e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,
- f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,
- g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov,
- h) v roku 2011 sedemdesiatdva kalendárnych mesiacov,
- i) v roku 2012 osemdesiatjeden kalendárnych mesiacov,
- j) v roku 2013 deväťdesiat kalendárnych mesiacov.

(6) Žene, ktorá vychovala dve deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2012 dovŕšila vek 55 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 55 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,
- c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,
- d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,
- e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,
- f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,

- g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov,
- h) v roku 2011 sedemdesiatdva kalendárnych mesiacov,
- i) v roku 2012 osemdesiatjeden kalendárnych mesiacov.

(7) Žene, ktorá vychovala jedno dieťa a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2010 dovърšila vek 56 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 56 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,
- c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,
- d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,
- e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,
- f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,
- g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov.

(8) Žene, ktorá v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2009 dovърšila vek 57 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 57 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,
- c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,
- d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,
- e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,
- f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov.

(9) Dôchodkový vek určený podľa odsekov 3 až 8 je vek dovърšený v kalendárnom mesiaci v deň, ktorý sa číslom zhoduje s dňom narodenia poistenca.

(10) Ak deň dovърšenia dôchodkového veku určeného podľa odsekov 3 až 8 pripadne na deň, ktorý sa číselne nezhoduje s dňom narodenia poistenca, za deň dovърšenia dôchodkového veku sa považuje posledný deň posledného pripočítaného kalendárneho mesiaca.

§ 66

Určenie sumy starobného dôchodku

(1) Suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa určí podľa odseku 1 a pripočíta sa k nej suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(3) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácaného ku dňu

zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku dôchodkového poistenia.

(4) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v období nasledujúcom po období, v ktorom poberal starobný dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zastavenia výplaty starobného dôchodku sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty a suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(5) Ak sa starobný dôchodok ku dňu zastavenia jeho výplaty alebo ku dňu zániku dôchodkového poistenia získaného počas poberania starobného dôchodku vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy starobného dôchodku podľa odsekov 3 a 4 sa prihliada na sumu starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(6) Suma starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ sa zníži o polovicu pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie starobného dôchodkového sporenia.

(7) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 4 sa do obdobia dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na starobný dôchodok nezapočítavajú obdobia uvedené v § 140 ods. 1 písm. c) a v odsekoch 2 až 4.

(8) Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod. Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za predposledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod.

(9) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku podľa odsekov 3 a 4 za kalendárny rok len raz.

TRETÍ DIEL

PREDČASNÝ STAROBNÝ DÔCHODOK

§ 67

Podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a
- b) suma predčasného starobného dôchodku ku dňu, od ktorého požiadal o jeho priznanie, je vyššia ako 1,2-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

(2) Poistenec, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu¹⁾, má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak

- a) splnil podmienky vyplácania predčasného starobného dôchodku podľa osobitného predpisu,¹⁾
- b) bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a
- c) suma predčasného starobného dôchodku ku dňu, od ktorého požiadal o jeho priznanie, je vyššia ako 0,6 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

(3) Nárok na predčasný starobný dôchodok podľa odsekov 1 a 2 vzniká najskôr odo dňa podania žiadosti o predčasný starobný dôchodok. Žiadosť o predčasný starobný dôchodok môže poistenec podať v kalendárnom roku najviac dvakrát.

§ 68

Určenie sumy predčasného starobného dôchodku

(1) Suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti, suma predčasného starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku dôchodkového poistenia.

(3) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený bez poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti v období nasledujúcom po období, v ktorom poberal predčasný starobný dôchodok alebo jeho časť, suma predčasného starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zastavenia výplaty predčasného starobného dôchodku sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty a suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia bez poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(4) Ak sa predčasný starobný dôchodok ku dňu zastavenia jeho výplaty alebo ku dňu zániku dôchodkového poistenia získaného počas poberania predčasného starobného dôchodku vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 sa prihliada na sumu predčasného starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(5) Suma predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu¹⁾, sa zníži o polovicu pomernej sumy predčasného starobného dôchodku patriacej za obdobie starobného dôchodkového sporenia.

(6) Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok je všeobecný

vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod. Na všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za predposledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok platí § 66 ods. 8 druhá veta rovnako.

(7) Poistencovi, ktorý ku dňu, od ktorého požiadal o priznanie predčasného starobného dôchodku, spĺňa podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, na ktorú by mal nárok ako evidovaný uchádzač o zamestnanie, a tento nárok si neuplatní, sa obdobie, za ktoré sa znižuje suma predčasného starobného dôchodku podľa odseku 1, skráti o obdobie, počas ktorého by mal nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Sociálna poisťovňa určí sumu predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 za kalendárny rok len raz.

§ 69

Vylúčenie nároku na starobný dôchodok

(1) Poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

(2) Predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku sa považuje za starobný dôchodok.

ŠTVRTÝ DIEL

INVALIDNÝ DÔCHODOK

§ 70

Podmienky nároku na invalidný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

(2) Fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku.

§ 71

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

(1) Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

(3) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

(4) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(5) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

(6) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

(7) Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

(8) Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

(9) Ak v prílohe č. 4 nie je uvedené zdravotné postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa takého zdravotného postihnutia uvedeného v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné.

(10) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

§ 72

(1) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku

- a) do 20 rokov je menej ako jeden rok,
- b) nad 20 rokov do 22 rokov je najmenej jeden rok,
- c) nad 22 rokov do 24 rokov je najmenej dva roky,
- d) nad 24 rokov do 26 rokov je najmenej tri roky,
- e) nad 26 rokov do 28 rokov je najmenej štyri roky,
- f) nad 28 rokov je najmenej päť rokov.

(2) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

(3) Poistencovi, ktorý sa stal invalidný v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania a fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom, sa podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia uvedená v odseku 1 považuje za splnenú.

§ 73**Určenie sumy invalidného dôchodku**

(1) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(3) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Osobný mzdový bod sa určuje na hodnotu 0,67.

(4) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tejto fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

PIATY DIEL**VDOVSKÝ DÔCHODOK A VDOVECKÝ DÔCHODOK****§ 74****Podmienky nároku na vdovský dôchodok a nároku na vdovecký dôchodok**

(1) Vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku,
- b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo
- c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Vdova má nárok na výplatu vdovského dôchodku počas jedného roka od smrti manžela.

(3) Po uplynutí obdobia uvedeného v odseku 2 má vdova nárok na výplatu vdovského dôchodku, ak

- a) sa stará o nezaopatrené dieťa,
- b) je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % alebo

- c) vychovala aspoň tri deti,
- d) dovŕšila vek 52 rokov a vychovala dve deti,
- e) dovŕšila dôchodkový vek.

(4) Nezaopatrené dieťa podľa odseku 3 písm. a) je dieťa, ktoré má po zomretom rodičovi nárok na sirotsky dôchodok, a dieťa, ktoré bolo v rodine zomretého vychovávané, ak ide o vlastné dieťa alebo osvojené dieťa vdovy alebo ak bolo dieťa vdove alebo zomretému manželovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu počas trvania manželstva.

(5) Nárok na vdovský dôchodok zaniká

- a) uzatvorením manželstva,
- b) dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého vdova úmyselným trestným činom spôsobila smrť manžela.

(6) Na nárok vdovca na vdovecký dôchodok po manželke platia odseky 1 až 5 rovnako.

§ 75

Suma vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku

(1) Suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Ak sú splnené podmienky nároku na dva dôchodky, vdovský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

(2) Vdovský dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku, ktorý ku dňu smrti nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 60 % invalidného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti.

(3) Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 60 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 60 % toho dôchodku, ktorého suma ku dňu smrti zomretého manžela je vyššia.

(4) Suma vdovského dôchodku, na ktorý vznikne znovu nárok podľa § 74 ods. 6 druhej vety, je 60 % sumy starobného dôchodku, na ktorý by mal nárok zomretý manžel ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku.

(5) Na určenie sumy vdoveckého dôchodku platia odseky 1 až 4 rovnako.

ŠIESTY DIEL

SIROTSKÝ DÔCHODOK

§ 76

Podmienky nároku na sirotsky dôchodok

(1) Nárok na sirotsky dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo splnil podmienky nároku na

starobný dôchodok, alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Nárok na sirotský dôchodok nevzniká nezaopatrenému dieťaťu v pestúnskej starostlivosti po pestúnovi alebo po jeho manželovi.

(3) Nárok na výplatu sirotského dôchodku zaniká osvojením nezaopatreného dieťaťa. Zrušením osvojenia nárok na výplatu sirotského dôchodku vznikne znovu.

(4) Nárok na sirotský dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého nezaopatrené dieťa úmyselne spôsobilo smrť fyzickej osoby, po ktorej vznikol nárok na sirotský dôchodok.

§ 77

Suma sirotského dôchodku

(1) Suma sirotského dôchodku je 40 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ktorého smrťou vznikol nezaopatrenému dieťaťu nárok na sirotský dôchodok.

(2) Sirotský dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku, ktorý ku dňu smrti nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 40 % invalidného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu smrti.

(3) Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 40 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu smrti. Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 40 % toho dôchodku, ktorého suma ku dňu smrti zomretého rodiča alebo osvojiteľa dieťaťa je vyššia.

(4) Suma sirotského dôchodku, na ktorý vznikne znovu nárok podľa § 76 ods. 5 druhej vety, je 40 % sumy starobného dôchodku, na ktorý by mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku.

(5) Ak zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa splnil podmienky nároku na dva dôchodky, sirotský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

SIEDMY DIEL

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH

§ 78

(1) Povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe, ktoré nezaplatili včas a v správnej sume poistné na dôchodkové poistenie za obdobie, za ktoré boli povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie, sa toto obdobie započíta na nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok a na určenie ich sumy ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie. To platí aj na nárok na vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete a na určenie ich sumy, ak vdova, vdovec alebo sirota zaplatili dlžnú sumu poistného na dôchodkové poistenie po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete. Na účely určenia sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené podľa druhej vety považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

(2) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorého už bola určená tejto osobe dôchodková dávka, zmena sumy dôchodkovej dávky sa vykoná od splátky dôchodkovej dávky splatnej po kalendárnom mesiaci, v ktorom poberateľ tejto dávky

- a) bol povinný predložiť výpis z dodatočného daňového priznania Sociálnej poisťovni alebo v ktorom nadobudol právoplatnosť dodatočný platobný výmer,
- b) doplatil poistné na dôchodkové poistenie, ak vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby zistený na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru je vyšší ako vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorého bola povinná platiť poistné na dôchodkové poistenie.

§ 80

Invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % sa nevypláca počas obdobia poberania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾ nemocenského, platu alebo služobného príjmu podľa osobitného predpisu⁵⁷⁾ priznaných pred vznikom nároku na invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %.

§ 81

Súbeh nárokov na výplatu dôchodkových dávok

(1) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku a starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok podľa § 80 ods. 2, vypláca sa iba jedna dôchodková dávka, a to tá, ktorá je vyššia. Pri rovnakej sume týchto dôchodkových dávok sa vypláca tá dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkových dávok pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodkovú dávku, ktorá sa nevypláca. To platí aj vtedy, ak poistenec splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a 2 alebo podľa § 70 ods. 1 a poberá invalidný dôchodok podľa § 266.

(2) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok. Pri rovnakej sume vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku sa vypláca v sume jednej polovice dôchodok, ktorý si poistenec zvolil.

(3) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku a podmienky nároku na vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok a podmienky nároku na sirotský dôchodok alebo sirotské dôchodky obojstranne osiroteného dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky sa vyplácajú v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vyplácajú v sume jednej polovice vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok alebo sirotské dôchodky.

(4) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a podmienky nároku na sirotské dôchodky obojstranne osiroteného dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky

v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v plnej sume dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil.

(5) Ak priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku dôjde k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa rozhodne po zvýšení dôchodku, prípadne dôchodkov podľa § 82.

(6) Pri vzniku nárokov na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov a pri vzniku nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov po tom istom poistencovi nesmie úhrn sumy týchto dôchodkových dávok presiahnuť 100 % dôchodkovej dávky zomretého poistenca, na ktorú mal alebo by bol mal nárok ku dňu smrti; to neplatí, ak k prekročeniu tejto sumy došlo z dôvodu zaokrúhľovania dôchodkových dávok podľa § 116 ods. 8. Ak úhrn dôchodkových dávok presiahne túto sumu, suma každej z uvedených dôchodkových dávok sa zníži pomerne tak, aby suma uvedená v prvej vete nebola prekročená. To platí rovnako aj pre úhrn súm sirotských dôchodkov po tom istom zomretom poistencovi. Ak niektorému z poberateľov uvedených dôchodkových dávok zanikne nárok na túto dôchodkovú dávku alebo vznikne nárok na túto dôchodkovú dávku aj ďalšiemu poberateľovi, sumy dôchodkových dávok ostatných poberateľov po tom istom poistencovi sa úmerne upravujú tak, aby nepresiahli sumu uvedenú v prvej vete vrátane zvýšenia, ktoré by k nej patrili podľa § 82 ku dňu, v ktorom sa sumy dôchodkových dávok úmerne upravujú.

§ 82

Zvyšovanie dôchodkových dávok

(1) Dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu príslušného kalendárneho roka a dôchodkové dávky priznané od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dôchodkové dávky sa zvyšujú od 1. júla príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 30. apríla príslušného kalendárneho roka. Dôchodkové dávky, ktoré sú priznané od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, sa zvyšujú odo dňa ich priznania.

(3) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

(4) Invalidný dôchodok, ktorý sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácal z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu⁵¹⁾ nemocenského, platu alebo služobného príjmu podľa osobitného predpisu⁵⁷⁾ priznaných pred vznikom nároku na invalidný dôchodok, sa zvýši za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa z uvedeného dôvodu nevyplácal. Tieto zvýšenia patria od vzniku nároku na výplatu invalidného dôchodku.

(5) Dôchodková dávka, ktorá sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa dôchodková dávka nevyplácala. Tieto zvýšenia patria od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(6) Ak je dôchodková dávka upravená z dôvodu súbehu s iným dôchodkom, určí sa zvýšenie z mesačnej sumy vyplácanej dôchodkovej dávky. Pri prvej zmene sumy vyplácanej dôchodkovej dávky, ktorá súvisí s dôvodom zníženia dôchodkovej dávky, sa určí zvýšenie z mesačnej sumy dôchodkovej dávky vyplácanej odo dňa tejto zmeny.

(7) Pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok zvyšuje sa každá z týchto dôchodkových dávok.

(8) Vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok sa v príslušnom kalendárnom roku nezvyšuje, ak bol vymeraný zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšeného v príslušnom kalendárnom roku.

(9) Zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou, pri ktorej toto zvýšenie patrí.

(10) V roku 2006 sa dôchodkové dávky zvyšujú maximálne do sumy 17 200 Sk. Dôchodky priznané v sume vyššej ako 17 200 Sk sa v roku 2006 nezvyšujú.

ŠTVRTÁ HLAVA ÚRAZOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL

VYMEDZENIE POJMOV NA ÚČELY ÚRAZOVÝCH DÁVOK

§ 83

Poškodený

Poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec, okrem sudcu a prokurátora a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2, ak utrpel pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania.

§ 84

Denný vymeriavací základ na určenie sumy úrazových dávok

(1) Denný vymeriavací základ zamestnanca na určenie sumy úrazových dávok uvedených v § 13 ods. 3 písm. a) až e) a na určenie sumy rehabilitačného a rekvalifikačného je podiel súčtu vymeriavacích základov zamestnanca neobmedzených podľa § 138 ods. 12 dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak. Denný vymeriavací základ zamestnanca sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na určenie rozhodujúceho obdobia platí § 54 ods. 1, 2 a 5 rovnako. Skutočnosť rozhodujúca na určenie rozhodujúceho obdobia je deň utrpenia pracovného úrazu alebo deň, od ktorého sa zistila choroba z povolania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak zamestnanec nemal v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 1 príjem, z ktorého sa určuje jeho vymeriavací základ, alebo ak nárok na úrazovú dávku vznikol v deň vzniku nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, suma úrazovej dávky uvedenej v odseku 1 sa určí z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého sa platilo alebo by sa platilo poistné na úrazové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom poškodený naposledy vykonával činnosť zamestnanca pred vznikom pracovného úrazu alebo pred zistením choroby z povolania.

(3) Ak vznikne nárok na úrazovú dávku uvedenú v odseku 1 v období po kalendárnom roku nasledujúcom po kalendárnom roku, v ktorom poškodený utrpel pracovný úraz alebo v ktorom poškodený naposledy pracoval za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania, určí sa

denný vymeriavací základ podľa odseku 1 a vynásobí sa koeficientom určeným ako podiel všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý bezprostredne predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku, a všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom poškodený utrpel pracovný úraz alebo v ktorom naposledy pracoval za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(4) Denný vymeriavací základ fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2, ktorá nemá príjem z činnosti zamestnanca, je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku. Denný vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 je odmena pripadajúca na jeden deň vykonávania práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

DRUHÝ DIEL

ÚRAZOVÝ PRÍPLATOK

§ 85

Podmienky nároku na úrazový príplatok

Zamestnanec okrem sudcu, prokurátora a zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu⁵¹⁾ alebo nemocenské z nemocenského poistenia.

§ 86

Poskytovanie úrazového príplatku

Úrazový príplatok sa poskytuje za dni.

§ 87

Suma úrazového príplatku

Suma úrazového príplatku je

- a) 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84 od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania do tretieho dňa tejto dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84 od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

TRETÍ DIEL

ÚRAZOVÁ RENTA

§ 88

Podmienky nároku na úrazovú rentu

(1) Poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“) a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

(2) Poškodený nemá nárok na úrazovú rentu v období, počas ktorého má nárok na úrazový príplatok, a v období, počas ktorého má nárok na rehabilitačné alebo rekvalifikačné. Poškodený

nemá nárok na úrazovú rentu ani v období, počas ktorého sa mu neposkytuje rehabilitačné alebo rekvalifikačné z dôvodu jeho neúčasti na pracovnej rehabilitácii alebo rekvalifikácii bez vážneho dôvodu uznaného Sociálnou poisťovňou alebo v ktorom maril priebeh pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(3) Pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 89

Určenie sumy úrazovej renty

(1) Suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

(2) Ak sa poškodenému vypláca invalidný dôchodok, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky.

(3) Na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania.

(4) Ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania, doterajšia suma úrazovej renty sa upraví v pomere novej percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti k doterajšej percentuálnej miere poklesu pracovnej schopnosti odo dňa zmeny poklesu pracovnej schopnosti.

(5) Pri opätovnom vzniku nároku na úrazovú rentu z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania sa suma úrazovej renty určí z denného vymeriavacieho základu, z ktorého bola určená jej suma pri prvom vzniku nároku vynásobená koeficientom určeným ako podiel všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom znovu vznikol nárok na úrazovú rentu, a všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazovú rentu prvýkrát.

(6) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu viacerých úrazových rent z dôvodu viacerých pracovných úrazov alebo chorôb z povolania, vypláca sa iba jedna úrazová renta, a to tá, ktorej suma je vyššia alebo najvyššia. Na výplatu úrazovej renty platí § 81 ods. 1 druhá veta primerane.

(7) Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

§ 89a

Zánik nároku na úrazovú rentu

Nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

ŠTVRTÝ DIEL

JEDNORAZOVÉ VYROVNANIE

§ 90

Podmienky nároku na jednorazové vyrovnanie

Poškodený má nárok na jednorazové vyrovnanie, ak

- a) v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 % a najviac 40 %,
- b) mu zanikol nárok na úrazovú rentu z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, nemá nárok na starobný dôchodok a má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 %, alebo
- c) mu nevznikol nárok na úrazovú rentu z dôvodu priznania predčasného starobného dôchodku alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 %.

§ 91

Určenie sumy jednorazového vyrovnania

Suma jednorazového vyrovnania sa určí ako súčin 365-násobku denného vymeriavacieho základu a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

PIATY DIEL

POZOSTALOSTNÁ ÚRAZOVÁ RENTA

§ 92

Podmienky nároku na pozostalostnú úrazovú rentu

(1) Fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu.

(2) Pozostalostná úrazová renta sa vypláca v období, počas ktorého mala trvať vyživovacia povinnosť uvedená v odseku 1.

(3) Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu nevzniká fyzickej osobe, ktorej z dôvodu smrti poškodeného vznikol nárok na jednorazové odškodnenie.

(4) Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu zaniká dňom, v ktorom by poškodený dovŕšil dôchodkový vek.

§ 93

Suma pozostalostnej úrazovej renty

(1) Mesačná suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí vo výške výživného alebo príspevku na výživu, ktoré bol poškodený povinný platiť ku dňu svojej smrti.

(2) Suma pozostalostnej úrazovej renty alebo úhrn súm pozostalostných úrazových rent po tom istom poškodenom nesmie presiahnuť sumu úrazovej renty, na ktorú mal alebo by mal poškodený nárok pri 100-percentnej strate pracovnej schopnosti. To platí aj vtedy, ak poškodený bol poberateľ úrazovej renty z dôvodu nižšieho percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti.

(3) Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 primerane.

ŠIESTY DIEL

JEDNORAZOVÉ ODŠKODNENIE

§ 94

(1) Manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, majú nárok na jednorazové odškodnenie.

(2) Suma jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky je 730-násobok denného vymeriavacieho základu, najviac 1 000 000 Sk.

(3) Suma jednorazového odškodnenia na každé nezaopatrené dieťa uvedené v odseku 1 je polovica sumy jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky poškodeného. Úhrn súm jednorazového odškodnenia nezaopatrených detí nesmie presiahnuť 1 000 000 Sk. Ak úhrn jednorazových odškodnení presiahne túto sumu, znížia sa sumy jednorazových odškodnení nezaopatrených detí pomerne tak, aby ich úhrn bol najviac 1 000 000 Sk.

(4) Sumy uvedené v odsekoch 2 a 3 platné k 30. júnu kalendárneho roka sa zvyšujú vždy od 1. júla kalendárneho roka o percento zvýšenia dôchodkovej dávky podľa § 82 ods. 2.

SIEDMY DIEL

PRACOVNÁ REHABILITÁCIA A REHABILITAČNÉ

§ 95

Pracovná rehabilitácia

(1) Pracovná rehabilitácia môže byť poskytnutá poškodenému, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pracovná rehabilitácia sa neposkytuje, ak poškodený je poberateľ starobného dôchodku.

(3) Pracovná rehabilitácia je výcvik potrebný na získanie pracovnej schopnosti na výkon doterajšej činnosti poškodeného alebo inej vhodnej činnosti poškodeného. Iná vhodná činnosť poškodeného je činnosť zamestnanca alebo činnosť fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2 zodpovedajúca zdravotnej spôsobilosti na prácu s prihliadnutím na vek, pracovné schopnosti a na kvalifikáciu.

(4) Pracovnú rehabilitáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa u zamestnávateľa, v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu⁵⁸⁾ alebo v inom odbornom zariadení na poskytovanie pracovnej rehabilitácie. O vykonaní pracovnej rehabilitácie uzatvára so zamestnávateľom alebo so zariadením na pracovnú rehabilitáciu písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä zameranie, rozsah a náklady spojené s poskytovaním pracovnej rehabilitácie. Náklady spojené s pracovnou rehabilitáciou uhrádza Sociálna poisťovňa; ich súčasťou sú aj výdavky na stravovanie, ubytovanie a cestovné výdavky podľa osobitného predpisu.⁵⁹⁾

(5) Z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania sa pracovná rehabilitácia môže poskytovať v rozsahu najviac šiestich mesiacov. V odôvodnených prípadoch, ak možno predpokladať, že poškodený získa pracovnú schopnosť na výkon jeho doterajšej činnosti alebo inej vhodnej činnosti poškodeného po uplynutí šiestich mesiacov, pracovná rehabilitácia sa môže poskytnúť aj po uplynutí tohto obdobia, najviac v rozsahu ďalších šiestich mesiacov.

(6) Pracovnú rehabilitáciu možno prerušiť z vážnych dôvodov poškodeného na základe jeho písomnej žiadosti. Obdobie prerušenia pracovnej rehabilitácie sa nezapočítava do obdobia podľa

odseku 5.

§ 96 **Rehabilitačné**

(1) Poškodený, ktorému sa poskytuje pracovná rehabilitácia, má nárok na rehabilitačné.

(2) Rehabilitačné sa poskytuje za dni trvania pracovnej rehabilitácie okrem dní,

- a) v ktorých sa poškodený nezúčastnil pracovnej rehabilitácie bez vážneho dôvodu uznaného Sociálnou poisťovňou alebo v ktorých maril priebeh pracovnej rehabilitácie,
- b) za ktoré mal poškodený nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu⁵¹⁾ alebo nárok na nemocenské a úrazový príplatok, alebo
- c) počas ktorých bola pracovná rehabilitácia prerušená.

(3) Suma rehabilitačného je 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného.

(4) Ak sa poberateľovi rehabilitačného súčasne vypláca predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, suma rehabilitačného sa určí ako rozdiel sumy rehabilitačného určeného podľa odseku 3 a sumy predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku pripadajúce na jeden deň.

ÔSMY DIEL **REKVALIFIKÁCIA A REKVALIFIKAČNÉ**

§ 97 **Rekvalifikácia**

(1) Rekvalifikácia môže byť poskytnutá poškodenému, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu.

(2) Rekvalifikácia je zmena doterajšej kvalifikácie poškodeného, ktorú treba zabezpečiť získaním nových znalostí a zručností, teoretickou alebo praktickou prípravou umožňujúcou jeho pracovné uplatnenie v inej vhodnej činnosti poškodeného; § 95 ods. 3 druhá veta platí rovnako.

(3) Rekvalifikáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa vo vzdelávacom zariadení na výkon rekvalifikácie, ktoré spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu.⁶⁰⁾ Na zabezpečenie jej vykonávania uzatvára Sociálna poisťovňa s týmto zariadením písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä zameranie, rozsah a sumu nákladov spojených s poskytovaním rekvalifikácie; § 95 ods. 4 tretia veta platí rovnako.

(4) Na rozsah poskytovania rekvalifikácie a na jej prerušenie platí § 95 ods. 5 a 6 rovnako.

(5) Rekvalifikácia sa neposkytuje, ak poškodený je poberateľ starobného dôchodku.

§ 98 **Rekvalifikačné**

(1) Poškodený, ktorému sa poskytuje rekvalifikácia, má nárok na rekvalifikačné.

(2) Na poskytnutie rekvalifikačného a na určenie jeho sumy platí § 96 ods. 2 až 4 rovnako.

DEVIATY DIEL
NÁHRADA ZA BOLEŠŤ A NÁHRADA ZA SŤAŽENIE SPOLOČENSKÉHO UPLATNENIA

§ 99

Poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.^{60a)}

DESIATY DIEL
NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S LIEČENÍM

§ 100

(1) Poškodený má nárok na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré účelne vynaložil na svoje liečenie v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania na základe odporúčania odborného lekára a ktoré sa neuhrádzajú z povinného zdravotného poistenia na základe vyjadrenia revízneho lekára.

(2) Suma náhrady nákladov spojených s liečením je najviac 500 000 Sk. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

JEDENÁSTY DIEL
NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S POHREBOM

§ 101

(1) Ak poškodený zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, má ten, kto uhradil náklady spojené s pohrebom, nárok na ich náhradu.

(2) Za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä

- a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu,
- b) náklady na spopolnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou,
- c) cintorínske poplatky,
- d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule,
- e) náklady na úpravu hrobu.

(3) Suma náhrady nákladov uvedených v odseku 2 je najviac 50 000 Sk. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

(4) Fyzická osoba, ktorá s poškodeným, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, žila ku dňu jeho smrti v domácnosti, a nezaopatrené dieťa poškodeného majú nárok na náhradu

- a) jednej tretiny výdavkov vynaložených na smútočné ošatenie, najviac v sume 3 000 Sk pre každú fyzickú osobu a nezaopatrené dieťa, a
- b) cestovných výdavkov vynaložených na ich prepravu z miesta trvalého pobytu na miesto pohrebu a späť.

(5) Suma náhrady výdavkov uvedených v odseku 4 pre všetky fyzické osoby a nezaopatrené deti uvedené v odseku 4 je najviac 50 000 Sk. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

PIATA HLAVA
DÁVKA GARANČNÉHO POISTENIA

§ 102

Podmienky nároku na dávku garančného poistenia

(1) Zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 písm. a) a d) a v § 4 ods. 2 má nárok na dávku garančného poistenia, ak jeho zamestnávateľ sa stal platobne neschopný a nemôže uspokojiť nároky tohto zamestnanca, ktorými sú

- a) nárok na mzdu a náhradu za čas pracovnej pohotovosti,
- b) nárok na príjem plynúci členovi družstva z pracovného vzťahu k družstvu,
- c) nárok na odmenu dohodnutú v dohode o vykonaní práce alebo v dohode o brigádnickej práci študentov,
- d) nárok na náhradu mzdy za sviatky a pri prekážkach v práci,
- e) nárok na náhradu mzdy za dovolenku, na ktorú vznikol nárok počas kalendárneho roka, v ktorom vznikla platobná neschopnosť zamestnávateľa, ako aj za predchádzajúci kalendárny rok,
- f) nárok na odstupné, ktoré patrí zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru,
- g) nárok na náhradu mzdy pri okamžitom skončení pracovného pomeru,
- h) nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru,
- i) nároky cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré vznikli pri plnení pracovných povinností,
- j) nárok na náhradu vecnej škody v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
- k) nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾
- l) súdne trovy v súvislosti s uplatnením nárokov z pracovného pomeru zamestnanca na súde z dôvodu zrušenia zamestnávateľa vrátane trov právneho zastúpenia.

(2) Zamestnanec nemá nárok na dávku garančného poistenia, ak pracovnoprávny vzťah uzatvoril po vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ak bol na platobnú neschopnosť zamestnávateľa písomne upozornený.

§ 103

Výška dávky garančného poistenia

(1) Dávka garančného poistenia podľa § 102 písm. a) až h) sa poskytne v sume príslušného nároku zníženého o poistné na zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec, príspevok na doplnkové dôchodkové poistenie, ktoré platí zamestnanec, a preddavok na daň alebo daň z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov, vypočítaných podľa podmienok platných v kalendárnom mesiaci, za ktorý zamestnancovi vznikol uvedený nárok.

(2) Dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

(3) Dávka garančného poistenia je najviac v sume trojnásobku jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu určeného ku dňu vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Ak platobná neschopnosť vznikla v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka, použije sa všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku dva roky predchádzajúcim kalendárnemu roku, v ktorom vznikla platobná neschopnosť. Ak platobná neschopnosť vznikla v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka, použije sa všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku predchádzajúcim kalendárnemu roku, v ktorom vznikla platobná neschopnosť.

§ 103a

Uspokojovanie nárokov zamestnanca pri platobnej neschopnosti zamestnávateľa so sídlom, adresou organizačnej zložky alebo s pobytom aj na území iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore

(1) Ak je platobne neschopný zamestnávateľ, ktorým je právnická osoba so sídlom alebo adresou organizačnej zložky na území Slovenskej republiky a súčasne s adresou organizačnej zložky alebo sídlom na území najmenej jedného iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, inštitúciou zodpovednou za uspokojovanie nárokov zamestnanca z garančného poistenia je inštitúcia členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, na ktorého území fyzická osoba vykonáva činnosť zamestnanca alebo zvyčajne vykonáva činnosť zamestnanca. Ak inštitúciou podľa prvej vety je Sociálna poisťovňa, o nároku na dávku garančného poistenia zamestnanca uvedeného v prvej vete rozhodne podľa tohto zákona. To platí aj vtedy, ak je platobne neschopný zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba s trvalým pobytom, povolením na prechodný pobyt²⁴⁾ alebo povolením na trvalý pobyt²⁵⁾ na území Slovenskej republiky a s bydliskom na území najmenej jedného iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.

(2) V konaní o dávku garančného poistenia zamestnanca uvedeného v odseku 1 je Sociálna poisťovňa viazaná návrhom na vyhlásenie konkurzu zamestnávateľa uvedeného v odseku 1 podaným v inom členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.

ŠIESTA HLAVA

DÁVKA V NEZAMESTNANOSTI

Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti

§ 104

(1) Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie (ďalej len „evidencia nezamestnaných občanov“) bol poistený v nezamestnanosti najmenej tri roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Poistenec, ktorý po skončení výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov

- a) bol poistený v nezamestnanosti z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu alebo bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky a
- b) nebol povinne poistený v nezamestnanosti z iného výkonu činnosti zamestnanca.

(3) Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa

nezapočítava obdobie poistenia v nezamestnanosti, ktoré bolo získané ku dňu vzniku predchádzajúceho nároku na dávku v nezamestnanosti.

(4) Obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti sa započítava na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti len vtedy, ak za toto obdobie poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na poistenie v nezamestnanosti.

(5) Rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti.

§ 105

(1) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, nárok na dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa zaradenia do evidencie nezamestnaných občanov a zaniká uplynutím podporného obdobia v nezamestnanosti. Podporné obdobie v nezamestnanosti pre poistenca uvedeného v § 104 ods. 1 je šesť mesiacov a pre poistenca uvedeného v § 104 ods. 2 sú štyri mesiace. Do podporného obdobia v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie, počas ktorého poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti z dôvodu uvedeného v § 106.

(2) Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká vždy dňom vyradenia poistenca z evidencie uchádzačov o zamestnanie a dňom priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

(3) Poistencovi, ktorý bol vyradený z evidencie nezamestnaných občanov počas poberania dávky v nezamestnanosti z dôvodu začatia výkonu činnosti zamestnanca a v období kratšom ako tri roky od začatia výkonu činnosti zamestnanca bol opätovne zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do tejto evidencie, a to v sume, v akej mu bola vyplácaná predchádzajúca dávka v nezamestnanosti. Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká uplynutím zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti.

(4) Poistenec, ktorý bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie počas poberania dávky v nezamestnanosti z dôvodu začatia výkonu činnosti zamestnanca, a obdobie poberania dávky v nezamestnanosti trvalo najmenej tri mesiace, má nárok na jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia, ak o jej vyplatenie písomne požiada. Jednorazovým vyplatením dávky v nezamestnanosti poistencovi zaniká nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti podľa odseku 3.

§ 106

Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za dni, počas ktorých

- a) má nárok na výplatu nemocenského,
- b) má nárok na výplatu ošetrovného,
- c) má nárok na výplatu materského,
- d) sa mu vypláca rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.^{45b)}

§ 107

Poskytovanie dávky v nezamestnanosti

Dávka v nezamestnanosti sa poskytuje za dni.

§ 108

Výška dávky v nezamestnanosti

(1) Výška dávky v nezamestnanosti je 50 % denného vymeriavacieho základu.

(2) Denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti je podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu poistenca uvedeného v § 104 ods. 1 je obdobie troch rokov predchádzajúcich dňu, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti, a poistenca uvedeného v § 104 ods. 2 je obdobie dvoch rokov predchádzajúcich dňu, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré poistenec nie je povinný platiť poistné na poistenie v nezamestnanosti podľa § 140. Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(3) Ak v rozhodujúcom období podľa odseku 2 nie sú tri roky, za ktoré možno zistiť denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti poistenca uvedeného v § 104 ods. 1, alebo nie sú dva roky, za ktoré možno zistiť denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti poistenca uvedeného v § 104 ods. 2, denný vymeriavací základ sa zistí z tohto kratšieho obdobia.

SIEDMA HLAVA

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH, DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH, ÚRAZOVÝCH DÁVKACH, DÁVKE GARANČNÉHO POISTENIA A O DÁVKE V NEZAMESTNANOSTI

§ 109

Vznik nároku na nemocenské dávky, dôchodkové dávky, úrazové dávky, dávku garančného poistenia, dávku v nezamestnanosti a vznik nároku na ich výplatu

(1) Nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti (ďalej len „dávka“) vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

(2) Nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

§ 110

Zánik nároku na nemocenské dávky a invalidný dôchodok a vylúčenie nároku na úrazové dávky

(1) Nárok na nemocenské a invalidný dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého bol poistenec právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, v dôsledku ktorého sa stal dočasne práceneschopným alebo invalidným.

(2) Nárok na úrazové dávky nevzniká, ak sa zamestnávateľ alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu⁶¹⁾ celkom zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo smrť poškodeného podľa osobitného predpisu.⁶²⁾

(3) Nárok na nemocenskú dávku priznanú z povinného nemocenského poistenia zaniká dňom priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

§ 111**Obmedzenie sumy dávky**

(1) Suma nemocenského a suma invalidného dôchodku je polovica sumy nemocenského a sumy invalidného dôchodku, ak sa poistenec stal dočasne práceneschopným alebo invalidným v dôsledku stavu, ktorý si privodil sám požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok.

(2) Ak sa zamestnávateľ alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu⁶¹⁾ sčasti zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo za smrť poškodeného podľa osobitného predpisu⁶³⁾ a osobitný predpis⁶⁴⁾ neustanovuje inak, poškodený má nárok na úrazovú dávku s výnimkou pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie v sume určenej podľa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu⁶¹⁾ zníženého o mieru zavinenia poškodeného.

§ 112**Zmeny v nároku na dávku, zmeny v nároku na výplatu dávky a zmeny sumy dávky**

(1) Dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

- a) priznala v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo
- d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

(2) Dávka sa odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznala neprávom.

(3) Dávka sa zníži, ak sa zistí, že sa dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

(4) Výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

(5) Výplata dávky alebo jej časti sa zastaví, ak poberateľ dávky na písomnú výzvu, aby preukázal skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, nárok na jej výplatu a jej sumu, tejto výzve nevyhoví v ustanovenej lehote alebo v lehote určenej Sociálnou poisťovňou. Výplata dávky po preukázaní rozhodujúcich skutočností sa uvoľní odo dňa zastavenia jej výplaty, najviac tri roky spätne od preukázania týchto skutočností.

(6) Dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

(7) Výplata dávky, ktorá je podmienená invaliditou, stratou alebo poklesom pracovnej schopnosti, sa zastaví, ak sa poberateľ dávky, ktorého zdravotný stav treba posúdiť, nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu. Ak sa zistí, že poberateľ dávky prestal byť invalidný alebo u neho došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti až po zastavení výplaty dávky, dávka nepatrí odo dňa zastavenia jej výplaty.

(8) Ak zanikol nárok na dávku alebo nárok na jej výplatu pre priznanie inej dávky alebo ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, zúčtujú sa sumy inej dávky patriacej odo dňa

jej priznania so sumami doterajšej dávky vyplatenými za ten istý čas.

§ 113

Zánik nároku na dávku a zánik nároku na výplatu dávky

(1) Nárok na dávku nezaniká uplynutím času.

(2) Nárok na dávku a nárok na jej výplatu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a podmienky nároku na výplatu dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 114

Premĺčanie nároku na výplatu dávky

(1) Nárok na výplatu dávky alebo jej časti sa premĺči uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili.

(2) Lehota ustanovená v odseku 1 neplynie počas konania o dávke a v období, v ktorom účastníkovi konania, ktorý musí mať opatrovníka, nebol opatrovník ustanovený.

§ 115

Zúčtovanie dávok s dávkou v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi

Ak sa priznáva starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, úrazová renta, dávka garančného poistenia alebo dávka v nezamestnanosti spätne aj za obdobie, v ktorom sa poistencovi vyplácala dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, Sociálna poisťovňa zúčtuje za toto obdobie priznané uvedené dávky s vyplatenou dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi, a

a) ak suma priznaného starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti prevyšuje sumu vyplatenej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, poukáže

1. na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, ktorá zodpovedá sume poskytnutej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi,

2. poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti rozdiel medzi sumou tohto priznaného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti a poskytnutou dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi,

b) ak suma priznaného starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti je nižšia alebo dosahuje sumu vyplatenej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, poukáže

1. na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, ktorá zodpovedá sume poskytnutej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi,

2. poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti dôchodok, úrazovú rentu, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti prvýkrát až v príslušnom mesiaci, v ktorom súčet nevyplatených dôchodkov, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti je vyšší ako vyplatená dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi; takto vzniknutý rozdiel poukáže poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti.

§ 116**Lehoty na výplatu dávok a zaokrúhľovanie sumy dávok**

(1) Nemocenské dávky, úrazový príplatok, rekvalifikačné, rehabilitačné a dávka v nezamestnanosti sa vyplácajú mesačne pozadu v lehotách určených Sociálnou poisťovňou.

(2) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú vopred v pravidelných mesačných lehotách. Deň splatnosti dávky určí Sociálna poisťovňa.

(3) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú do cudziny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, pozadu v trojmesačných lehotách po predchádzajúcom potvrdení o žití poberateľa dávky, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak.

(4) Ak sú splnené podmienky na vznik nároku na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku a dávku v nezamestnanosti, dávky sa môžu vyplácať preddavkovo; preddavok na dôchodkovú dávku sa zúčtuje za obdobie nepresahujúce 12 mesiacov, ak nejde o zúčtovanie dôchodkovej dávky z cudziny.

(5) Dávka garančného poistenia sa vyplátí najneskôr do 30 dní od doručenia žiadosti o priznanie tejto dávky.

(6) Ak zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty nesplnia povinnosť ustanovenú v § 234, zamestnanec, ktorý preukáže nárok na dávku garančného poistenia, má nárok na preddavok na túto dávku vo výške 3 000 Sk za jeden kalendárny mesiac. Rozdiel medzi poskytnutým preddavkom na dávku garančného poistenia a nároku na dávku garančného poistenia sa doplatí, ak zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty splnia povinnosť ustanovenú v § 234, najneskôr do jedného roka od poskytnutia preddavku.

(7) Ak zamestnávateľ nesplní povinnosť ustanovenú v § 234 najneskôr do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu a predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty nesplnia povinnosť ustanovenú v § 234 v lehote podľa odseku 6, doplatí sa do 30 dní od uplynutia tejto lehoty dávka garančného poistenia do výšky minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou podľa osobitného predpisu.⁶⁶⁾

(8) Sumy dávok sa zaokrúhľujú na celé slovenské koruny nahor.

§ 117**Poukazovanie dávok a poberateľ dávky**

(1) Dávky sa poukazujú na účet príjemcu dávky v banke alebo v pobočke zahraničnej banky.⁶⁷⁾ Na žiadosť príjemcu dávky sa dávka vypláca v hotovosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Na písomnú žiadosť poberateľa dávky sa dávka poukazuje na účet manžela (manželky) v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,⁶⁷⁾ ak má v čase poberania dávky právo disponovať s finančnými prostriedkami na tomto účte a ak s týmto spôsobom poukazovania dávky manžel (manželka) súhlasí; manžel (manželka) poberateľa dávky je povinný vrátiť splátky dôchodku, úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty poukázané na tento účet po dni smrti poberateľa dávky.

(2) Ak poberateľ dávky požiada o zmenu spôsobu výplaty dávky, Sociálna poisťovňa je povinná vykonať túto zmenu najneskôr od splátky dávky splatnej v treťom kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola žiadosť o zmenu spôsobu výplaty dávky doručená Sociálnej poisťovni.

(3) Poberateľovi dávky, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, dávka sa poukazuje prostredníctvom hromadného poukazu do tohto zariadenia, ak poberateľ dávky nepožiada o iný spôsob poukazovania dávky.

(4) Prijemca dávky je poberateľ dávky, zákonný zástupca poberateľa dávky, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, alebo osobitný príjemca.

(5) Osobitný príjemca je

- a) fyzická osoba alebo právnická osoba určená rozhodnutím Sociálnej poisťovne alebo
- b) fyzická osoba, ktorej sa vyplácal sirotsky dôchodok do dňa nadobudnutia spôsobilosti nezaopatreného dieťaťa na právne úkony.

(6) Sociálna poisťovňa ustanoví osobitného príjemcu s jeho súhlasom a so súhlasom poberateľa dávky alebo zákonného zástupcu vtedy, ak poberateľ dávky alebo zákonný zástupca zo zdravotných dôvodov nemôže výplatu dávky prijímať.

(7) Zákonný zástupca, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, a osobitný príjemca uvedený v odseku 5 písm. b) sú povinní dávku použiť len v prospech poberateľa dávky a fyzických osôb, ktoré je poberateľ dávky povinný vyživovať. Osobitný príjemca uvedený v odseku 5 písm. a) používa dávku podľa pokynov poberateľa dávky alebo zákonného zástupcu.

(8) Fyzickej osobe vo výkone väzby¹⁴⁾ a fyzickej osobe vo výkone trestu odňatia slobody¹⁵⁾ sa dávky poukazujú prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

§ 118

Prechod nároku na dávku

(1) Ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na dávku, zomrela po uplatnení nároku na dávku a nároku na jej výplatu, prechádzajú nároky na sumy splatné ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

(2) Ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na nemocenské dávky, úrazový príplatok, rehabilitačné, rekvalifikačné, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti, zomrela pred uplatnením nároku na tieto dávky, prechádzajú nároky na sumy dávky splatnej ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

(3) Ak sa dávka priznala pred smrťou fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, vyplatia sa splatné sumy, ktoré sa nevyplatili ku dňu smrti tejto fyzickej osoby, fyzickým osobám uvedeným v odseku 1.

(4) Nároky prechádzajúce na fyzické osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto fyzických osôb.

(5) Ak niet fyzických osôb, ktoré by podľa odsekov 1 až 4 nadobudli nárok na dávky, tieto dávky sú ostatným príjmom toho základného fondu, z ktorého mali byť vyplatené.

§ 119**Postúpenie nároku na dávku**

Nárok na dávku nemožno postúpiť.

DRUHÁ ČASŤ**PRVÁ HLAVA****PRVÝ DIEL****VÝKON A ORGANIZÁCIA SOCIÁLNEHO POISTENIA****§ 120****Výkon sociálneho poistenia**

(1) Sociálne poistenie vykonáva Sociálna poisťovňa. Nemocenské poistenie môže vykonávať aj iná právnická osoba, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(2) Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia.

(3) Sociálna poisťovňa je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

(4) Sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia je kontaktná inštitúcia na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie a inštitúciami štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.

DRUHÝ DIEL**ORGÁNY SOCIÁLNEJ POISŤOVNE****§ 121****Orgány Sociálnej poisťovne**

Orgány Sociálnej poisťovne sú

- a) Rada riaditeľov Sociálnej poisťovne (ďalej len „rada riaditeľov“),
- b) Dozorná rada Sociálnej poisťovne (ďalej len „dozorná rada“),
- c) riaditeľ pobočky Sociálnej poisťovne (ďalej len „riaditeľ pobočky“).

§ 122**Rada riaditeľov**

(1) Rada riaditeľov je štatutárny orgán Sociálnej poisťovne.

(2) Rada riaditeľov

- a) riadi Sociálnu poisťovňu,
- b) zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich Sociálnej poisťovni z tohto zákona a z osobitných predpisov a zodpovedá za plnenie týchto úloh vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“),
- c) prijíma opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených dozornou radou a orgánmi dozoru štátu,
- d) schvaľuje výročnú správu o činnosti Sociálnej poisťovne a predkladá ju dozornej rade,
- e) prerokúva správy o hospodárení Sociálnej poisťovne najmenej raz za štvrtrok a predkladá ich dozornej rade,

- f) prerokúva návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na príslušný kalendárny rok s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na obdobie najmenej troch rokov, stanovisko dozornej rady k tomuto návrhu a predkladá tento návrh na schválenie vláde do 15. augusta bežného roka, ak vláda neurčí neskorší termín, a po schválení vládou na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) v termíne určenom na predloženie návrhu štátneho rozpočtu,
- g) prerokúva návrh účtovnej závierky Sociálnej poisťovne, stanovisko dozornej rady k tomuto návrhu a predkladá návrh účtovnej závierky na schválenie národnej rade v termíne určenom na predloženie návrhu štátneho záverečného účtu,
- h) schvaľuje rokovací poriadok rady riaditeľov,
- i) schvaľuje štatút Sociálnej poisťovne,
- j) schvaľuje organizačný poriadok, pracovný poriadok, platový poriadok, kontrolný poriadok, pravidlá financovania a hospodárenia a iné vnútorné predpisy Sociálnej poisťovne,
- k) schvaľuje návrh na uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, poistnom na dôchodkové poistenie, poistnom na úrazové poistenie, prirážke k poistnému na úrazové poistenie, poistnom na garančné poistenie, poistnom na poistenie v nezamestnanosti, poistnom do rezervného fondu solidarity, na pokutách a na penále uložených v sociálnom poistení a rozhoduje o odpísaní pohľadávky na poistnom na nemocenskom poistení, poistnom na dôchodkovom poistení, poistnom na úrazovom poistení, prirážke k poistnému na úrazovom poistení, poistnom na garančné poistenie, poistnom na poistenie v nezamestnanosti, poistnom do rezervného fondu solidarity, na pokutách a na penále uložených v sociálnom poistení,
- l) schvaľuje návrh na uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ na pokutách a na penále uložených v starobnom dôchodkovom sporení v rozsahu upravenom týmto zákonom,
- m) vymenúva a odvoláva vedúcich zamestnancov Ústredia Sociálnej poisťovne v jej priamej riadiacej pôsobnosti a riaditeľov pobočiek Sociálnej poisťovne.
- n) schvaľuje dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.^{60a)}

(3) Na platnosť právnych úkonov v mene Sociálnej poisťovne sa vyžaduje podpis predsedu rady riaditeľov alebo v jeho neprítomnosti podpis ním povereného podpredsedu rady riaditeľov a podpis jedného z členov rady riaditeľov, ak rada riaditeľov v štatúte Sociálnej poisťovne neurčí inak.

(4) Rada riaditeľov má päť členov. Členmi rady riaditeľov sú

- a) predseda rady riaditeľov,
- b) dvaja podpredsedovia rady riaditeľov a
- c) ďalší dvaja členovia rady riaditeľov.

(5) Členov rady riaditeľov vymenúva a odvoláva vláda, z toho predsedu rady riaditeľov a podpredsedov rady riaditeľov na návrh ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, jedného člena rady riaditeľov na návrh reprezentatívnych združení odborových zväzov a záujmových združení občanov,⁶⁸⁾ reprezentujúcich poberateľov dôchodkových dávok a jedného člena rady riaditeľov na návrh reprezentatívnych združení zamestnávateľov,⁶⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Za člena rady riaditeľov môže byť vymenovaná fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická

osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Na pracovnoprávne vzťahy člena rady riaditeľov sa vzťahuje osobitný predpis.⁶⁹⁾

(7) Predseda rady riaditeľov

- a) zodpovedá vláde za činnosť rady riaditeľov, za prijatie a plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených dozornou radou a orgánmi dozoru štátu a za plnenie opatrení uložených podľa osobitného predpisu,¹⁾
- b) určuje úsek činnosti Sociálnej poisťovne, ktorý riadi člen rady riaditeľov.

(8) Člen rady riaditeľov zodpovedá predsedovi rady riaditeľov za ním riadený úsek činnosti Sociálnej poisťovne, za prijatie a plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených dozornou radou a orgánmi dozoru štátu v ním riadenom úseku činnosti Sociálnej poisťovne a za plnenie opatrení uložených podľa osobitného predpisu¹⁾ v ním riadenom úseku činnosti Sociálnej poisťovne.

(9) Člen rady riaditeľov je pri výkone svojej funkcie nezastupiteľný.

(10) Funkcia člena rady riaditeľov je nezlučiteľná s funkciou prezidenta Slovenskej republiky, poslanca národnej rady, poslanca Európskeho parlamentu, verejného ochrancu práv, člena vlády, sudcu, prokurátora, člena dozornej rady (§ 123), riaditeľa pobočky (§ 127) a s inou funkciou, povolaním alebo zamestnaním v štátnom orgáne, orgáne územnej samosprávy alebo inom orgáne verejnej moci. Funkcia člena rady riaditeľov je tiež nezlučiteľná s členstvom alebo inou funkciou v riadiacom, dozornom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť, s podnikaním a s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou s výnimkou vedeckej, pedagogickej, publicistickej, literárnej a umeleckej činnosti.

(11) Funkčné obdobie člena rady riaditeľov je päťročné.

(12) Funkcia člena rady riaditeľov zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia člena rady riaditeľov,
- b) vzdaním sa funkcie písomnou žiadosťou člena rady riaditeľov doručenou vláde, a to dňom jej doručenia, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním alebo
- d) smrťou.

(13) Vláda odvolá člena rady riaditeľov, ak

- a) si neplní povinnosti člena rady riaditeľov ustanovené zákonom,
- b) bol právoplatne odsúdený za trestný čin,
- c) bol právoplatne pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- d) nepriaznivý zdravotný stav mu nedovoľuje najmenej počas šiestich mesiacov riadne vykonávať funkciu člena rady riaditeľov,
- e) začal vykonávať činnosť nezlučiteľnú s členstvom v rade riaditeľov uvedenú v odseku 8.

(14) O sporoch súvisiacich s odvolaním člena rady riaditeľov z jeho funkcie rozhoduje súd.

(15) Rada riaditeľov zasadá najmenej raz za 14 dní. Zasadnutie rady riaditeľov zvoláva a vedie predseda rady riaditeľov alebo ním poverený podpredseda rady riaditeľov. O zvolanie zasadnutia rady riaditeľov môže požiadať na základe písomného návrhu ktorýkoľvek člen rady riaditeľov alebo dozorná rada. Predseda rady riaditeľov je v takom prípade povinný zvolať zasadnutie rady

riaditeľov do siedmich dní od doručenia písomného návrhu.

(16) Rada riaditeľov je schopná uznášať sa, ak je prítomný predseda rady riaditeľov alebo ním poverený podpredseda rady riaditeľov a ďalší aspoň dvaja členovia rady riaditeľov. Na prijatie rozhodnutia rady riaditeľov je potrebný súhlas aspoň troch členov rady riaditeľov vrátane predsedu rady riaditeľov alebo v jeho neprítomnosti ním povereného podpredsedu rady riaditeľov. Rada riaditeľov rozhoduje verejným hlasovaním, ktorého výsledok sa zaznamená v písomne vyhotovenej zápisnici.

(17) Pravidlá rokovania rady riaditeľov upraví rokovací poriadok rady riaditeľov.

(18) Člen rady riaditeľov je povinný vykonávať svoju funkciu s náležitou odbornou starostlivosťou tak, aby bol zabezpečený riadny a efektívny výkon sociálneho poistenia.

(19) Člen rady riaditeľov, ktorý porušil svoje povinnosti pri výkone funkcie člena rady riaditeľov, je povinný nahradiť škodu, ktorú tým spôsobil. O škode a o povinnosti nahradiť ju rozhoduje orgán dozoru štátu.

§ 123

Dozorná rada

(1) Dozorná rada je dozorný orgán a kontrolný orgán Sociálnej poisťovne.

(2) Dozorná rada

- a) kontroluje hospodárenie Sociálnej poisťovne s finančnými prostriedkami nemocenského poistenia, starobného poistenia, invalidného poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, garančného poistenia, rezervného fondu solidarity a správneho fondu,
- b) kontroluje dodržiavanie tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa dodržiavania hospodárenia Sociálnej poisťovne,
- c) prerokúva návrh účtovnej závierky Sociálnej poisťovne, výročnú správu o činnosti Sociálnej poisťovne, správy o hospodárení Sociálnej poisťovne a návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na príslušný kalendárny rok s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na obdobie najmenej troch rokov,
- d) navrhuje v odôvodnených prípadoch, najmä ak zistí nedostatky v hospodárení Sociálnej poisťovne, zvolať radu riaditeľov,
- e) ukladá rade riaditeľov prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- f) schvaľuje platové a iné funkčné požitky členom rady riaditeľov na návrh rady riaditeľov,
- g) vypracúva správu o kontrolnej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok, ktorá je súčasťou účtovnej závierky Sociálnej poisťovne,
- h) schvaľuje rokovací poriadok dozornej rady.

(3) Dozorná rada má 15 členov. Predsedom dozornej rady je minister práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Dozorná rada sa ďalej tvorí

- a) z piatich zástupcov navrhnutých reprezentatívnymi združeniami odborových zväzov a záujmovými združeniami občanov,⁶⁸⁾ reprezentujúcimi poberateľov dôchodkových dávok,
- b) z piatich zástupcov navrhnutých reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov,⁶⁸⁾
- c) zo štyroch zástupcov navrhnutých vládou.

(4) Členov dozornej rady s výnimkou predsedu volí a odvoláva národná rada.

(5) Za člena dozornej rady môže byť navrhnutá a zvolená fyzická osoba s trvalým pobytom na

území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

(6) Funkčné obdobie člena dozornej rady je päťročné.

(7) Výkon funkcie člena dozornej rady sa považuje za prekážku v práci alebo za prekážku v štátnej službe z dôvodu všeobecného záujmu, pri ktorej patrí zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy.

(8) Člen dozornej rady má nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom tejto funkcie. O priznaní odmeny členovi dozornej rady za výkon jeho funkcie v dozornej rade rozhoduje národná rada.

(9) Člen dozornej rady je pri výkone svojej funkcie nezastupiteľný. Člen dozornej rady nemôže byť v pracovnom pomere k Sociálnej poisťovni a nemôže byť členom rady riaditeľov.

(10) Dozorná rada si zvolí zo svojich členov dvoch podpredsedov dozornej rady.

(11) Zasadnutia dozornej rady zvoláva a riadi predseda dozornej rady alebo ním poverený podpredseda dozornej rady podľa potreby, najmenej raz za štvrťrok. Na požiadanie aspoň jednej tretiny členov dozornej rady zvolá predseda dozornej rady alebo ním poverený podpredseda dozornej rady zasadnutie dozornej rady do 30 dní. O zvolanie zasadnutia dozornej rady môže písomne požiadať aj rada riaditeľov a orgán dozoru štátu. Predseda dozornej rady alebo ním poverený podpredseda dozornej rady v takom prípade zvolá zasadnutie dozornej rady do 30 dní.

(12) Na zasadnutí dozornej rady sa môžu zúčastniť fyzické osoby, ktoré na zasadnutie prizve dozorná rada.

(13) Na zasadnutí dozornej rady je na jej požiadanie povinný zúčastniť sa predseda rady riaditeľov.

(14) Dozorná rada je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov.

(15) Členovia dozornej rady sú oprávnení nahliadať do dokladov a záznamov týkajúcich sa hospodárenia Sociálnej poisťovne a požadovať potrebné vysvetlenia od zamestnancov Sociálnej poisťovne a od členov rady riaditeľov.

(16) Pravidlá rokovania dozornej rady upraví rokovací poriadok dozornej rady.

(17) Členstvo v dozornej rade zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia člena dozornej rady,
- b) vzdaním sa funkcie písomnou žiadosťou člena dozornej rady doručenou národnej rade, a to najskôr odo dňa doručenia žiadosti, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním alebo
- d) smrťou.

(18) Národná rada odvolá člena dozornej rady, ak

- a) sa neodôvodnene nezúčastnil najmenej na troch zasadnutiach dozornej rady,
- b) začal vykonávať činnosť nezlučiteľnú s členstvom v dozornej rade uvedenú v odseku 9,
- c) si neplní povinnosti člena dozornej rady ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi,

d) bol právoplatne odsúdený za trestný čin.

(19) Člena dozornej rady môže národná rada odvolať z jeho funkcie aj z iných dôvodov, ako sú uvedené v odseku 18, na základe návrhu toho, kto podal návrh na zvolenia člena dozornej rady, alebo na návrh orgánu dozoru štátu (§ 246).

Organizačné zložky Sociálnej poisťovne

§ 124

Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú ústredie a pobočky.

§ 125

Územné obvody a sídla organizačných zložiek Sociálnej poisťovne určí štatút Sociálnej poisťovne.

§ 126

(1) Ústredie riadi rada riaditeľov.

(2) Vo veciach patriacich do pôsobnosti ústredia koná v mene Sociálnej poisťovne rada riaditeľov alebo člen rady riaditeľov poverený radou riaditeľov alebo vedúci zamestnanec ústredia poverený radou riaditeľov.

§ 127

Riaditeľ pobočky

(1) Pobočku riadi riaditeľ pobočky a za jej činnosť zodpovedá rade riaditeľov.

(2) Za riaditeľa pobočky môže byť vymenovaná fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

(3) Riaditeľ pobočky koná v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. Počas jeho neprítomnosti zastupuje riaditeľa pobočky ním poverený vedúci zamestnanec Sociálnej poisťovne.

DRUHÁ HLAVA

PRVÝ DIEL

POISTNÉ NA SOCIÁLNE POISTENIE

§ 128

Platitelia poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a platitelia poistného do rezervného fondu solidarity

(1) Poistné na nemocenské poistenie platí

- a) zamestnanec,
- b) zamestnávateľ,
- c) povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- d) dobrovoľne nemocensky poistená osoba.

(2) Poistné na starobné poistenie platí

- a) zamestnanec,
- b) zamestnávateľ,
- c) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,
- e) štát,
- f) Sociálna poisťovňa.

(3) Poistné na invalidné poistenie platí, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) zamestnanec,
- b) zamestnávateľ,
- c) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,
- e) štát.

(4) Poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po dovŕšení dôchodkového veku, poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a poistenec, ktorý má priznaný invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je dôchodkovo poistený po dovŕšení dôchodkového veku, za zamestnanca, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a za zamestnanca, ktorý má priznaný invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

(5) Štát platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzické osoby uvedené v § 15 ods. 1 písm. c) až e).

(6) Zúčtovanie poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ poistného na invalidné poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity platené štátom ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“).

(7) Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie za poberateľov invalidného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia a za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88 do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu starobného poistenia.

(8) Poistné na úrazové poistenie platí zamestnávateľ.

(9) Poistné na garančné poistenie platí zamestnávateľ, ktorý je povinne garančne poistený.

(10) Poistné na poistenie v nezamestnanosti platí

- a) zamestnanec, ak osobitný predpis⁴²⁾ neustanovuje inak,
- b) zamestnávateľ, ak osobitný predpis⁴²⁾ neustanovuje inak,
- c) dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti.

(11) Poistné do rezervného fondu solidarity platí

- a) zamestnávateľ,

- b) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- c) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,
- d) štát.

§ 129

Poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity

(1) Suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné“) sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len „vymeriavací základ“).

(2) Jednotlivé sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie vrátane prirážky k poistnému na úrazové poistenie a zľavy z poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity sa zaokrúhľujú na celé slovenské koruny nahor.

§ 130

Sadzba poistného na nemocenské poistenie

Sadzba poistného na nemocenské poistenie je pre

- a) zamestnanca 1,4 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa 1,4 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne nemocensky poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne nemocensky poistenú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu.

§ 131

Sadzba poistného na starobné poistenie

(1) Sadzba poistného na starobné poistenie je pre

- a) zamestnanca, ktorý nie je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 4 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa za zamestnanca, ktorý nie je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 14 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá nie je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 18 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu, ktorá nie je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 18 % z vymeriavacieho základu,
- e) štát za fyzické osoby uvedené v § 128 ods. 5, ktoré nie sú sporiteľia podľa osobitného predpisu,¹⁾ 18 % z vymeriavacieho základu,
- f) Sociálnu poisťovňu za poberateľov invalidného dôchodku a za poberateľov úrazovej renty, ktorí nie sú sporiteľia podľa osobitného predpisu,¹⁾ 18 % z vymeriavacieho základu.

(2) Sadzba poistného na starobné poistenie je pre

- a) zamestnanca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 4 % z vymeriavacieho základu,

- b) zamestnávateľa za zamestnanca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 5 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 9 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu, ktorá je sporiteľ podľa osobitného predpisu,¹⁾ 9 % z vymeriavacieho základu,
- e) štát za fyzické osoby uvedené v § 128 ods. 5, ktoré sú sporitelia podľa osobitného predpisu,¹⁾ 9 % z vymeriavacieho základu,
- f) Sociálnu poisťovňu za poberateľov invalidného dôchodku a za poberateľov úrazovej renty, ktorí sú sporitelia podľa osobitného predpisu,¹⁾ 9 % z vymeriavacieho základu.

§ 132

Sadzba poistného na invalidné poistenie

Sadzba poistného na invalidné poistenie je pre

- a) zamestnanca 3 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa 3 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 6 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 6 % z vymeriavacieho základu,
- e) štát 6 % z vymeriavacieho základu.

§ 133

Sadzba poistného na úrazové poistenie

(1) Sadzba poistného na úrazové poistenie je pre zamestnávateľa zaradeného do prvej nebezpečnostnej triedy 0,3 % z vymeriavacieho základu, druhej nebezpečnostnej triedy 0,5 % z vymeriavacieho základu, tretej nebezpečnostnej triedy 0,7 % z vymeriavacieho základu, štvrtej nebezpečnostnej triedy 0,9 % z vymeriavacieho základu, piatej nebezpečnostnej triedy 1,1 % z vymeriavacieho základu, šiestej nebezpečnostnej triedy 1,3 % z vymeriavacieho základu, siedmej nebezpečnostnej triedy 1,5 % z vymeriavacieho základu, ôsmej nebezpečnostnej triedy 1,7 % z vymeriavacieho základu, deviatej nebezpečnostnej triedy 1,9 % z vymeriavacieho základu, desiatej nebezpečnostnej triedy 2,1 % z vymeriavacieho základu.

(2) Nebezpečnostná trieda sa určuje v závislosti od bezpečnostného rizika jednotlivých skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností.⁷⁰⁾

(3) Hodnotenie bezpečnostného rizika sa vykonáva pre každú skupinu ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností na základe údajov súvisiacich s výkonom úrazového poistenia za hodnotené roky s prihliadnutím na sumu nákladov vynaložených na úrazové dávky z úrazového poistenia, a to vypočítaním priemerných štatistických ukazovateľov počtu

- a) pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,
- b) smrteľných pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,
- c) chorôb z povolania na 1 000 zamestnancov,
- d) závažných pracovných úrazov a chorôb z povolania, v ktorých dôsledku bola priznaná úrazová

renta, na 1 000 zamestnancov,

e) zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v prepočte na 1 000 zamestnancov.

(4) Na určenie bezpečnostného rizika na základe ukazovateľov uvedených v odseku 3 je rozhodujúci dátum oznámenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania a dátum priznania úrazovej renty.

(5) Zaradenie zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy určí Sociálna poisťovňa podľa prevažujúcej skupiny ekonomických činností vykonávaných zamestnávateľom.

(6) Prevažujúca skupina ekonomických činností je skupina ekonomických činností klasifikovaná podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, ktorú vykonáva pre zamestnávateľa najväčší počet zamestnancov.

(7) Zmenu vykonávaných prevažujúcich ekonomických činností, ktorá je rozhodujúca na zaradenie zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy, je zamestnávateľ povinný písomne ohlásiť Sociálnej poisťovni do 14 dní od tejto zmeny.

(8) Ak u zamestnávateľa nastala zmena vykonávanej ekonomickej činnosti a jeho prevažujúcou ekonomickou činnosťou sa stala ekonomická činnosť zaradená do inej nebezpečnostnej triedy, Sociálna poisťovňa môže z vlastného podnetu alebo na základe písomnej žiadosti zamestnávateľa zmeniť jeho zaradenie do nebezpečnostnej triedy. Zmena zaradenia zamestnávateľa do novej nebezpečnostnej triedy sa vykoná od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom Sociálna poisťovňa rozhodla o jeho preradení.

(9) Zaradenie skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do nebezpečnostných tried ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov.

§ 134

Prirážka k poistnému na úrazové poistenie a zľava z poistného na úrazové poistenie

(1) K poistnému na úrazové poistenie sa ukladá prirážka k poistnému na úrazové poistenie (ďalej len „prirážka“) alebo sa poskytuje zľava na poistnom na úrazové poistenie (ďalej len „zľava“) v závislosti od úrovne bezpečnostného rizika u zamestnávateľa zistenej porovnaním s priemerným bezpečnostným rizikom zisteným za všetkých zamestnávateľov zaradených do rovnakej skupiny ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností.

(2) Úroveň bezpečnostného rizika u zamestnávateľa sa určí porovnaním hodnoty štatistických ukazovateľov za zamestnávateľa za predchádzajúci kalendárny rok k priemerným hodnotám rovnakých ukazovateľov vypočítaných za rovnaké obdobie za celú skupinu zamestnávateľov zaradených podľa ekonomickej činnosti do rovnakej skupiny podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností a vyjadruje sa v percentách.

(3) Na určenie úrovne bezpečnostného rizika u zamestnávateľa sa použijú štatistické ukazovatele

a) o počte

1. pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,
2. smrteľných pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,
3. chorôb z povolania na 1 000 zamestnancov,
4. závažných pracovných úrazov a chorôb z povolania, v ktorých dôsledku bola priznaná úrazová renta, na 1 000 zamestnancov,

b) o sume nákladov vynaložených na dávky úrazového poistenia jeho zamestnancov v prepočte na

jedného zamestnanca.

(4) Pri určovaní početnosti výskytu pracovných úrazov podľa odseku 3 sa prihliada len na pracovné úrazy, pri ktorých bolo na základe vyšetrenia okolností a príčin ich vzniku orgánmi na ochranu zdravia, orgánmi inšpekcie práce, orgánmi štátnej banskej správy a ďalšími príslušnými dozornými orgánmi podľa osobitných predpisov⁷¹⁾ zistené porušenie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany zamestnávateľa alebo zamestnanca.

(5) Ak je úroveň bezpečnostného rizika zistená podľa odsekov 2 a 3 u zamestnávateľa percentuálne vyššia ako priemerná hodnota vypočítaná za celú skupinu zamestnávateľov zaradených do rovnakej skupiny podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, v rozsahu

do 25 % prirážka sa neuloží,

nad 25 % do 50 % uloží sa prirážka 1 % k poistnému,

nad 50 % do 100 % uloží sa prirážka 2 % k poistnému,

nad 100 % do 200 % uloží sa prirážka 3 % k poistnému,

nad 200 % uloží sa prirážka 4 % k poistnému.

(6) Ak je úroveň bezpečnostného rizika zistená podľa odsekov 2 a 3 u zamestnávateľa percentuálne nižšia ako priemerná hodnota vypočítaná za celú skupinu zamestnávateľov zaradených do rovnakej skupiny podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, v rozsahu

do 25 % zľava sa neposkytuje,

nad 25 % do 50 % poskytuje sa zľava 0,5 % z poistného,

nad 50 % do 75 % poskytuje sa zľava 1 % z poistného,

nad 75 % poskytuje sa zľava 2 % z poistného.

(7) Štatistické ukazovatele uvedené v odseku 3 sa na účely odsekov 5 a 6 hodnotia osobitne.

(8) Súčtom percent na uloženie prirážky a súčtom percent na poskytnutie zľavy zo všetkých štatistických ukazovateľov uvedených v odseku 3 a vypočítaním ich rozdielu sa určí výsledná percentuálna výška prirážky alebo zľavy, ktorá bude pre zamestnávateľa platná v období kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa prirážka alebo zľava určila.

(9) Na určenie bezpečnostného rizika podľa odseku 2 je rozhodujúci dátum oznámenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania a dátum priznania úrazovej renty.

§ 135

Sadzba poistného na garančné poistenie

Sadzba poistného na garančné poistenie pre zamestnávateľa je 0,25 % z vymeriavacieho základu.

§ 136

Sadzba poistného na poistenie v nezamestnanosti

Sadzba poistného na poistenie v nezamestnanosti je pre

a) zamestnanca 1 % z vymeriavacieho základu,

b) zamestnávateľa 1 % z vymeriavacieho základu,

c) dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti 2 % z vymeriavacieho základu.

§ 137

Sadzba poistného do rezervného fondu solidarity

Sadzba poistného do rezervného fondu solidarity je pre

a) zamestnávateľa 4,75 % z vymeriavacieho základu,

- b) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4,75 % z vymeriavacieho základu,
- c) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 4,75 % z vymeriavacieho základu,
- d) štát 2 % z vymeriavacieho základu.

§ 138 **Vymeriavací základ**

(1) Vymeriavací základ zamestnanca je

- a) príjem zamestnanca za vykonanú prácu, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁷²⁾ a funkčný plat zamestnanca, ktorý je dočasne vyslaný na vykonávanie štátnej služby do cudziny, zamestnanca, ktorý vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí a zahraničného spravodajcu Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie, určený v slovenskej mene pred jeho rozdelením na slovenskú menu a cudziu menu,
- b) príjem zamestnanca, ktorý nepodlieha dani z príjmu fyzických osôb preto, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia, a podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva,
- c) náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu.⁷³⁾

(2) Do vymeriavacieho základu zamestnanca sa nezahrňa odstupné, odchodné, cestovné náhrady, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií, náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za služobnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť, príplatok za pohotovosť, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, životné poistenie a účelové sporenie zamestnanca, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca, príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely, odmeny podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv, odmeny vyplácané pri pracovných jubileách a životných jubileách, odmeny pri odchode do starobného dôchodku a plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení okrem podielu na zisku vyplateného obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva, plnenia poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru a náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca.⁵¹⁾

(3) Vymeriavací základ člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, je príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu;⁷²⁾ odsek 1 písm. b) a c) platí rovnako.

(4) Vymeriavací základ doktoranda v dennej forme doktorandského štúdia je štipendium podľa osobitného predpisu;¹²⁾ odsek 1 písm. b) a c) platí rovnako.

(5) Vymeriavací základ fyzickej osoby vo výkone väzby¹⁴⁾ a fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody,¹⁵⁾ ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác,¹⁶⁾ je pracovná odmena týchto fyzických osôb podľa osobitného predpisu.⁷⁸⁾

(6) Vymeriavací základ pestúna v zariadení pestúnskej starostlivosti je odmena pestúna za výkon pestúnskej starostlivosti podľa osobitného predpisu.¹³⁾

(7) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je, ak tento zákon neustanovuje inak, polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutých vykonávaním podnikania a inej samostatnej

zárobkovej činnosti. Pomerná časť základu dane je časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac výkonu podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Suma vymeriavacieho základu sa zníži o výšku príspevkov zaplatených samostatne zárobkovo činnou osobou na jej doplnkové dôchodkové sporenie, životné poistenie a účelové sporenie v úhrne najviac v sume nezdaniiteľnej časti základu dane podľa osobitného predpisu^{78a)} pripadajúcej na jeden kalendárny mesiac. Pri nedodržaní podmienok ustanovených osobitným predpisom,^{78b)} alebo ak životné poistenie zanikne z dôvodov ustanovených osobitným predpisom^{78c)} sa suma vymeriavacieho základu zvýši o sumu príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, platieb poistného na životné poistenie a platieb účelového sporenia zaplatenú podľa osobitného predpisu^{78d)} pripadajúcu na jeden kalendárny mesiac.

(8) Vymeriavací základ dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je ňou určená suma.

(9) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorej bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾ je v období od 1. júla do 30. septembra kalendárneho roka vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie do 30. júna kalendárneho roka.

(10) Vymeriavací základ, ak tento zákon neustanovuje inak, je mesačne najmenej vo výške minimálnej mzdy⁶⁶⁾ zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu.

(11) Vymeriavací základ je mesačne najmenej

- a) 75 % vymeriavacieho základu uvedeného v odseku 10, ak ide o zamestnanca, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, a o mladistvého zamestnanca staršieho ako 16 rokov,
- b) 50 % vymeriavacieho základu uvedeného v odseku 10, ak ide o zamestnanca, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, ak ide o zamestnanca mladšieho ako 18 rokov, ktorý je invalidný, a ak ide o zamestnanca mladšieho ako 16 rokov,
- c) suma príjmu zodpovedajúca kratšiemu pracovnému času zamestnanca, ktorý má dohodnutý pracovný pomer na kratší pracovný čas podľa osobitného predpisu,⁷⁹⁾
- d) suma náhrady mzdy poskytnutá z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa podľa osobitného predpisu,⁸⁰⁾
- e) suma pracovnej odmeny⁷⁸⁾ fyzickej osoby vo výkone väzby¹⁴⁾ a fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody,¹⁵⁾ ak sú zaradené do práce.

(12) Vymeriavací základ v úhrne je mesačne najviac

- a) na platenie poistného na dôchodkové poistenie zamestnanca, povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti zamestnanca a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti
 - 1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti,
 - 2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny

všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti,

- b) na platenie poistného na nemocenské poistenie zamestnanca, povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby
1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie,
 2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie.

(13) Vymeriavací základ v úhrne je mesačne najviac na platenie poistného do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné do rezervného fondu solidarity,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné do rezervného fondu solidarity.

(14) Vymeriavací základ zamestnávateľa, ak tento zákon neustanovuje inak, je vymeriavací základ jeho zamestnanca. Vymeriavací základ zamestnávateľa za každého jeho zamestnanca je mesačne najviac

- a) na platenie poistného na dôchodkové poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity
1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity,
 2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity,
- b) na platenie poistného na nemocenské poistenie a poistného na garančné poistenie
1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie a poistné na garančné poistenie,
 2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie a poistné na garančné poistenie.

(15) Do vymeriavacieho základu zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie a garančné poistenie sa zahŕňa aj odmena jeho zamestnanca za prácu, ktorú vykonáva na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie a garančné poistenie za zamestnanca,

ktorý vykonáva práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, odseky 10 a 11 sa nepoužijú. Na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie obmedzenie uvedené v odseku 14 neplatí.

(16) Ak poistenec vykonáva viacero činností zamestnanca, poradie povinností platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa určuje výškou jeho vymeriavacieho základu, pričom sa postupuje od vymeriavacieho základu najvyššieho k vymeriavaciemu základu najnižšiemu. Ak je výška vymeriavacích základov zamestnanca rovnaká, prednostná povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa viaže na vymeriavací základ dosiahnutý u toho zamestnávateľa, u ktorého poistenie zamestnanca vzniklo skôr. Ak zamestnanec súčasne vykonáva aj činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu činnosti zamestnanca. Ak poistenec vykonáva zárobkovú činnosť a súčasne je dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu zárobkovej činnosti. Ak poistenec vykonáva viacero zárobkových činností a súčasne je dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí vždy prednostne z výkonu viacerých zárobkových činností; na poradie povinností platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti z výkonu viacerých zárobkových činností prvá veta až tretia veta platia rovnako.

(17) Ak nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti trvalo len časť kalendárneho mesiaca, vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti uvedený v odseku 10, odseku 11 písm. a) a b) a v odsekoch 12 a 14 sa upraví tak, že vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa vynásobí počtom dní nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti v tomto kalendárnom mesiaci. Vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta nahor.

(18) Vymeriavací základ, z ktorého štát platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzickú osobu uvedenú v § 15 ods. 1 písm. e), je mesačne výška minimálnej mzdy⁶⁶⁾ zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné.

(19) Vymeriavací základ, z ktorého štát platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzickú osobu uvedenú v § 15 ods. 1 písm. c) a d), je mesačne

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 60 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 60 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity.

(20) Vymeriavací základ fyzickej osoby uvedenej v § 142 ods. 3 je ňou určená suma, ktorá je

najmenej v sume vymeriavacieho základu uvedenej v odseku 10 platnej ku dňu, v ktorom sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca, a je najviac v sume vymeriavacieho základu uvedenej v odseku 12 platnej ku dňu, v ktorom sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca.

(21) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa invalidného dôchodku vyplácaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % do dovŕšenia jeho dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(22) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa invalidného dôchodku vyplácaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % a najviac o 70 % do dovŕšenia jeho dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a čísla 100 a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a čísla 100 a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(23) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie za poberateľa úrazovej renty priznanej podľa § 88 do dovŕšenia jeho dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku, je mesačne 1,25-násobok sumy vyplatennej úrazovej renty; odseky 10 a 11 sa nepoužijú.

(24) Vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.

§ 139

Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu

(1) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

(2) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby je

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom táto samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom táto samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity.

(3) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné.

§ 139a

Vymeriavací základ z príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi

Ak súd rozhodol o neplatnosti skončenia právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi, vymeriavací základ za každý kalendárny mesiac neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi je časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi pripadajúca na každý taký kalendárny mesiac; § 138 ods. 1 až 3, 10 až 17 a 23 platí rovnako.

§ 140

Vylúčenie povinnosti platiť poistné poistencom a zamestnávateľom

(1) Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti

- a) v období, počas ktorého sa im poskytuje materské,
- b) od prvého dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) najdlhšie do desiateho dňa, ak potreba ošetrovania alebo starostlivosti trvá v tomto období,
- c) v období, počas ktorého vykonávajú základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu³⁵⁾ v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách a civilnú službu.³⁶⁾

(2) Zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti ani v období, počas ktorého je uznaný za dočasne práceneschopného⁴⁹⁾ alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu,⁵⁰⁾ ak sa zamestnancovi počas týchto období neposkytuje plat alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu,⁶⁾ a v období, počas ktorého sa vypláca rehabilitačné alebo rekvalifikačné.

(3) Povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie ani v období, počas ktorého je uznaná za dočasne práceneschopnú⁴⁹⁾ alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu.⁵⁰⁾

(4) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti ani v období, počas ktorého sa jej poskytuje nemocenské.

(5) Povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba nie sú povinné platiť poistenie do rezervného fondu solidarity v období, počas ktorého nie sú povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie.

(6) Zamestnávateľ nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity v období, počas ktorého jeho zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

§ 141

Odvod poistného

(1) Fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za zamestnanca odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

(3) Za štát odvádza poistné na dôchodkové poistenie za osoby uvedené v § 128 ods. 5 ministerstvo.

(4) Útvar sociálneho zabezpečenia a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia sú povinní previesť Sociálnej poisťovni poistné zaplatené na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného predpisu²⁾ za celé obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu³⁾ alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu,²⁾ a to do 30 dní od skončenia výkonu tejto služby.

§ 142

Platenie poistného

(1) Poistné sa platí na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak poistencovi trvalo poistenie len časť kalendárneho mesiaca, poistné sa platí len za túto časť.

(3) Poistné na dôchodkové poistenie sa môže zaplatiť aj dodatočne za obdobie, počas ktorého fyzická osoba

a) mala prerušené poistenie podľa § 26,

b) bola zaradená do evidencie nezamestnaných občanov alebo

c) sústavne sa pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku.

(4) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, poistné sa platí zo zmeneného vymeriavacieho základu od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po predložení dodatočného daňového priznania správcovi dane alebo po nadobudnutí právoplatnosti

dodatočného platobného výmeru.

(5) Ak dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti zmení vymeriavací základ, poistné sa platí zo zmeneného vymeriavacieho základu od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa zmena vymeriavacieho základu písomne oznámila Sociálnej poisťovni.

(6) Poistné sa platí

- a) bezhotovostným prevodom,
- b) poštovou poukážkou alebo
- c) v hotovosti v Sociálnej poisťovni.

§ 143

Splatnosť poistného

(1) Poistné je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa platí poistné, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

(3) Ak platba poistného sa na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici uskutočnila oneskorene, poistné sa považuje za zaplatené včas, ak

- a) pri platení bezhotovostným prevodom ako deň prevodu je uvedený posledný deň splatnosti poistného podľa odseku 1 alebo 2,
- b) pri platení poštovou poukážkou sa poistné poukázalo v posledný deň splatnosti poistného podľa odseku 1 alebo 2.

(4) Ak platba poistného sa na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici poukázala v nesprávnej sume, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb.

§ 144

Predpísanie poistného

(1) Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 100 Sk, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

(2) Ak zamestnávateľ na výzvu Sociálnej poisťovne nepredloží podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného, Sociálna poisťovňa môže predpísať poistné na základe dokladov zamestnávateľa za predchádzajúce obdobie alebo na základe podkladov iného zamestnávateľa s činnosťou obdobného charakteru. Druhá veta odseku 1 platí rovnako.

§ 145

Vrátenie poistného

(1) Sociálna poisťovňa je povinná vrátiť poistné, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu,

fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo jej právnomu nástupcovi do 30 dní od

- a) zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo
- b) doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné alebo jej právneho nástupcu.

(2) Poistencovi, ktorý vykonáva viacero činností zamestnanca, Sociálna poisťovňa vráti poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zaplatené bez právneho dôvodu do 30 dní od

- a) zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo
- b) doručenia písomnej žiadosti tohto poistenca.

(3) Právo na vrátenie poistného sa premlčí do desiatich rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola platba uvedená v odsekoch 1 a 2 zúčtovaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici.

(4) Poistné, ktoré je Sociálna poisťovňa povinná vrátiť, sa použije na zápočet pohľadávky Sociálnej poisťovne voči fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo voči jej právnomu nástupcovi.

§ 146

Povolenie splátok dlžných súm poistného

(1) Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné povoliť splátky dlžných súm pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako 18 mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného, a ak je už v čase rozhodovania o povolení splátok týchto dlžných súm schopná plniť odvodové povinnosti.

(2) V rámci povolenia splátok dlžných súm Sociálna poisťovňa uvedie aj zvýšenie dlžných súm o úroky vo výške diskontnej úrokovej sadzby platnej ku dňu povolenia splátok.

(3) V prípade nedodržania termínu splátky určeného Sociálnou poisťovňou na jednotlivé splátky, zaplatením nižšej sumy jednotlivých splátok, ako určila Sociálna poisťovňa, alebo neplnenia odvodovej povinnosti stáva sa splatnou celá dlžná suma. Zaplatená suma poistného, pokuty, penále a úroku sa použijú na zápočet pohľadávky Sociálnej poisťovne.

(4) Na povolené sumy splátok dlžných súm sa ustanovenie o predpísaní penále nepoužije.

§ 147

Premlčanie poistného

(1) Právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Právo predpísať poistné sa nepremlčuje, ak nebola splnená povinnosť ustanovená v § 228 ods. 3 a § 231 ods. 1 písm. b).

(3) Právo vymáhať poistné sa premlčí za šesť rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo.

DRUHÝ DIEL POHLADÁVKY

§ 148 Pohľadávky

(1) Pohľadávky na poistnom, pokutách a na penále vymáha Sociálna poisťovňa podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov⁸¹⁾ na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia.

(2) Rozhodnutie uvedené v odseku 1 možno vykonať najneskôr do desiatich rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti.

(3) Po vyplatení dávky garančného poistenia sa zamestnávateľ stáva dlžníkom Sociálnej poisťovne a Sociálna poisťovňa sa stáva veriteľom dlžníka. Odseky 1 a 2 platia rovnako.

(4) Na základe rozhodnutia rady riaditeľov môže Sociálna poisťovňa zmluvou previesť vymáhanie pohľadávok podľa § 179 ods. 1 písm. f) na inú právnickú osobu dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná. Pri výbere právnickej osoby, na ktorú Sociálna poisťovňa prevedie vymáhanie vybraných pohľadávok, postupuje Sociálna poisťovňa podľa osobitného predpisu.⁸²⁾ Sociálna poisťovňa uhradza odmenu právnickej osobe z vymoženej pohľadávky.

§ 149 Postúpenie pohľadávky

(1) Pohľadávku na poistnom, pokutách a na penále, okrem pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie pred rokom 1994 vrátane penále (ďalej len „pohľadávka“), môže Sociálna poisťovňa za podmienok ustanovených týmto zákonom postúpiť tretej osobe.

(2) Postúpiť možno len pohľadávku uvedenú v odseku 1 alebo jej časť,

- a) ak proti rozhodnutiu, ktorým bola predpísaná, nemožno z dôvodu uplynutia času uplatniť ustanovenie o odvolaní a o obnove konania a
- b) ak odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná, uplynul jeden rok.

(3) Sociálna poisťovňa nemôže postúpiť pohľadávku, ak povolila jej zaplatenie v splátkach; to neplatí, ak sa pohľadávka stala splatnou podľa § 146 ods. 3.

(4) O postúpení pohľadávky vrátane práv zo zabezpečenia pohľadávky uzatvára Sociálna poisťovňa s treťou osobou písomnú zmluvu o postúpení pohľadávky (ďalej len „zmluva“) za odplatu. Na zmluvu sa vzťahuje Obchodný zákonník.

(5) Sociálna poisťovňa môže uzatvoriť zmluvu s treťou osobou, len ak táto osoba má voči Sociálnej poisťovni vyrovnané všetky záväzky podľa tohto zákona. Na výber najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie zmluvy predloženého treťou osobou sa vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o obchodnej verejnej súťaži.

(6) Sociálna poisťovňa je povinná bez zbytočného odkladu oznámiť postúpenie pohľadávky fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné. Súhlas tejto osoby s postúpením pohľadávky sa nevyžaduje.

(7) Námietky proti pohľadávke, ktoré mohla fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné uplatniť v čase postúpenia, zostávajú tejto osobe zachované aj po postúpení pohľadávky.

(8) Právo nakladať s postúpenou pohľadávkou prechádza na tretiu osobu uzatvorením zmluvy a uhradením odplaty za postúpenú pohľadávku na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici.

(9) Od prechodu práva nakladať s postúpenou pohľadávkou na tretiu osobu táto pohľadávka prestáva byť pohľadávkou Sociálnej poisťovne a súčasne zaniká

- a) povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné splniť záväzok voči Sociálnej poisťovni v rozsahu postúpenej pohľadávky,
- b) oprávnenie Sociálnej poisťovne nakladať s postúpenou pohľadávkou.

(10) Od prechodu práva nakladať s postúpenou pohľadávkou na tretiu osobu vzniká

- a) povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné splniť záväzok voči tretej osobe v rozsahu postúpenej pohľadávky,
- b) právo tretej osoby vyžadovať peňažné plnenie od fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné v rozsahu postúpenej pohľadávky,
- c) právo tretej osoby vymáhať postúpenú pohľadávku.

(11) Na postúpenie pohľadávky podľa tohto zákona sa osobitný predpis⁸³⁾ nepoužije.

(12) Podľa tohto zákona sa odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie považuje za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na nemocenské poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na starobné poistenie za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na starobné poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na invalidné poistenie za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na invalidné poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na úrazové poistenie za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na úrazové poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na poistenie v nezamestnanosti za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na poistenie v nezamestnanosti, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom do rezervného fondu solidarity za príjem Sociálnej poisťovne z poistného do rezervného fondu solidarity a odplata za postúpenie pohľadávky na pokute a na penále sa považuje za príjem Sociálnej poisťovne z pokuty a z penále.

§ 150

Odpísanie pohľadávky

(1) Sociálna poisťovňa môže pohľadávku odpísať z vlastného podnetu, ak je nevymáhateľná. Za nevymáhateľnú pohľadávku sa podľa tohto zákona považuje pohľadávka, pri ktorej

- a) je pravdepodobné, že náklady na jej vymáhanie presiahnu výťažok z vymáhania,
- b) je zrejmé, že vzhľadom na majetkové pomery fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky,
- c) sa najmenej v období troch rokov bezvýsledne vedie výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu,⁸¹⁾
- d) vymáhanie je spojené s nadmernými ťažkosťami, pričom je zrejmé, že ďalšie vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky alebo
- e) nemohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky ani vymáhaním na dedičoch dlžníka.

(2) O odpísaní pohľadávky podľa odseku 1 vydá Sociálna poisťovňa rozhodnutie, ktoré sa fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné nedoručuje a je právoplatné odo dňa jeho vydania.

(3) Ak fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné uhradí pohľadávku, ktorú Sociálna poisťovňa odpísala, nepovažuje sa táto úhrada za plnenie bez právneho dôvodu a fyzická

osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poisťné nemá nárok na vrátenie zaplatenej sumy.

§ 151

(1) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť, ak na základe právoplatného uznesenia súdu o potvrdení vyrovnania dlžníkovi zanikla povinnosť splatiť Sociálnej poisťovni pohľadávku alebo jej neuhradenú časť z dôvodu, že na jej plnenie nebol povinný podľa obsahu vyrovnania.

(2) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť aj na základe právoplatného

- a) uznesenia súdu o zrušení konkurzu po splnení rozvrhového uznesenia,
- b) uznesenia súdu o zrušení konkurzu z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmeny správcu konkurznej podstaty,
- c) uznesenia súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku alebo
- d) uznesenia súdu o zrušení konkurzu po splnení núteného vyrovnania,
- e) uznesenia súdu o výmaze obchodnej spoločnosti z obchodného registra, ak imanie zanikajúcej obchodnej spoločnosti neprechádza na jej právneho nástupcu.

(3) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku, ktorá vznikla vyplatením dávky garančného poistenia voči zamestnávateľovi, u ktorého bol právoplatným rozhodnutím súdu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku a pohľadávku, ktorá vznikla doplatením dávky garančného poistenia podľa § 116 ods. 7.

(4) Odpísaním pohľadávky podľa odseku 2 pohľadávka zaniká.

(5) Ustanovenie § 150 ods. 2 platí rovnako.

TRETÍ DIEL

§ 152a

Na predpísanie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ vrátenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ povolenie splátok dlžných súm príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ premlčanie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ postúpenie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ odpísanie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ platia § 144 až 151 rovnako.

TRETIA HLAVA

LEKÁRSKA POSUDKOVÁ ČINNOSŤ PRI VÝKONE SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 153

Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia

(1) Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť

- a) nemocenského poistenia,
- b) dôchodkového poistenia,
- c) úrazového poistenia.

(2) Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia so zreteľom na účelné vynakladanie

prostriedkov na nemocenské poistenie zahŕňa kontrolu

- a) posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom,
- b) dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca.

(3) Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie

- a) dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť,
- b) dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa, choroby a stavu nezaopatreného dieťaťa, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť.

(4) Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa

- a) posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti,
- b) posudzovanie zdravotnej spôsobilosti poškodeného absolvovať pracovnú rehabilitáciu alebo rekvalifikáciu na účely opätovného zaradenia do pracovného procesu,
- c) kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch,
- d) posudzovanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením, za ktoré sa považujú náklady na liečivá a lieky, zdravotnícke pomôcky, dietetické potraviny a doprava poškodeného spojená s liečením.

(5) Lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b) aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

(6) Posudkový lekár posudzuje na účely sociálneho poistenia pri kontrolných lekárskech prehliadkach zdravotný stav, schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a pracovnú schopnosť poistenca a poškodeného

- a) v lehote určenej pri predchádzajúcom posudzovaní alebo aj skôr, ak zistí posudkovo významné skutočnosti, ktoré odôvodňujú vykonanie kontrolnej lekárskej prehliadky,
- b) na podnet inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

(7) Trvanie invalidity sa nepreskúma, ak pri kontrolnej lekárskej prehliadke nebola určená lehota jej ďalšieho uskutočnenia.

(8) Posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom⁸⁷⁾ a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne.

(9) Posudkový lekár kontroluje zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia, vykazované pobočke zdravotníckymi zariadeniami, so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov sociálneho poistenia.

§ 154

Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu

(1) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu zahŕňa kontrolu

- a) odbornej úrovne posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom,
- b) diagnostického a liečebného procesu vo vzťahu k dĺžke dočasnej pracovnej neschopnosti,
- c) potreby ošetrovania alebo starostlivosti na poskytovanie ošetrovného v sporných prípadoch,
- d) potreby preradenia na inú prácu na poskytovanie vyrovnávacej dávky v sporných prípadoch.

(2) Kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu vykonáva posudkový lekár.

(3) Na vykonanie kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúci lekár je povinný najmä

- a) predložiť potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) predložiť zdravotnú dokumentáciu posudzovanej fyzickej osoby,
- c) umožniť vykonanie kontroly v termíne určenom posudkovým lekárom,
- d) predvolať posudzovanú fyzickú osobu na kontrolu, ak posudkový lekár neurčí inak,
- e) doplniť vyšetrenia a zabezpečiť ústavné liečenie posudzovanej fyzickej osoby, ak o to písomne požiada posudkový lekár a ak tomu nebránia závažné dôvody,
- f) prerokovať trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti posudzovanej fyzickej osoby, ak trvá dlhšie ako 21 dní,
- g) prerokovať s pobočkou vývoj obnovy pracovnej schopnosti každého poistenca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť trvá dlhšie ako 26 týždňov,
- h) prerokovať s pobočkou vývoj obnovy pracovnej schopnosti poistenca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť má trvať dlhšie ako 52 týždňov.

(4) Posudzované fyzické osoby podľa odseku 3 sú

- a) poistenec uznaný za dočasne práceneschopného,
- b) poistenec, ktorému bolo nariadené karanténne opatrenie,
- c) fyzická osoba, ktorá vyžaduje ošetrovanie alebo starostlivosť poistenca,
- d) zamestnankyňa preradená na inú prácu na účely vyrovnávacej dávky.

(5) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu sa vykonáva na pracovisku ošetrojúceho lekára. V odôvodnených prípadoch sa môže vykonať na inom mieste určenom dohodou medzi posudkovým lekárom a ošetrojúcim lekárom.

(6) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu sa vykonáva v lehotách určených posudkovým lekárom; ak ide o dočasnú pracovnú neschopnosť posudzovanej fyzickej osoby, vykonáva sa najmenej raz za štyri týždne trvania dočasnej pracovnej neschopnosti.

§ 155

Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca

(1) Dodržiavanie liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca, ktorý určil ošetrojúci lekár, organizuje posudkový lekár a kontroluje určený zamestnanec Sociálnej poisťovne.

(2) Posudkový lekár a určený zamestnanec podľa odseku 1 sú povinní najmä

- a) v súčinnosti s ošetrojúcim lekárom vykonávať výber dočasne práceneschopných poistencov, u ktorých sa má uskutočniť kontrola so zreteľom na diagnostické a terapeutické postupy, choroby a úrazy, na dĺžku trvania dočasnej pracovnej neschopnosti a iné závažné skutočnosti,
- b) informovať dočasne práceneschopného poistenca o jeho právach a povinnostiach v súvislosti s nemocenskými dávkami a v súvislosti s uznaním dočasnej pracovnej neschopnosti,
- c) uviesť na potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti, kedy a kde vykonali kontrolu, a údaje potvrdiť svojím podpisom,
- d) oznámiť ošetrojúcemu lekárovi porušenie liečebného režimu,
- e) preukázať dočasne práceneschopnému poistencovi oprávnenie na vykonanie kontroly.

(3) Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca sa môže vykonať na podnet

- a) posudkového lekára,
- b) ošetrojúceho lekára,
- c) zamestnávateľa,
- d) inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

(4) Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca sa vykonáva v byte dočasne práceneschopného poistenca s jeho súhlasom alebo na mieste, kde je predpoklad, že sa dočasne práceneschopný poistenec zdržuje.

(5) Posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky organizuje a určený zamestnanec Sociálnej poisťovne vykonáva kontrolu dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca podľa odsekov 1 až 4 od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti.

§ 156

Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia

(1) Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia sú

- a) vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) vystavenie potvrdenia o potrebe ošetrovania alebo starostlivosti,
- c) vystavenie potvrdenia o potrebe preradenia na inú prácu,
- d) vystavenie potvrdenia o očakávanom dni pôrodu,
- e) vystavenie bodového ohodnotenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- f) vystavenie nálezu o zdravotnom stave na písomné vyžiadanie posudkového lekára,
- g) zdravotná starostlivosť poskytnutá na písomné vyžiadanie posudkového lekára,
- h) vystavenie tlačiva „Hlásenie o úraze“ a tlačiva „Hlásenie choroby z povolania“,
- i) vystavenie preukazu o trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti.

(2) Úhrada zdravotných výkonov uvedených v odseku 1 sa vykonáva podľa osobitného predpisu.⁸⁸⁾

(3) Sociálna poisťovňa uhrádza zdravotné výkony priamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti.

ŠTVRTÁ HLAVA

HOSPODÁRENIE SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

§ 157

Hospodárenie Sociálnej poisťovne

(1) Sociálna poisťovňa hospodári s finančnými prostriedkami a s vlastným majetkom. Sociálna poisťovňa môže mať v správe majetok štátu. Majetok štátu spravuje podľa osobitného predpisu.⁸⁹⁾

(2) Vlastný majetok Sociálnej poisťovne tvoria hnutelné veci, nehnuteľné veci, finančné prostriedky správneho fondu vrátane z nich plynúcich úrokov, majetok, ktorý Sociálna poisťovňa nadobudla svojou činnosťou, a pohľadávky okrem pohľadávky na poistnom, pokute, penále, dávke garančného poistenia.

(3) Vlastný majetok Sociálnej poisťovne nie sú finančné prostriedky základného fondu nemocenského poistenia, základného fondu starobného poistenia, základného fondu invalidného poistenia, základného fondu úrazového poistenia, základného fondu garančného poistenia, základného fondu poistenia v nezamestnanosti, rezervného fondu solidarity, základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ vrátane z nich plynúcich úrokov, pohľadávky na poistnom, pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokuty a penále a pohľadávky na dávke garančného poistenia.

(4) V prípade platobnej neschopnosti niektorého zo základných fondov poskytne štát Sociálnej poisťovni finančnú výpomoc. Ak z dôvodu platobnej neschopnosti rezervného fondu solidarity nemožno uhradiť škodu spôsobenú rozhodnutím, postupom alebo iným konaním dôchodkovej správcskej spoločnosti a depozitára, ktoré sú v rozpore s osobitným predpisom¹⁾ alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a ktoré mali za následok poškodenie majetku v dôchodkovom fonde, štát poskytne Sociálnej poisťovni finančnú výpomoc.

(5) Sociálna poisťovňa nemôže prijímať úvery alebo pôžičky ani vstupovať do úverových alebo pôžičkových vzťahov ako ručiteľ.

§ 158

Rozpočet Sociálnej poisťovne

Sociálna poisťovňa zostavuje rozpočet Sociálnej poisťovne v členení na

- a) základný fond nemocenského poistenia,
- b) základný fond starobného poistenia,
- c) základný fond invalidného poistenia,
- d) základný fond úrazového poistenia,
- e) základný fond garančného poistenia,
- f) základný fond poistenia v nezamestnanosti,
- g) rezervný fond solidarity,
- h) správny fond.

§ 159

Príjmy Sociálnej poisťovne

Príjmy Sociálnej poisťovne sú

- a) poistné a 0,5 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
- b) poistné prevedené Sociálnej poisťovni útvarmi sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu,⁹⁰⁾
- c) pokuty a penále,
- d) odplata za postúpenú pohľadávku na poistnom, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ na pokute a na penále,
- e) úroky z vkladov na účte Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici znížené o osobitnú sadzbu dane (ďalej len „úrok“),
- f) dary,
- g) ostatné príjmy.

§ 160

Výdavky Sociálnej poisťovne

Výdavky Sociálnej poisťovne sú

- a) úhrada dávok sociálneho poistenia,
- b) poistné prevedené Sociálnou poisťovňou útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu,⁹¹⁾
- c) úhrada nákladov súvisiacich s vykonávaním sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

§ 161

Základný fond nemocenského poistenia

(1) Základný fond nemocenského poistenia je určený na výplatu nemocenských dávok.

(2) Základný fond nemocenského poistenia sa tvorí

- a) z poistného na nemocenské poistenie,
- b) z pokuty a penále,
- c) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na pokute a na penále,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- f) z ostatných príjmov.

§ 162

Základný fond starobného poistenia

(1) Základný fond starobného poistenia je určený na výplatu

- a) starobného dôchodku,
- b) predčasného starobného dôchodku,
- c) vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku po poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a po poistencovi, ktorý ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok.

(2) Základný fond starobného poistenia sa tvorí

- a) z poistného na starobné poistenie,
- b) z poistného zaplateného na výsluhové zabezpečenie za celé obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ a ktoré bolo prevedené Sociálnej poisťovni útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, a to vo výške 79,13 % sumy prevedeného poistného,
- c) z pokuty a z penále,
- d) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na starobné poistenie, na pokute a na penále,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z ostatných príjmov.

§ 163**Základný fond invalidného poistenia**

(1) Základný fond invalidného poistenia je určený na

- a) výplatu invalidného dôchodku,
- b) výplatu vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku po poberateľovi invalidného dôchodku, po poistencovi, ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, a po poistencovi, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania,
- c) úhradu poistného na starobné poistenie za poberateľov invalidného dôchodku,
- d) úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ za poberateľov invalidného dôchodku, ktorí sú sporitelia podľa osobitného predpisu¹⁾.

(2) Základný fond invalidného poistenia sa tvorí

- a) z poistného na invalidné poistenie,
- b) z poistného zaplateného na výsluhové zabezpečenie za celé obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ a ktoré bolo prevedené Sociálnej poisťovni útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, a to vo výške 20,87 % sumy prevedeného poistného,
- c) z pokuty a z penále,
- d) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na invalidné poistenie, na pokute a na penále,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z ostatných príjmov.

§ 164**Základný fond úrazového poistenia**

(1) Základný fond úrazového poistenia je určený na výplatu úrazových dávok, úhradu poistného na starobné poistenie za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88 a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88, ktorí sú sporitelia podľa osobitného predpisu.¹⁾

(2) Základný fond úrazového poistenia sa tvorí

- a) z poistného na úrazové poistenie,
- b) z pokuty a z penále,
- c) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na úrazové poistenie, na pokute a na penále,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- f) z ostatných príjmov.

§ 165**Základný fond garančného poistenia**

(1) Základný fond garančného poistenia je určený na výplatu dávky garančného poistenia a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Sociálna poisťovňa je povinná uhradiť príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré nezaplatil zamestnávateľ podľa osobitného predpisu¹⁾ zo základného fondu garančného poistenia do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do 60 dní odo dňa splatnosti týchto príspevkov.

(2) Základný fond garančného poistenia sa tvorí

- a) z poistného na garančné poistenie,
- b) z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zamestnávateľ zaplatil po uplynutí 60 dní odo dňa splatnosti týchto príspevkov, a z penále súvisiace s príspevkami na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neboli odvedené včas alebo boli odvedené v nižšej sume,
- c) z pokuty a z penále,
- d) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na garančné poistenie, na pokute a na penále,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z príjmov z uspokojovania pohľadávok voči zamestnávateľom za vyplatené dávky garančného poistenia,
- h) z ostatných príjmov.

§ 166**Základný fond poistenia v nezamestnanosti**

(1) Základný fond poistenia v nezamestnanosti je určený na výplatu dávky v nezamestnanosti.

(2) Základný fond poistenia v nezamestnanosti sa tvorí

- a) z poistného na poistenie v nezamestnanosti,
- b) z pokuty a z penále,
- c) z odplaty za postúpenie pohľadávky na poistnom na poistenie v nezamestnanosti, na pokute a na penále,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- f) z ostatných príjmov.

§ 167**Rezervný fond solidarity**

(1) Rezervný fond solidarity je určený na dávky, na ktorých úhradu nie je dostatok finančných prostriedkov v príslušnom základnom fonde, a na úhradu škody podľa osobitného predpisu.^{91a)} Rezervný fond solidarity nesmie byť použitý na iný účel, než na ktorý je určený podľa prechádzajúcej vety.

(2) Rezervný fond solidarity sa tvorí

- a) z poistného do rezervného fondu solidarity,

- b) z pokuty a penále,
- c) z odplaty za postúpenie pohľadávky na poistnom do rezervného fondu solidarity, z odplaty za postúpenie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, z odplaty za postúpenie pohľadávky na pokute a z odplaty za postúpenie pohľadávky na penále,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia nie je darcom určený inak,
- f) z ostatných príjmov.

§ 167a

Základný fond príspevkov na starobné dôchodkové sporenie

(1) Sociálna poisťovňa vedie osobitný účet základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ v Štátnej pokladnici.

(2) Základný fond príspevkov na starobné dôchodkové sporenie je určený na postúpenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ a penále podľa osobitného predpisu^{91b)} Sociálnou poisťovňou na bežný účet dôchodkového fondu príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti.¹⁾

(3) Základný fond príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sa tvorí z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ a z penále podľa osobitného predpisu.^{91b)}

§ 168

Správny fond

(1) Správny fond je určený na krytie výdavkov súvisiacich s činnosťou orgánov Sociálnej poisťovne a jej organizačných zložiek pri vykonávaní sociálneho poistenia, výbere, registrácii a postúpení príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ a výdavkov uvedených v odseku 3. Pri nakladaní s finančnými prostriedkami správneho fondu Sociálna poisťovňa je povinná zabezpečiť ich hospodárne a efektívne použitie.

(2) Správny fond sa tvorí

- a) najviac vo výške 2,9 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti a z poistného do rezervného fondu solidarity a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na poistnom na garančné poistenie a na poistnom na poistenie v nezamestnanosti a na poistnom do rezervného fondu solidarity,
- b) z účelovej návratnej finančnej výpomoci na financovanie Projektu správy sociálnych dávok,
- c) vo výške 0,5 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,^{1a)}
- d) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,
- e) z úrokov na účte správneho fondu,
- f) z poriadkových pokút podľa § 202.

(3) Zo správneho fondu sa uhrádzajú

- a) náklady spojené s výplatou dávok sociálneho poistenia okrem nákladov na zriadenie a vedenie účtu poberateľa dávky v banke alebo pobočke zahraničnej banky,
- b) splátky účelovej návratnej finančnej výpomoci na financovanie Projektu správy sociálnych dávok,
- c) zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia ustanovené v § 156,

- d) trovy konania podľa § 203,
- e) odvod, penále a pokuta za porušenie finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu,^{91c)}
- f) penále a pokuta podľa osobitného predpisu.^{91b)}

§ 168a

(1) Štát poskytuje finančné prostriedky na osobitný účet Sociálnej poisťovne na úhradu nákladov na invalidné dôchodky podľa § 70 ods. 2, vdovské dôchodky, vdovecké dôchodky a sirotské dôchodky po poberateľovi invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 2.

(2) Finančné prostriedky na úhradu nákladov na invalidné dôchodky uvedené v odseku 1 sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu ministerstva.

§ 169 Účtovníctvo

Sociálna poisťovňa vedie účtovníctvo podľa osobitného predpisu.⁹²⁾

Zhromažďovanie, zverejňovanie a ochrana údajov

§ 170

(1) Sociálna poisťovňa zhromažďuje údaje na výkon sociálneho poistenia, výber, registráciu a postúpenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ vo vlastnom informačnom systéme. Používanie údajov zhromaždených v informačnom systéme je výhradným právom Sociálnej poisťovne.

(2) Sociálna poisťovňa môže poskytovať údaje zo svojho informačného systému len so súhlasom fyzických osôb a právnických osôb, ktorých sa údaje priamo týkajú, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Sociálna poisťovňa môže údaje podľa odseku 1 bez súhlasu dotknutých fyzických osôb a právnických osôb poskytnúť tretím osobám len v rozsahu potrebnom na výkon činností súvisiacich s vymáhaním a postupovaním pohľadávok. Na prenos údajov na výkon sociálneho poistenia potrebných pre nositeľov sociálneho poistenia štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o sociálnom zabezpečení, sa nevyžaduje súhlas dotknutej osoby.

(3) Orgánom verejnej moci, súdom a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom sa poskytujú údaje z informačného systému bezplatne.

(4) Sociálna poisťovňa poskytuje potrebné štatistické údaje štatistickému úradu.

(5) Sociálna poisťovňa môže zverejniť štatistické údaje o výkone sociálneho poistenia a o výbere, registrácii a postúpení príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ a to tak, aby fyzické osoby a právnické osoby povinné odvádzať poistné, príspevky na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ a poberatelia dávok nemohli byť identifikované.

(6) Na ochranu údajov informačného systému je Sociálna poisťovňa povinná zabezpečiť technické a organizačné podmienky.

(7) Sociálna poisťovňa zverejňuje správu o svojej činnosti a výročnú správu za príslušný kalendárny rok najneskôr do 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po príslušnom kalendárnom roku.

(8) Na spracovanie údajov vrátane osobitných kategórií údajov⁹³⁾ sa nevyžaduje súhlas dotknutej

osoby. Dotknutou osobou je každá fyzická osoba, o ktorej sa vedú údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne.

(9) Sociálna poisťovňa určí vnútorným predpisom lehotu, po ktorej uplynutí je splnený účel spracúvania údajov v informačnom systéme.

§ 171

(1) Sociálna poisťovňa zverejňuje zoznam fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým eviduje pohľadávky. Sumu pohľadávky, ktorá je dôvodom na zaradenie do tohto zoznamu, určí rada riaditeľov.

(2) Zoznam fyzických osôb a právnických osôb uvedených v odseku 1 obsahuje

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby, jej trvalý pobyt alebo prechodný pobyt,
- b) obchodné meno právnickej osoby a jej sídlo,
- c) sumu pohľadávky.

TRETIA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 172

Konanie

(1) Na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sa nevzťahuje osobitný predpis.⁹⁴⁾

(2) V konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia a účastníkov právnych vzťahov starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálna poisťovňa.

(3) Konanie vo veciach podľa odseku 1 je

- a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len „dávkové konanie“),
- b) iné konanie (ďalej len „nedávkové konanie“).

(4) Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach.

(5) Predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokuty, penále, a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

Účastníci konania

§ 173

(1) Účastník konania vo veciach sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom je právnická osoba alebo fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté, alebo ktorá tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutá, a to až do času, kým sa preukáže opak (ďalej len „účastník konania“).

(2) Účastník konania spolupracuje s organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne počas celého konania.

(3) Všetci účastníci konania majú v konaní rovnaké procesné práva a povinnosti.

§ 174

Účastník konania môže samostatne konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Zastupovanie

§ 175

(1) Účastníka konania, ktorý nemôže konať samostatne, zastupuje zákonný zástupca, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, alebo štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu.

(2) Vecne príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne ustanoví účastníkovi konania opatrovníka, ak je to potrebné na obhajovanie jeho práv alebo ak nemá zákonného zástupcu.

(3) Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka sa môže odvolať účastník konania a ten, kto bol ustanovený za opatrovníka.

§ 176

(1) Účastník konania, jeho zákonný zástupca, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, alebo štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, a opatrovník môžu byť zastúpení advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia.

(2) Právnická osoba koná prostredníctvom štatutárneho orgánu alebo prostredníctvom svojho zástupcu.

(3) Splnomocnenie na zastupovanie sa preukazuje písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice.

§ 177

Príslušnosť

Na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne.

§ 178

Vecná príslušnosť pobočky

(1) Do pôsobnosti pobočky patrí

a) rozhodovať v prvom stupni

1. o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch,
2. o nemocenských dávkach,
3. o úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty,

4. o dávke garančného poistenia,
 5. o dávke v nezamestnanosti,
 6. o povinnosti poberateľa nemocenskej dávky, dávky garančného poistenia, dávky v nezamestnanosti a úrazovej dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty vrátiť dávku alebo jej časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili,
 7. o povinnosti zamestnávateľa nahradiť neprávom vyplatené sumy na nemocenských dávkach, na dávke garančného poistenia, na dávke v nezamestnanosti a na úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty,
 8. o poistnom a o príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾
 9. o uložení pokuty a penále,
 10. o povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokuty a penále,
 11. o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy,
 12. o odpustení zmeškania lehoty,
 13. o náhradách trov konania,
 14. o prerušení konania a o zastavení konania,
 15. o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,
 16. o uložení poriadkovej pokuty,
 17. o ustanovení osobitného príjemcu,
 18. o ustanovení opatrovníka,
 19. o predbežnom opatrení,
- b) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,
- c) spisovať žiadosť o priznanie dávky okrem nemocenských dávok, úrazového príplatku a dávky v nezamestnanosti,
- d) vyplácať nemocenské dávky, úrazové dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti,
- e) vyberať a vymáhať poistné, príspevky na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokuty a penále a vymáhať pohľadávky na poistnom, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokutách, penále a na dávke garančného poistenia,
- f) hospodáriť s finančnými prostriedkami a s majetkom, ktorý jej bol zverený,
- g) uplatňovať právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá Sociálnej poisťovni vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania,
- h) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia.

(2) Pobočka vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jej pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci.

§ 179

Vecná príslušnosť ústredia

(1) Do pôsobnosti ústredia patrí

a) rozhodovať v prvom stupni

1. o dôchodkových dávkach, o úrazovej rente a o pozostalostnej úrazovej rente,

2. o povinnosti poberateľa dávky vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť, alebo úrazovú rentu, alebo pozostalostnú úrazovú rentu, alebo ich časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili,
 3. o povinnosti zamestnávateľa nahradiť neprávom vyplatené sumy na dávkach uvedených v písmene a) v prvom bode,
 4. o náhradách trov konania,
 5. o prerušení konania a o zastavení konania,
 6. o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,
 7. o ustanovení osobitného príjemcu,
 8. o uložení poriadkovej pokuty,
 9. o povolení splátok dlžných súm poistného, príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokuty a penále, ak ich suma presiahne sumu určenú radou riaditeľov,
 10. o odpustení zmeškania lehoty,
 11. o ustanovení opatrovníka,
 12. o predbežnom opatrení,
- b) rozhodovať v druhom stupni vo veciach, o ktorých rozhodovať v prvom stupni patrí do pôsobnosti pobočky,
- c) riadiť a kontrolovať činnosť pobočiek,
- d) hospodáriť s finančnými prostriedkami, s majetkom, ktorý Sociálna poisťovňa nadobudla svojou činnosťou, a spravovať majetok štátu podľa osobitného predpisu,⁸⁹⁾
- e) vyplácať dôchodkové dávky, príplatok za štátnu službu k dôchodku podľa osobitného predpisu,^{95a)} úrazovú rentu a pozostalostnú rentu,
- f) uplatňovať pohľadávky na poistnom, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokutách, penále a na dávke garančného poistenia podľa osobitných predpisov,⁸¹⁾ ak suma týchto pohľadávok presiahne sumu určenú radou riaditeľov,
- g) spisovať žiadosti o priznanie dôchodkovej dávky podľa § 184 ods. 10 písm. a),
- h) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,
- i) plniť administratívno-technické úlohy spojené s činnosťou dozornej rady,
- j) uzatvárať zmluvy o pracovnej rehabilitácii a o rekvalifikácii,
- k) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia,
- l) vykonávať ďalšie činnosti podľa tohto zákona, ktoré nepatria do pôsobnosti pobočky.

(2) Ústredie vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jeho pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci.

§ 180

Miestna príslušnosť

(1) Miestna príslušnosť pobočky v konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sa určuje

- a) miestom útvaru zamestnávateľa, ktorý vedie evidenciu miezd,
- b) sídlom zamestnávateľa alebo jeho organizačnej zložky, ak evidenciu miezd vedie iná právnická osoba alebo fyzická osoba alebo ak útvar, ktorý vedie evidenciu miezd, je mimo územia

Slovenskej republiky,

c) miestom trvalého pobytu poistenca v ostatných prípadoch, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Miestna príslušnosť pobočky na účely kontroly dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca a kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu sa určuje miestom výkonu práce ošetrojúceho lekára oprávneného na posudzovanie spôsobilosti na prácu. Ak sa dočasne práceneschopný poistenec zdržiava mimo miesta výkonu práce ošetrojúceho lekára, miestne príslušná je pobočka, v ktorej obvode sa dočasne práceneschopný poisteneц zdržiava.

(3) Ak je miestne príslušných niekoľko pobočiek, uskutočňuje konanie pobočka, ktorá konanie začala prvá, ak sa pobočky nedohodli inak.

(4) Ak je miestne príslušných niekoľko pobočiek a ak každá z nich odmieta uskutočniť konanie, ústredie určí, ktorá z nich konanie uskutoční.

(5) Na žiadosť účastníka konania alebo s jeho súhlasom môže miestne príslušná pobočka podľa odseku 1 písm. c) postúpiť vec na vybavenie inej pobočky, ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania a pobočka, ktorej sa má vec postúpiť.

Vylúčenie zamestnancov organizačnej zložky Sociálnej poisťovne

§ 181

(1) Zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho vzťah k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezáujatosti.

(2) Z prerokovávania rozhodovania pred organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne je vylúčený aj ten, kto sa v tej istej veci zúčastnil na konaní ako zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne iného stupňa.

§ 182

(1) Účastník konania oznámi organizačnej zložke Sociálnej poisťovne skutočnosti odôvodňujúce vylúčenie zamestnanca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, len čo sa o nich dozvie.

(2) Len čo sa zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dozvie o skutočnostiach, ktoré odôvodňujú jeho vylúčenie, oznámi to bez meškania svojmu najbližšiemu nadriadenému.

(3) Zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, u ktorého sú dôvody na jeho vylúčenie, urobí iba také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

§ 183

(1) O tom, či je zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne z konania vylúčený, rozhoduje

a) riaditeľ pobočky, ak ide o konanie patriace do pôsobnosti pobočky, a

b) rada riaditeľov, ak ide o konanie patriace do pôsobnosti ústredia.

(2) Ak riaditeľ pobočky alebo rada riaditeľov rozhodli, že zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený, urobia opatrenie na zabezpečenie riadneho uskutočnenia ďalšieho konania.

(3) Proti rozhodnutiu o vylúčení zamestnanca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne z konania nemožno podať odvolanie.

Začatie konania**§ 184**

(1) Dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

(2) Dávkové konanie o poskytnutie pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie sa začína na základe písomnej žiadosti poškodeného. Dávkové konanie o priznanie rehabilitačného a rekvalifikačného sa začína na základe rozhodnutia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o poskytnutí pracovnej rehabilitácie alebo o poskytnutí rekvalifikácie.

(3) Dávkové konanie o zmene poskytovania dávky alebo sumy už priznanej dávky sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

(4) Za fyzickú osobu, ktorá zo zdravotných dôvodov nie je schopná sama podať žiadosť o dávku, môže na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať písomnú žiadosť iná fyzická osoba, ak je spôsobilá na právne úkony.

(5) Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou. Rozhodnutie o zaradení poistenca do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa považuje za žiadosť o dávku v nezamestnanosti.

(6) Žiadosť o priznanie dávky garančného poistenia podáva zamestnanec do 60 dní od vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo odo dňa skončenia pracovného pomeru.

(7) Sociálna poisťovňa je povinná spísať žiadosť o dávku aj vtedy, ak sa domnieva, že fyzická osoba uvedená v odseku 1 nespĺňa podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, alebo ak žiadosť nie je doložená potrebnými dokladmi.

(8) Nedávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

(9) Žiadosť o začatie dávkového konania a nedávkového konania sa podáva v miestne príslušnej pobočke, ak tento zákon neustanovuje inak.

(10) Žiadosť o začatie dávkového konania sa podáva

- a) v ústredí, ak fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodkovú dávku, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na ich výplatu, nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,
- b) v pobočke príslušnej podľa miesta prechodného pobytu, ak fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodkovú dávku, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na ich výplatu, sa prechodne zdržiava mimo svojho trvalého pobytu a zo zdravotných dôvodov nie je schopná podať žiadosť v pobočke príslušnej podľa miesta trvalého pobytu.

(11) Fyzická osoba, ktorá je vo výkone väzby¹⁴⁾ alebo vo výkone trestu odňatia slobody,¹⁵⁾ žiadosť o začatie dávkového konania podáva prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody v pobočke príslušnej podľa sídla tohto ústavu.

§ 185

(1) Za deň začatia konania sa považuje deň, keď bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej

zložke Sociálnej poisťovne. Za deň začatia konania o dôchodkových dávkach a úrazových dávkach sa považuje aj deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

(2) Za deň uplatnenia nároku na nemocenské dávky, úrazový príplatok, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti a nároku na výplatu týchto dávok sa považuje deň, v ktorom bola žiadosť fyzickej osoby doručená miestne príslušnej pobočke.

(3) Za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky a úrazové dávky okrem úrazového príplatku, rehabilitačného a rekvalifikačného a nároku na ich výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky.

(4) Konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon.

§ 186

Podanie

(1) Podanie možno urobiť písomne, ústne, telegraficky, faxom alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu,⁹⁶⁾ ak sa jeho predloženie nevyžaduje na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Podanie urobené telegraficky je potrebné doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní a podanie urobené faxom je potrebné doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Podanie urobené elektronickými prostriedkami, ktoré nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu⁹⁶⁾ alebo urobené v súlade s dohodou podľa odseku 2, je potrebné potvrdiť písomne najneskôr do troch dní. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené alebo potvrdené, sa neprihliada.

(2) Fyzická osoba alebo právnická osoba môže organizačnej zložke Sociálnej poisťovne doručovať podanie aj elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila, ak o takom postupe uzatvorí so Sociálnou poisťovňou písomnú dohodu. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia.

(3) Podanie sa posudzuje podľa obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, čo sa navrhuje, a musí byť podpísané a označené dátumom podania.

(4) Ak podanie neobsahuje predpísané náležitosti alebo nebolo predložené na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne vyzve účastníka konania, aby v určenej lehote nedostatky odstránil. Súčasne upozorní účastníka konania na dôsledky neodstránenia nedostatkov na ďalší priebeh konania.

(5) Na žiadosť účastníka konania organizačná zložka Sociálnej poisťovne potvrdí prijatie podania.

§ 187

Postúpenie

Ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne nie je príslušná na rozhodnutie, je povinná podanie bez meškania postúpiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne a upovedomiť o tom účastníka konania.

§ 188

Ústne pojednávanie

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu.

(2) Na ústne pojednávanie organizačná zložka Sociálnej poisťovne prizve všetkých účastníkov konania a požiada ich, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky.

(3) Ústne pojednávanie je neverejné.

§ 189

Zápisnica

(1) O ústnych podaniach, o dôležitých úkonoch a o dôležitých dôkazoch v konaní príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vyhotovuje zápisnicu.

(2) Zo zápisnice musí byť zrejmé, kto, kde a kedy podanie uplatnil a kto, kde, kedy konanie uskutočňoval, predmet konania, ktoré fyzické osoby a právnické osoby sa na konaní zúčastnili, ako konanie prebiehalo, aké návrhy boli podané a aké opatrenia sa prijali.

(3) Zápisnicu podpisujú po prečítaní zástupcovia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorí uskutočňujú konanie, a podľa povahy veci po oboznámení s obsahom zápisnice aj ostatní účastníci konania, ktorí sa na konaní zúčastnili. Zástupca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je povinný v zápisnici uviesť námietky, ktoré účastník konania uviedol k obsahu zápisnice, a dôvody, pre ktoré účastník konania odmietol zápisnicu podpísať.

§ 190

Nazeranie do spisov

(1) Účastníci konania a ich zástupcovia majú právo nazerať do spisov a robiť si z nich výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie okrem údajov o zdravotnom stave účastníka konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Právo nazerať do spisu, ktorý obsahuje údaje o zdravotnom stave, a robiť si z neho výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie má len účastník konania, ktorého sa tieto údaje týkajú. Iní účastníci konania a ich zástupcovia majú toto právo len so súhlasom účastníka konania, ktorého sa údaje o zdravotnom stave týkajú.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná zabezpečiť, aby nazretím do spisu, jeho výpisom, odpisom alebo vyhotovenou fotokópiou nebola porušená povinnosť mlčanlivosti a ochrany osobných údajov. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná o každom nazretí do spisu, vyhotovení výpisu, odpisu alebo fotokópie spísať zápisnicu.

Lehoty

§ 191

(1) Ak treba, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí na vykonanie úkonu v konaní primeranú lehotu, ak ju neustanovuje tento zákon.

(2) V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

§ 192

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne zo závažných dôvodov odpustí zmeškanie lehoty, ak o to účastník konania požiada do 15 dní odo dňa, keď zanikla príčina zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže tejto žiadosti priznať odkladný účinok.

(2) Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť, ak odo dňa, keď sa mal úkon urobiť, uplynul jeden rok.

(3) Proti rozhodnutiu o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty sa nemožno odvolať.

§ 193**Prerušenie konania**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby odstránil nedostatky podania.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže prerušiť konanie najdlhšie na 30 dní, ak to z dôležitých dôvodov navrhnú zhodne účastníci konania.

(3) Proti rozhodnutiu o prerušení konania sa nemožno odvolať.

(4) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne v konaní pokračuje z vlastného podnetu alebo na podnet účastníka konania, len čo odpadnú dôvody, pre ktoré sa konanie prerušilo.

(5) Ak je konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.

§ 194**Zastavenie konania**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie zastaví, ak

- a) účastník konania vzal žiadosť alebo podanie na začatie konania späť skôr, ako bolo o nich rozhodnuté, a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania,
- b) odpadol dôvod konania začatého z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne alebo
- c) prebieha v tej istej veci konanie v inej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

(2) Ak sa začalo konanie o povinnosti uhradiť preplatok na dávke, o povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, pokuty a penále pred úmrtím účastníka konania, konanie sa dňom jeho úmrtia zastaví; rozhodnutie o zastavení konania sa nevydáva.

(3) Konanie sa zastaví, ak účastník konania neodstránil nedostatky podania podľa § 193 ods. 1 v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne.

(4) Konanie sa zastaví aj vtedy, ak sa účastník konania v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne nepodrobil vyšetreniu zdravotného stavu potrebného na rozhodnutie o nároku na dávku a nároku na výplatu dávky.

§ 195**Podklad rozhodnutia**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

(2) Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

§ 196

Dokazovanie

(1) Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ako dôkaz použiť výpoveď svedkov, ktorých pred výpoveďou poučí o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ustanoviť znalca podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok.

(4) Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť.

(5) Ako dôkaz možno použiť tlačené produkty alebo fotografické produkty výpočtovej techniky, mikrografickej techniky a inej podobnej techniky namiesto originálu listiny, podľa ktorého boli vyhotovené.

(6) Účastník konania je povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

(7) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti.

§ 197

Čestné vyhlásenie

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže namiesto dôkazu pripustiť čestné vyhlásenie účastníka konania.

(2) Čestné vyhlásenie organizačná zložka Sociálnej poisťovne nepripustí, ak tomu bráni všeobecný záujem alebo ak by tým bola porušená rovnosť medzi účastníkmi konania. Čestným vyhlásením nemožno nahradiť znalecký posudok.

(3) V čestnom vyhlásení je účastník konania povinný uviesť pravdivé údaje. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná upozorniť účastníka konania na právne následky nepravdivého čestného vyhlásenia.

§ 198**Predbežné otázky**

(1) Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol iný príslušný orgán, je organizačná zložka Sociálnej poisťovne takýmto rozhodnutím viazaná; inak si organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, priestupok, správny delikt, alebo o osobnom stave fyzickej osoby, ak patrí o ňom rozhodovať súdu.

Zabezpečenie priebehu konania a účelu konania**§ 199**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne predvolá fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých osobná účasť pri prejednávaní veci je nevyhnutná.

(2) V predvolaní organizačná zložka Sociálnej poisťovne upozorní na právne následky nedostavenia sa na predvolanie.

§ 200

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže pred skončením konania v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie jeho účelu predbežným opatrením uložiť účastníkom konania, aby niečo vykonali, niečo sa zdržali alebo niečo strpeli.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne predbežné opatrenie zruší, len čo zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené; inak stráca účinnosť odo dňa, keď rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť.

(3) Odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení nemá odkladný účinok.

§ 201

(1) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne vykonávajú procesné úkony v obvode svojej pôsobnosti.

(2) Ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne nemôže vykonať niektorý procesný úkon v obvode svojej pôsobnosti alebo ak je to účelné z iných dôvodov, je oprávnená dožiadať o jeho vykonanie inú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne.

(3) Dožiadaná organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná v medziach svojej pôsobnosti dožiadaniu vyhovieť najneskôr v lehote 15 dní, ak v dožiadaní nie je určená dlhšia lehota.

§ 202

Tomu, kto sťažuje priebeh konania najmä tým, že sa bez závažných dôvodov nedostaví na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, bezdôvodne odmieta svedeckú výpoveď, predloženie listiny, môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť poriadkovú pokutu až do 500 Sk.

§ 203**Trovy konania**

(1) Trovy konania, ktoré vznikli Sociálnej poisťovni, uhrádza Sociálna poisťovňa. Trovy konania, ktoré vznikli účastníkovi konania, znáša účastník konania. Účastník konania, ktorý sa na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie, okrem konania vo veci spisovania žiadosti o dôchodkovú dávku, alebo sa pre potreby tejto organizačnej zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu, má právo na ich náhradu, ak bol v konaní úspešný. Náhradu poskytne účastníkovi konania Sociálna poisťovňa.

(2) Trovy konania, ktoré Sociálna poisťovňa nahrádza účastníkovi konania podľa odseku 1, sú

- a) náhrada cestovných výdavkov,
- b) náhrada výdavkov za ubytovanie,
- c) stravné,
- d) náhrada ušlého zárobku.

(3) Sociálna poisťovňa uhradí svedkovi hotové výdavky a zárobok, ktorý svedkovi preukázateľne ušiel. Toto právo treba uplatniť do troch dní od jeho vzniku, inak zaniká.

(4) Trovy konania spojené s predložením listiny, ktoré vznikli tomu, kto nie je účastník konania, uhrádza Sociálna poisťovňa. Fyzické osoby a právnické osoby, ktorým tento zákon ukladá povinnosti, sú povinné poskytovať listinné dôkazy na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálnej poisťovni bezplatne.

(5) Náhradu hotových výdavkov a odmenu znalca ustanovuje osobitný predpis.²⁰⁾

§ 204**Náhrada cestovných výdavkov**

(1) Náhrada cestovných výdavkov patrí pri použití verejnej pravidelnej dopravy okrem mestskej pravidelnej dopravy za cestu z miesta pobytu do miesta predvolania a späť.

(2) Pri doprave vlakom sa uhrádza cestovné za druhú vozňovú triedu; príplatok na rýchlik sa uhrádza len vtedy, ak vzdialenosť zo železničnej stanice najbližšej miestu pobytu do železničnej stanice najbližšej miestu predvolania je dlhšia ako 100 km. Cestovnými výdavkami sú výdavky za cestovný lístok a za miestenku, a ak bolo nevyhnutné použiť lôžkový alebo ležadlový vozeň, aj výdavky s tým spojené.

(3) Ak má účastník konania možnosť uplatniť nárok na zľavu cestovného, patrí mu náhrada len vo výške zľavneného cestovného; ak má možnosť používať voľné cestovné lístky, náhrada cestovného mu nepatrí.

(4) Náhrada cestovného pri použití vozidla taxislužby a náhrada cestovných výdavkov pri použití vlastného motorového vozidla sa poskytuje len vtedy, ak posudkový lekár uzná so zreteľom na zdravotný stav účastníka konania nevyhnutnosť takej dopravy. Pri použití vlastného motorového vozidla sa vyjadrenie posudkového lekára nevyžaduje, ak bol účastníkovi konania poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla podľa osobitného predpisu.⁹⁷⁾

§ 205**Náhrada výdavkov za ubytovanie**

(1) Náhrada výdavkov za ubytovanie sa poskytuje v preukázanej výške, najviac v sume 1 000 Sk

na jednu fyzickú osobu a na jeden deň. Na zvýšenie tejto sumy § 94 ods. 4 platí rovnako.

(2) Náhrada výdavkov za ubytovanie patrí vtedy, ak by sa účastník konania nemohol pri použití verejnej pravidelnej dopravy vrátiť do miesta svojho pobytu do 24. hodiny toho istého dňa, v ktorom sa skončilo vyšetrenie alebo konanie v organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

§ 206 **Stravné**

Stravné sa poskytuje vo výške podľa osobitného predpisu.⁹⁸⁾

§ 207 **Náhrada ušlého zárobku**

(1) Náhrada ušlého zárobku patrí za čas, za ktorý účastníkovi konania preukázateľne ušiel zárobok z dôvodu, že sa na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie alebo sa pre potreby tejto zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu.

(2) Ušlý zárobok samostatne zárobkovo činnnej osoby je

- a) vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie pripadajúci za čas, v ktorom sa z dôvodu uvedeného v odseku 1 dostavil na konanie vo veciach nemocenského poistenia,
- b) vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie pripadajúci za čas, v ktorom sa z dôvodu uvedeného v odseku 1 dostavil na konanie vo veciach dôchodkového poistenia.

§ 208

Nároky na náhrady podľa § 204 až 207 sa uplatňujú písomnou žiadosťou do 30 dní odo dňa, v ktorom sa účastník konania na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie, alebo odo dňa, v ktorom sa pre potreby tejto zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu. Náhrady podľa § 204 až 207 sa vyplácajú účastníkovi konania v hotovosti.

Rozhodnutie

§ 209

(1) Rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu.

(3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

(4) V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

(5) Poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné

alebo či sa možno proti nemu odvolať alebo podať opravný prostriedok, v akej lehote a kde možno odvolanie alebo opravný prostriedok podať.

(6) V rozhodnutí sa uvedie aj organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko účastníkov konania. Na rozhodnutí musí byť odtlačok úradnej pečiatky a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(7) Chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

§ 210

(1) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne vydávajú rozhodnutie vo veciach uvedených v § 178 ods. 1 písm. a) a v § 179 ods. 1 písm. a) a b).

(2) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú povinné rozhodnúť vo veciach uvedených v odseku 1 najneskôr do 60 dní od začatia konania, v mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 30 dní, čo treba oznámiť účastníkom konania.

§ 211

Rozhodnutie vyhotovené s použitím výpočtovej techniky možno vydať v medzinárodnej abecede s predtlačným odtlačkom pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

§ 212

Oznámenie rozhodnutia a doručovanie písomností

(1) Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

(2) Účastníkovi konania, ktorý je prítomný na ústnom vyhlásení rozhodnutia, môže sa rozhodnutie oznámiť ústnym vyhlásením. Deň ústneho vyhlásenia rozhodnutia je deň oznámenia rozhodnutia len vtedy, ak sa prítomný účastník konania vzdal nároku na doručenie písomného vyhotovenia rozhodnutia.

(3) Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,
- e) o zastavení konania.

(4) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(5) Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinka, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinka. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne zásielku do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(6) Zásielky s obsahom písomností určených do vlastných rúk vydá pošta len adresátovi alebo fyzickej osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením na preberanie zásielok.

(7) Rozhodnutie je doručené, len čo ho účastník konania prevezme, len čo pošta doporučenú zásielku vrátila ako nedoručiteľnú alebo ak doručenie rozhodnutia bolo zmarené konaním alebo opomenutím účastníka konania. Účinky doručenia rozhodnutia nastanú aj vtedy, ak účastník konania odmietol rozhodnutie prijať.

(8) Ak má účastník konania, ktorý sa zdržiava v cudzine alebo tam má sídlo, opatrovníka alebo zástupcu v tuzemsku, doručí sa písomnosť tomuto opatrovníkovi alebo zástupcovi.

(9) Písomnosti, ktoré sú určené právnickým osobám, doručujú sa zamestnancom oprávneným za právnické osoby prijímať písomnosti. Ak niet takých zamestnancov, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za právnickú osobu konať.

(10) Písomnosti určené advokátom sa doručujú advokátskej kancelárii. Písomnosti určené advokátom možno doručovať aj advokátskym koncipientom a iným zamestnancom advokátskej kancelárie, ktorých advokát poveril prijímaním jemu určených písomností. To platí primerane aj na doručovanie písomností určených komerčným právnikom.

(11) Písomnosti určené správcom konkurzných podstát a likvidátorom sa doručujú do sídla úpadcu a sídla likvidovanej právnickej osoby alebo do sídla pracoviska správcu konkurznej podstaty a do sídla pracoviska likvidátora.

(12) Ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, doručuje sa písomnosť iba tomuto zástupcovi. Ak účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi s plnomocenstvom, ale aj účastníkovi konania.

(13) Doručenie verejnou vyhláškou použije organizačná zložka Sociálnej poisťovne v prípade, keď účastníci konania alebo ich pobyt alebo sídlo nie sú jej známi.

(14) Doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že písomnosť sa vyvesí na obdobie 15 dní na vývesnej tabuli vo verejne prístupných priestoroch príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Posledný deň tejto lehoty je deň doručenia.

(15) Ak je doručovanie účastníkovi konania spojené s ťažkosťami alebo s prieťahmi, môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť účastníkovi konania, aby si zvolil na prijímanie písomností zástupcu, ktorému ich možno bez ťažkostí a bez prieťahov doručovať. Ak si zástupcu nezvolí, budú sa pre neho písomnosti ukladať v organizačnej zložke Sociálnej poisťovne s účinkami doručenia; o tom treba účastníka konania poučiť.

(16) Rozhodnutie o odpísaní pohľadávky sa neoznamuje.

§ 213

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia

(1) Doručené rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať alebo proti ktorému nemožno podať opravný prostriedok (§ 219), je právoplatné.

(2) Rozhodnutie je vykonateľné, len čo uplynie lehota na plnenie. Ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť na plnenie, rozhodnutie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

Odvolacie konanie

§ 214

(1) Proti rozhodnutiu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne má účastník konania právo podať odvolanie, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak sa účastník konania nevzdal odvolania písomne alebo ústne do zápisnice.

(2) Odvolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu o povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ pokuty a penále.

§ 215

(1) Odvolanie sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala.

(2) Odvolanie možno podať v lehote do 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

(3) Odvolanie je podané včas a riadne aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 alebo na nepríslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preto, že sa účastník konania riadil nesprávnym poučením, alebo preto, že nebol poučený vôbec. V tomto prípade možno podať odvolanie do troch mesiacov odo dňa oznámenia účastníkovi konania.

(4) O odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje rada riaditeľov.

(5) Včas podané odvolanie má odkladný účinok, ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Odvolanie nemá odkladný účinok proti rozhodnutiu

- a) o priznaní, o znížení, o zastavení výplaty a o odňatí nemocenskej dávky, úrazového príplatku, rehabilitačného, rekvalifikačného a dávky v nezamestnanosti,
- b) o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu.⁹⁵⁾

(7) Účastník konania, ktorý podal odvolanie, môže toto odvolanie vziať späť. Ak účastník konania vzal odvolanie späť, nemôže podať odvolanie znovu.

(8) Ak účastník konania vzal odvolanie späť, odvolací orgán konanie zastaví.

§ 216

Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, upovedomí ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania, vyzve ich, aby sa k nemu v určenej lehote vyjadrili, a podľa potreby doplní konanie vykonaním nových dôkazov.

§ 217

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, môže o odvolaní sama rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie a ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania ako účastníka konania, ktorý sa odvolal, alebo ak s tým ostatní účastníci konania súhlasia.

(2) Ak o odvolaní nerozhodne organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté

rozhodnutie vydala, predloží odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo.

§ 218

(1) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

(2) Ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

(3) Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, na nové prejednanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je viazaná právnym názorom odvolacieho orgánu.

(4) Proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

§ 219

Rozhodovanie o opravnom prostriedku

(1) Proti rozhodnutiu ústredia podľa § 179 ods. 1 písm. a) prvého bodu až tretieho bodu možno podať opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.⁹⁹⁾

(2) Opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd, môže účastník konania, ktorý podal opravný prostriedok, vziať späť bez súhlasu súdu, ak ústredie novým rozhodnutím opravnému prostriedku v celom rozsahu vyhovel.

(3) Ak ústredie opravnému prostriedku v celom rozsahu nevyhoví, predloží opravný prostriedok spolu so svojim vyjadrením a spisovým materiálom súdu najneskôr do 60 dní odo dňa doručenia opravného prostriedku.

(4) Ak účastník konania pred uplynutím lehoty na podanie opravného prostriedku požiada o oznámenie podkladov, na ktorých základe ústredie rozhodovalo, začína plynúť nová lehota na podanie opravného prostriedku odo dňa, keď sa tieto podklady doručili účastníkovi konania.

§ 220

Súdne preskúmavanie rozhodnutí

Súd preskúmava neprávoplatné rozhodnutia vo veciach uvedených v § 179 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode, o ktorých v prvom stupni rozhodovalo ústredie, a právoplatné rozhodnutia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v ostatných veciach.

Obnova konania

§ 221

(1) Nedávkové konanie pred organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v nedávkovom konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,
- b) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodla inak,
- c) nesprávnym postupom organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa účastníkovi nedávkového

konania odňala možnosť zúčastniť sa na tomto konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní,

d) rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi obnovu nedávkového konania z dôvodov uvedených v odseku 1, ak je na preskúmaní rozhodnutia všeobecný záujem.

§ 222

(1) Obnovu nedávkového konania povolí na návrh účastníka konania alebo nariadi organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá vo veci rozhodla v poslednom stupni.

(2) V návrhu na obnovu nedávkového konania treba uviesť dôvody obnovy konania a skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas.

(3) Návrh sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne uvedenej v odseku 1 v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa účastník konania dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia; v rovnakej lehote môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne obnovu nedávkového konania nariadiť. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(4) Po uplynutí jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia sa obnova povolí alebo nariadi len vtedy, ak sa rozhodnutie dosiahlo trestným činom.

(5) Proti rozhodnutiu o obnove nedávkového konania možno podať odvolanie. Rozhodnutie o povolení alebo nariadení obnovy má odkladný účinok, ak sa napadnuté rozhodnutie nevykonalo.

§ 223

(1) Nové konanie vo veci uskutoční organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorej rozhodnutia sa dôvod obnovy nedávkového konania týka; ak sa dôvod obnovy nedávkového konania týka rozhodnutia organizačných zložiek Sociálnej poisťovne prvého i druhého stupňa, nové konanie uskutoční organizačná zložka Sociálnej poisťovne prvého stupňa.

(2) Ak sa dôvod obnovy nedávkového konania týka iba konania pred odvolacím orgánom, spojí sa rozhodnutie o obnove nedávkového konania s novým rozhodnutím vo veci.

(3) Novým rozhodnutím vo veci sa pôvodné rozhodnutie zrušuje.

(4) Proti novému rozhodnutiu vo veci sa možno odvolať.

Výkon rozhodnutia

§ 224

(1) Právoplatné rozhodnutie Sociálnej poisťovne je vykonateľné podľa osobitných predpisov.⁸¹⁾

(2) Ak účastník konania nesplní v určenej lehote dobrovoľne povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím o povinnosti vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť vyplatenú neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, Sociálna poisťovňa uskutoční výkon rozhodnutia zrážkami z dôchodkovej dávky. Rozhodnutie o povinnosti vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť možno vykonať najneskôr do desiatich rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti.

(3) Sociálna poisťovňa je povinná oznámiť začatie výkonu rozhodnutia podľa odseku 2 účastníkovi konania, ktorého sa výkon rozhodnutia týka.

§ 225

Zrážky z dávok

(1) Dohoda o zrážkach z dávok sa môže uzatvoriť iba na pohľadávky na výživnom, na príspevok na výživu a na úhradu preplatku na dávke, a to až do sumy, ktorú možno postihnúť výkonom rozhodnutia.

(2) Na výkon rozhodnutia zrážkami z dávok sa vzťahujú osobitné predpisy.¹⁰⁰⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ

PRÁVA A POVINNOSTI, ZODPOVEDNOSŤ, POKUTY A PENÁLE V SOCIÁLNO M POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ

PRVÁ HLAVA

PRÁVA A POVINNOSTI V SOCIÁLNO M POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ

§ 226

Povinnosti Sociálnej poisťovne

(1) Sociálna poisťovňa je povinná

- a) viesť individuálny účet poistenca a zasielať každoročne najneskôr do 31. decembra poistencom informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka; Sociálna poisťovňa zašle prvýkrát informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu poistenca do konca roka 2007 za obdobie kalendárnych rokov 2004 až 2006.
- b) vydávať na žiadosť poberateľa dávky potvrdenie o nároku na dávku, o nároku na jej výplatu a o jej sume,
- c) určiť dni splatnosti pravidelných výplat pre dôchodkové dávky, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu,
- d) kontrolovať plnenie povinností vyplývajúcich ostatným účastníkom právnych vzťahov sociálneho poistenia,
- e) viesť register zamestnávateľov, register poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia a register zmlúv o starobnom dôchodkovom sporení, v ktorých sa zhromažďujú údaje potrebné na výkon sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia;¹⁾ register poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zahŕňa na účely § 231 ods. 1 písm. b) aj zamestnancov podľa § 4 ods. 2,
- f) postúpiť príspevky na starobné dôchodkové sporenie^{100a)} na bežný účet dôchodkového fondu príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do desiatich dní od priradenia platby príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sporiteľovi, najneskôr do 45 dní od ich pripísania na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici alebo postúpiť príspevky na starobné dôchodkové sporenie^{100a)} na bežný účet dôchodkového fondu príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do piatich dní od ich uhradenia zo základného fondu garančného poistenia a postúpiť penále podľa osobitného predpisu^{91b)} na bežný účet dôchodkového fondu príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do piatich dní od uhradenia tohto penále zo správneho fondu,
- g) informovať príslušný daňový úrad o vyplatených dávkach garančného poistenia v členení podľa jednotlivých zamestnancov,

(2) Sociálna poisťovňa zašle prvýkrát informáciu o stave individuálneho účtu

- a) poistencom narodeným pred rokom 1951 do konca roka 2004,
- b) poistencom narodeným v rokoch 1951 až 1960 do konca roka 2006,

- c) poistencom narodeným v rokoch 1961 až 1970 do konca roka 2007,
- d) poistencom narodeným po roku 1970 do konca roka 2008.

(3) Náležitosti informácie o zmenách stavu individuálneho účtu uvedenej v odseku 1 a informácie o stave individuálneho účtu uvedenej v odseku 2 sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási jeho znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. marca 2004.

(4) Sociálna poisťovňa nie je povinná zasielať informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu podľa odseku 1 písm. a) fyzickej osobe, ktorej bol priznaný starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa tohto zákona, ak v období kalendárneho roka, za ktorý sa táto informácia zasiela, nebola nemocensky poistená alebo dôchodkovo poistená.

§ 226a

Ďalšie povinnosti Sociálnej poisťovne voči poberateľovi dôchodkovej dávky a sociálneho dôchodku

(1) Ak suma dôchodkovej dávky, sociálneho dôchodku alebo úhrn súm dôchodkových dávok alebo úhrn súm dôchodkových dávok a sociálneho dôchodku poberateľa s bydliskom na území Slovenskej republiky je najviac v sume, pri ktorej môže vzniknúť nárok na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi,^{100aa} prílohou rozhodnutia o dôchodkovej dávke alebo o sociálnom dôchodku a rozhodnutia o zvýšení dôchodkovej dávky a sociálneho dôchodku podľa § 82 je informácia o možnosti posúdenia hmotnej núdze ich poberateľa a zabezpečenia dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu,^{100aa} ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak suma starobného dôchodku, úhrn súm starobného dôchodku a vdovského dôchodku alebo starobného dôchodku a vdoveckého dôchodku poberateľa s bydliskom na území Slovenskej republiky je najviac v sume, pri ktorej môže vzniknúť nárok na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi,^{100aa} Sociálna poisťovňa nezasiela informáciu podľa odseku 1 a oznámi identifikačné údaje poberateľa starobného dôchodku úradu práce sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý z tohto podnetu začne konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi, ak predbežným šetrením zistí, že je na začatie tohto konania dôvod; to platí aj vtedy, ak ide o poberateľa inej dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, ktorý dovŕšil 62 rokov veku.

(3) Identifikačné údaje podľa odseku 2 sú meno, priezvisko, dátum narodenia, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia a bydlisko poberateľa dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, adresa príjemcu dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, suma dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku a ak ide o poberateľa starobného dôchodku, aj počet rokov dôchodkového poistenia.

(4) Sociálna poisťovňa neplní povinnosti podľa odsekov 1 a 2 počas obdobia výkonu väzby a počas obdobia výkonu trestu odňatia slobody poberateľa dôchodkovej dávky.

(5) Sumu, pri ktorej môže vzniknúť nárok na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, oznamuje ministerstvo Sociálnej poisťovni pri každej zmene jej výšky.

§ 227

Práva a povinnosti poistencov a poberateľov dávok

(1) Poistenec a poberateľ dávky majú právo

- a) uplatniť si nárok na dávku a nárok na jej výplatu,

- b) požiadať Sociálnu poisťovňu o vydanie potvrdenia o nároku na dávku, o nároku na jej výplatu a o jej sume.

(2) Poistenec a poberateľ dávky sú povinní

- a) preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie, prerušenie a na zánik sociálneho poistenia,
- b) preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik a na zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu; ak poberateľ dávky, osobitný príjemca alebo zákonný zástupca boli písomne vyzvaní Sociálnou poisťovňou, aby preukázali tieto skutočnosti, sú povinní výzve vyhovieť v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak Sociálna poisťovňa neurčila inú lehotu,
- c) zúčastniť sa na kontrole posudzovania spôsobilosti na prácu počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,
- d) zúčastniť sa na posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely poskytovania dôchodkových dávok a poklesu pracovnej schopnosti na účely poskytovania úrazových dávok,
- e) zúčastniť sa na posudzovaní predpokladov na opätovné zaradenie do pracovného procesu na účely pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie,
- f) dodržiavať liečebný režim určený ošetrovujúcim lekárom počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu,⁴⁹⁾
- g) zdržiavať sa počas dočasnej pracovnej neschopnosti na adrese uvedenej v žiadosti o priznanie nemocenského,
- h) oznámiť Sociálnej poisťovni ukončenie dočasnej pracovnej neschopnosti do troch dní odo dňa skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť trvala viac ako desať dní,
- i) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 2 písm. b) je zachovaná aj vtedy, ak doklad preukazujúci skutočnosti rozhodujúce na vznik a na zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu sa v ustanovenej lehote odovzdal na prepravu poštou alebo odoslal faxom alebo elektronickou poštou.

(4) Doklad uvedený v odseku 3 odoslaný faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu⁹⁶⁾ alebo urobený v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 228

Povinnosti samostatne zárobkovo činnnej osoby

(1) Samostatne zárobkovo činnná osoba je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak, predložiť príslušnej pobočke do 30. júna kalendárneho roka výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok; dodatočné daňové priznanie, ktoré má vplyv na vznik a zánik jej nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia v bežnom roku, je povinná predložiť do ôsmich dní od jeho predloženia správcovi dane.

(2) Samostatne zárobkovo činnná osoba, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾ je povinná predložiť do 30. septembra kalendárneho roka príslušnej pobočke výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok. Časť vety za bodkočiarkou v odseku 1 platí rovnako.

(3) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná prihlásiť sa na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie najneskôr do ôsmich dní od vzniku týchto poistení a odhlásiť sa z týchto poistení do ôsmich dní od ich zániku.

(4) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 2 do 30 dní od prerušenia, a to prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody a prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 do ôsmich dní od prerušenia; splnenie povinnosti podľa odseku 3 sa nevyžaduje.

(5) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke zmenu mena, priezviska, trvalého pobytu a zrušenie povolenia na trvalý pobyt alebo povolenia na prechodný pobyt do ôsmich dní od zmeny týchto skutočností.

(6) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná plniť povinnosti podľa odseku 3 na tlačive alebo inou formou, ktorej obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(7) Lehota na splnenie povinností podľa odsekov 1 až 5 je zachovaná aj vtedy, ak doklady uvedené v odsekoch 1 a 2, doklad preukazujúci prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia podľa odseku 4, oznámenie o skutočnostiach uvedených v odseku 5 a tlačivo uvedené v odseku 6 sa v ustanovenej lehote odovzdali na prepravu poštou, odoslali faxom alebo elektronickou poštou.

(8) Doklady a tlačivo uvedené v odseku 7, odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie sú podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu⁹⁶⁾ alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa ich doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 229

(1) Fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. c) až e) je povinná odhlásiť sa z dôchodkového poistenia do ôsmich dní od vzniku skutočnosti zakladajúcej zánik dôchodkového poistenia v pobočke príslušnej podľa miesta svojho trvalého pobytu.

(2) Fyzická osoba je povinná plniť povinnosť podľa odseku 1 na tlačive alebo inou formou, ktorej obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo odovzdalo v ustanovenej lehote na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou.

(4) Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu⁹⁶⁾ alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 231

Povinnosti zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ je povinný

- a) prihlásiť sa do registra zamestnávateľov vedeného príslušnou pobočkou do ôsmich dní odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca, a odhlásiť sa z tohto registra do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nezamestnáva už žiadneho zamestnanca,
- b) prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia

1. zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 1 najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c),
 2. zamestnanca podľa § 4 ods. 2 na účely úrazového poistenia, garančného poistenia a na účely osobitného predpisu^{100b)} pred vznikom pracovnoprávneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 2 z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr v deň nasledujúci po skončení pracovnoprávneho vzťahu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu⁶⁹⁾ nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) a b),
- c) oznámiť pobočke prerušenie nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnanca do ôsmich dní od tohto prerušenia; splnenie povinnosti podľa písmena b) sa nevyžaduje,
 - d) oznámiť pobočke začiatok a skončenie čerpania materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky zamestnancom do ôsmich dní od začiatku čerpania a do ôsmich dní od skončenia čerpania materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky,
 - e) odstúpiť pobočke tlačivo, na ktorom sa preukazuje dočasná pracovná neschopnosť zamestnanca, ak trvá dlhšie ako desať dní, do troch dní po 10. dni trvania dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,
 - f) predkladať pobočke výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ v členení na jednotlivých zamestnancov a na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevku na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾
 - g) poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne súčinnosť pri vykonávaní sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom bezplatne,
 - h) oznámiť písomne pobočke pracovný úraz, ktorý si vyžiadal lekárske ošetrenie alebo dočasnú pracovnú neschopnosť, najneskôr do troch dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,
 - i) predkladať pobočke záznam o pracovnom úraze, ktorý podlieha evidencii a registrácii podľa osobitného predpisu,¹⁰¹⁾ najneskôr do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, a výsledky vyšetrovania pracovných úrazov a hlásenia o zistení chorôb z povolania do ôsmich dní od ich doručenia,
 - j) viesť o svojich zamestnancoch evidenciu na účely sociálneho poistenia a predložiť túto evidenciu pobočke do troch dní od uplatnenia nároku na dávku alebo od skončenia pracovného pomeru alebo iného právneho vzťahu k zamestnávateľovi,
 - k) umožniť povereným zamestnancom organizačných zložiek Sociálnej poisťovne vstup do svojich objektov, vykonanie kontroly a nazeranie do záznamov o príjmoch zamestnancov a do iných záznamov dôležitých na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom,
 - l) vydávať zamestnancom na ich žiadosť potvrdenia o rozhodujúcich skutočnostiach na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto

zákonom,

m) oznámiť pobočke zmenu svojho názvu, sídla a dňa určeného na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, do ôsmich dní od tejto zmeny.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až f), h) a j) je zamestnávateľ povinný plniť na tlačivách alebo inou formou, ktorých obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a), c) až f), h) až j) a m) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odovzdalo na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou. Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. b) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odoslalo faxom alebo elektronickou poštou alebo ak bola informácia podľa odseku 1 písm. b) odoslaná prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS).

(4) Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu⁹⁶⁾ alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni. Informáciu odoslanú prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS) je zamestnávateľ povinný potvrdiť na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou najneskôr do troch dní odo dňa jej odoslania Sociálnej poisťovni.

(5) Plnenie povinností podľa odseku 1 zamestnávateľom uvedeným v § 7 ods. 1 písm. j) sa upraví dohodou, ktorú uzatvorí Sociálna poisťovňa s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

§ 232

Evidencia zamestnávateľa na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia

(1) Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu zamestnanca na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom; táto evidencia sa vedie od vzniku sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia zamestnanca po celé obdobie, počas ktorého toto poistenie a sporenie trvá.

(2) Evidencia musí obsahovať tieto údaje:

- a) priezvisko vrátane všetkých predošlých priezvisk, meno, dátum a miesto narodenia, stav a miesto trvalého pobytu,
- b) identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby,
- c) deň vzniku pracovného pomeru a skončenia pracovného pomeru alebo iného právneho vzťahu k zamestnávateľovi,
- d) vymeriavací základ zamestnanca neobmedzený podľa § 138 ods. 12,
- e) obdobie, počas ktorého sa zamestnancovi prerušuje nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a starobné dôchodkové sporenie,
- f) obdobie materskej dovolenky, obdobie rodičovskej dovolenky.

§ 233

Povinnosti ďalších právnických osôb

(1) Ministerstvo školstva je povinné zaslať ústrediu elektronicky a v dohodnutej štruktúre do 31. augusta kalendárneho roka zoznam inštitúcií, na ktorých štúdium alebo výučbu považuje svojim rozhodnutím za rovnocenné štúdiu na stredných školách a vysokých školách.

(2) Zdravotnícke zariadenia sú povinné

- a) poskytovať výpis zo zdravotnej dokumentácie a zhodnotenie liečby s určením diagnostického

záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja a ďalšej liečby v súvislosti s vykonávaním sociálneho poistenia, a to do ôsmich dní od doručenia žiadosti Sociálnej poisťovne o tieto údaje; v odôvodnených prípadoch do 30 dní od doručenia žiadosti o tieto údaje, ak je potrebné doplniť zdravotnú dokumentáciu na účely posudzovania dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa a poklesu pracovnej schopnosti,

- b) poskytovať pobočke hlásenie o pracovnom úraze a hlásenie o zistení choroby z povolania,
- c) vykazovať pobočke zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia za kalendárny mesiac do 14. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca s identifikačnými údajmi určenými Sociálnou poisťovňou,
- d) potvrdzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a dočasnú nemožnosť výkonu zárobkovej činnosti z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti poistenca, potreby ošetrovania chorého člena rodiny, tehotenstva a materstva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.

(3) Orgány inšpekcie práce, orgány štátnej banskej správy a ďalšie príslušné dozorné orgány podľa osobitného predpisu⁷¹⁾ sú povinné poskytovať pobočke výsledky nimi vyšetrovaných pracovných úrazov a súčinnosť potrebnú na výkon úrazového poistenia podľa tohto zákona.

(4) Orgány na ochranu zdravia sú povinné poskytovať pobočke výsledky šetrenia pracovných podmienok vo vzťahu k možnému vzniku choroby z povolania pri priznaných chorobách z povolania.

(5) Štatistický úrad je povinný oznámiť ministerstvu najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka sumu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky, index rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky a index rastu spotrebiteľských cien za predchádzajúci kalendárny rok.

(6) Správca dane je povinný oznámiť pobočke príslušnej podľa trvalého pobytu

- a) fyzickej osoby, ktorá na základe daňového priznania má príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, meno a priezvisko tejto fyzickej osoby a výšku tohto príjmu alebo výnosu a výšku základu (čiastkového základu) dane z príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti najneskôr do 30. júna kalendárneho roka alebo najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ak fyzickej osobe bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾
- b) fyzickej osoby uvedenej v písmene a) zmenu základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorá vyplynula z právoplatného dodatočného platobného výmeru.

(7) Obec, ktorá vedie matriku, je povinná zaslať ústrediu oznámenie o úmrtí každej fyzickej osoby, ktorú zapísali do knihy úmrtí.

(8) Policajný zbor je povinný oznámiť pobočke príslušnej podľa jeho sídla vydanie rozhodnutia o zrušení povolenia na trvalý pobyt, o zrušení povolenia na prechodný pobyt a lehotu určenú na vysťahovanie cudzinca, ktorý na území Slovenskej republiky vykonáva činnosť samostatne zárobkovej činnosti osoby.

(9) Orgán, ktorý vydáva povolenie na výkon činnosti uvedenej v § 5, je povinný oznámiť Sociálnej poisťovni vydanie takéhoto povolenia a jeho zrušenie.

(10) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, ministerstvo financií, Slovenská informačná služba, Národný bezpečnostný úrad, Policajný zbor, ústav na výkon väzby,

ústav na výkon trestu odňatia slobody, Železničná polícia, Colné riaditeľstvo a Ministerstvo obrany Slovenskej republiky sú povinné Sociálnej poisťovni v lehotách ňou určených bezplatne oznamovať údaje, poskytovať doklady a súčinnosť, ktoré sú potrebné na výkon sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

(11) Rovnaké povinnosti v sociálnom poistení a starobnom dôchodkovom sporení v rozsahu upravenom týmto zákonom ako právnické osoby uvedené v odseku 10 majú aj útvary sociálneho zabezpečenia týchto právnických osôb a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, ktoré sú inak príslušné na výkon sociálneho zabezpečenia policajtov, profesionálnych vojakov a vojakov prípravnej služby podľa osobitného predpisu.²⁾

(12) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je povinný poskytovať Sociálnej poisťovni údaje z evidencie nezamestnaných občanov potrebné na účely posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti v rozsahu a spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je povinný oznámiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zaradenie fyzickej osoby do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom prijatia žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a jej vyradenie z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom vydania rozhodnutia o vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Lehota na splnenie povinnosti podľa predchádzajúcej vety je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo odoslalo v ustanovenej lehote faxom alebo elektronickou poštou.

(13) Ministerstvo je povinné

- a) informovať Európsku komisiu o spôsobe určenia hornej hranice dávky garančného poistenia podľa § 103 ods. 3,
- b) oznámiť Európskej komisii znenie zákonov, iných právnych predpisov a administratívnych opatrení prijatých v oblasti týkajúcej sa ochrany práv zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa.

(14) Ministerstvo v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky informuje Európsku komisiu a ostatné členské štáty Európskej únie a štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, o typoch konaní pri platobnej neschopnosti zamestnávateľa a o všetkých s tým súvisiacich zmenách a doplneniach právnych predpisov upravujúcich typy týchto konaní.

§ 234

Povinnosti na účely garančného poistenia

(1) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní písomne informovať zástupcov zamestnancov, a ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov, priamo zamestnancov o platobnej neschopnosti zamestnávateľa do piatich dní od jej vzniku.

(2) Zamestnanec je povinný zamestnávateľovi, predbežnému správcovi konkurznej podstaty alebo správcovi konkurznej podstaty na vlastnú žiadosť oznámiť všetky informácie potrebné v súvislosti s potvrdením nárokov z pracovnoprávneho vzťahu podľa § 102 ods. 1.

(3) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní oznámiť pobočke Sociálnej poisťovne platobnú neschopnosť zamestnávateľa do ôsmich dní od jej vzniku.

(4) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty a zamestnanec sú povinní oznámiť príslušnej pobočke všetky informácie súvisiace s poskytnutím dávky garančného poistenia.

(5) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní potvrdiť zamestnancovi nároky z pracovnoprávneho vzťahu podľa § 102 ods. 1 za posledné tri mesiace pracovnoprávneho vzťahu pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo za posledné tri mesiace pred skončením pracovnoprávneho vzťahu. Potvrdenie o nárokoch zamestnanca z pracovnoprávneho vzťahu súčasne predloží príslušnej pobočke.

(6) Príslušná pobočka je povinná doručiť zamestnávateľovi, predbežnému správci konkurznej podstaty alebo správci konkurznej podstaty tlačivá na získanie údajov potrebných na poskytovanie dávky garančného poistenia do piatich pracovných dní od doručenia oznámenia o platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

(7) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty po vyplnení všetkých požadovaných údajov na tlačive uvedenom v odseku 6 sú povinní potvrdiť ich správnosť a doručiť ho príslušnej pobočke do desiatich pracovných dní od doručenia tlačiva.

(8) Ak súd rozhodol o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo zastavil konkurzné konanie z iného dôvodu ako pre nedostatok majetku, zamestnávateľ je povinný vrátiť Sociálnej poisťovni sumu vyplatennej dávky garančného poistenia zvýšenú o úrok vo výške diskontnej úrokovej sadzby platnej v deň jej vrátenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo o zastavení konkurzného konania.

§ 235

Identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby

V žiadostiach, oznámeniach a podaniach adresovaných Sociálnej poisťovni sú právnické osoby a fyzické osoby povinné uvádzať identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby, ktorej sa žiadosť, oznámenie alebo podanie týka, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia dieťaťa na účely nároku na materské a na účely podania prihlášky na dôchodkové poistenie z dôvodu riadnej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) a b) na účely nároku na ošetrovné. Ak ide o sirotsky dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu jednostranne osiroteného dieťaťa, uvádza sa aj identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia žijúceho rodiča, a ak ide o sirotsky dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu obojstranne osiroteného dieťaťa, aj identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia zomretého rodiča, ktorý zomrel posledný. Zákonný zástupca uvádza identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, ktoré by bola povinná uvádzať fyzická osoba, ktorú zastupuje. Identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia je rodné číslo.

DRUHÁ HLAVA

ZODPOVEDNOSŤ V SOCIÁLNOM POISTENÍ

§ 236

(1) Prijemca dávky je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak

- a) nesplnil povinnosť uloženú týmto zákonom,
- b) prijímal dávku alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, alebo
- c) vedome inak spôsobil, že dávka alebo jej časť sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila.

(2) Neprávom prijaté sumy sa môžu zrážať z bežne vyplácanej alebo neskôr priznanej dávky

alebo zo mzdy poberateľa dávky; pritom primerane platia predpisy o výkone rozhodnutí zrážkami zo mzdy.

(3) Právo na vrátenie dávky poskytnutej neprávom alebo v nesprávnej sume sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa túto skutočnosť zistila, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa dávka vyplatila. Tieto lehoty neplynú počas konania o opravnom prostriedku, počas výkonu rozhodnutia alebo ak sa na úhradu preplatku vykonávajú zrážky z dávky.

§ 237

(1) Ak zamestnávateľ potvrdil nesprávne údaje rozhodujúce na vznik nároku na dávku, nároku na jej výplatu alebo jej sumu a v dôsledku toho sa dávka poskytla neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, je povinný nahradiť neprávom vyplatené sumy.

(2) Právo na náhradu neprávom vyplatených súm sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že sumy sa vyplatili neprávom, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa ich výplaty. Tieto lehoty neplynú počas konania o opravnom prostriedku a počas výkonu rozhodnutia.

§ 238

(1) Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

(2) Na účely náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok, sú orgány štátnej správy, právnické osoby a fyzické osoby povinné bezplatne poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť, najmä predkladať v lehote, ktorú Sociálna poisťovňa určila, požadované doklady a oznamovať potrebné údaje.

(3) Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok.

(4) Právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.¹⁰²⁾

TRETIA HLAVA

POKUTA A PENÁLE V SOCIÁLNOHOM POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ

§ 239

Pokuta

Za porušenie povinností ustanovených v § 154 ods. 3, § 227 ods. 2, § 228 až 234 a § 279 môže Sociálna poisťovňa uložiť pokutu až do 500 000 Sk. Pri ukladaní pokuty Sociálna poisťovňa zohľadní závažnosť porušenia povinnosti ustanovenej týmto zákonom.

§ 240

Penále

(1) Fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie,¹⁾ ktoré neodviedli poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše

penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie¹⁾ za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 100 Sk.

§ 241

(1) Na pokuty a na penále platia ustanovenia § 142 ods. 6, § 143 ods. 3 a § 145 až 147 o poistnom primerane.

(2) Na povolenie splátok dlžných súm pokút a penále platí § 146 rovnako.

PIATA ČASŤ KONTROLNÁ ČINNOSŤ SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

§ 242

(1) Kontrolná činnosť Sociálnej poisťovne podľa tohto zákona je kontrola plnenia povinností ustanovených týmto zákonom (vonkajšia kontrola).

(2) Kontrolnú činnosť uvedenú v odseku 1 vykonávajú poverení zamestnanci organizačných zložiek Sociálnej poisťovne (ďalej len „zamestnanec kontroly“).

(3) Ak majú kontrolované subjekty pochybnosti o nezaujatosti zamestnancov kontroly alebo prizvaných osôb so zreteľom na ich vzťah k predmetu kontroly, ku kontrolovaným subjektom alebo k ich zamestnancom, môžu vzniesť proti ich účasti na kontrole písomné námietky s uvedením dôvodu. Podanie námietok nemá odkladný účinok. Zamestnanci kontroly, ktorí vedia o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosti o ich nezaujatosti, sú povinní tieto skutočnosti bez zbytočného odkladu oznámiť vedúcemu zamestnancovi kontroly. Zamestnanci kontroly sú oprávnení vykonať pri kontrole len také úkony, ktoré nedovoľujú odklad.

(4) Vedúci zamestnanec kontroly je povinný rozhodnúť o námietkach najneskôr do troch dní od ich uplatnenia a písomne oboznámiť s rozhodnutím toho, kto námietku uplatnil.

§ 243

Oprávnenia a povinnosti zamestnancov kontroly

(1) Zamestnanci kontroly sú pri výkone kontroly oprávnení v nevyhnutnom rozsahu

- a) vstupovať do objektov, zariadení a prevádzok, na pozemky a do iných priestorov patriacich kontrolovaným subjektom, ak bezprostredne súvisia s predmetom kontroly; nedotknuteľnosť obydlia nesmie byť dotknutá výkonom tohto oprávnenia,
- b) vyžadovať od kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov, aby im v určenej lehote poskytli doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie vrátane technických nosičov údajov potrebné na výkon kontroly a prvopisy dokladov,
- c) v odôvodnených prípadoch odoberať a aj mimo priestorov kontrolovaného subjektu premiestňovať prvopisy dokladov, písomné dokumenty a iné materiály, ktorých vydanie nie je všeobecne záväzným právnym predpisom zakázané, na účely zabezpečovania dôkazov, ako aj vykonať ďalšie nevyhnutné úkony súvisiace s kontrolou,
- d) vyžadovať súčinnosť kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov potrebnú na vykonanie

kontroly. Túto súčinnosť možno vyžadovať len v nevyhnutnom rozsahu a vtedy, ak nemožno účel kontroly dosiahnuť inak a len s ich súhlasom. Súčinnosť nemožno vyžadovať, ak by tým bol ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb alebo ak by sa porušila zákonom ustanovená povinnosť mlčanlivosti, ak nedošlo k jej oslobodeniu oprávneným orgánom.

(2) Zamestnanci kontroly sú pri výkone kontroly povinní

- a) vopred oznámiť kontrolovanému subjektu predmet a účel kontroly a preukázať sa svojim oprávnením na vykonanie kontroly spolu s preukazom totožnosti,
- b) vydať kontrolovanému subjektu potvrdenie o odňatí prvopisov dokladov, písomných dokumentov a iných materiálov a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak tieto veci nie sú potrebné na ďalší výkon kontroly alebo na iné konanie podľa osobitných predpisov,¹⁰⁴⁾ sú povinní vrátiť ich tomu, komu boli odňaté,
- c) oznámiť podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov,¹⁰⁵⁾
- d) v potrebnom rozsahu oboznámiť vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov s protokolom o výsledku kontroly pred jeho prerokovaním a vyžiadať od nich v určenej lehote písomné vyjadrenia ku všetkým skutočnostiam, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti,
- e) preveriť opodstatnenosť námietok ku kontrolným zisteniam a zohľadniť opodstatnené a preukázané námietky v dodatku k protokolu alebo v zázname o kontrole, oboznámiť s ním vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov,
- f) neopodstatnenosť námietok písomne oznámiť zodpovedným zamestnancom kontrolovaného subjektu najneskôr do termínu prerokovania protokolu o výsledku kontroly,
- g) prerokovať protokol o výsledku kontroly s vedúcim kontrolovaného subjektu a zodpovednými zamestnancami, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú,
- h) v zápisnici o prerokovaní protokolu uložiť vedúcemu kontrolovaného subjektu, aby v určenej lehote po skončení kontroly predložil orgánu kontroly opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov, príčin ich vzniku a v určenej lehote predložil aj písomnú správu o ich splnení,
- i) odovzdať protokol o výsledku kontroly, ako aj zápisnicu o prerokovaní protokolu vedúcemu kontrolovaného subjektu,
- j) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone kontroly, ak ich od tejto povinnosti písomne neoslobodil ten, v koho záujme túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme vedúci orgánu kontroly; tým nie je dotknutá povinnosť zachovávať mlčanlivosť o utajovaných skutočnostiach.¹⁰⁶⁾

(3) Oprávnenia podľa odseku 1 a povinnosti podľa odseku 2 písm. b), d), e), g) a j) sa vzťahujú aj na prizvané osoby.

§ 244

Oprávnenia a povinnosti kontrolovaného subjektu

(1) Kontrolovaný subjekt a zodpovední zamestnanci sú oprávnení počas výkonu kontroly najneskôr v čase oboznámenia sa s protokolom o výsledku kontroly písomne sa vyjadriť ku kontrolným zisteniam zamestnancov kontroly. K protokolu o výsledku kontroly kontrolovaný subjekt môže podať námietky do siedmich dní od oboznámenia sa s protokolom.

(2) Kontrolovaný subjekt je povinný vytvárať vhodné materiálne a technické podmienky na vykonanie kontroly a poskytnúť súčinnosť zodpovedajúcu oprávneniam zamestnancov kontroly.

(3) Vedúci kontrolovaného subjektu a zodpovední zamestnanci, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú, sú povinní na požiadanie zamestnancov kontroly dostaviť sa na prerokovanie protokolu o výsledku kontroly.

(4) Kontrolovaný subjekt je v určenej lehote povinný na základe výsledku kontroly

- a) prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly,
- b) predložiť vedúcemu zamestnancovi kontroly písomnú správu o splnení opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a o vyvedení dôsledkov voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

§ 245

Protokol o výsledku kontroly

(1) O výsledku vykonanej kontroly vypracujú zamestnanci kontroly protokol, ktorý musí obsahovať označenie kontrolovaného subjektu, miesto a dátum vykonania kontroly, predmet kontroly, kontrolované obdobie, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia, dátum vypracovania protokolu, vlastnoručné podpisy zamestnancov kontroly, podpisy zodpovedných zamestnancov, ktorí boli s protokolom oboznámení a dátum oboznámenia sa s protokolom. Súčasťou protokolu je vyjadrenie vedúceho kontrolovaného subjektu, vyjadrenia zodpovedných zamestnancov ku kontrolným zisteniam a ďalšie písomnosti a materiály potvrdzujúce kontrolné zistenia vrátane priebežného protokolu a čiastkového protokolu.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa postupuje aj vtedy, ak je počas kontroly potrebné ku konkrétnemu kontrolnému zisteniu vypracovať priebežný protokol alebo čiastkový protokol.

(3) Priebežný protokol obsahuje výsledok kontroly stavu priamo na mieste v určenom období za účasti zamestnancov, ktorí sú za príslušný úsek zodpovední, alebo ďalších zamestnancov, ak to vyžaduje osobitosť alebo náročnosť preverovaného stavu. Čiastkový protokol obsahuje výsledok kontroly stavu len jednej časti predmetu kontroly na účely osobitného postupu a riešenia zistených nedostatkov.

(4) Ak sú proti kontrolným zisteniam podané námietky, zamestnanci kontroly vypracujú dodatok k protokolu alebo k záznamu o kontrole, ktorý je jeho súčasťou. Pri ich vypracúvaní sa primerane postupuje podľa odseku 1.

(5) O prerokovaní protokolu vypracujú zamestnanci kontroly zápisnicu, ktorá musí obsahovať dátum oboznámenia sa kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov s protokolom, dátum prerokovania protokolu, mená prítomných na prerokovaní a ich vlastnoručné podpisy. V zápisnici sa uloží povinnosť vedúcemu kontrolovaného subjektu v určenej lehote

- a) prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly,
- b) predložiť vedúcemu zamestnancovi kontroly správu o splnení opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin,
- c) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

(6) Ak sa kontrolou nezistí porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov alebo interných predpisov, vypracuje sa len záznam o kontrole. Pri jeho vypracúvaní sa postupuje primerane podľa odseku 1.

(7) Kontrola je skončená v deň prerokovania protokolu o kontrole alebo podpísania záznamu.

Protokol o kontrole sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak vedúci kontrolovaného subjektu, prípadne niektorý z jeho zodpovedných zamestnancov odmietne sa oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu vyjadriť alebo podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu. Túto skutočnosť treba uviesť v zápisnici o prerokovaní protokolu.

ŠIESTA ČASŤ
DOZOR ŠTÁTU NAD VYKONÁVANÍM SOCIÁLNEHO POISTENIA A STAROBNÉHO
DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

§ 246
Výkon dozoru štátu

(1) Štát vykonáva dozor nad vykonávaním nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom, nad určením dôchodkovej správcovskej spoločnosti Sociálnou poisťovňou podľa osobitného predpisu^{106a)} a nad registrom zmlúv o starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu^{106b)} prostredníctvom orgánov dozoru štátu, ktorými sú ministerstvo a ministerstvo financií. Kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(2) Orgány dozoru štátu sú povinné dohodnúť rozdelenie pôsobnosti pri výkone dozoru štátu najneskôr do 31. januára 2004.

(3) Orgán dozoru štátu je povinný dozerať najmä na dodržiavanie tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov Sociálnou poisťovňou a na hospodárenie Sociálnej poisťovne podľa rozpočtu na príslušný kalendárny rok.

(4) Oprávnení zamestnanci orgánu dozoru štátu sú povinní

- a) oznámiť vopred rade riaditeľov predmet a účel výkonu dozoru štátu a preukázať sa oprávnením na výkon tohto dozoru spolu s preukazom totožnosti,
- b) vydať organizačnej zložke Sociálnej poisťovne potvrdenie o odobratí prvopisov dokladov a písomností a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak tieto prvopisy už nie sú potrebné na ďalší výkon dozoru štátu, sú povinní ich vrátiť tomu, komu boli odobraté,
- c) vypracovať správu o výsledku výkonu dozoru štátu (ďalej len „správa“) a prerokovať s radou riaditeľov alebo s riaditeľom pobočky, ak sa dozor štátu vykonával v príslušnej pobočke, výsledky výkonu dozoru štátu; ak sa zistia nedostatky, orgán dozoru štátu uloží rade riaditeľov alebo riaditeľovi pobočky v správe, aby v určenej lehote prijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, predložil písomnú správu o ich splnení vrátane zodpovednosti zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky,
- d) odovzdať správu rade riaditeľov a riaditeľovi pobočky, ak sa dozor štátu vykonával v príslušnej pobočke,
- e) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone dozoru štátu, ak neboli od tejto povinnosti písomne oslobodení tým, v koho záujme túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme vedúcim orgánom dozoru štátu; uvedené sa nevzťahuje na povinnosti ustanovené osobitným predpisom,¹⁰⁷⁾
- f) oznámiť podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov,¹⁰⁵⁾
- g) kontrolovať plnenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(5) Oprávnení zamestnanci orgánu dozoru štátu majú právo pri vykonávaní činnosti uvedenej v odseku 1

- a) vstupovať do priestorov Sociálnej poisťovne,
- b) požadovať od organizačnej zložky Sociálnej poisťovne poskytnutie prvopisov dokladov a písomností, vyjadrení a informácií potrebných na výkon dozoru štátu vrátane informácií na technických nosičoch údajov v lehote nimi určenej; organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vyhotoviť fotokópie požadovaných dokladov a písomností,
- c) v odôvodnených prípadoch odnieť aj mimo priestorov Sociálnej poisťovne prvopisy dokladov a písomností potrebných na zabezpečenie dôkazov najneskôr do skončenia výkonu dozoru štátu; Sociálna poisťovňa môže prvopisy na svoje náklady nahradiť kópiami, osvedčenými podľa osobitných predpisov,¹⁰⁸⁾ ak s tým orgán dozoru štátu súhlasí,
- d) vyžadovať súčinnosť orgánov Sociálnej poisťovne a jej zamestnancov potrebnú na výkon dozoru štátu,
- e) zúčastňovať sa na zasadnutiach rady riaditeľov a dozornej rady,
- f) ukladať rade riaditeľov opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(6) Ak orgán dozoru štátu zistí, že člen dozornej rady si opakovane neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, podá návrh na jeho odvolanie národnej rade. Ak orgán dozoru štátu zistí, že člen rady riaditeľov si opakovane neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, podá návrh na jeho odvolanie vláde.

(7) Na výkon dozoru štátu môže orgán dozoru štátu prizvať zamestnancov iných ústredných orgánov štátnej správy alebo znalcov podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ ak to vyžaduje výkon dozoru štátu. Požadovať uvoľnenie zamestnancov na výkon dozoru štátu možno najviac na 12 dní v kalendárnom roku; toto uvoľnenie sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme. Ustanovenie odseku 4 písm. e) platí aj pre prizvaných zamestnancov a znalcov. Oprávnenia orgánu dozoru štátu podľa odseku 5 sa vzťahujú aj na prizvaných zamestnancov a znalcov.

(8) Výkon dozoru štátu je skončený v deň prerokovania správy s radou riaditeľov alebo s riaditeľom pobočky.

Povinnosti Sociálnej poisťovne pri výkone dozoru štátu

§ 247

(1) Sociálna poisťovňa je na požiadanie povinná poskytnúť orgánu dozoru štátu najmä potrebné doklady, písomnosti, informácie a vysvetlenia, ktoré súvisia s činnosťou Sociálnej poisťovne.

(2) Sociálna poisťovňa je povinná

- a) zúčastniť sa na prerokovaní správy,
- b) prijať v určenej lehote opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- c) predložiť orgánu dozoru štátu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov,
- d) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

(3) Sociálna poisťovňa je na požiadanie povinná poskytnúť orgánu dozoru štátu súčinnosť, ktorá zodpovedá povinnostiam podľa odsekov 1 a 2 a utvoriť primerané materiálne a technické podmienky na výkon dozoru štátu.

§ 248

(1) Ak Sociálna poisťovňa poruší povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo nesplní opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v určenej lehote alebo v určenom rozsahu, orgán dozoru štátu jej uloží pokutu až do

- a) 2 000 000 Sk za nesplnenie povinnosti nepeňažnej povahy,
- b) 5 000 000 Sk za nesplnenie povinnosti peňažnej povahy.

(2) Pokutu môže uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa orgán dozoru štátu o porušení povinnosti dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti. Pokutu podľa odseku 1 nemožno uložiť, ak už bola Sociálnej poisťovni za to isté porušenie povinnosti uložená pokuta iným orgánom dozoru štátu. Orgány dozoru štátu sa vzájomne informujú o uložení pokuty. Na rozhodovanie o pokute sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(3) Sociálna poisťovňa na úhradu pokuty podľa odseku 1 použije finančné prostriedky zo správneho fondu.

(4) Orgán dozoru štátu je za nesplnenie povinnosti podľa § 247 oprávnený uložiť Sociálnej poisťovni poriadkovú pokutu od 1 000 Sk do 20 000 Sk. Ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote alebo v požadovanom rozsahu, poriadkovú pokutu možno uložiť aj opakovane, najviac 50 000 Sk.

(5) Ustanovenie odseku 1 sa neuplatní v prípade porušenia finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu.^{91a)}

(6) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

SIEDMA ČASŤ
PRECHODNÉ USTANOVENIA

Poistenec

§ 249

(1) Poistenec podľa tohto zákona je aj

- a) fyzická osoba, ktorá bola zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,
- b) fyzická osoba, ktorá platila príspevok na poistenie v nezamestnanosti podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(2) Poistencom na účely zasielania informácie o zmenách stavu individuálneho účtu podľa § 226 ods. 1 písm. a) nie je

- a) fyzická osoba, ktorej bol priznaný starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,
- b) fyzická osoba, ktorá je poberateľom starobného dôchodku podľa § 263 ods. 9, ak v období kalendárneho roka, za ktorý sa informácia o zmenách stavu individuálneho účtu zasiela, nebola nemocensky poistená alebo dôchodkovo poistená.

(3) Poistencom na účely § 226 ods. 2 nie je

- a) fyzická osoba, ktorej bol priznaný starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,

b) fyzická osoba, ktorá je poberateľom starobného dôchodku podľa § 263 ods. 9.

(4) Fyzickým osobám uvedeným v odseku 3 písm. b) Sociálna poisťovňa zašle informáciu o stave individuálneho účtu na ich žiadosť.

§ 250

Zamestnanec podľa § 4 ods. 1 písm. h) je doktorand v dennej forme doktorandského štúdia, ktorý študuje podľa predpisov¹⁰⁹⁾ platných do 31. marca 2002.

§ 251

Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz a choroba z povolania uznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona.

(2) Služobný úraz a choroba z povolania uznané policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa nepovažujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona.

§ 252

Prechod z účasti na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení samostatne zárobkovo činné osoby na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie po 31. decembri 2003

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá bola povinne zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení k 31. decembru 2003, je po tomto dni do 30. júna 2004 povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená podľa tohto zákona, ak nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie nezanikne podľa § 21 ods. 4. Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu⁴³⁾ a ktorá bola povinne zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení k 31. decembru 2003, je po tomto dni do 30. septembra 2004 povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená podľa tohto zákona, ak nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie nezanikne podľa § 21 ods. 4.

(2) Fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2003 bola dobrovoľne zúčastnená na nemocenskom poistení, dobrovoľne zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení alebo dobrovoľne platila príspevok na poistenie v nezamestnanosti, považuje sa po tomto dni za dobrovoľne nemocensky poistenú osobu, dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu a dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti.

§ 253

Obdobie nemocenského poistenia, určenie denného vymeriavacieho základu a určenie mesačného vymeriavacieho základu

(1) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na vznik nároku na nemocenské dobrovoľne nemocensky poistenej osoby a na vznik nároku na materské sa započítava aj obdobie účasti na nemocenskom poistení, získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(2) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na vznik nároku na nemocenské dobrovoľne nemocensky poistenej osoby a na vznik nároku na materské sa nezapočítava obdobie účasti na nemocenskom zabezpečení policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(3) Ak v období od 1. januára 2004 do 30. júna 2004 vznikne dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa

uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) alebo vznikne nárok na materské, denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa určí podľa § 55 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2002.

(4) Ak v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2004 vznikne dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) alebo vznikne nárok na materské, denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa určí podľa § 55 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2003.

(5) Ak v období od 1. januára 2004 do 30. júna 2004 dôjde k preradeniu zamestnankyne na inú prácu, mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky sa určí podľa § 56 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2002.

(6) Ak v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2004 dôjde k preradeniu zamestnankyne na inú prácu, mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky sa určí podľa § 56 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2003.

§ 254

Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na vysokej škole podľa predpisov platných do 31. marca 2002, ak už skončilo vysokoškolské štúdium a bol mu priznaný akademický titul podľa týchto predpisov.

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj štúdium študenta na vysokej škole podľa osobitného predpisu.¹⁰⁹⁾

(3) Sústavná príprava na povolanie študenta, ktorý študuje na vysokej škole podľa odseku 2, sa začína odo dňa zápisu na vysokú školu.

(4) Sústavná príprava na povolanie študenta, ktorý študuje na vysokej škole podľa odseku 2, sa končí vykonaním štátnej skúšky a priznaním akademického titulu, najneskôr koncom školského roka, v ktorom malo byť toto štúdium skončené podľa predpisov platných do 31. marca 2002, vylúčením zo štúdia alebo zanechaním štúdia podľa predpisov platných do 31. marca 2002.

§ 255

Obdobie dôchodkového poistenia a výška osobného mzdového bodu

(1) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania.

(2) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie v cudzine získané po 30. apríli 1990, ak bolo za toto obdobie zaplatené poistné v sume určenej podľa predpisov účinných v čase doplatenia poistného. Toto obdobie sa hodnotí najskôr odo dňa zaplatenia poistného.

(3) Za náhradnú dobu, dobu štúdia a dobu výkonu civilnej služby, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktoré trvali celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý

kalendárny rok, a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(4) Ak sa kryje doba zamestnania získaná podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 s náhradnou dobou alebo dobou štúdia, ktoré sa do 31. decembra 2003 hodnotia ako doba zamestnania, na určenie sumy dôchodkovej dávky sa zohľadní osobný mzdový bod za obdobie, v ktorom je vyšší.

(5) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu^{1a)} a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾

(6) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie dôchodkového poistenia fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) a obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré boli získané do 31. decembra 2003, ak boli zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky výsluhový dôchodok alebo sirotsky dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

(7) Za obdobie dôchodkového poistenia sa nepovažuje zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004, ktoré boli zhodnotené na nárok na starobný dôchodok, ktorý bol prekvalifikovaný na výsluhový dôchodok, a obdobie dôchodkového poistenia občana Slovenskej republiky, ktorý vykonával základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách, získané pred 1. januárom 2006, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky výsluhový dôchodok alebo sirotsky dôchodok podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 256

Obdobie poistenia v nezamestnanosti a pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky dávky v nezamestnanosti

(1) Za obdobie poistenia v nezamestnanosti sa považuje aj obdobie platenia príspevku na poistenie v nezamestnanosti a obdobie, ktoré sa hodnotilo na účely vzniku nároku na podporu v nezamestnanosti získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) Výška dávky v nezamestnanosti sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 108 ods. 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

§ 257

Osobný vymeriavací základ

Osobný vymeriavací základ v období pred 1. januárom 1993 je úhrn hrubých zárobkov za príslušný kalendárny rok, ktoré podliehali dani zo mzdy bez odpočítania tejto dane. Osobný vymeriavací základ v období od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 je úhrn vymeriavacích základov, z ktorých fyzická osoba zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení platila poistné na dôchodkové zabezpečenie za príslušný kalendárny rok.

§ 258**Výchova dieťaťa na určenie dôchodkového veku žien v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014**

Poistenkyni, ktorá v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014 dovŕši dôchodkový vek podľa § 65 ods. 4 až 8, sa výchova dieťaťa posudzuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

Nároky na dávky vzniknuté pred 1. januárom 2004**§ 259**

(1) V konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

(2) V konaniach o dávkach dôchodkového zabezpečenia, na ktoré nevznikol nárok do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 (§ 259 ods. 1) z dôvodu nesplnenia podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky a ktoré do 31. decembra 2004 neboli právoplatne skončené, sa rozhodne po 31. decembri 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004. Podmienka trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa od 1. januára 2005 považuje za splnenú. O dávkach dôchodkového zabezpečenia podľa prvej vety, ktoré neboli priznané a o ktorých bolo do 31. decembra 2004 právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne znovu na žiadosť poistenca.

§ 260

(1) Dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto dávok, plnení, peňažnej náhrady a podpory v nezamestnanosti trval k 31. decembru 2003, dávky, plnenia, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na výplatu starobného dôchodku a pomerného starobného dôchodku, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa posudzuje po 31. decembri 2003 podľa predpisu účinného od 1. januára 2004.

(2) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných pred 1. januárom 2004 používa pojem

- a) „podpora pri ošetrovaní člena rodiny“, rozumie sa tým „ošetrovné“,
- b) „peňažná pomoc v materstve“, rozumie sa tým „materské“,
- c) „vyrovňovací príspevok v tehotenstve a materstve“, rozumie sa tým „vyrovňavacia dávka“,
- d) „dávky nemocenského poistenia“, s výnimkou kúpeľnej starostlivosti, rozumie sa tým

„nemocenské dávky“,

- e) „dávka dôchodkového zabezpečenia“, s výnimkou kúpeľnej starostlivosti, rozumie sa tým „dôchodková dávka“,
- f) „dôchodkové zabezpečenie“, rozumie sa tým „dôchodkové poistenie“,
- g) „príspevok na poistenie v nezamestnanosti“, rozumie sa tým „poistné na poistenie v nezamestnanosti“,
- h) „podpora v nezamestnanosti“, rozumie sa tým „dávka v nezamestnanosti“,
- i) „príspevok do garančného fondu“, rozumie sa tým „poistné na garančné poistenie“,
- j) „peňažná náhrada“, rozumie sa tým „dávka garančného poistenia“,
- k) „výkon štátneho dozoru nad vykonávaním nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia“, rozumie sa tým „výkon dozoru štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia“.

§ 261

(1) Suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona. Náhradné doby získané po vzniku nároku na starobný dôchodok sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.¹¹⁰⁾ Táto suma nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.¹¹¹⁾ Ak rozhodujúce obdobie na určenie priemerného osobného mzdového bodu je kratšie ako desať rokov, predlžuje sa toto rozhodujúce obdobie pred 1. januárom 1994 tak, aby bolo desať rokov. Ustanovenia § 63 ods. 1 až 8 platia rovnako.

(2) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,
- b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral starobný dôchodok.

(4) Obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 uvedené v odseku 2 a v odseku 3 písm. a) sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(5) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku podľa odseku 3 za kalendárny rok len raz.

§ 262

(1) Poistenec, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť alebo invalidný dôchodok, má po 31.

decembri 2003 nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona; § 261 ods. 1 druhá až štvrtá veta platia rovnako.

(2) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa pomerný starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 bez poberania pomerného starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu pomerného starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa pomerný starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,
- b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral pomerný starobný dôchodok.

(4) Obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 uvedené v odseku 2 a v odseku 3 písm. a) sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(5) Pomerný starobný dôchodok priznaný pred 1. januárom 2004 a pomerný starobný dôchodok uvedený v odseku 2 sa od 1. januára 2004 považuje za starobný dôchodok.

§ 263

(1) Invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

(2) Ustanovenie § 263 ods. 2 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(3) Trvanie invalidity podľa tohto zákona Sociálna poisťovňa nepreskúmava, ak poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, dovŕšil pred 1. januárom 2004 vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža a vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu.

(4) Ustanovenie § 263 ods. 4 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(5) Ustanovenie § 263 ods. 5 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od

vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(6) Ustanovenie § 263 ods. 6 dňom vyhlásenia nálezu č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(7) Ustanovenie § 263 ods. 7 dňom vyhlásenia nálezu č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(8) Invalidný dôchodok uvedený v odsekoch 1, 5 až 7, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa nepovažuje za starobný dôchodok.

(9) Invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

(10) Ak poberateľ invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 1, 5 až 7 splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona, vypláca sa ten dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov sa vypláca ten dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty týchto dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(11) Invalidné dôchodky uvedené v odsekoch 1, 5 až 8 sa po 31. decembri 2003 vyplácajú zo základného fondu invalidného poistenia.

(12) Invalidný dôchodok uvedený v odseku 9 sa vypláca po 31. decembri 2004 zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku uvedeného v prvej vete.

(13) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na nové vymeranie pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na nové vymeranie nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, sa určí podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, a to vrátane úpravy dôchodkov prislúchajúcej podľa osobitného predpisu.¹¹¹⁾ Rozhodujúcim obdobím na určenie priemerného mesačného zárobku sú kalendárne roky 1994 až 2003. Z obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003 nárok na nové vymeranie invalidného dôchodku nevzniká.

(14) V období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 sa nárok na invalidný dôchodok posudzuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak občan

- a) sa stal invalidný pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka,
- b) nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok a
- c) dovŕšil 18 rokov veku.

(15) Nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 má aj fyzická osoba narodená v období od 1. januára 1987 do 31. decembra 2004, ktorá sa stala invalidnou podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka.

(16) Trvanie invalidity podľa tohto zákona od 1. augusta 2006 Sociálna poisťovňa nepreskúma, ak poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný

dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, dovŕšil do dňa preskúmania trvania invalidity podľa odseku 2 dôchodkový vek a Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 u tohto poistenca nepreskúmala trvanie invalidity. Poistencovi uvedenému v prvej vete sa invalidný dôchodok odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku, najskôr od 1. augusta 2006, považuje za starobný dôchodok; § 293m ods. 2 a 4 platia rovnako. Tento starobný dôchodok sa vypláca zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok po poberateľovi tohto starobného dôchodku.

(17) Na účely určenia sumy invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 5 a 7 sa určí osobný mzdový bod podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet tohto invalidného dôchodku. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona. Ak bol priemerný mesačný zárobok určený z nižšieho počtu kalendárnych rokov, priemerný osobný mzdový bod sa určí z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov. Ak hrubý zárobok bola pevne určená suma, osobný mzdový bod sa určí ako podiel pevne určenej sumy, ktorá platí ku dňu vzniku nároku na predchádzajúcu dôchodkovú dávku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

§ 263a

(1) Poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne

- a) o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o nároku na jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a to od zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006,
- b) o sume invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 sa vypláca invalidný dôchodok v sume určenej podľa zákona účinného od 1. januára 2004 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, a to od zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, alebo
- c) o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

(2) Poistencovi, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, nebola mu určená pri kontrolnej lekárskej prehliadke konanej pred 1. januárom 2004 lehota jej ďalšieho uskutočnenia po 31. decembri 2003 a po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006

- a) bola mu znížená suma invalidného dôchodku, patrí odo dňa zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok v sume, v akej patril k tomuto dňu vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, alebo

b) bol mu odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, obnoví sa nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok odo dňa zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok v sume, v akej patril k tomuto dňu vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004.

(3) Sociálna poisťovňa rozhodne o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o jeho sume podľa odsekov 1 a 2 aj vtedy, keď poistencom uvedeným v odsekoch 1 a 2 bol invalidný dôchodok prekvalifikovaný na starobný dôchodok.

(4) Na nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa odsekov 1 a 2 sa podmienka poklesu zárobku považuje za splnenú.

(5) Ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a súčasne má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(6) Vdove po poistencovi, ktorý zomrel po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a

a) bola mu znížená suma invalidného dôchodku, patrí odo dňa smrti tohto poistenca vdovský dôchodok v sume určenej z invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku, na ktorý mal zomretý poistenec nárok ku dňu zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 vrátane zvýšenia prislúchajúceho ku dňu jeho smrti a zvýšenia prislúchajúceho k vdovskému dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, alebo

b) bol mu odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, vznikne nárok na vdovský dôchodok odo dňa smrti tohto poistenca a jeho suma sa určí z invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku, na ktorý mal zomretý poistenec nárok ku dňu zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 vrátane zvýšenia prislúchajúceho ku dňu jeho smrti a zvýšenia prislúchajúceho k vdovskému dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004.

(7) Na vdovecký dôchodok a na sirotsky dôchodok po poistencovi, ktorý zomrel po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a bola mu znížená suma invalidného dôchodku alebo mu bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, platí odsek 6 rovnako.

(8) Na nárok na invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok a na určenie jeho sumy podľa odseku 1, odseku 6 písm. b) a odseku 7 podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa za zamestnanie považuje aj obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 a za hrubý zárobok na určenie priemerného mesačného zárobku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa považuje aj vymeriavací základ na platenie poistného na starobné poistenie po 31. decembri 2003.

(9) O invalidnom dôchodku a čiastočnom invalidnom dôchodku podľa odsekov 1 a 2 Sociálna poisťovňa rozhodne z vlastného podnetu a o vdovskom dôchodku, vdoveckom dôchodku a sirotskom dôchodku podľa odsekov 6 a 7 Sociálna poisťovňa rozhodne na podnet manželky, manžela a nezaopatreného dieťaťa zomretého poistenca.

(10) Podnet podľa odseku 9 sa môže podať najneskôr do 30. septembra 2009. Sociálna poisťovňa

rozhodne podľa odsekov 1 až 9 do 18 mesiacov od podania podnetu alebo do 30. septembra 2009, ak začala konanie z vlastného podnetu.

(11) Ak konanie o invalidnom dôchodku začaté podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a konanie o vdovskom dôchodku, vdoveckom dôchodku alebo sirotskom dôchodku po poberateľovi invalidného dôchodku, ktorému Sociálna poisťovňa preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, nebolo právoplatne skončené do 30. septembra 2006, o nároku na invalidný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok sa rozhodne podľa tohto zákona.

(12) Na účely tohto zákona a osobitných predpisov pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je viac ako 70 % a poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je 50 %.

(13) Poistenec, ktorému po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok alebo sa mu znížila miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, sa považuje na účely platenia poistného podľa tohto zákona za poberateľa invalidného dôchodku a na účely osobitných predpisov za invalidného odo dňa vydania rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2, ktorým sa prizná invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok alebo určí jeho suma.

§ 263b

(1) Poistencovi, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, tento dôchodok sa mu vypláca k 1. októbru 2006 a v období od 1. januára 2004 do 30. septembra 2006 nebolo mu preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa po 30. septembri 2006 preskúmava trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a rozhoduje o nároku na invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. To platí aj vtedy, ak dôjde k zmene invalidity poistenca na čiastočnú invaliditu alebo k zmene čiastočnej invalidity poistenca na invaliditu. Sociálna poisťovňa rozhodne podľa druhej vety bez žiadosti.

(2) Za zamestnanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa považuje aj obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 a za hrubý zárobok na určenie priemerného mesačného zárobku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa považuje aj vymeriavací základ na platenie poistného na starobné poistenie po 31. decembri 2003.

§ 264

(1) Vdove, ktorá má podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 nárok na vdovský dôchodok, vypláca sa vdovský dôchodok aj po tomto dni, ak spĺňa podmienky nároku na vdovský dôchodok a jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak vdova spĺňa po 31. decembri 2003 podmienky nároku na vdovský dôchodok a tento dôchodok sa k 1. januáru 2004 nevypláca z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo z tohto dôvodu sa vypláca v nižšej sume, vdovský dôchodok sa od splátky dôchodku splatnej po 31. decembri 2003 na základe žiadosti upraví na sumu, v akej by sa vyplácal k 31. decembru 2003 bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

§ 265

Ak nárok na sirotský dôchodok priznaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003

zanikol pred 1. januárom 2004 alebo po 31. decembri 2003 z dôvodu nesplnenia podmienky nezaopatrenosti dieťaťa a dieťa podmienku nezaopatrenosti opätovne splní po 31. decembri 2003, nárok na sirotsky dôchodok vznikne znova, ak sú splnené podmienky nároku na tento dôchodok podľa tohto zákona. Nárok na sirotsky dôchodok vznikne najskôr od 1. januára 2004 a jeho suma sa určí podľa tohto zákona. Ustanovenie § 81 ods. 6 sa nepoužije.

§ 266

(1) Dôchodok za výsluhu rokov priznaný do 31. decembra 2003 sa považuje po tomto dni za invalidný dôchodok, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003, bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

(2) Poberateľovi invalidného dôchodku podľa odseku 1 sa splnenie podmienky invalidity neskúma.

§ 267

Dôchodok manželky, ktorý sa vypláca k 31. decembru 2003, vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003. O dôchodku manželky rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 268

Sociálny dôchodok, ktorý sa vypláca k 31. decembru 2003, vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003. O sociálnom dôchodku rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003. Na zvýšenie sumy sociálneho dôchodku vyplácaného k 30. júnu kalendárneho roka platí § 82 rovnako.

§ 269

(1) Ak bol starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotsky dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa dôchodku, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003. Zvýšenie dôchodku podľa § 82 patrí k sume dôchodku pred jeho úpravou z dôvodu jediného zdroja príjmu.

(2) Ak bol starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa tohto dôchodku a jeho rodinného príslušníka, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003. Zvýšenie dôchodku podľa § 82 patrí k sume dôchodku pred jeho úpravou z dôvodu jediného zdroja príjmu.

(3) Na sumu, o ktorú bol upravený starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu jediného zdroja príjmu, sa neprihliada pri určení sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku.

§ 270

Zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2000

sa od 1. januára 2004 vypláca za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2000. O zvýšení dôchodku pre bezvládnosť rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 271

O dávkach podľa osobitného predpisu¹¹²⁾ po 31. decembri 2003 rozhoduje a ich výplatu zabezpečuje organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 272

(1) Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

(2) Nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003.

(3) Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

(4) Náhrada nákladov na výživu pozostalých, ktorá sa vyplácala k 31. decembru 2003 a nárok na jej výplatu trvá aj po tomto dni, sa považuje od 1. januára 2004 za pozostalostnú úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrila do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 primerane.

(5) V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o týchto náhradách, na ktoré vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o ich priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

(6) V konaní o náhrade nákladov na výživu pozostalých, ktoré nebolo právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o pozostalostnej úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o tejto náhrade, na ktorú vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o jej priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

(7) Zamestnávateľ, ktorý vypláca plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993, a zamestnávateľ, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu a ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002, sú povinní najneskôr do 30. novembra 2003 písomne oznámiť príslušnej pobočke druh a výšku nimi vyplácaného plnenia.

(8) Zamestnávateľia, od ktorých Sociálna poisťovňa prevezme výplatu plnení podľa odseku 1, sú povinní odovzdať príslušné písomné doklady preukazujúce nárok na vyplácané plnenia do 31. decembra 2003.

(9) V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 5), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ak nárok na ich výplatu trval aj po 31. decembri 2003, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu a poskytujú sa v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(10) V konaní o náhrade nákladov na výživu pozostalých, ktoré nebolo právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 6), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada nákladov na výživu pozostalých, ak nárok na jej výplatu trvá aj po 31. decembri 2003, sa považuje od 1. januára 2004 za pozostalostnú úrazovú rentu a poskytuje sa v sume, v akej patrila k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 rovnako.

Nároky na dôchodkové dávky vzniknuté po 31. decembri 2003

§ 273

(1) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a do 31. decembra 2003 nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a podmienku potrebnej doby zamestnania podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 splní len s pripočítaním obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003, má nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Výška starobného dôchodku alebo pomerného starobného dôchodku tohto poistenca sa určuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.¹¹⁰⁾

(3) Pomerný starobný dôchodok uvedený v odseku 2 sa odo dňa jeho priznania považuje za starobný dôchodok.

(4) Ak priemerný osobný mzdový bod poistenca zistený z rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 ods. 7 až 12, ktorému vznikne nárok na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004, je nižší ako 0,6 a v období od 1. januára 2005 do 30. júna 2005 je nižší ako 1, priemerný osobný mzdový bod sa určí podľa § 63 ods. 1 až 6 z rozhodujúceho obdobia, ktorým sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok okrem kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984. Ak takto určený priemerný osobný mzdový bod je nižší ako priemerný osobný mzdový bod zistený z rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 ods. 7 až 12, suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku sa určí z vyššieho priemerného osobného mzdového bodu. Ak takto určený priemerný osobný mzdový bod je vyšší ako 1, suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok v období od 1. januára 2005 do 30. júna 2005, sa určí z priemerného osobného mzdového bodu v hodnote 1. To platí aj na účely

určenia súm vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku priznaných po tomto poistencovi.

(5) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok do 31. decembra 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 (§ 273 ods. 2), má nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil vek najmenej 62 rokov. Nárok na starobný dôchodok vzniká najskôr od 1. januára 2005.

§ 274

(1) Nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

(2) Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.¹¹⁰⁾ To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

§ 274a

Konanie o invalidný dôchodok, ktoré nebolo právoplatne skončené do 14. apríla 2004

V konaniach o invalidný dôchodok vrátane konania o invalidný dôchodok podľa § 263, ktoré neboli právoplatne skončené do 14. apríla 2004, sa rozhodne podľa predpisu účinného od 15. apríla 2004.

§ 275

Spôsob výplaty dávok po 31. decembri 2003

Dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a podpora v nezamestnanosti, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa vyplácajú spôsobom ustanoveným predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

§ 276

Výška dávky v nezamestnanosti v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005

(1) Výška dávky v nezamestnanosti, na ktorú vznikne poistencovi nárok od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004, je najviac v sume 20 % maximálneho denného vymeriavacieho základu.

(2) Výška dávky v nezamestnanosti, na ktorú vznikne poistencovi nárok od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005, je najviac 35 % maximálneho denného vymeriavacieho základu.

(3) Maximálny denný vymeriavací základ sa určí podľa § 108 ods. 2 z vymeriavacieho základu na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti uvedeného v § 138 ods. 14.

Financovanie, organizácia a konanie

§ 277

(1) Ak povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania a povinnosť platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu vznikla pred 1. januárom 2004 a táto povinnosť nebola do 31. decembra 2003

splnená, pri ich platení a vymáhaní sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) O sankciách za nesplnenie povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, povinnosti platiť príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu, oznamovacej povinnosti a ďalších povinností v nemocenskom poistení, dôchodkovom zabezpečení a povinnosti súvisiacich s platením príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a do 31. decembra 2003 neboli splnené, sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(3) V konaniach vo veciach poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové zabezpečenie, poistného na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu, penále, poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pokuty, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni postupuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(4) Do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak nárok na jeho výplatu trvá aj po 31. decembri 2003. Do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak nárok na jeho výplatu trvá aj po 31. januári 2003.

(5) Odsek 4 sa použije do 30. septembra 2006.

§ 277a

V konaniach o odpustení povinnosti zaplatiť penále alebo znížiť penále, ktoré sa viaže na poistné, ktoré nebolo odvedené včas alebo bolo odvedené v nižšej sume do 31. decembra 2004, sa postupuje podľa predpisu účinného do 31. decembra 2004.

§ 277b

(1) Pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie, na poistnom na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania a pohľadávky na príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu vzniknuté do 31. decembra 2002, pohľadávky na penále a na pokutách súvisiacich s platením poistného a príspevkov uložených do 31. decembra 2002 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 voči zdravotníckym zariadeniam, môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 za odplatu tretej osobe, ktorou je právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu určená ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 5 druhá veta sa nepoužije. Suma odplaty za postúpenie pohľadávok podľa prvej vety nemôže byť nižšia ako suma dlžného poistného a dlžných príspevkov.

(2) Tretia osoba určená podľa odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 10.

§ 277c

(1) Pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové zabezpečenie, na poistnom na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania, na príspevku na poistenie v nezamestnanosti a na príspevku do

garančného fondu vzniknuté do 31. decembra 2003 voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávky na penále, ktoré sa týkajú tohto poistného alebo príspevku, alebo pohľadávky na pokute vzniknuté do 31. decembra 2003 okrem pohľadávok, ktoré možno postúpiť podľa § 277b, môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 a ods. 5 druhá veta sa nepoužijú.

(2) Právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu uvedená v odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 10.

§ 277d

(1) Pohľadávky na poistnom vzniknuté od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávky na penále, ktoré sa týkajú tohto poistného, alebo pohľadávky na pokute vzniknuté od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 a ods. 5 druhá veta sa nepoužijú.

(2) Na nakladanie s postúpenou pohľadávkou platí § 277c ods. 2 rovnako.

§ 278

(1) Vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného do rezervného fondu samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 252 ods. 1 je vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie do 31. decembra 2003. Vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie je najmenej vymeriavací základ uvedený v § 138 ods. 10 a najviac vymeriavací základ uvedený v § 138 ods. 12 a 13.

(2) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia v období od 1. januára 2004 do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 za poberateľa invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 a vyplácaného po 31. decembri 2003 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka jedna dvanástina všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka jedna dvanástina všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(3) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia v období od 1. januára 2004 do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 za poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 a vyplácaného po 31. decembri 2003 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka polovica jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka polovica jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(4) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo

základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(5) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin jednej polovice priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin jednej polovice priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(6) Na účely odsekov 4 a 5 sa určí osobný mzdový bod podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona. Ak bol priemerný mesačný zárobok určený z nižšieho počtu kalendárnych rokov, priemerný osobný mzdový bod sa určí z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov. Ak hrubý zárobok bola pevne určená suma, osobný mzdový bod sa určí ako podiel pevne určenej sumy, ktorá platí ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok.

(7) Odseky 2 a 3 sa použijú do 30. septembra 2006.

§ 279

(1) V období do 31. decembra 2006 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 14 a 15.

(2) V období do 31. decembra 2006 sa prirážka podľa § 134 neukladá a zľava podľa § 134 neposkytuje.

(3) Zaradenie jednotlivých skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do desiatich nebezpečnostných tried diferencovaných sadzieb poistného na úrazové poistenie vykoná prvýkrát Sociálna poisťovňa v roku 2006 s účinnosťou od 1. januára 2007 podľa priemerného porovnateľného bezpečnostného rizika zisteného za jednotlivé skupiny ekonomických činností na základe štatistických údajov Sociálnej poisťovne získaných z výkonu úrazového poistenia za roky 2004 a 2005.

(4) Zamestnávateľ, ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993 a ktoré od neho prevzala Sociálna poisťovňa, je povinný zaplatiť Sociálnej poisťovni najneskôr

- a) do 30. júna 2005 sumu plnení vyplatených za rok 2004, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2005,
- b) do 30. júna 2006 sumu plnení vyplatených za rok 2005, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2006.

§ 280

(1) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu dôchodkového zabezpečenia k 31. decembru 2003 sa s účinnosťou od 1. januára 2004 prevedie do základného fondu starobného poistenia vo výške 75 % tohto zostatku a do základného fondu invalidného poistenia vo výške 25 % tohto zostatku.

(2) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu zodpovednosti za škodu k 31. decembru 2003 je s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu úrazového poistenia.

(3) Sumy na dlžnom poistnom na dôchodkovom zabezpečení vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu starobného poistenia vo výške 75 % tejto sumy a príjmom základného fondu invalidného poistenia vo výške 25 % tejto sumy.

(4) Sumy na dlžnom poistnom z poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu úrazového poistenia.

§ 281

(1) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu podľa osobitného predpisu¹¹³⁾ k 31. decembru 2003 a príspevky na poistenie v nezamestnanosti splatné za december 2003 sú s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

(2) Sumy na dlžnom príspevku na poistenie v nezamestnanosti vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

§ 282

(1) Zostatok finančných prostriedkov garančného fondu podľa osobitného predpisu¹¹³⁾ k 31. decembru 2003 a príspevky do garančného fondu splatné za december 2003 sú s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu garančného poistenia.

(2) Sumy na dlžnom príspevku do garančného fondu vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu garančného poistenia.

§ 282a

Sociálna poisťovňa nesmie na splnenie záväzku zdravotnej poisťovne alebo zdravotníckeho zariadenia, ktorého zriaďovateľom je štát, obec alebo vyšší územný celok, prijať od právnickej osoby so 100 % majetkovou účasťou štátu splatnú a nepremlčanú pohľadávku na úhradu pohľadávky Sociálnej poisťovne na dlžnom poistnom na dôchodkové zabezpečenie alebo na dlžnom

príspevku na poistenie v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004.

§ 283

Zostatok finančných prostriedkov rezervného fondu podľa osobitného predpisu¹¹³⁾ k 31. decembru 2003 sa s účinnosťou od 1. januára 2004 prevedie do základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

§ 284

V roku 2004 správny fond sa tvorí

- a) najviac vo výške 3,5 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie poistného na poistenie v nezamestnanosti a z poistného do rezervného fondu a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na poistnom na garančné poistenie na poistnom na poistenie v nezamestnanosti a na poistnom do rezervného fondu,
- b) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,
- c) z úrokov na účte správneho fondu,
- d) z poriadkových pokút podľa § 202.

§ 285

(1) Štát poskytuje finančné prostriedky na osobitný účet Sociálnej poisťovne na úhradu nákladov na

- a) dôchodok manželky,
- b) sociálny dôchodok,
- c) zvýšenie dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu,
- d) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- e) zvýšenie dôchodku z dôvodu účasti v odboji a rehabilitácie,
- f) dávky podľa § 271,
- g) odškodnenie pracovných úrazov a chorôb z povolania zamestnancov zrušených zamestnávateľov, ktorých zakladateľom bol štát alebo Fond národného majetku Slovenskej republiky,
- h) plnenia vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002 u zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu,
- i) úrazové dávky poskytované fyzickým osobám uvedeným v § 17 ods. 2 a 3,
- j) príplatok za štátnu službu k dôchodku^{95a)} od 1. januára 2004,
- k) plnenia podľa § 293o ods. 6,
- l) vianočný príspevok podľa osobitného predpisu^{113a)} a na úhradu nákladov spojených s jeho výplatom.

(2) Finančné prostriedky na úhradu nákladov na dávky uvedené v odseku 1 sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu ministerstva.

§ 286

(1) Sociálna poisťovňa podľa tohto zákona je Sociálna poisťovňa zriadená podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(2) Národná rada zvolí členov dozornej rady najneskôr do 31. decembra 2003. Vláda vymenuje členov rady riaditeľov najneskôr do 31. decembra 2003.

(3) Funkčné obdobie riaditeľa Sociálnej poisťovne, členov správnej rady Sociálnej poisťovne a členov dozornej rady Sociálnej poisťovne zvolených podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 zaniká 31. decembra 2003.

§ 286a

Predseda rady riaditeľov určí úsek činnosti Sociálnej poisťovne, ktorý riadi a za ktorý zodpovedá člen rady riaditeľov, najneskôr do 31. januára 2005.

§ 287

(1) Sociálna poisťovňa je povinná prevziať rozhodovanie a vyplácanie dávok nemocenského poistenia od zamestnávateľa najneskôr do 31. decembra 2004.

(2) Do prevzatia rozhodovania a vyplácania dávok nemocenského poistenia od zamestnávateľa Sociálnou poisťovňou o nemocenských dávkach podľa tohto zákona rozhodujú a vyplácajú ich zamestnávateľia, ktorí boli príslušní na ich výplatu do 31. decembra 2003.

(3) Zamestnávateľ, ktorý do 31. decembra 2003 rozhodoval o dávkach nemocenského poistenia a vyplácal tieto dávky, je povinný vykazovať miestne príslušnej pobočke poistné na nemocenské poistenie za príslušný kalendárny mesiac spolu s vyplatenými nemocenskými dávkami vrátane počtu zamestnancov a počtu dní, za ktoré vyplatil nemocenské dávky, do dňa prevzatia výkonu nemocenského poistenia od zamestnávateľov.

§ 288

V konaniach o prechode z dočasnej pracovnej neschopnosti do invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktoré neboli právoplatne skončené pred 1. januárom 2004, sa postupuje podľa právneho predpisu účinného do 31. decembra 2003.

§ 289

V konaniach o odstránení tvrdostí, ktoré sa vyskytli pri vykonávaní nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia a ktoré neboli právoplatne skončené pred 1. januárom 2004, sa postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

§ 290

(1) Zamestnávateľ je povinný viesť a predkladať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 pre zamestnancov narodených pred 1. januárom 1985. Príslušná pobočka je povinná viesť evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 pre samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistené osoby narodené pred 1. januárom 1985.

(2) Zamestnávateľ je povinný zapísať na evidenčný list dôchodkového zabezpečenia údaje za kalendárne roky pred 1. januárom 2004 a tento evidenčný list dôchodkového zabezpečenia zaslať príslušnej pobočke najneskôr do 30. júna 2004.

§ 291

(1) Príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu za november 2003 a december 2003, ktoré sú splatné v roku 2004, vyberá Sociálna poisťovňa. Tieto príspevky sú príjmom Sociálnej poisťovne.

(2) S účinnosťou od 1. januára 2004 Sociálna poisťovňa vykonáva kontrolu a vymáhanie príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu za obdobie pred 1. januárom 2004, výplatu podpory v nezamestnanosti a peňažnej náhrady, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a na ktoré trvá nárok aj po 31. decembri 2003.

(3) Národný úrad práce je povinný odovzdať Sociálnej poisťovni do 31. decembra 2003

- a) evidenciu odvádzateľov príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu vrátane písomností týkajúcich sa kontroly a vymáhania príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu,
- b) inventúrny zoznam pohľadávok a záväzkov z poistenia v nezamestnanosti a garančného fondu k 31. decembru 2003,
- c) evidenciu podpôr v nezamestnanosti a peňažných náhrad, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a na ktoré trvá nárok aj po 31. decembri 2003,
- d) evidenciu uplatnených nárokov na podporu v nezamestnanosti a peňažnú náhradu, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté.

(4) Podrobnosti o prevode evidencie podľa odseku 3 upraví dohoda uzatvorená medzi Sociálnou poisťovňou a Národným úradom práce.

§ 292

(1) Do dňa zriadenia účtu Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici sa na ustanovenia § 142 ods. 1, § 143 ods. 3 a 4, § 145 ods. 3, § 159 písm. e) a § 240 ods. 1 primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu¹¹⁴⁾ účinného do 31. decembra 2003.

(2) V rokoch 2004 až 2007 rada riaditeľov rozhodne o použití finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený.

§ 293

Výnosy z predaja majetkových podielov štátu, ktoré sú alebo budú na základe rozhodnutia vlády súčasťou Štátnych finančných aktív Slovenskej republiky určené na financovanie transformačných nákladov dôchodkovej reformy, možno použiť len na financovanie deficitov Sociálnej poisťovne vzniknutých v dôsledku zavedenia povinného kapitalizačného systému.

§ 293a**Zvyšovanie dôchodkových dávok v roku 2004**

(1) Na zvyšovanie dôchodkových dávok v roku 2004 sa nepoužije § 82 ods. 1 až 5 a odsek 8.

(2) Dôchodkové dávky priznané pred 1. februárom 2004 sa zvyšujú od 1. februára 2004 o 4 % mesačnej sumy dôchodkovej dávky, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje.

(3) Dôchodkové dávky priznané od 1. februára 2004 do 31. decembra 2004 sa zvyšujú odo dňa

ich priznania o 4 % mesačnej sumy dôchodkovej dávky, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje.

(4) Dôchodkové dávky priznané pred 1. decembrom 2004 sa zvyšujú od 1. decembra 2004 o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky znížené o 4 %. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky podľa prvej vety sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. augusta 2004.

(5) Dôchodkové dávky priznané od 1. decembra 2004 do 31. decembra 2004 sa zvyšujú odo dňa ich priznania po zvýšení podľa odseku 3 o percento určené podľa odseku 4. Na zvýšenie dôchodkovej dávky podľa prvej vety je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje.

(6) Invalidný dôchodok, ktorý sa v období od 1. februára 2004 do 31. decembra 2004 nevyplácal z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾ nemocenského, platu alebo služobného príjmu podľa osobitného predpisu⁵⁷⁾ priznaných pred vznikom nároku na invalidný dôchodok, sa zvýši podľa odsekov 2 až 5 odo dňa vzniku nároku na výplatu invalidného dôchodku.

(7) Dôchodková dávka, ktorá sa v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 nevyplácala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu podľa odsekov 2 až 5 od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(8) Vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok sa nezvyšujú podľa odsekov 2 až 5, ak boli vymierané zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšených podľa odsekov 2 a 5.

§ 293b

Zvýšenie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty od 1. januára 2005

Úrazová renta a pozostalostná úrazová renta vyplácané pred 1. januárom 2005 sa zvyšujú od 1. januára 2005 o 7,54 % sumy úrazovej renty alebo pozostalostnej úrazovej renty vyplácanej ku dňu zvýšenia.

§ 293c

Zamestnávateľ, ktorý uzatvoril so zamestnancom uvedeným v § 4 ods. 2 pracovnoprávny vzťah pred 1. aprílom 2005 a tento pracovnoprávny vzťah naďalej trvá, je povinný prihlásiť tohto zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr do 31. mája 2005.

§ 293d

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2005

Na dôchodkové dávky právoplatne priznané do 30. júna 2005 a na dôchodkové dávky, o ktorých konanie začaté pred 1. júlom 2005 nebolo právoplatne skončené do 30. júna 2005, sa § 63 v znení účinnom od 1. júla 2005 nepoužije.

§ 293e

Zvyšovanie dôchodkových dávok a úrazových dávok v roku 2005

(1) Na zvyšovanie dôchodkových dávok v roku 2005 sa nepoužije § 82 ods. 1 a 2.

(2) Dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu 2005 a dôchodkové dávky priznané od 1. júla 2005 do 31. decembra 2005, ktorých suma je

- a) do 3 906 Sk, sa zvyšujú o 10,2 %,
- b) od 3 907 Sk do 3 956 Sk, sa zvyšujú na sumu 4 306 Sk,
- c) od 3 957 Sk do 10 937 Sk, sa zvyšujú o 8,85 %,
- d) od 10 938 Sk do 11 077 Sk, sa zvyšujú na sumu 11 907 Sk,
- e) od 11 078 Sk do 14 719 Sk, sa zvyšujú o 7,5 %,
- f) od 14 720 Sk do 15 824 Sk, sa zvyšujú na sumu 15 825 Sk,
- g) vyššia ako 15 824 Sk, sa nezvyšujú.

(3) Dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu 2005 sa zvyšujú od splátky dôchodkovej dávky splatnej po 30. júni 2005 a dôchodkové dávky priznané od 1. júla 2005 do 31. decembra 2005 sa zvyšujú odo dňa ich priznania.

(4) Na zvýšenie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty platia odseky 1 až 3 rovnako.

(5) Sumy jednorazového odškodnenia uvedené v § 94 ods. 2 a 3, suma náhrady nákladov spojených s liečením uvedená v § 100 ods. 2 a sumy náhrady nákladov spojených s pohrebom uvedené v § 101 ods. 3 a 5 sa zvyšujú v roku 2005 indexom 1,075.

§ 293f

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2006

Dôchodková dávka priznaná do 31. decembra 2005 sa po tomto dni vypláca v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2005.

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. augusta 2006

§ 293g

Fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) až e), ktorá podá prihlášku na dôchodkové poistenie do 31. augusta 2006, povinné dôchodkové poistenie vzniká od 1. augusta 2006, ak takouto fyzickou osobou je od 1. augusta 2006.

§ 293h

Ak bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu do 31. júla 2006 a súd nerozhodol o vyhlásení konkurzu alebo nezastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku do tohto dňa, platobná neschopnosť zamestnávateľa na účely garančného poistenia a nárok na dávku garančného poistenia sa po 31. júli 2006 posudzuje podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

§ 293i

(1) Ak dôvod na poskytovanie nemocenskej dávky vznikol do 31. júla 2006 a o tejto dávke do tohto dňa nebolo rozhodnuté, o nároku na nemocenskú dávku sa rozhodne po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006. Nemocenské, ošetrovné, vyrovnávacia dávka a materské, na ktoré vznikol nárok do 31. júla 2006 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, vyplácajú sa po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

(2) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na nárok na materské sa započítava aj obdobie od 1. júla 2005 do 31. júla 2006, počas ktorého bolo prerušené povinné nemocenské poistenie

zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu^{45a)} a povinné nemocenské poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu nároku na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.^{45b)}

§ 293j

Osobný mzdový bod určený za každý kalendárny rok pred 1. januárom 1995 je najviac v hodnote 3, ak nárok na dôchodkovú dávku vznikne po 31. júli 2006.

§ 293k

(1) Ak suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 bola obmedzená najvyššou výmerou, starobný dôchodok sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez tohto obmedzenia.

(2) Suma starobného dôchodku, ktorá bola vypočítaná z upraveného priemerného mesačného zárobku 4 067 Sk, sa novo určí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 z priemerného mesačného zárobku určeného podľa odsekov 3 a 4 bez obmedzení podľa odseku 1, a to aj za obdobie dôchodkového poistenia získané v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 po vzniku nároku na starobný dôchodok.

(3) Priemerný mesačný zárobok na účely určenia sumy starobného dôchodku je priemerný mesačný zárobok, z ktorého bola vypočítaná suma starobného dôchodku, neobmedzený podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(4) Priemerný mesačný zárobok v sume do 2 500 Sk sa započítava v plnej výške, zo sumy nad 2 500 Sk do 6 000 Sk sa započítava jedna tretina a zo sumy nad 6 000 Sk sa započítava jedna desatina. Takto upravený priemerný mesačný zárobok sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.

(5) O sume starobného dôchodku podľa odsekov 1 až 4 Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2007. Starobný dôchodok podľa prvej vety sa vypláca najskôr odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006, ak táto suma je vyššia ako suma starobného dôchodku vyplácaná k tomuto dňu.

(6) Sociálna poisťovňa rozhodne o nároku na starobný dôchodok, ktorý vznikol do 31. decembra 2003 a nárok na jeho výplatu vznikne po 31. júli 2006, v sume podľa odsekov 1 až 4 odo dňa vzniku nároku na jeho výplatu.

(7) Na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 poistenca uvedeného v § 261 ods. 1 sa odseky 1 až 6 nepoužívajú; to platí aj na určenie sumy dôchodku podľa § 274 ods. 2.

§ 293l

(1) Starobný dôchodok priznaný v sume určenej podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a starobný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný pomerný starobný dôchodok, sa zvyšuje za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. júli 2006 podľa § 66 ods. 2 až 9.

(2) Na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 poistenca uvedeného v § 261 ods. 1 sa odsek 1 nepoužije; to platí aj na určenie sumy dôchodku podľa § 274 ods. 2.

(3) Predčasný starobný dôchodok vyplácaný k 31. júlu 2006 sa po tomto dni vypláca v sume určenej podľa zákona účinného do 31. júla 2006. V konaní o nároku na predčasný starobný

dôchodok, ktoré bolo začaté pred 1. augustom 2006 a do 31. júla 2006 nebolo právoplatne skončené, sa rozhodne a jeho suma sa určí aj po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

(4) Poistencovi, ktorému Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 a poistencovi, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006, ak nárok na výplatu týchto dôchodkov trvá aj po 31. júli 2006, Sociálna poisťovňa na žiadosť preskúma trvanie invalidity podľa zákona účinného od 1. augusta 2006 a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania.

(5) Ak nárok na vdovský dôchodok vznikol pred 1. januárom 2004, trvá po 31. júli 2006 a k 31. júlu 2006 sa nevyplácal z dôvodu, že úhrn dôchodkov presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpismi účinnými pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, výplata vdovského dôchodku sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu. Na uvoľnenie výplaty vdoveckého dôchodku, na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu, že úhrn dôchodkov presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpismi účinnými pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, ak nárok na tento dôchodok trvá po 31. júli 2006, platí prvá veta rovnako. O uvoľnení výplaty vdovského dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu uvedeného v prvej vete a o uvoľnení výplaty vdoveckého dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu uvedeného v druhej vete, Sociálna poisťovňa rozhodne na žiadosť najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania. O uvoľnení výplaty vdovského dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 vyplácal v nižšej sume z dôvodu uvedeného v prvej vete a o uvoľnení výplaty vdoveckého dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 vyplácal v nižšej sume z dôvodu uvedeného v druhej vete, Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2007.

(6) Ak nárok na sirotský dôchodok jednostranne osirelého dieťaťa vznikol pred 1. januárom 2004 a tento nárok trvá po 31. júli 2006, suma sirotského dôchodku sa zvýši o 28,5 % sumy sirotského dôchodku vyplácanej ku dňu splátky splatnej po 31. júli 2006. Sirotský dôchodok v takto určenej sume sa vypláca od splátky splatnej po 31. júli 2006. O zvýšení sirotského dôchodku podľa prvej vety a druhej vety Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. októbra 2006.

(7) Ak nárok na sirotský dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa vznikol pred 1. januárom 2004 a tento nárok trvá po 31. júli 2006, suma sirotského dôchodku sa zvýši o 33,3 % sumy sirotského dôchodku vyplácanej ku dňu splátky splatnej po 31. júli 2006. Sirotský dôchodok v takto určenej sume sa vypláca od splátky splatnej po 31. júli 2006; odsek 6 tretia veta platí rovnako.

(8) Ak nárok na sirotský dôchodok vznikol v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 podľa § 265 a nárok na jeho výplatu trvá po 31. júli 2006, suma sirotského dôchodku sa určí od splátky splatnej po 31. júli 2006 vo výške 40 % dôchodku zomretého rodiča alebo osvojiteľa, na ktorý mal alebo by mal nárok v čase úmrtia vrátane zvýšení podľa tohto zákona, ktoré by patrili k sirotskému dôchodku od vzniku nároku na tento dôchodok; odsek 6 tretia veta platí rovnako. Ak tento sirotský dôchodok sa do 31. júla 2006 nevyplácal alebo zanikol na neho nárok, suma sirotského dôchodku sa určí vo výške 40 % dôchodku zomretého rodiča alebo osvojiteľa, na ktorý mal alebo by mal nárok v čase úmrtia, a vypláca sa od opätovného vzniku nároku na jeho výplatu vrátane zvýšení podľa tohto zákona alebo od opätovného vzniku nároku.

(9) Príplatok k starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku a čiastočnému invalidnému dôchodku priznaný v rámci súdnej rehabilitácie a mimosúdnej rehabilitácie, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu, že spolu s dôchodkom presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpisom účinným pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu. O sume dôchodku podľa prvej vety Sociálna poisťovňa rozhodne

najneskôr do 31. decembra 2007.

(10) Na poistenca, ktorému Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, sa odsek 4 od 1. októbra 2006 nepoužije. To platí aj vtedy, keď tento poistenec podal žiadosť podľa odseku 4 pred 1. októbrom 2006.

§ 293m

(1) Ak poberateľ invalidného dôchodku v období od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007 dovŕši dôchodkový vek a nárok na tento dôchodok by mal trvať aj po dovŕšení dôchodkového veku, invalidný dôchodok sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok.

(2) Na zvyšovanie starobného dôchodku podľa odseku 1 za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku a na zvyšovanie starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok pred 1. augustom 2006, za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. júli 2006, platí § 66 ods. 2 až 9 rovnako.

(3) Poberateľovi invalidného dôchodku, ktorému je do 31. decembra 2007 priznaný predčasný starobný dôchodok, zaniká nárok na invalidný dôchodok dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

(4) Ak poberateľ starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok, splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku po 31. júli 2006, vypláca sa dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(5) Ak nárok na sirotsky dôchodok vznikol pred 1. januárom 2008 a nárok na tento dôchodok trvá aj po 31. decembri 2007, nárok na tento dôchodok po 31. decembri 2007 nezaniká z dôvodu, že zomretý by pred 1. januárom 2008 dovŕšil dôchodkový vek.

§ 293n

(1) Vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 alebo zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá

- a) ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,
- b) ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo
- c) zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Podmienka trvania invalidity vdovca podľa odseku 1 sa považuje za splnenú aj vtedy, ak v čase trvania invalidity vdovec dovŕšil dôchodkový vek pred 1. augustom 2006.

(3) Suma vdoveckého dôchodku je 2 794 Sk mesačne.

(4) Na zvyšovanie vdoveckého dôchodku platí § 82 rovnako.

(5) Pri súbehu nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku s inou dôchodkovou dávkou platí § 81

ods. 2 až 5 rovnako.

(6) Vdovec nemá nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1, ak

- a) má nárok na vdovecký výsluhový dôchodok alebo vdovecký dôchodok podľa osobitného predpisu,³⁾
- b) uzatvoril manželstvo alebo
- c) na základe právoplatného rozhodnutia súdu spôsobil smrť manželky úmyselným trestným činom.

(7) Nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1 vzniká najskôr od 1. augusta 2006 a o nároku na tento dôchodok Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania.

§ 293o

(1) Ak nárok na výplatu úrazovej renty, na ktorú bola prekvalifikovaná náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa § 272 ods. 3, trvá k 31. júlu 2006, úrazová renta sa vypláca po tomto dni aj po priznaní starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo po dovŕšení 65 rokov veku poberateľa, a to vo výške 50 % sumy úrazovej renty vyplácanej ku dňu priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo ku dňu dovŕšenia 65 rokov veku poberateľa po zvýšení podľa tohto zákona. Ak nárok na výplatu pozostalostnej úrazovej renty, na ktorú bola prekvalifikovaná náhrada nákladov na výživu pozostalých podľa § 272 ods. 4, trvá k 31. júlu 2006, pozostalostná úrazová renta sa vypláca po tomto dni aj po 65. roku veku, ktorý by zomretý dovŕšil, a to vo výške 50 % sumy pozostalostnej úrazovej renty vyplácanej ku dňu, v ktorom by zomretý dovŕšil 65 rokov veku. Na zvyšovanie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(2) Ak nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zanikol v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 z dôvodu priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo z dôvodu dovŕšenia 65 rokov veku poberateľa, Sociálna poisťovňa prizná úrazovú rentu na žiadosť poškodeného najskôr od 1. augusta 2006, a to vo výške 50 % jej sumy, ktorá patrila ku dňu zániku nároku na úrazovú rentu po zvýšení podľa tohto zákona. Ak nárok na pozostalostnú úrazovú rentu podľa § 272 ods. 4 zanikol v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 z dôvodu, že zomretý dovŕšil 65 rokov veku, Sociálna poisťovňa prizná pozostalostnú úrazovú rentu na žiadosť najskôr od 1. augusta 2006, a to vo výške 50 % jej sumy, ktorá patrila ku dňu zániku nároku na pozostalostnú úrazovú rentu po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(3) Ak nárok na výplatu úrazovej renty priznanej podľa § 88 v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 trvá aj po 31. júli 2006 poškodenému, ktorý pred 1. augustom 2006 dovŕšil dôchodkový vek alebo mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok, úrazová renta sa vypláca od 1. augusta 2006 vo výške 50 % jej sumy vyplácanej k 31. júlu 2006.

(4) Ak poškodenému bola v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 priznaná úrazová renta podľa § 88 a po 31. júli 2006 dovŕši dôchodkový vek alebo je mu priznaný predčasný starobný dôchodok, je vymeriavací základ na účely určenia sumy starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku za rok 2004 aj 1,25-násobok úhrnu vyplatených súm úrazovej renty v roku 2004, za rok 2005 aj 1,25-násobok úhrnu vyplatených súm úrazovej renty v roku 2005 a za obdobie od 1. januára 2006 do 31. júla 2006 aj 1,25-násobok úhrnu vyplatených súm úrazovej renty v tomto období.

(5) Sociálna poisťovňa do 31. októbra 2006 prevedie zo základného fondu úrazového poistenia

do základného fondu starobného poistenia sumu vo výške 18 % z 1,25-násobku úhrnu súm úrazových rent podľa odseku 4 za obdobie od 1. januára 2004 do 31. júla 2006. Ak poberateľovi úrazovej renty podľa prechádzajúcej vety vznikla povinná účasť na starobnom dôchodkovom sporení pred vznikom nároku na úrazovú rentu, Sociálna poisťovňa prevedie za obdobie, v ktorom je povinne zúčastnený na starobnom dôchodkovom sporení, sumu vo výške 9 % z 1,25-násobku úhrnu vyplatených súm úrazových rent priznaných podľa § 88 zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu starobného poistenia a rovnakú sumu prevedie zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

(6) Sociálna poisťovňa od 1. augusta 2006 preberá od Ministerstva obrany Slovenskej republiky výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti štátu za škodu na zdraví, ktorá vznikla pred 1. januárom 2004 vojakom povinnej vojenskej služby pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ich plnením. Na zvyšovanie týchto plnení platí § 82 rovnako.

§ 293p

Ak poistenec bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov pred 1. augustom 2006 a o dávke v nezamestnanosti do 31. júla 2006 nebolo rozhodnuté, o nároku na dávku v nezamestnanosti sa rozhodne po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006. Dávka v nezamestnanosti, na ktorú vznikol nárok do 31. júla 2006 a nárok na jej výplatu trvá aj po tomto dni, vypláca sa po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

§ 293q

Vyhlásenie zamestnávateľa o pristúpení na podmienky elektronického zasielania údajov na účely sociálneho poistenia doručené Sociálnej poisťovni pred 1. augustom 2006 sa považuje za dohodu podľa § 186 ods. 2.

ÔSMA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 294

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 67/1965 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákona č. 88/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 134/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z. a zákona č. 238/1998 Z. z.,
2. zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 98/1971 Zb., zákona č. 99/1972 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 106/1979 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 57/1984 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 103/1988 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 134/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona

- Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z. a zákona č. 235/1998 Z. z.,
3. zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 76/1979 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 77/1979 Zb., zákona č. 106/1979 Zb., zákona č. 150/1979 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 7/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 116/1983 Zb., zákona č. 30/1983 Zb., zákona č. 56/1984 Zb., zákona č. 108/1984 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1984 Zb., zákona č. 53/1987 Zb., zákona č. 100/1988 Zb., zákona č. 1/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z.,
 4. zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 46/1991 Zb., zákona č. 246/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., zákona č. 116/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 59/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 71/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 78/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 137/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 278/1997 Z. z., zákona č. 376/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 107/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 344/1999 Z. z., zákona č. 355/1999 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 446/2000 Z. z., zákona č. 242/2001 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 306/2002 Z. z., zákona č. 413/2002 Z. z. a zákona č. 451/2002 Z. z. a zákona č. 222/2003 Z. z.,
 5. zákon Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 280/2002 Z. z. a zákona č. 281/2002 Z. z.,
 6. zákon č. 46/1991 Zb. o zvyšovaní dôchodkov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 107/1999 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 306/2002 Z. z. a zákona č. 222/2003 Z. z.,
 7. zákon č. 246/1991 Zb. o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1991,
 8. zákon č. 297/1991 Zb. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
 9. zákon č. 116/1992 Zb. o zvýšení dôchodkov v roku 1992,
 10. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1993,
 11. § 9 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch

niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 175/2002 Z. z.,

12. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z. o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1993,
13. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 320/1993 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania v znení zákona č. 231/2002 Z. z.,
14. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994,
15. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1994 a o úprave dôchodkov priznaných v roku 1995,
16. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z., zákona č. 354/1997 Z. z., zákona č. 366/1997 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 56/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 345/1999 Z. z., zákona č. 232/2000 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 243/2000 Z. z., zákona č. 245/2000 Z. z., zákona č. 467/2000 Z. z., zákona č. 242/2001 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 505/2001 Z. z., zákona č. 280/2002 Z. z., zákona č. 281/2002 Z. z., zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z. a zákona č. 138/2003 Z. z.,
17. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1995, o úprave dôchodkov priznaných v roku 1996 a o zmene niektorých predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
18. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1996 a o zmene niektorých zákonov,
19. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1997 a o zmene niektorých predpisov,
20. § 32 ods. 1 písm. c), § 44, § 46 a 47, § 49 až 60, § 62 až 70, § 118 ods. 4 písm. b), § 126 až 129 a § 130 ods. 3 druhá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 354/1997 Z. z., zákona č. 366/1997 Z. z., zákona č. 386/1997 Z. z., zákona č. 394/1998 Z. z., zákona č. 56/1999 Z. z., zákona č. 292/1999 Z. z., zákona č. 95/2000 Z. z., zákona č. 241/2000 Z. z., zákona č. 245/2000 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 504/2001 Z. z., zákona č. 505/2001 Z. z., zákona č. 556/2001 Z. z., zákona č. 565/2001 Z. z., zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 328/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z. a zákona č. 678/2002 Z. z.,
21. zákon č. 154/1997 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1997 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
22. zákon č. 357/1997 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1998,
23. zákon č. 132/1998 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1998, o úprave dôchodkov priznaných v roku 1999 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 107/1999 Z. z.,
24. zákon č. 107/1999 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1999, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2000 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
25. zákon č. 233/2000 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2000, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2001 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
26. zákon č. 385/2001 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2001, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2002 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
27. § 21 až 26, § 35 ods. 3, § 195 ods. 5, v § 198 ods. 1 písm. a) až c), § 199 až 213, § 214 ods. 4, § 217 ods. 3, § 219 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce,
28. zákon č. 306/2002 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných

v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 639/2002 Z. z.,

29. zákon č. 413/2002 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 639/2002 Z. z.,
30. zákon č. 222/2003 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
31. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 138/1976 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
32. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 60/1982 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
33. nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 231/1990 Zb. o zvýšení vyplácaných dôchodkov a hraníc nízkych dôchodkov, ktoré sú jediným zdrojom príjmu,
34. vyhláška Ministerstva zdravotníctva, Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 76/1957 Ú. v. o prechode z pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity) v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 268/1990 Zb.,
35. vyhláška predsedu vlády č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb., vyhlášky č. 6/1967 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 262/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z.,
36. vyhláška Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 141/1958 Ú. 1. o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení odsúdených v znení zákona č. 16/1959 Zb., vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 95/1968 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z.,
37. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 95/1968 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 113/1975 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 79/1982 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 154/1983 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 80/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 134/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 239/1988 Zb. a vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb.,
38. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 182/1968 Zb. o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti uchádzačom o zamestnanie v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 132/1984 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 58/1987 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 50/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.,
39. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 79/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 135/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 59/1987 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 148/1988 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 501/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb.,
40. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 260/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 313/1990 Zb.,

vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 501/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 463/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 111/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 285/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 250/1993 Z. z., vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 290/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 137/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z.,

41. vyhláška Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 145/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 273/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 319/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 353/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 590/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 265/1998 Z. z. a zákona č. 300/1999 Z. z.,
42. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 356/1991 Zb. o kontrole dodržiavania liečebného režimu,
43. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 106/1992 Zb. o spôsobe kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu,
44. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 446/1992 Zb. o predpoklade osobitnej odbornej spôsobilosti v správe sociálneho zabezpečenia,
45. vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 290/1994 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o sociálnom zabezpečení,
46. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 132/1995 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
47. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 151/1996 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
48. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 98/1997 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
49. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 120/1998 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
50. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 125/1999 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
51. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 194/2000 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,

52. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 235/2001 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a náhrada nákladov na výživu pozostalých, ak zamestnanec následkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania zomrel,
53. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 340/2002 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
54. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 199/2003 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa upravuje náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

§ 294a

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 5.

§ 295

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004 okrem § 122 ods. 4 až 6, § 123 ods. 3 až 5, § 272 ods. 7, § 286 ods. 2, § 291 ods. 3 a 4 a § 293, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia, § 120 ods. 4, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

ZOZNAM CHORÔB Z POVOLANIA

Číslo	Choroba z povolania	Podmienky vzniku
1.	Choroba z olova alebo z jeho zlúčenín	K číslam 1 - 18: Pri výrobe, spracovaní, používaní, doprave uvedených látok alebo ak sa tieto látky v uvedených prípadoch vyskytujú ako vedľajšie produkty, medziprodukty alebo odpadové látky.
2.	Choroba z fosforu alebo z jeho zlúčenín	
3.	Choroba z fluóru alebo z jeho zlúčenín	
4.	Choroba z ortuti alebo z jej zlúčenín	
5.	Choroba z arzénu alebo z jeho zlúčenín	
6.	Choroba z mangánu alebo z jeho zlúčenín	
7.	Choroba z kadmia alebo z jeho zlúčenín	
8.	Choroba z vanádia alebo z jeho zlúčenín	
9.	Choroba z chrómu alebo z jeho zlúčenín	
10.	Choroba zo sírouhlíka	
11.	Choroba zo sírovodíka	
12.	Choroba z oxidu uhoľnatého	
13.	Choroba z kyanovodíka alebo z kyanidov	
14.	Choroba z benzénu alebo z jeho homológov	
15.	Choroba z nitrozlúčenín a z aminozlúčenín benzénu alebo jeho homológov	
16.	Choroba z halogenizovaných uhľovodíkov	
17.	Choroba z esterov kyseliny dusičnej	
18.	Choroba z bojových látok alebo z chemických látok s rovnakým účinkom, aký majú bojové látky	
19.	Choroba z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom	K číslam 19 - 20: Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
20.	Choroba z elektromagnetického žiarenia vrátane laseru	
21.	Rakovina kože	Pri výrobe, spracovaní, používaní, doprave škodlivín vyvolávajúcich rakovinu kože.
22.	Kožné choroby okrem rakoviny kože a prenosné kožné choroby	Pri vystavení vplyvu chemických, fyzikálnych (okrem ionizujúceho žiarenia) a biologických škodlivín v pracovnom prostredí a pri práci vyvolávajúcej profesionálne dermatózy.
23.	Rakovina pľúc z rádioaktívnych látok	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
24.	Infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárnych chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí	Pri vyšetrovaní a opatrovaní osôb, tam, kde je preukázateľný styk s týmito chorobami alebo s infekčným materiálom, ako súčasť plnenia pracovných úloh alebo činností.
25.	Tropické prenosné a parazitárne choroby	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
26.	Choroby prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo, alebo prostredníctvom prenášačov	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu vrátane nakladania, vykladania a dopravy takýchto zvierat.
27.	Choroba vyvolaná prácou v hyperbarických alebo hypobarických podmienkach	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
28.	Choroba z vibrácií - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciou	Pri kontakte so zdrojmi vibrácií.
29.	Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
30.	Choroba lakťového nervu z mechanických vplyvov	Pri nútenej polohe horných končatín.
31.	Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc spôsobená hliníkovým prachom z hliníkových zliatin (zaprásenie pľúc hliníkom - fibróza pľúc)	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
32.	Choroba z berýlia a z jeho zlúčenín	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.

33.	Choroba zaprášenia pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý (silikóza, silikotuberkulóza) vrátane (uhlíkopskej) pneumokoniózy: a) s typickými rtg. znakmi s prihliadnutím na dynamiku choroby, b) v spojení s aktívnou tuberkulózou	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
34.	Choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza) a) s typickými rtg. znakmi, b) v spojení s pľúcnou rakovinou	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
35.	Choroba pri výrobe tvrdokovov	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
36.	Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc z Thomasovej múčky	Pri práci s Thomasovou múčkou.
37.	Bronchiálna astma (záduch)	Pri preukázaní činností s látkami s alergizujúcim účinkom a pri pôsobení senzibilizujúcich a dráždivých činiteľov.
38.	Porucha sluchu z hluku, pri ktorej dosahuje strata sluchu podľa Fowlera pri poškodených mladších ako 30 rokov najmenej 40 %. Pri poškodených nad 30 rokov sa uvedená hranica každé dva roky zvyšuje o 1 % až do dosiahnutia 50 rokov veku poškodeného, odkedy už musí prevyšovať strata sluchu 50 %	Pri vystavení nadmernému hluku.
39.	Sivý zákal	Pri vystavení nadmernému pôsobeniu krátkovlnných tepelných lúčov.
40.	Nystagmus	V baniach pri ťažkých prácach.
41.	Rozdutie pľúc fúkačov skla a hudobníkov na dychové nástroje	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
42.	a) Ťažká hyperkinetická dysfónia, uzlíky na hlasivkách alebo ťažká nedomykavosť hlasiviek, ktoré znemožňujú výkon povolania kladúceho zvýšené nároky na hlas b) Ťažká fonasténia	Pri vystavení zvýšenej hlasovej námahe, najmä v divadlách, školách, profesionálnych hlasových telesách, profesionálnych kultúrnych podnikoch a zábavných podnikoch. Pri speve sólistu.
43.	Bronchopulmonálne choroby spôsobené prachom z bavlny (byssinóza), ľanu, konopí alebo sisalu	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
44.	Vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
45.	Alergické choroby horných dýchacích ciest s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného	Pri plnení pracovných úloh, činností s alergizujúcimi látkami a pri pôsobení senzibilizujúcich a dráždivých činiteľov, ktoré sú za také uznané.
46.	Nádorové choroby vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí poškodeného a prejavujúce sa u neho v príslušných cieľových orgánoch, ktoré nie sú uvedené v tomto zozname	Pri vystavení riziku chemickej karcinogenity a karcinogén dokázaný v jeho pracovnom prostredí je s prevažnou mierou pravdepodobnosti rozhodnutím Celoslovenskej komisie pre posudzovanie chorôb z povolania uznaný za hlavný príčinný faktor vzniku danej nádorovej choroby.
47.	Iné poškodenie zdravia z práce. Ide o poškodenie zdravia z práce, ktoré nie je ani pracovným úrazom, ani chorobou z povolania uvedenou v tomto zozname	Pri vykonávaní práce, ktorá je preukázateľne a v porovnateľnej miere s inými chorobami z povolania uvedenými v tomto zozname v príčinnej súvislosti so zisteným poškodením zdravia a táto súvislosť je uznaná Celoslovenskou komisiou pre posudzovanie chorôb z povolania.

Príloha č. 2
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

CHOROBY A STAVY, KTORÉ SI VYŽADUJÚ OSOBITNÚ STAROSTLIVOSŤ

I. KAPITOLA
INFEKČNÉ A PARAZITÁRNE CHOROBY (A00 – B99)

A15 – A19 Tuberkulóza

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe príslušného odborného vyšetrenia podľa postihnutia orgánov, musí ísť o dlhodobé postihnutie funkcií orgánov vrátane komplikácií (napríklad II. stupeň dychovej nedostatočnosti, obličkové zlyhanie).

A50 Vrodený syfilis

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe miery funkčného postihnutia nervového systému, psychických komplikácií a pohybového aparátu.

B15 – B19 Zápal pečene

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe biochemickej aktivity ochorenia, stupňa prekrvenia, ako aj následných komplikácií nervového, tráviaceho a obehového systému, výkonnosti, výživy.

B20 – B24 Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe vzniku komplikácií v poslednom klinicky manifestnom štádiu, s rozvojom komplikácií, so stratou výkonnosti, prejavov zo strany imunitného systému, postihnutia orgánov.

Výnimočne sa posudzujú aj iné infekčné choroby a parazitárne choroby na základe miery anatomického a funkčného postihnutia orgánov, prípadne systémov podľa predchádzajúcich kritérií.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej presnej aplikácii cielenej liečby, ošetrovanie lokálnych zmien, dozor, prevenciu zápalových ochorení, diétne stravovanie, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu a liečebnú telesnú výchovu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá infekčných a parazitárnych chorôb.

II. KAPITOLA
NÁDORY (C00 – D48)

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe štádia ochorenia, t. j. III-IV, TNM klasifikácie, histologickej štruktúry, lokalizácie, ovplyvniteľnosti onkologického ochorenia liečbou, kvality remisie, komplikácií nádorového ochorenia, orgánového postihnutia pri metastázach s mierou určenia funkčnej poruchy, poruchy výživy, poruchy odolnosti proti infekciám, vplyvu na mobilitu, výkonnosť a iných porúch.

Výnimočne sa posudzujú aj nezhubné nádory, ktorých lokalizácia a mechanický vplyv vyvolávajú orgánové komplikácie a funkčné komplikácie v prípadoch, ak sa liečbou nedajú odstrániť.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii cielenej liečby, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu infekčných ochorení pri celkovom oslabení zdravotného stavu, lokálne ošetrovanie, prípravu stravy, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá neliečiteľných zhubných nádorov.

III. KAPITOLA

CHOROBY KRVÍ A KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV A NIEKTORÉ PORUCHY IMUNITNÝCH MECHANIZMOV (D50 – D89)

D55 – D64 Nutričné, hemolytické, aplastické a iné málokrvnosti

D65 – D69 Poruchy koagulácie, purpura a iné hemoragické choroby

D80 – D89 Určité poruchy imunitného mechanizmu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí podľa druhu a stupňa komplikácií, ako aj podľa priebehu primárneho ochorenia s trvalou potrebou transfúznej liečby, liečby kortikoidmi, imunosupresívami a náhradnej liečby, rozvoja komplikácií – zakrvácanie do kĺbov, podkožia, postihnutie iných orgánov, prípadne systémov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri kontrole priebehu ochorenia a akútnych zmien, prevenciu zápalových ochorení, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu a ošetrovanie úrazov, pravidelné kontroly, liečebnú telesnú výchovu a rehabilitáciu.

IV. KAPITOLA

CHOROBY ŽLIAZ S VNÚTORNÝM VYLUČOVANÍM, VÝŽIVY A PREMENY LÁTOK (E00 – E90)

E00 – E07 Choroby štítnej žľazy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje podľa rezistencie na liečbu, poklesu hmotnosti, zaostávania v psychickom vývoji a somatickom vývoji, postihnutia orgánov, zníženia výkonnosti, prípadne postihnutia systému.

E10 – E14 Cukrová úplavica

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe odborného vyšetrenia vrátane iných konziliárnych vyšetrení podľa charakteru komplikácií so zameraním na celkový telesný rozvoj a duševný rozvoj, funkciu vnútorných orgánov, pokles hmotnosti, zníženie výkonnosti, stabilitu či nestabilitu hladiny glykémie, funkcie zraku, poškodenia nervového, vylučovacieho, srdcovo-cievneho, prípadne dýchacieho systému.

E20 – E35 Choroby z podvýživy a iných nedostatkov vo výžive

E70 – E90 Metabolické poruchy

Závažnosť zdravotného postihnutia ako pri E10 – E14.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní celkového zdravotného stavu, sledovanie merateľných hodnôt, presnú aplikáciu inzulínu v určených dávkach a v určenom čase, denný dozor, prevenciu akútnych zápalových ochorení, prípravu diéty, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie komplikácií. Táto skupina ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť do 15. roku veku dieťaťa.

V. KAPITOLA

DUŠEVNÉ PORUCHY A PORUCHY SPRÁVANIA (F00 – F99)

F10 – F19 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok

F20 – F29 Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

F30 – F39 Afektívne poruchy

F70 – F79 Duševná zaostalosť

F90 – F98 Poruchy správania a emočné poruchy v detstve a počas dospievania

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe psychiatricko-psychologického vyšetrenia. Rozhodujúce je výrazné narušenie sociálneho života, orientácie, intelektu, myslenia, správania a pri úplnom rozpade osobnosti potreba trvalého dozoru pre ohrozenie seba a okolia, autizmus, narušenie sociálnej adaptácie. Pri duševnej zaostalosti je dôležitý vyšší stupeň, t. j. stredný, ťažký a hlboký stupeň duševnej zaostalosti. Pri poruchách psychiky a správania musí ísť o trvalé (nie prechodné) zmeny, presne definované, rezistentné na liečbu, prípadne štádium ochorenia, frekvenciu výskytu atakov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, dozor pre poruchy správania a asistenciu pri doprave, prípravu stravy a kontrolu pri dennej hygiene a toalete, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, a najmä náročný individuálny prístup.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Duševná zaostalosť stredného, ťažkého a hlbokého stupňa.

Duševné choroby a poruchy správania – liečbou málo ovplyvniteľné (ťažké formy).

VI. KAPITOLA

CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU (G00 – G99)

G00 – G09 Zápalové choroby ústredného nervového systému

G10 – G13 Systémové atrofie prvotne postihujúce ústredný nervový systém

G20 – G26 Extrapiramídové poruchy a poruchy hýbavosti

G35 – G37 Demyelinizačné choroby ústredného nervového systému

G40 – G47 Epizodické a záchvatové poruchy

G50 – G59 Poruchy nervov, nervových koreňov a nervových sietí

G60 – G64 Polyneuropatia a iné poruchy periférneho nervového systému

G70 – G73 Poruchy nervovosvalovej platničky a svalů

G80 – G83 Mozgové ochrnutie a iné paralytické syndrómy

G90 – G99 Iné poruchy nervového systému

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe neurologického vyšetrenia vrátane odborných konziliárnych vyšetrení pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení. Dôležité je funkčné postihnutie orgánov, prípadne systémov, akým spôsobom ovplyvňujú sebestačnosť, mobilitu, psychický vývoj a somatický vývoj. Pri záchvatových ochoreniach je dôležité presne určiť frekvenciu a charakter záchvatov, rezistenciu na liečbu. Pri neuralgii trojklaného nervu je dôležitá ťažká forma ochorenia i jeho obojstranné postihnutie. Pri obrne treba diagnostikovať stupeň, jednostranné alebo obojstranné postihnutie, či ide o kompletnú alebo parciálnu formu, definovať komplikácie. Treba presne definovať poruchu hybnosti a samoobsluhy, pri postihnutí dvoch a viacerých končatín ich dominanciu, prípadne presne opísať iné komplikácie (napríklad poruchy vyprázdňovania stolice a moču).

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť pri individuálnej liečebnej telesnej výchove, rehabilitácii, dozor, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, sprevádzanie na invalidnom vozíku, nácvik hybnosti a pohyblivosti, poskytovanie laickej prvej pomoci pri náhlych poruchách vedomia, pri prevencii úrazov, stravovaní, dennej hygieny a toalety, kúpaní, obliekání, pri rehabilitácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Ťažké formy chorôb nervového systému so závažným pohybovým a psychickým postihnutím.

VII. KAPITOLA

CHOROBY OKA A JEHO ADNEXOV (H00 – H59)

H53 – H54 Poruchy videnia a slepota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného očnéo vyšetrenia na oboch očiach po korekcii, či ide o obojstrannú praktickú alebo obojstrannú úplnú slepotu. V prípade iných ochorení oka, prípadne centrálného nervového systému sa posudzuje, či následky sú na úrovni obojstrannej praktickej alebo obojstrannej úplnej slepoty po korekcii.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť, najmä sprevádzanie v neznámom prostredí, prevenciu úrazov, pomoc pri komunikácii, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pomoc pri čítaní, písaní špeciálnym písmom pre nevidiacich, pomoc pri výučbe, zaškolenie v špecializovaných zariadeniach pre nevidiacich a slabozrakých.

VIII. KAPITOLA

CHOROBY UCHA A HLÁVKOVÉHO VÝBEŽKU (H60 – H95)

H80 – H83 Choroby vnútorného ucha

H90 Praktická alebo úplná hluchota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe ušno-nosno-krčného vyšetrenia, foniatrického vyšetrenia vrátane vyšetrenia vestibulárneho aparátu, prípadne aj konziliárneho neurologického vyšetrenia v neurologickej ambulancii v prípade poruchy rovnováhy.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri komunikácii, nácvik reči, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a vyučovanie v špecializovaných školských zariadeniach pre nepočujúcich, prevenciu úrazov, tlmočenie pri posunkovej reči, telefonovaní. Osobitná pomoc sa vyžaduje do 15. roku veku dieťaťa.

IX. KAPITOLA

CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY (I00 – I99)

I05 – I09 Zdlhavé reumatické choroby srdca

I10 – I15 Hypertenzné choroby

I30 – I52 Iné choroby srdca

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného interného alebo kardiologického funkčného vyšetrenia pri ochoreniach v III. – IV. klinickom štádiu ochorenia obehovej sústavy, ktoré vyžadujú intenzívnu domácu liečbu. V prípade porúch srdcového rytmu sú dôležité ťažké formy podľa Lowna, prípadne ich rezistencia na liečbu. Posudkovo významné sú aj stavy po transplantácii srdca.

I60 – I69 Cievne choroby mozgu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného neurologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení podľa lokalizácie poškodenia orgánov alebo systémov (očné, psychiatricko-psychologické vyšetrenie), posudzuje sa najmä postihnutie hybnosti, koordinácia pohybu, psychické zmeny, funkcia postihnutých končatín.

I70 – I79 Choroby tepien, tepničiek a vlásočníc

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí len výnimočne pri závažných uzáveroch veľkých ciev, najmä na končatinách, prevažne horných, ktoré znamenajú funkčnú stratu končatiny, prípadne končatín.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri presnej aplikácii liekov, sledovanie klinického stavu, prevenciu akútnych zápalových ochorení, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, rehabilitáciu, sprevádzanie na invalidnom vozíku, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení. V prípade poruchy reči a vnímania reči si stav vyžaduje pomoc pri komunikácii, pri nácviku čítania a písania.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby obehovej sústavy v štádiu globálnej obehovej nedostatočnosti napriek liečbe.

X. KAPITOLA

CHOROBY DÝCHACEJ SÚSTAVY (J00 – J99)

J40 – J47 Chronické choroby dolných dýchacích ciest

J80 – J84 Iné choroby dýchacích ústrojov postihujúce interstícium

J95 – J99 Iné choroby dýchacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného pľúcneho funkčného vyšetrenia s dôrazom na zistenie ťažkého stupňa dychovej nedostatočnosti, ťažkého stupňa zníženia funkcie pľúc (vyšetrenie krvných plynov), prítomnosti príznakov poškodenia iných orgánov alebo systémov a dýchania modifikovaného trvalou tracheostómiou.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri cielenej aplikácii liekov, liečbe kyslíkom, ošetrovanie záchvatov dýchavice, individuálnu liečebnú telesnú výchovu a dychovú rehabilitáciu, prevenciu sezónneho zhoršenia, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, v prípade tracheostómie pomoc pri komunikácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby dýchacej sústavy v štádiu globálnej dychovej nedostatočnosti napriek liečbe.

XI. KAPITOLA

CHOROBY TRÁVIACEJ SÚSTAVY (K00 – K93)

K50 – K52 Neinfekčný zápal tenkého a hrubého čreva

K70 – K77 Choroby pečene

K86 Chronický zápal podžalúdkovej žľazy

K90 – K93 Iné choroby tráviacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného interného gastroenterologického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa najmä ťažké formy ochorení s poklesom výživy, hmotnosti, celkovým oslabením výkonnosti, obranyschopnosti proti infekciám, zaostávania v psychickom vývoji aj somatickom vývoji, či zdravotný stav vyžaduje mimoriadny diétny režim, upravený príjem stravy alebo ošetrovanie umelého vývodu čreva, či ide o stav po transplantácii pečene.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť najmä pri príprave špeciálnej diétnej stravy, kontrolu stavu výživy, presnú aplikáciu liekov, dodržiavanie životosprávy, tlmenie psychicky nepriaznivých vplyvov, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie pri umelých vývodoch hrubého čreva, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby tráviacej sústavy so zhubným typom výživy v štádiu dekompenzácie.

XII. KAPITOLA

CHOROBY KOŽE A PODKOŽNÉHO TKANIVA (L00 – L99)

L10 – L14 Pľuzgierové (bulózne) dermatózy

L20 – L30 Dermatitídy a ekzémy

L40 – L45 Papuloskvamózne choroby

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného dermatologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení. Posudzujú sa najmä ťažké rezistentné formy kožných ochorení a ich komplikácie pohybového systému, postihnutie odkrytých častí tela, najmä tváre, psychické komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri lokálnej a celkovej liečbe ochorenia kože, tlmenie nepriaznivých vplyvov, ako je zápach, mokvanie, svrbenie, pálenie a tvorba zohyzďujúcich jaziev, tlmenie psychických komplikácií, liečbu komplikácií zo strany pohybového aparátu, tlmenie bolestí, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu, prevenciu proti poraneniam a infekciám.

XIII. KAPITOLA

CHOROBY SVALOVEJ SÚSTAVY A KOSTROVEJ SÚSTAVY A SPOJIVOVÉHO TKANIVA (M00 – M99)

M05 – M14 Zápalové polyartropatie

M15 – M19 Artrózy

M20 – M25 Iné poruchy kĺbov

M30 – M36 Systémové choroby spojivového tkaniva

M40 – M45 Deformujúce dorzopatie

M45 – M49 Spondylopatie

M50 – M54 Dorzopatie

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného odborného neurologického, reumatologického alebo ortopedického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa ťažké formy postihnutia s nepriaznivým vplyvom na psychický vývoj a somatický vývoj, komplikácie zo strany orgánov alebo systémov (nervy, nervové spleti, srdce, pľúca – ich funkcie), či ide o jednostranné alebo viacnásobné postihnutie, či postihnutie podstatne obmedzuje hybnosť končatín, funkciu, pohyblivosť, sebestačnosť a samoobsluhu, či vyžaduje ortopedickú korekciu podporným aparátom alebo operáciu.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii liekov, kontrolu a aplikáciu korekčného aparátu, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pravidelnú rehabilitáciu a individuálnu liečebnú telesnú výchovu, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Výnimočne choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva s trvalým pripútaním na lôžko.

XIV. KAPITOLA

CHOROBY MOČOVEJ A POHLAVNEJ SÚSTAVY (N00 – N99)

N00 – N08 Glomerulárne choroby

N10 – N16 Tubulointersticiálne choroby

N17 – N19 Zlyhanie obličiek

N30 – N39 Iné choroby močovej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného funkčného urologického alebo nefrologického vyšetrenia. Posudzuje sa stredne ťažká až ťažká forma obličkovej nedostatočnosti, stavy po transplantácii obličky a funkcia štetu, ťažká forma inkontinencie moču, prítomnosť umelého vyústenia močovodov von, prípadne do hrubého čreva, vrodený vývod močovodov, komplikácie zo strany iných orgánov alebo systémov pri ťažkých formách ochorení, vplyv na psychický vývoj a somatický vývoj, vplyv na mobilitu, sebestačnosť, dialyzačná liečba a jej komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri príprave diéty, aplikáciu liekov, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie v prípade komplikácií, rehabilitáciu, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, tlmenie komplikácií choroby, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie na lôžku v terminálnom štádiu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby močovej sústavy v terminálnom štádiu zlyhania obličiek.

XVII. KAPITOLA

VRODENÉ CHYBY, DEFORMÁCIE A CHROMOZÓMOVÉ MALFORMÁCIE (Q00 – Q99)

Q00 – Q07 Vrodené chyby nervového systému

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách nervového systému sa posudzujú ako pri poškodení nervového systému.

Q10 – Q18 Vrodené chyby oka, ucha, tváre a krku

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách oka, ucha, tváre a krku sa posudzujú ako pri poškodeníach zraku, sluchu alebo pohybového aparátu.

Q20 – Q28 Vrodené choroby obehovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách obehovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách obehovej sústavy.

Q30 – Q34 Vrodené chyby dýchacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách dýchacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách dýchacej sústavy.

Q35 – Q37 Rázštep pery a rázštep podnebia

Vrodené rázštepy pery a podnebia sa spravidla do jedného roka života dobre upravujú plastickou chirurgickou operáciou.

Q38 – Q45 Iné vrodené chyby tráviacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách tráviacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách tráviaceho systému s tým, že dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť do priaznivej chirurgickej úpravy vrodenej anomálie.

Q60 – Q64 Vrodené chyby močovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách močovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách močovej sústavy.

Q65 – Q79 Vrodené chyby a deformácie svalov a kostí

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách svalov a kostí sa posudzujú ako pri chorobách svalovej, kostrovej sústavy.

Q80 – Q89 Iné vrodené chyby

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri iných vrodených chybách sa posudzujú podľa poškodenia funkcie orgánu alebo systému na základe klinických príznakov.

Q90 – Q99 Chromozómové anomálie nezatriedené inde

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť sa posudzujú podľa klinických prejavov týchto chorôb (napríklad psychiatrické a pohybové).

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie so závažným pohybovým postihnutím a psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

XIX. KAPITOLA**PORANENIA, OTRAVY A NIEKTORÉ INÉ NÁSLEDKY VONKAJŠÍCH PRÍČIN (S00 – T98)**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitnú starostlivosť pri úrazoch, otravách a iných následkoch vonkajších príčin má význam posudzovať po skončení liečby. Posudzujú sa ako pri iných chorobách podľa miesta, funkcie a trvalých následkov.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Trvalé následky poranení, otráv a niektorých iných vonkajších príčin so závažným pohybovým alebo psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

Osobitná kapitola**Vrodené, funkčné a anatomicke chýbanie končatín**

Vzhľadom na špecifickú funkciu končatín stavy, ktoré vyvoláva chýbanie končatín, patria do

vrodených chýb alebo chýb získaných väčšinou po úrazových stavoch buď s funkčným, alebo s anatomickým chýbaním končatiny alebo končatín.

Zdravotný stav sa posudzuje na základe traumatologického, neurologického alebo ortopedického vyšetrenia. Pri hornej končatine je dôležité posúdiť najmä úchopovú funkčnosť ruky. Pri dolnej končatine je dôležité posúdenie straty alebo amputácie od členka nahor. Pri strate jednej dolnej a hornej končatiny alebo strate oboch horných alebo dolných končatín (funkčne alebo anatomicky) ide o ťažké postihnutie.

Osobitná starostlivosť

Pri úplných stratách končatiny alebo končatín dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť pri rehabilitácii, individuálnej liečebnej telesnej výchove, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, rehabilitačných ústavov a školských zariadení pre telesne postihnuté deti a mládež, ako aj zaškolenie v nich, tlmenie fantómových bolestí, psychických komplikácií, asistenciu pri nosení protéz.

Príloha č. 3
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

VŠEOBECNÉ VYMERIAVACIE ZÁKLADY V KALENDÁRNYCH ROKOCH PRED ROKOM 2003

Rok	Priemerná mesačná mzda v hospodárstve	Všeobecný vymeriavací základ
1949	792	9 504
1950	854	10 248
1951	903	10 836
1952	940	11 280
1953	1 036	12 432
1954	1 125	13 500
1955	1 148	13 776
1956	1 202	14 424
1957	1 235	14 820
1958	1 262	15 144
1959	1 281	15 372
1960	1 330	15 960
1961	1 368	16 296
1962	1 362	16 344
1963	1 375	16 500
1964	1 423	17 076
1965	1 456	17 472
1966	1 510	18 120
1967	1 594	19 128
1968	1 733	20 796
1969	1 863	22 356
1970	1 910	22 920
1971	1 980	23 760
1972	2 065	24 780
1973	2 133	25 596
1974	2 203	26 436
1975	2 271	27 252
1976	2 338	28 056
1977	2 412	28 944
1978	2 483	29 796
1979	2 549	30 588
1980	2 606	31 272
1981	2 642	31 704
1982	2 695	32 340
1983	2 745	32 940
1984	2 790	33 480
1985	2 843	34 116
1986	2 888	34 656
1987	2 941	35 292
1988	3 020	36 240
1989	3 142	37 704
1990	3 278	39 336
1991	3 770	45 240
1992	4 543	54 516
1993	5 379	64 548
1994	6 294	75 528
1995	7 195	86 340

1996	8 154	97 848
1997	9 226	110 712
1998	10 003	120 036
1999	10 728	128 736
2000	11 430	137 160
2001	12 365	148 380
2002	13 511	162 132

Príloha č. 4
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

**PERCENTUÁLNA MIERA POKLESU ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI PODĽA DRUHU ZDRAVOTNÉHO
POSTIHNUTIA ORGÁNOV A SYSTÉMOV**

PERCENTUÁLNA MIERA POKLESU ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI
podľa druhu zdravotného postihnutia orgánov a systémov

Kapitola I – INFEKČNÉ a PARAZITÁRNE CHOROBY

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Vírusové infekcie a bakteriálne choroby, zoonózy, protozoálne choroby, rickettsiázy, helmintózy, mykózy, lues a ich následky	
	a) ľahké formy s funkčným obmedzením ľahkého stupňa, so zníženou výkonnosťou organizmu	20 – 30
	b) stredne ťažké formy s postihnutím funkcie niektorých orgánov, systémov alebo formy chronické, pomaly progredujúce s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu	40 – 50
	c) ťažká forma s postihnutím funkcie orgánov a systémov s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu	60 – 75
	Posudkové hľadisko: Ak infekčná choroba vyvolá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, určí sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa prevažujúceho funkčného postihnutia orgánu (systému) a vplyvu na celkovú výkonnosť organizmu.	
2.	Ochorenia vírusom získanej ľudskej imunodeficiencie (HIV)	
2.1.	AIDS s ťažšími alebo občasnými klinickými príznakmi, so značným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu	20 – 30
2.2.	AIDS, úplne rozvinutý, s orgánovými komplikáciami a zlyhávaním imunity	70 – 80
	Posudkové hľadisko: HIV pozitivita bez klinickej symptomatológie nepredpokladá pokles schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti. Sprievodné duševné prejavy sa posúdia psychologickým a psychiatrickým vyšetrením.	
3.	Tuberkulóza a iné mykobakteriázy	
3.1.	Tuberkulóza dýchacieho ústrojenstva	
	a) počas aktívneho štádia ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažkého stupňa alebo s komplikáciami	50 – 75
	b) počas aktívneho štádia ochorenia, bez obmedzenia pľúcnych funkcií a výkonnosti organizmu	20 – 30
	c) tuberkulóza v inaktívnom štádiu, bez poruchy dýchacích funkcií	10
3.2.	Tuberkulóza iných orgánov a systémov	
	a) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažkého stupňa s komplikáciami (tuberkulózne spondylodiscitídy)	50 – 75
	b) počas aktivity ochorenia, bez funkčného obmedzenia	20 – 30

	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity ochorenia, obmedzenia pľúcnych funkcií a celkového stavu organizmu.	
--	--	--

Kapitola II – CHOROBY KRVÍ a KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pre chorobu krvi a krvotvorných orgánov sa určí podľa závažnosti hematologických zmien, podľa porúch orgánových funkcií, pôsobenia na iné orgány a podľa vplyvu na celkový stav organizmu.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Strata sleziny (bez prítomnosti krvnej choroby)	10
2.	Chronická lymfatická leukémia (myeloidná)	
	a) s miernymi prejavmi, v remisii (bez výraznejších ťažkostí, bez celkových symptómov, bez hematologickej liečby, bez známk progresie)	10 – 20
	b) so stredne ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi s potrebou opakovanej hematologickej liečby, znížená výkonnosť organizmu	30 – 50
	c) veľké zväčšenie sleziny, znížená imunita, výrazne znížená výkonnosť organizmu, v sústavnej hematologickej liečbe s opakovanými hospitalizáciami	60 – 70
3.	Plazmocytóm (myelóm)	
	a) s miernymi prejavmi, v remisii bez výraznejších ťažkostí, bez celkových symptómov, bez hematologickej liečby, bez známk progresie	10 – 20
	b) so stredne ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, so zníženou výkonnosťou organizmu	35 – 50
	c) s ťažkými prejavmi, anémia pod 10 g/dl hemoglobínu, typickými bolesťami, osteolýzou, poruchou funkcie obličiek a zníženou výkonnosťou organizmu	70 – 80
4.	Indolentné non-Hodgkinove lymfómy (lymfogranulóm), primárne lokalizovaný non-Hodgkinov lymfóm, Hodgkinov (lymfoproliferatívny) lymfóm	
	a) s ľahkými prejavmi, v remisii, s klinicky a laboratórne priaznivým nálezom, ľahké subjektívne ťažkosti	10 – 20
	b) so stredne ťažkými prejavmi, v remisii, s klinicky a laboratórne stacionárnym nálezom, s podstatným znížením výkonnosti organizmu	45 – 50
	c) s ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, rozsiahly, aktívny proces, v sústavnom liečení, s ťažkým vplyvom na celkový stav organizmu	70 – 80
	Posudkové hľadisko: Po skončení hematologického liečenia treba spravidla do dvoch rokov po stabilizácii zdravotného stavu, od výsledku liečby určiť mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti.	

5.	Malígne lymfómy	
	a) akútne stavy	70 – 80
	b) v remisii, s dvojročnou stabilizáciou, so zníženou imunitou, s miernymi klinickými prejavmi a zníženou výkonnosťou organizmu	35 – 45
	c) pokročilé štádium s ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, s ťažkým vplyvom na celkový stav organizmu	80
6.	Myeloproliferačné ochorenia (napr. polycytémia, trombocytémia, myelofibróza)	
	a) ľahká forma s miernymi prejavmi, v dobrom celkovom stave	10 – 20
	b) v remisii, s dvojročnou stabilizáciou, so zníženou imunitou, s miernymi klinickými prejavmi a zníženou výkonnosťou organizmu	35 – 45
	c) s ťažkými prejavmi, anémia pod 10g/dl hemoglobínu, trombocytopénia pod 80 000/ml, zväčšenie sleziny, polycytémia	60 – 70
7.	Terapeutické odstránenie sleziny pre choroby krvi	
	Chronická autoimúnná trombocytopenická purpura (AITP) počas dlhodobej liečby	35 – 45
8.	Akútna leukémia (lymfatická, myeloidná)	
	a) aktívne prejavy ochorenia	70 – 80
	b) v štádiu remisie, po dvojročnej stabilizácii zdravotného stavu, pri stacionárnom klinickom a laboratórnom náleze, so zníženou výkonnosťou organizmu	60 – 80
9.	Anémie z poruchy tvorby a zvýšeného rozpadu erytrocytov so závažnými prejavmi (pod 10 g/dl hemoglobínu, opakované podávanie transfúzií, trvalá imunosupresívna liečba, podstatné zníženie výkonnosti organizmu)	45 – 55
10.	Aplastická anémia s ťažkou trombocytopéniou (trombocytopénia pod 20 000/ml, granulocytopénia pod 1 000/ml)	60 – 70
11.	Vrodené a získané krvácavé stavy s hematologickou etiológiou	
	a) forma so zriedkavým krvácaním, s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu	10 – 20
	b) s častým (niekoľkokrát ročne) typickým krvácaním, prípadne komplikáciami s krvácaním a podstatným obmedzením výkonnosti organizmu	45 – 50
	c) ťažká forma, spontánne krvácania, krvácanie už pri ľahkých úrazoch, s ťažkým postihnutím pohyblivosti a výkonnosti organizmu	60 – 80

Kapitola III – PORUCHY IMUNITY

ODDIEL A – IMUNODEFICITNÉ STAVY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Imunologické poruchy musia byť dokázané imunologickým vyšetrením. Stupeň a rozsah komplikácií vzniknutých na základe zistenej poruchy musí mať posudkový význam na celkovú telesnú výkonnosť posudzovanej osoby. Autoimunitný (laboratórny) syndróm sa posudkovo nehodnotí (prítomnosť jednej autoprotilátky alebo viacerých autoprotilátok v sére, disproporčné zmeny hodnôt imunoglobulínov, zvýšenie hodnôt cirkulujúcich imunokomplexov, zníženie percenta alebo absolútneho množstva lymfocytov tvoriacich E rozety, napr. pri dysgamaglobulinémii

IV. typu, po prekonaných bakteriálnych a vírusových ochoreniach, pri chronických Epstein-Barrovej virózach, v relapse ochorenia).

Na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti nie je rozhodujúca etiológia poruchy, ale predovšetkým celkový stav a výkonnosť organizmu.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Deficity protilátkovej imunity s postihnutím funkcie lymfocytov B, s častým výskytom mikrobiálnych infekcií (sinusitíd, pneumónií, zápalov močových ciest, adnexitíd a pod.), so zníženou výkonnosťou organizmu	20 – 30
2.	Deficity imunity bunkového typu s defektom alebo znížením množstva T-lymfocytov a s výskytom plesňových a parazitárnych infekcií	20 – 30
3.	Deficity imunity fagocytárneho systému s nedostatkom alebo absenciou fagocytujúcich buniek alebo poruchou jednotlivých fáz fagocytózy, s recidivujúcimi kožnými infekciami, pyogénnymi abscesmi, flegmonóznymi zápalmi a septickými stavmi	20 – 30
4.	Deficity imunity komplementového systému s absenciou, znížením alebo poruchou funkcie jednotlivých komplementových komponentov a podstatným poklesom celkovej výkonnosti organizmu	20 – 30
5.	Kombinované poruchy imunity sprevádzané dlhotrvajúcimi alebo recidivujúcimi infekčnými prejavmi s podstatným znížením celkovej výkonnosti organizmu	20 – 30
6.	Ťažké imunodeficitné stavy s rozsiahlymi a opakovanými alebo aktívnymi infekčnými komplikáciami vzdorujúcimi liečbe, s ťažkým obmedzením výkonnosti organizmu	70 – 80

ODDIEL B – HYPERIMÚNNÉ STAVY

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Systémové ochorenia spojivového tkaniva	
	a) poruchy ľahkého stupňa	10 – 20
	b) poruchy stredného stupňa	30 – 40
	c) poruchy ťažkého stupňa	60 – 70
	Posudkové hľadisko: Pri určení miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa vychádza z funkčného postihnutia organizmu, aktivity chorobného procesu, vplyvu na celkový stav organizmu a prípadných ďalších komplikácií.	

ODDIEL C – CHRONICKÝ ÚNAVOVÝ SYNDRÓM (CFS)

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Chronický únavový syndróm	
	a) stredná forma so závažným poklesom celkovej výkonnosti organizmu	30 – 40
	b) ťažká forma so stratou zárobkovej schopnosti z hľadiska duševných a telesných schopností	70 – 80

	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí pri klinicky dokázanom CFS, s pozitivitou všetkých hlavných kritérií, pri pozitivite aspoň šiestich vedľajších symptómov a aspoň troch fyzikálnych kritérií (podľa Holmesa).	
--	---	--

Kapitola IV – ENDOKRINNÉ CHOROBY, PORUCHY VÝŽIVY A PREMENY LÁTOK

Všeobecné posudkové zásady:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri poruchách látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou závisí od dôsledkov týchto porúch.

Odchýlky od normy v laboratórnych hodnotách nepodmieňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Cukrovka	
	a) kompenzovateľná diétou alebo diétou a perorálnymi antidiabetikami, bez komplikácií	10 – 20
	b) kompenzovateľná, bez komplikácií, s ohľadom na pracovné zaradenie	30 – 40
	c) ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha)	50 – 75
2.	Dna	10 – 20
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia kĺbov a orgánov.	
3.	Poruchy metabolizmu tukov	5 – 10
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia orgánov alebo systémov.	
4.	Alimentárna obezita	
	a) ťažká nadváha – so závažným poklesom výkonnosti organizmu, neovplyvniteľná liečbou a diétou (BMI nad 40)	25 – 35
	b) ťažká nadváha s komplikáciami (ventilačnou poruchou a s postihnutím kardiovaskulárneho systému)	60 – 70
	Posudkové hľadisko: Obezita nepodmieňuje pokles schopnosti zárobkovej činnosti. Následky a sprievodné postihnutia najmä srdciového, pľúcneho systému alebo podporného a pohybového aparátu môžu byť príčinou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti. Hodnotí sa index telesnej hmotnosti (BMI).	
5.	Fenylketonúria	
	a) ľahká forma (bez prejavov poškodenia mozgu)	20 – 30
	b) ťažká forma (s prejavmi poškodenia mozgu)	50 – 70

	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia orgánov a systémov.	
6.	Cystická fibróza (mukoviscidóza) s multiorgánovým postihnutím	
	a) ľahký stupeň (recidivujúce bronchitídy, sinusitídy, bez ventilačnej poruchy alebo porucha ventilácie ľahkého stupňa pankreatická suficiencia bez hepatopatie)	20 – 35
	b) stredný stupeň (chronické zápalové zmeny pľúcneho parenchýmu – pozitívny nález na CT pľúc, chronická sinusitída, nazálna polypóza, ľahká alebo stredne ťažká ventilačná porucha, klinické prejavy pankreatickej insuficiencie pred substitučnou liečbou, hepatopatia)	45 – 60
	c) ťažký stupeň (chronické zápalové zmeny pľúcneho parenchýmu – CT nález difúzných bronchiektázií a príp. hyperinflácie pľúc, stredne ťažká až ťažká ventilačná porucha pred štandardnou liečbou, chronická sinusitída prípadne aj nazálna polypóza, klinické prejavy pankreatickej insuficiencie pred substitučnou liečbou, hepatopatia, progresia ochorenia napriek stálej komplexnej intenzívnej liečbe s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu)	75 – 80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov.	
7.	Postihnutia hypofýzy	
7.1.	Hypopituitarizmus dospelých (insuficiencia predného laloka hypofýzy, Simmondsova kachexia, Sheehanov syndróm, posthypofyzektomický syndróm)	
	a) s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu, pri dobrej hormonálnej substitúcii	10 – 20
	b) s ťažkým obmedzením výkonnosti organizmu pri substitučnej hormonálnej liečbe	50 – 80
7.2.	Hypofyzárny nanizmus (telesná výška nedosahuje 120 cm)	45
7.3.	Akromegália	
	a) s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu	5 – 10
	b) s komplikáciami (artropatia, postihnutie srdca, adynamia)	40 – 50
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa adynamie a prítomných orgánových komplikácií.	
7.4.	Gigantizmus	5 – 10
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa zníženej svalovej sily.	
7.5.	Diabetes insipidus kompenzovaný substitučnou liečbou, ak príčinou choroby nie je nádorové ochorenie	10 – 20
7.6.	Nádory hypofýzy	
	a) počas chirurgickej a onkologickej liečby	80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch) so závažnejšími komplikáciami	30 – 55

	Posudkové hľadisko: Posudzuje sa typ nádoru, neurologická symptomatológia, vplyv na psychiku, zmyslové funkcie a hormonálnu aktivitu.	
8.	Hypotalamické syndrómy s endokrinnou manifestáciou	
	a) v kompenzovanom stave	10 – 20
	b) pri rozvinutých komplikáciách, pri podstatnom obmedzení výkonnosti organizmu	30 – 60
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa druhu poruchy s ohľadom na prítomné komplikácie (poruchy prijímania potravy a tekutín, obezitu, vegetatívne poruchy, galaktoreu a pod.).	
9.	Poruchy funkcie štítnej žľazy	
9. 1.	Hyperfunkcia štítnej žľazy	
	a) ľahkého stupňa, kompenzovaná liečbou (prevažne vegetatívne poruchy)	5 – 10
	b) stredného stupňa, s pretrvávajúcimi orgánovými a psychickými zmenami	30 – 50
	c) ťažkého stupňa, chudnutie, tyreotoxické poškodenie srdca, závažné očné postihnutia, psychické zmeny vyžadujúce odbornú psychiatrickú liečbu	60 – 70
9.2.	Hypofunkcia štítnej žľazy	
	a) dlhodobo kompenzovaná substitúciou (stavy po operáciách štítnej žľazy s miernymi poruchami)	5 – 10
	b) nedostatočne kompenzovaná substituálnou liečbou, s prítomnými komplikáciami a s obmedzením výkonnosti organizmu	25 – 35
9.3.	Zhubný nádor štítnej žľazy	
	a) počas onkologickej liečby	70 – 80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 40
10.	Poruchy funkcie nadobličiek	
10.1.	Chronická insuficiencia kôry nadobličiek	
	a) ľahká forma (rýchla unaviteľnosť organizmu, ortostatické poruchy, bez významnejšieho obmedzenia výkonnosti organizmu)	10 – 20
	b) stredne ťažká forma (podstatné zníženie výkonnosti organizmu a nedostatočná reakcia na záťaž pri trvalej substituálnej liečbe)	30 – 40
	c) ťažká forma (adynamia, poruchy elektrolytového, vodného metabolizmu, metabolizmu cukrov, so stratou hmotnosti, ťažkými žalúdočnými a črevnými prejavmi, málo účinná substituálna liečba)	60 – 70
10.2.	Hyperfunkcia kôry nadobličiek	
	a) Cushingov syndróm (vysoký krvný tlak, cukrovka, srdcová nedostatočnosť, osteoporóza, myopatia, psychotické prejavy)	60 – 80
	b) Connov syndróm (neovplyvniteľný vysoký krvný tlak, hypokaliémia, závažné poruchy srdcového rytmu, myopatia). Adrenogenitálny syndróm (vysoký krvný tlak, maskulinizácia, hypokaliémia)	60 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na funkčné zmeny	20 – 30

	Posudkové hľadisko: Cushingov syndróm (iatrogénny) sa na účely určenia miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti z posudkového hľadiska nehodnotí. Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich symptómov z poškodenia orgánov alebo systémov (hypertenzia, insuficiencia srdca, diabetes mellitus, osteoporóza, psychické zmeny, svalová slabosť).	
10.3.	Hyperfunkcia drene nadobličiek	
	a) pri závažných prejavoch (paroxyzmálne alebo trvalé zvýšenie krvného tlaku, poruchy srdcového rytmu, psychické zmeny, strata hmotnosti, počas chirurgickej liečby, v prípadoch neúspešnej farmakologickej liečby)	60 – 80
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (s prihliadnutím na funkčné zmeny a pretrvávajúce symptómy)	20 – 30

Kapitola V – DUŠEVNÉ CHOROBY A PORUCHY SPRÁVANIA

Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri stanovení poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je potrebné prihliadnuť na vývoj osobnosti v afektívnej, emocionálnej oblasti, na schopnosti adaptácie, na vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Organické duševné poruchy, poruchy intelektu, emotivity, afektivity (organický psychosyndróm, perinatálne poškodenie, Alzheimerova demencia, Pickova demencia pri Creutzfeldtovej-Jakobovej chorobe, Huntigtonovej chorobe a pod.)	
	a) stredne ťažké formy	30 – 45
	b) ťažké poruchy (ťažká demencia)	50 – 80
2.	Schizofrénia, poruchy schizotypové a poruchy s bludmi	
	a) stredne ťažké formy	35 – 45
	b) ťažké formy (floridný proces, ťažké posprocesuálne formy)	50 – 80
3.	Poruchy nálad (manické, depresívne, periodické)	
	a) stredne ťažké formy	35 – 45
	b) ťažké formy	50 – 80
4.	Neurotické, stresové a somatomorfné poruchy	
	a) stredne ťažké formy	15 – 20
	b) ťažké formy (napr. ťažké obsedantné neurózy)	60 – 70
5.	Poruchy osobnosti a poruchy správania	
	a) stredne ťažké narušenie osobnosti s miernym obmedzením výkonnosti organizmu	20 – 30
	b) ťažké narušenie osobnosti so závažným obmedzením výkonnosti organizmu, dezintegrácia	50 – 80
6.	Mentálna retardácia	
	a) ľahká mentálna retardácia (horné, stredné a dolné pásmo, IQ v pásme 50 – 69, s prihliadnutím na sociálnu prispôsobivosť)	40 – 60

	b) stredná mentálna retardácia (IQ v pásme 35 – 49)	80
	c) ťažká mentálna retardácia (IQ v pásme 20-34)	90
	d) hlboká mentálna retardácia (IQ pod 20)	100
7.	Duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok (alkoholizmus, toxikománia)	
	a) stredne ťažká forma (do dvoch rokov od vzniku)	20 – 35
	b) ťažká forma	50 – 60
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich symptómov z orgánového alebo psychického postihnutia uvedeného v tejto prílohe.	
8.	Syndrómy porúch správania spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktormi (mentálna anorexia, sexuálne poruchy, ktoré nie sú spôsobené organickou poruchou alebo chorobou)	
	ťažké poruchy, poruchy ohrozujúce život, nevládnuteľné primitívne pudové správanie, stavy v ústavnom liečení alebo stavy s ťažkou poruchou výživy a podstatným znížením výkonnosti organizmu (adynamia, anémia, hypoproteinémia)	70 – 80

Kapitola VI – CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU

ODDIEL A – POSTIHNUTIE MOZGU

Všeobecné posudkové hľadisko:

Poškodenie mozgových funkcií sa prejavuje znížením vstieplivosti a koncentrácie, unaviteľnosťou, poruchami orientácie, stratou schopnosti adaptácie, psychickou a vegetatívnou labilitou (napr. poruchy spánku, afektívna labilita, vazomotorické poruchy, bolesti hlavy a pod.).

Porucha osobnosti na báze porúch funkcií mozgu je charakteristická oploštením záujmov, otupením osobnosti, degradáciou osobnosti s poruchami nálad a ich ovládaním, s obmedzením schopnosti náhľadu, kritiky a kontaktu s okolím, od ľahkých až po najťažšie zmeny osobnosti.

Postihnutie mozgu môže byť spôsobené poruchou vývoja mozgu, pôsobením vonkajšieho násillia (úrazu), choroby, toxických vplyvov, poruchami krvného zásobenia. Rozhodujúce na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je rozsah a stupeň pretrvávajúcích neurologických symptómov s ohľadom na neurologický nález (dokázanými pyramidovými javmi zánikovými a iritačnými), psychické zmeny s prihliadnutím na premorbidnosť osobnosti.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu (encefalopatia, demencie cievnej etiológie, ložiskové ischémie mozgu, krvácanie do mozgu)	
	a) ľahká forma	20 – 30
	b) stredne ťažká forma	35 – 45
	c) ťažká forma s narušením integrity mozgových funkcií	60 – 75
2.	Periférna paréza n. facialis	
	a) jednostranná kompletná obrna alebo zohyzďujúca svalová kontraktúra	10 – 20
	b) obojstranná kompletná obrna s trvalými komplikáciami	30 – 40
3.	Čiastočné a úplné mozgové obrny (parézy, plégie pyramidového a extrapyramidového pôvodu, detská mozgová obrna, hydrocephalus, hodnotí sa dominantnosť končatiny)	

	a) ľahké parézy dvoch končatín (frustné), prípadne akroparézy	10 – 20
	b) stredne ťažké parézy dvoch končatín	30 – 50
	c) ťažké parézy dvoch končatín	60 – 70
	d) plégia dvoch končatín	80
4.	Epileptické záchvaty a iné záchvatovité ochorenia, hodnotí sa frekvencia záchvatov, typ záchvatov, EEG nález, sprievodné psychické poruchy	
	a) ľahká forma: generalizované záchvaty minimálne 1-krát ročne, parciálne záchvaty minimálne 1-krát mesačne	10 – 20
	b) stredne ťažká forma: generalizované záchvaty minimálne 1-krát mesačne, parciálne záchvaty minimálne 1-krát týždenne	30 – 40
	c) ťažká forma: generalizované záchvaty častejšie ako 1-krát mesačne, parciálne záchvaty častejšie ako 1-krát týždenne, so sprievodnými psychickými zmenami	50 – 60
	d) série generalizovaných alebo parciálnych záchvatov s ťažkým stupňom psychického postihnutia, s rezistenciou na liečbu	70 – 80
	e) po troch rokoch od zániku záchvatov pri ďalšej nutnosti antikonvulzívnej liečby (pre pretrvávajúcu pohotovosť k záchvatom)	10
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa typu, počtu záchvatov a prípadných povahových zmien.	
5	Narkolepsia, hypersomnia	
	a) ľahká forma, neobmedzujúca výkonnosť	10 – 20
	b) ťažká forma, obmedzujúca výkonnosť	30 – 50
6.	Stavy po subarachnoideálnom krvácaní, aneuryzmy mozgových ciev	
	a) ľahké poruchy	5 – 15
	b) stredne ťažké poruchy	25 – 50
	c) ťažké poruchy	65 – 80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výsledného funkčného neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu s prihliadnutím na lokalizáciu aneuryzmy, zdroj krvácania a vykonaný operačný zákrok.	
7.	Roztrúsená mozgomiechová skleróza	
	a) ľahké formy, bez výraznejšej poruchy funkcie (benígne formy, spinálne, očné, vestibulárne poruchy, dyzestézie, jeden atak choroby, Kurtzkého škála 1 – 2)	10 – 20
	b) ľahké formy obmedzujúce výkonnosť organizmu (ľahké centrálné hemiparézy, ľahké spastické paraparézy, Kurtzkého škála 3)	30 – 50
	c) stredne ťažké formy s poruchou motoriky a zníženou výkonnosťou organizmu (Kurtzkého škála 4)	50 – 60
	d) ťažké formy s poruchami motoriky (vrátane zvieráčov, Kurtzkého škála nad 4)	70 – 80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa neurologického nálezu (Kurtzkého škála), aktivity choroby a klinického priebehu.	

8.	Parkinsonova choroba	
	a) ľahká forma s ojedinelými mimovoľnými pohybmi, so znížením pohyblivosti	20 – 30
	b) stredne ťažká forma	40 – 50
	c) ťažká forma, s tremorom, rigiditou a bradykinézou	60 – 80
9.	Stavy po cievnych mozgových príhodách (prechodné ischemické ataky, hemoragické ikty a pod.)	
	a) ľahké formy	5 – 15
	b) stredne ťažké formy	30 – 50
	c) ťažké formy (hemiparézy ťažkého stupňa, organický psychosyndróm)	60 – 75
	d) osobitne ťažké formy (s ťažkým poškodením mozgových funkcií, hemiplégie končatín, organický psychosyndróm a pod.)	80 – 100
10.	Zápalové choroby mozgu a miechy, neurodegeneratívne ochorenia, polyradikuloneuritidy a polyneuropatie	
	a) ľahké formy	15 – 30
	b) stredne ťažké formy	40 – 60
	c) ťažké formy	70 – 80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výslednej poruchy funkcie centrálnej nervovej sústavy a periférnej inervácie s prihliadnutím na neurologický, psychiatrický a psychologický nález, celkovú výkonnosť organizmu a diagnostikované ďalšie komplikácie.	
11.	Mozgové nádory	
	a) po odstránení nádoru počas onkologickej liečby	70 – 75
	b) neliečiteľné formy so stredne ťažkým až ťažkým poškodením mozgu	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu, s ľahkým reziduálnym neurologickým nálezom (spravidla po dvoch rokoch)	50 – 70
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu, prípadne zmyslových porúch, s ohľadom na možnosti operačného zákroku a výsledku onkologickej liečby.	

ODDIEL B – POŠKODENIA MIECHY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa nervových porúch – parézy (plégie) na končatinách, porúch močového mechúra a konečníka. Hodnotí sa postihnutie dominantnej končatiny a stupeň parézy (plégie).

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Monoplégia	50
2.	Hemiplégia	75
3.	Paraplégia	75

4.	Kvadruplégia	100
5.	Monoparéza	
	a) ľahká	20 – 25
	b) stredne ťažká	30 – 40
	c) ťažká monoparéza až plégia	45 – 50
6.	Hemiparéza	
	a) ľahká	20 – 30
	b) stredne ťažká	40 – 50
	c) ťažká hemiparéza až plégia	75
7.	Paraparéza	
	a) ľahká	20 – 30
	b) stredne ťažká	35 – 50
	c) ťažká paraparéza až paraplégia	75
8.	Kvadruparéza	60 – 90

Kapitola VII – CHOROBY ZMYSLOVÝCH ORGÁNOV

ODDIEL A – ZRAK

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa zrakovej ostrosti dosiahnutej s korekciou do blízka a do diaľky, vyšetrením perimetra (zorného poľa) s ohľadom na intelektové schopnosti.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Stredná slabozrakosť (zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou menej ako 6/18, ale viac ako 6/60; 3/10 – 1/10, kategória 1)	35 – 45
2.	Ťažká slabozrakosť (zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 6/60 a menej, ale viac ako 3/60; 1/10 – 10/20, kategória 2)	50 – 60
3.	Veľmi ťažká slabozrakosť (zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 3/60 a menej, ale viac ako 1/60; 1/20 – 1/50, kategória 3)	65 – 75
4.	Praktická slepota (zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 1/60, 1/50 až svetlocit alebo zúženie zorného poľa do 5 stupňov okolo centrálnej fixácie, aj keď centrálna ostrosť nie je postihnutá, kategória 4)	80
5.	Úplná slepota (strata zraku zahŕňajúca stavy od úplnej straty svetlocitu až po zachovanie svetlocitu s chybnou svetelnou projekciou, kategória 5)	90
6.	Chyby zorného poľa	
	a) malé defekty zorného poľa	10 – 15
	b) obojstranné polovičné alebo kvadrantové defekty alebo koncentrické zúženie zorného poľa na 30 – 10 stupňov	50 – 60

	c) obojstranné koncentrické zúženie zorného poľa na 10 – 5 stupňov	70 – 90
	d) centrálné skotómy znižujúce zrkovú ostrosť najmä do blízka (nemožnosť čítania tlače bežnej veľkosti)	40 – 60
7.	Strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku	45
8.	Obrna hornej mihalnice s úplným uzatvorením očnej štrbiny, prípadne blefarospasmus, paraspasmus facialis, lagofthalmus	30 – 40
9.	Obrny očných svalov na jednom oku, ak je oko vylúčené z videnia	30 – 40
10.	Iné poruchy videnia	
	a) trvalé diplopie pri pohľade dopredu	30 – 40
	b) strata binokulárneho videnia	10 – 20
11.	Iné poruchy a choroby oka	
11.1.	Lahké, ustálené formy bez poruchy funkcie oka	5 – 15
11.2.	Lahké, dlhotrvajúce alebo ustálené formy čiastočne poškodzujúce funkciu oka, ktoré majú vplyv na pracovné zaradenie	
	a) jednostranné	20 – 30
	b) obojstranné	40 – 50
11.3.	Ťažké, dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvale poškodzujúce zrakové funkcie	
	a) jednostranné	40 – 50
	b) obojstranné	60 – 70
12.	Zhubný nádor oka	
	a) počas onkologického liečenia	70 – 80
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla do dvoch rokov)	40 – 60

ODDIEL B – SLUCH

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa miery zníženia sluchu pre reč, prítomnosti ušných šeles-tov, bolestí, porúch rovnováhy, závratov alebo porúch reči.

Porucha sluchu sa hodnotí v % podľa Fowlera na frekvencii 500 – 4 000 Hz.

Úplná hluchota znamená, že sluchovo postihnutý s akýmkoľvek zosilnením zvuku nevníma zvuk, len prípadné vibrá-cie (strata počutia 100 %, viac ako 90 dB).

Praktická hluchota znamená, že sluchovo postihnutý vybavený načúvacím prístrojom vníma zvuk hovorovej reči (strata počutia 85 – 90 %, viac ako 70 dB), ale nerozumie.

Nedoslychavosť znamená, že sluchovo postihnutý vybavený načúvacím prístrojom v tichej miestnosti, v ktorej úro-veň rušivých zvukov nepresahuje 50 dB, rozumie bez odznenia zmyslu vyslovených jednoduchých viet aspoň na 90 %.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Obojstranná úplná hluchota (100 % podľa Fowlera, 100 dB)	50
2.	Obojstranná praktická hluchota (viac ako 85 % – 90 % podľa Fowlera, viac ako 70 dB)	45
3.	Obojstranná úplná alebo praktická hluchota s ťažkým porušením komunikačných schopností v hovorovej reči a sociálnou dezintegráciou	60 – 80

4.	Obojstranná ťažká nedoslýchavosť (80 % podľa Fowlera, 60 – 65 dB)	35 – 45
5.	Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť (55 % podľa Fowlera, 40 – 45 dB)	20 – 25
6.	Obojstranná ľahká nedoslýchavosť (25 % podľa Fowlera, 30 – 40 dB)	10
7.	Objektivizované poruchy rovnováhy (poruchy vestibulárneho ústrojenstva)	
	a) ľahká forma (ľahká neistota stoja, mierne prejavy závratov pri celodennom zaťažení, pri vyššej psychickej a fyzickej záťaži)	5 – 15
	b) stredne ťažká forma (výraznejšia neistota a prejavy závratov pri celodenných zaťaženiach alebo opakované prudké závraty s vegetatívnymi prejavmi, prípadne s nevoľnosťou, zvracaním pri psychickej a fyzickej záťaži)	15 – 25
	c) ťažká forma (prudké závraty, neistota pri chôdzi, státi a iných fyziologických zaťaženiach, prípadne pri neschopnosti bez opory ísť alebo stáť)	70 – 80
8.	Komplikovaný chronický zápal stredného ucha	20 – 40
9.	Zhubné nádory v oblasti hlavy a krku (nádory jazyka, tonzil a nosohltana)	
	a) po odstránení nádoru, počas onkologickej liečby	80
	b) neliečiteľné formy zhubných nádorov	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) po stabilizácii zdravotného stavu s úplnou stratou hlasu	80

Kapitola VIII – CHOROBY DÝCHACEJ SÚSTAVY

ODDIEL A – CHOROBY HORNÝCH CIEST DÝCHACÍCH

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Stavy po operáciách rázštepov pier, čeľustí, podnebia	15 – 25
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa porúch prehĺtania, prijímania potravy, schopnosti reči a kozmetického defektu.	
2.	Ťažká porucha funkcie jazyka, defekt čeľuste, poruchy artikulácie, žuvania a mimiky s možnosťou prijímať len tekutú stravu	40
3.	Zúženie nosných priechodov, najmä opakované obojstranné polypy, so závažnými poruchami dýchania a čuchu, ak nie je možná korekcia chirurgickou liečbou	10
4.	Alergická alebo vazomotorická nádcha	
	a) ľahké formy bez alergologickej liečby s občasnými klinickými prejavmi a sezónnym výskytom	10

	b) ťažké recidivujúce formy dokázané alergologickým vyšetrením, s častými klinickými prejavmi	15 – 20
5.	Chronický zápal prínosných dutín ťažkého stupňa s komplikáciami (hnisavou sekréciou, prejavmi dráždenia n. trigeminus, tvorbou polypov, vnútroľbovými a očnými komplikáciami)	20 – 40
6.	Úplná strata čuchu a s ňou spojené poruchy chuti	10 – 20
7.	Trvalá tracheostómia, stavy po operačnom odstránení hrtana	40 – 70
8.	Zúženie priedušnice (trachey) klinicky a funkčne významné, s dýchacími ťažkosťami (podľa hodnôt spirometrického vyšetrenia)	50 – 70
9.	Obrna návratného nervu (n. laryngeus recurrens)	
	a) kompenzovaná, s dobrým hlasom	5 – 10
	b) s trvalým chrapotom	15 – 25
	c) obojstranná, s dýchacími ťažkosťami a poruchou hlasu	30 – 50
10.	Porucha artikulácie a iné poruchy reči	
	a) ťažko zrozumiteľná reč	20 – 30
	b) nezrozumiteľná reč	50 – 60

ODDIEL B – CHOROBY DOLNÝCH CIEST DÝCHACÍCH

Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri chronických chorobách priedušiek, pľúc a pohrudnicových zrastov sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa zníženia funkcie pľúc, vplyvu na celkový stav organizmu a podľa vplyvu na iné orgány a systémy (napr. cor pulmonale) a pri chorobách podmienených alergiou.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Chronická obštrukčná choroba pľúc	
	a) štádium I.: mierny (ľahký) stupeň $FEV_1 \geq 80$ % referenčných hodnôt, $FEV_1/FVC < 70$ %	10 – 20
	b) štádium II.: stredný stupeň $50\% \leq FEV_1 < 80$ % referenčných hodnôt	30 – 50
	c) štádium III.: ťažký stupeň $30\% \leq FEV_1 < 50$ % referenčných hodnôt	60 – 80
	d) štádium IV.: veľmi ťažký stupeň $FEV_1 < 30$ % referenčných hodnôt, alebo $FEV_1 < 50$ % referenčných hodnôt a chronické respiračné zlyhanie	85
2.	Bronchiektázie	
	a) ľahká forma, menšieho rozsahu a stupňa morfológického postihnutia bronchiálnej steny; bez trvalého obmedzenia pľúcnych funkcií, občasný kašeľ s prevažne hlienovou expektoráciou; zriedkavé purulentné exacerbácie	10 – 20
	b) stredne ťažká forma s častejšími akútnymi exacerbáciami	30 – 50
	c) ťažká forma so závažným obmedzením pľúcnych funkcií a častými purulentnými exacerbáciami	60 – 70
3.	Bronchiálna astma	

	a) ľahká intermitentná astma príznaky menej než 1-krát týždenne, nočné príznaky nie viac ako 2-krát mesačne, zriedkavé ľahké exacerbácie, normálne funkcie pľúc medzi epizódami FEV1 (PEF) > 80 % referenčných hodnôt alebo najlepšej osobnej hodnoty, variabilita PEF < 20 %, bez potreby pravidelnej protizápalovej liečby	10 – 15
	b) ľahká perzistujúca astma pred začatím adekvátnej liečby, príznaky častejšie ako 1-krát týždenne, ale nie denne, nočné príznaky viac ako 2-krát mesačne, ale menej ako 1-krát týždenne, normálne funkcie pľúc medzi epizódami, FEV1 (PEF) > 80 % referenčných hodnôt; prejavy ako v bode a) pri pravidelnej liečbe nízkymi dávkami inhalačných kortikoidov alebo monoterapii antileukotriénmi	20 – 30
	c) stredne ťažká perzistujúca astma pred začatím adekvátnej liečby, príznaky denne, nočné príznaky najmenej 1-krát týždenne alebo 60 % < FEV1 < 80 % referenčných hodnôt, alebo variabilita PEF > 30 %; prejavy ako v bode a) pri kombinovanej liečbe nízkymi až stredne vysokými dávkami inhalačných kortikoidov s dlhodobou pôsobiacimi inhalačnými betasympatomimetikami, prípadne antileukotriénmi alebo teofylínmi, alebo pri monoterapii vysokými dávkami inhalačných kortikoidov; alebo prejavy ako v bode b) pri pravidelnej liečbe nízkymi dávkami inhalačných kortikoidov alebo monoterapii antileukotriénmi	35 – 50
	d) ťažká perzistujúca astma každodenné príznaky, časté exacerbácie, časté nočné astmatické príznaky, FEV1 < 60 % referenčných hodnôt, pred začatím liečby alebo pri akejkoľvek antiastmatickej liečbe; prejavy ako v bode b) pri kombinovanej liečbe nízkymi až stredne vysokými dávkami inhalačných kortikoidov s dlhodobou pôsobiacimi betasympatikomimetikami, prípadne antileukotriénmi alebo teofylínmi, alebo pri monoterapii vysokými dávkami inhalačných kortikoidov; alebo prejavy ako v bode c) pri pravidelnej liečbe nízkymi dávkami inhalačných kortikoidov alebo monoterapii antileukotriénmi	60 – 90
4.	Zaprášenie pľúc (pneumokonióza uhlíkopov, silikóza, azbestóza)	
4.1.	V počiatočnom klinickom a rtg. štádiu, bez obmedzenia pľúcnych funkcií	10 – 15
4.2.	Rozvinuté štádia ochorenia	
	a) ľahká forma	20 – 30
	b) stredne ťažká forma	40 – 55
	c) ťažká forma	60 – 90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výslednej poruchy pľúcnej funkcie, kardiovaskulárnych komplikácií s prihliadnutím na dynamiku ochorenia.	
5.	Nádory dýchacích ciest, pľúc a medzipleúcia (mediastína)	
	a) po úplnom odstránení nádoru (ľubovoľnou liečbou), bez obmedzenia pľúcnych funkcií	10 – 15
	b) po úplnom odstránení nádoru, s obmedzením pľúcnych funkcií ľahkého stupňa	20 – 30

	c) po úplnom odstránení nádoru, s obmedzením pľúcnych funkcií stredne ťažkého stupňa	35 – 50
	d) po úplnom odstránení nádoru, s obmedzením pľúcnych funkcií ťažkého stupňa	55 – 80
	e) počas onkologickej liečby	70 – 80
	f) nevyliciteľná choroba	90
6.	Sarkoidóza	
6.1	0. – I. štádium:	
	a) bez klinickej symptomatológie, bez funkčného obmedzenia	5
	b) s klinickou symptomatológiou alebo s funkčným obmedzením mierneho stupňa	10 – 20
6.2.	II. – IV. štádium:	
	a) klinické symptómy neprítomné alebo len mierneho stupňa, so žiadnou alebo ľahkou poruchou pľúcnych funkcií	20 – 30
	b) s klinickou symptomatológiou alebo so stredne ťažkou poruchou pľúcnych funkcií	40 – 60
	c) s obmedzením pľúcnych funkcií ťažkého stupňa	65 – 90
7.	Iné choroby pľúc a pohrudnice	
	a) ľahkého stupňa: dýchavica presahujúca obvyklú mieru pri stredne ťažkom zaťažení (napr. rýchla chôdza 5 – 6 km/h, stredne ťažká telesná práca) s miernym zhoršením pľúcnych funkcií	10 – 30
	b) stredne ťažkého stupňa: dýchavica presahujúca obvyklú mieru už pri každodennom ľahkom zaťažení (napr. prechádzka 3 – 4 km/h, chôdza do schodov na prvé poschodie, ľahká telesná práca) alebo zníženie pľúcnych funkcií o nie viac ako o 50 % náležitých hodnôt	40 – 60
	c) ťažkého stupňa: dýchavica už pri minimálnom zaťažení alebo v pokoji; alebo zníženie pľúcnych funkcií o 50 % náležitých hodnôt a viac	65 – 90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov.	

Kapitola IX – CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí na základe funkčných vyšetrení obehovej sústavy (ergometria, echokardiografia v pokoji a po záťaži, angiografia, flebografia, rádionuklidové vyšetrenie a pod.).

ODDIEL A – SRDCOVÉ CHOROBY

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Vrodené alebo získané chlopňové chyby, ischemická choroba srdca, kardiomyopatie, stavy po srdcovom infarkte, stavy po myokarditide, stavy po reumatických ochoreniach a iné	

	a) bez podstatného zníženia výkonu, pri obvyklom telesnom zaťažení (napr. veľmi rýchla chôdza 7 – 8 km/h, ťažká telesná práca, žiadne obmedzenie fyzického výkonu), maximálna záťaž 100 W – NYHA I	10 – 20
	b) s poklesom výkonu pri stredne ťažkom zaťažení (napr. chôdza 4 – 5 km/h, stredne ťažká telesná práca), maximálna záťaž 75 W – NYHA II	35 – 45
	c) s poklesom výkonu už pri bežnom ľahkom zaťažení (napr. prechádzka 3 – 4 km/h, chôdza do schodov na prvé poschodie, ľahká telesná práca), maximálna záťaž 50 W – NYHA III	60 – 80
	d) s poklesom výkonu v pokoji (manifestná pokojová insuficiencia, dlhotrvajúce závažné prejavy dekompenzácie), maximálna záťaž do 25 W – NYHA IV	90
2.	Perikarditídy, myokarditídy, endokarditídy	
	a) po odznení akútneho štádia, bez príznakov poškodenia obehového ústrojenstva	10 – 20
	b) s významnými poruchami výkonnosti obehového ústrojenstva, podľa stupňa poruchy Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klasifikácie NYHA.	
3.	Reumatická horúčka s postihnutím srdca, s trvalými funkčnými zmenami obehového ústrojenstva Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klasifikácie NYHA.	
4.	Angína pectoris (funkčné štádiá podľa NYHA a CCS)	
	a) I. štádium (bez ťažkostí), CCS I.	10 – 20
	b) II. štádium (bolesť len pri väčšej námahe), CCS II.	35 – 45
	c) III. štádium (bolesť už pri malej telesnej námahe), CCS III.	60 – 80
	d) IV. štádium (pokojová bolesť), CCS IV.	90
5.	Chronické cor pulmonale (podľa stupňa hromadenia krvi v pľúcach, pľúcnej hypertenzie, porúch výkonnosti srdcového svalu a pľúc)	
	a) stavy kompenzované	40 – 60
	b) stavy dekompenzované	70 – 90
6.	Poruchy srdcového rytmu	
	a) bez hemodynamických porúch, pri subjektívnych ťažkostiach	5 – 10
	b) s ľahkými hemodynamickými poruchami, pri fibrilácii predsieni, pri nahromadení supraventrikulárnych alebo komorových extrasystol, prípadne pri paroxysmálnej tachykardii, Lown 2	15 – 25
	c) s hemodynamickými poruchami (záťažová insuficiencia), Lown 3	40 – 60
	d) nepriaznivé formy komorových arytmií (napr. extrasystoly v salvách alebo predčasné počas T-vlny), nepriaznivé formy blokády Tawarovho ramienka	70 – 90

7.	Implantácia kardiostimulátora bez podstatného zníženia výkonu	30 – 40
8.	Stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike)	
	a) s dobrým funkčným výsledkom	25 – 35
	b) stavy s poklesom výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení	40 – 50
	c) neschopnosť záťaže	70 – 90
9.	Transplantácia srdca	50 – 75
10.	Hypertenzia	
	a) hypertenzia I – žiadne objektívne orgánové zmeny	10
	b) hypertenzia II – ľahké orgánové zmeny (hypertrofia ľavej komory, angiopatia, proteinúria, vzostup sérového kreatinínu)	15 – 25
	c) hypertenzia III – ťažké orgánové zmeny (zlyhanie ľavej komory srdca, mozgové krvácanie, hypertenzná encefalopatia, retinopatia II)	75 – 90

ODDIEL B – CHOROBY CIEV

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Artériovenózna píšťala s poruchami periférneho prekrvenia	20
2.	Aneuryzmy – cievne výdute (podľa polohy, veľkosti)	
	a) bez funkčnej poruchy (malé periférne aneuryzmy)	10 – 20
	b) disekujúce aneuryzmy aorty a veľké aneuryzmy brušnej aorty a veľkých panvových artérií, aneuryzmy mozgových ciev a stavy po operáciách aneuryziems s funkčnou poruchou a s obmedzením výkonnosti organizmu	60 – 80
3.	Tepnové uzávery, funkčné cirkulačné poruchy (angioneuropatia), uzávery artérií na dolných končatinách (rozdelenie podľa Fontainea)	
3.1.	Štádium I	
	a) s dostačujúcim kolaterálnym obehom, bez ťažkostí alebo s miernymi ťažkosťami (dyzestézie v lýtku alebo v nohe pri rýchlej chôdzi)	10
	b) s obmedzeným kolaterálnym obehom (štádium latencie), nebolestivá chôdza po rovine (Dopplerov tlak na dolnej končatine všeobecne nad 100 mm Hg)	15 – 20
	c) nebolestivá chôdza po rovine 300 m, Dopplerov tlak na dolných končatinách 80 – 100 mm Hg, pri obojstrannom postihnutí	25 – 30
3.2.	Štádium IIa nebolestivá chôdza po rovine nad 300 m, štádium intermitentných klaudikačných bolestí, Dopplerov tlak na dolných končatinách 60 – 80 mm Hg, jedno- alebo obojstranné postihnutie arteriálneho riečišťa	30 – 40

3.3.	Štádium IIb klaudikačné bolesti po menej ako 300 m, Dopplerov tlak na dolných končatinách pod 60 mm Hg, závažný arteriografický nález, nočné bolesti, jedno- alebo obojstranné postihnutie arteriálneho riečišťa	45 – 55
3.4.	Štádium IIc klaudikačné bolesti po 50 metroch chôdze, tlak pod 50 mm Hg na tepnách dolných končatin	60 – 70
3.5.	Štádium III bolestivá chôdza pod 50 m, bolesti v pokoji, ťažké obliterácie tepien, nehmatný pulz	75 – 80
3.6.	Štádium IV bolesti v pokoji s trofickými kožnými zmenami (defekty, nekrózy, gangrény)	80 – 90
3.7.	Tepnové uzávery na horných končatinách, funkčné cirkulačné poruchy (kostoklavikulárny syndróm, syndróm krčného rebra, syndróm m. scalenus ant., hyperabdukčný syndróm), artériosklerotické zmeny a cievne zmeny pri chorobe z vibrácií	
	a) mierny stupeň (záchvaty pocitu chladu na končekoch prstov, zbelenie v chladnom prostredí)	10 – 15
	b) stredný stupeň (záchvaty pocitu chladu stredných a koncových článkov väčšiny prstov v chladnom prostredí, pozitívna chladová skúška)	20 – 35
	c) ťažký stupeň (časté záchvaty, zbelavenie prstov v teplom prostredí, pozitívny Lewis-Prusíkov test, pozitívna chladová skúška)	40 – 50
	d) veľmi ťažký stupeň (trofické zmeny kože a končekov prstov, trvale chladné končeky prstov, pozitívny Lewis-Prusíkov test, pozitívna chladová skúška, rozpad pulzovej krivky, znížený prietok krvi v prstoch rúk)	60 – 70
4.	Stavy po vykonanej operácii cievnych uzáverov alebo by-passe a po perkutánnej endovaskulárnej liečbe	
	a) po revaskularizačných operáciách s dobrým výsledkom	30 – 40
	b) pri stredne ťažkých funkčných poruchách	50 – 60
	c) s ťažkými funkčnými poruchami	70 – 80
	Posudkové hľadisko: Hodnotí sa podľa pretrvávajúceho cievneho postihnutia.	
5.	Krčové žily, posttrombotický syndróm, recidivujúce tromboflebitídy	
	a) s miernym opuchom po záťaži, bez ulcerózných kožných zmien bez výrazných ťažkostí z hromadenia krvi v žilách	10
	b) jednostranné alebo obojstranné postihnutie s výraznými ťažkosťami z hromadenia krvi v žilách, časté viackrát v roku recidivujúce zápaly žíl, dermatitídy	15
5.1.	Postihnutie žilného systému s chronickými recidivujúcimi vredmi, podľa rozsahu a opakovania	
	a) jednostranné	25 – 35
	b) obojstranné	30 – 60

6.	Miazgový (lymfatický) opuch na jednej, prípadne na oboch končatinách	
	a) reverzibilné štádium (bez podstatného obmedzenia funkcie, diferencia objemu do 4 cm), bez kompresívnej bandáže	20 – 25
	b) ireverzibilné štádium (so zväčšením objemu nad 5 cm, s obmedzením pohybu pre väčšiu hmotnosť s ovplyvnením funkcie kĺbov)	30 – 50
	c) elefantiáza (pri neschopnosti používať postihnutú končatinu)	60 – 80

Kapitola X – CHOROBY TRÁVIACEJ SÚSTAVY

ODDIEL A – CHOROBY PAŽERÁKA

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Trakčný divertikul (podľa veľkosti a subjektívnych ťažkostí)	10
2.	Pulzný divertikul	
	a) bez prekážky prijímania potravy, podľa veľkosti a ťažkostí	10
	b) s prekážkou pri prijímaní potravy (podľa vplyvu na celkový stav výživy, anémiu, pokles hmotnosti), ak nie je možná chirurgická liečba	20 – 40
3.	Chronické zápaly pažeráka s gastroezofageálnym refluxom a anémiou	20 – 30
4.	Funkčná alebo organická stenóza pažeráka	
	a) bez prekážky pri prijímaní potravy podľa veľkosti a subjektívnych ťažkostí	10
	b) s prekážkou pri prijímaní potravy (forma spracovania potravy, predĺžený čas jedla)	20 – 40
	c) s ťažkou poruchou stavu výživy a výkonnosti organizmu	50 – 70
5.	Zhubný nádor pažeráka	
	a) po chirurgickom odstránení počas onkologickej liečby	70 – 80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	40 – 60
6.	Úplná náhrada pažeráka, s poruchou príjmu potravy, so stratou na hmotnosti a znížením výkonnosti organizmu	
	a) s funkčnou náhradou	40 – 50
	b) s nefunkčnou náhradou	75 – 80

ODDIEL B – CHOROBY ŽALÚDKA

Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri organických a funkčných ochoreniach žalúdka a čriev sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa stupňa, rozsahu, vplyvu na stav výživy, subjektívnych ťažkostí, orgánových porúch, podľa nutnosti diétného stravo-

vania a ich vplyvu na celkovú výkonnosť organizmu. Alergicky podmienené choroby nespôsobujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Vredová choroba žalúdka a dvanástnika	
	a) sezónne opakované recidívy v posledných troch rokoch, klinicky dokázané (rtg. vyšetrením, fibroskopiou), stavy konzervatívne liečené, ťažkosti v pravidelných intervaloch	5 – 10
	b) často recidivujúce procesy, v medziobdobí s erozívnu gastritídou, konzervatívne liečené, zhojené s výraznou deformáciou a opakovanými dyspeptickými ťažkosťami	20 – 30
	c) operované formy pri trvalých funkčných poruchách a s postupným zhoršením zdravotného stavu, stavu výživy alebo s komplikáciami a zníženou výkonnosťou organizmu	40 – 50
2.	Stavy po operáciách žalúdka (resekcia, spojkové operácie, vagotómia)	
	a) s dobrou funkciou	10 – 20
	b) s komplikáciami (napr. dumpingový syndróm)	25 – 35
	c) s ťažkou poruchou výživy a podstatným znížením výkonnosti organizmu	40 – 50
3.	Zhubný nádor žalúdka	
	a) čiastočné odstránenie žalúdka v ranom štádiu (early cancer T1 NO MO)	50
	b) po resekcii žalúdka počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	40 – 60

ODDIEL C – CHOROBY TENKÉHO ČREVA A HRUBÉHO ČREVA

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Chronický zápal čriev, divertikulóza, čiastočná resekcia čreva alebo iné črevné poruchy, bez klinických prejavov	
	a) s trvalými symptómami (napr. hnačky, spazmy čriev niekoľkokrát denne, obmedzenie výkonnosti organizmu)	20 – 25
	b) so zníženým stavom výživy, pokles hmotnosti, poruchy črevnej pasáže, anémia, krvácanie	30 – 60
2.	Ulcerózna kolitída, idiopatická proktokolitída, Crohnova choroba	
	a) pokojové štádium (žiadne alebo nepatrné zníženie výkonnosti organizmu, výživy, občasné hnačky, žiadne odchýlky v laboratórnych nálezoch)	10 – 20
	b) hemoragické, purulentné štádium (znížená výkonnosť organizmu, poruchy výživy, časté hnačky, poruchy črevnej pasáže, kolonoskopicky dokázaná mierna aktivita, patologický laboratórny nález, recidívy choroby)	30 – 40
	c) floridné štádium s komplikáciami (tvorba vredov a polypov, ťažká malnutícia, fistula, perforácia, poruchy črevnej pasáže s podstatným znížením výkonnosti organizmu)	60 – 70
3.	Črevná malabsorpcia (napr. celiakia, sprue, malabsorpcia spôsobená intoleranciou a pod.)	

	a) bez podstatných klinických prejavov pri diéte a zavedenej terapii	10 – 20
	b) s obmedzením výkonnosti organizmu, poruchou výživy, pri nedostatočnej odpovedi na liečbu a diétny režim	30 – 40
	c) pokročilé formy rezistentné na liečbu, zlý stav výživy, znížená výkonnosť organizmu	50 – 60
4.	Zhubný nádor čreva a konečníka	
	a) po odstránení lokalizovaných črevných nádorov, časti hrubého čreva alebo rekta	50 – 60
	b) s vytvorenou kolostómiou, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	50
	d) s ukončenou liečbou s trvalou kolostómiou	50 – 70
	e) neliečiteľné formy	90
5.	Vyvrátenie konečníka, hemoroidy a rektálna píšťala	
	a) s trvalými príznakmi (hnačky, spazmy, občasné krvácanie alebo sekrécia z konečníka)	10 – 20
	b) s komplikáciami (opakované poruchy pasáže, stav po resekcii čreva, trvalá sekrécia z konečníka)	30 – 50
	c) s úplnou inkontinenciou zvierča	80 – 90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa polohy a rozsahu operovanej časti čreva, vplyvu na zvieráč a črevnú stenu, s prihliadnutím na celkový stav organizmu.	
6.	Fistula v okolí konečníka	
	a) s občasnou sekréciou	10
	b) vyvrátenie konečníka, umelý vývod konečníka, secernujúca sterkonálna znečisťujúca fistula	60 – 80
7.	Zrasty pobrušnice	
	s poruchami pasáže	20 – 30

ODDIEL D – CHOROBY PEČENE, ŽLČOVÝCH CIEST A PODŽALÚDKOVEJ ŽLÁZY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa rozsahu funkčného postihnutia, stavu výživy a nutnosti dodržiavať diétny režim.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Choroby pečene	
	a) ľahkého stupňa	10 – 20
	b) stredne ťažkého stupňa	30 – 40
	c) ťažkého stupňa	60 – 70

	d) stavy so závažným portálnym hromadením krvi, pažerákové varixy, opakované krvácavé stavy, ascites, známky encefalopatie	80 – 90
2.	Stavy po resekcii pečeneového laloka, bez poruchy funkcie	35 – 45
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu.	
3.	Zhubný nádor pečene	
	a) počas onkologickej liečby	70 – 80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
4.	Transplantácia pečene	60 – 70
5.	Choroby žlčníka a žlčových ciest (litiáza, chronické recidivujúce zápaly) s častejšími kolikami (raz za mesiac) a so zápalmi liečenými antibiotikami, s ťažkosťami v medzizáchvatovom období	10
6.	Odstránenie žlčníka	
	s funkčnými poruchami (postcholecystektomický syndróm), pri pretrvávajúcich kolikách	10
7.	Zhubný nádor žlčníka, žlčových ciest alebo papily	
	a) počas onkologickej liečby	70 – 80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
8.	Stavy po chirurgických výkonoch na papile a žlčových cestách (podľa funkčných porúch)	10 – 20
9.	Chronické ochorenia podžalúdkovej žľazy podľa účinku na celkový stav organizmu	
	a) s hnačkami pri diétnych chybách	5 – 10
	b) s častejšími hnačkami, poruchami výživy, dyspeptickými ťažkosťami, občasnými bolesťami	20 – 25
	c) s poruchami výživy, výrazná symptomatológia, zníženie výkonnosti organizmu	30 – 50
	d) ťažká porucha výživy až kachektizácia, zníženie výkonnosti organizmu	60 – 70
10.	Maligny nádor podžalúdkovej žľazy	
	a) počas onkologickej liečby	70 – 80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po dosiahnutí stabilizácie (spravidla po dvoch rokoch)	40 – 50

ODDIEL E – PRIETRŽE

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Slabinová alebo stehenná prietrž (podľa veľkosti a možnosti repoziície)	5 – 10

2.	Pupočná prietrž alebo prietrž v bielej čiare (linea alba) brušných svalov	5 – 10
3.	Prietrž v jazvách po brušnej operácii	
	a) s poruchou funkcie brušných orgánov (pri poruchách pasáže)	10
	b) s rozsiahlym vyklenutím orgánov dutiny brušnej do prietrže, chirurgicky neriešiteľné stavy s vplyvom na kardiopulmonálny systém	60 – 70
4.	Prietrž bránice spôsobujúca refluxnú ezofagitídu	10 – 15

Kapitola XI – CHOROBY MOČOVEJ SÚSTAVY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity zápalového procesu, rozsahu zmien, laboratórnych výsledkov, porúch funkcie uropoetického systému, ktoré treba zistiť špeciálnymi funkčnými skúškami (napr. určením kreatinínu, vyšetrením glomerulárnej filtrácie a koncentračnej schopnosti, urografie, urodynamickým vyšetrením, endoskopiou, sonografiou).

Pri posudzovaní zdravotného stavu sa posudzuje vplyv na iné orgány, vplyv na celkový stav organizmu a jeho výkonnosť.

ODDIEL A – POSTIHNUTIA OBLIČIEK

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Nefrolitiáza bez funkčného obmedzenia, s častými kolikami (infekcia, hematúria)	5 – 10
2.	Postihnutie obličiek bez funkčného obmedzenia, s chorobným nálezom v moči ľahkého stupňa (diskrétna proteinúria, bakteriúria, mikroskopická hematúria)	5 – 10
3.	Postihnutie funkcie obličiek s obmedzením funkcie (bez ohľadu na etiológiu poškodenia)	
	a) ľahkého stupňa (hraničné hodnoty kreatinínu a urey, ľahké zníženie glomerulárnej filtrácie, zníženie tubulárnej filtrácie, zníženie resorpčnej funkcie, žiadna retencia katabolitov)	10 – 20
	b) stredne ťažkého stupňa (mierne zníženie filtračnej a resorpčnej funkcie obličiek, mierna až výrazná retencia katabolitov, mierne klinické príznaky nedostatočnosti obličiek, anémia, osteopatia)	30 – 40
	c) ťažkého stupňa (prítomnosť klinických príznakov nedostatočnosti obličiek zvládnuteľné konzervatívnym liečebným postupom)	60 – 70
	d) úplné zlyhanie obličiek	80
4.	Strata alebo výpad funkcie jednej obličky pri zdravej druhej obličke	20
5.	Strata alebo výpad funkcie jednej obličky s obmedzením funkcie druhej obličky	
	a) ľahkého stupňa	25 – 35
	b) stredného stupňa	50 – 60

	c) ťažkého stupňa (výrazná alterácia celkového stavu, obmedzenie výkonnosti organizmu)	70 – 80
6.	Stavy liečené umelou obličkou (dialýzou) s prihliadnutím na prítomné komplikácie	40 – 80
7.	Zhubný nádor obličky	
	a) počas onkologickej liečby	70 – 80
	b) po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	c) neliečiteľné formy	90
8.	Stav po transplantácii obličky	
	a) do stabilizácie zdravotného stavu (spravidla jeden rok)	70
	b) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na pretrvávajúcu funkčnú poruchu a prípadné komplikácie	30 – 60

ODDIEL B – CHOROBY MOČOVÝCH CIEST

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Chronický zápal močových ciest	5 – 10
2.	Poruchy vyprázdňovania močového mechúra	15 – 25
3.	Zhubný nádor močového mechúra	
	a) po odstránení v ranom štádiu (T1-2 N0 M0)	30 – 40
	b) po odstránení v neskorých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90
4.	Inkontinencia moču	
	a) stresová inkontinencia I. stupňa (odchod moču pri zaťažení)	10 – 15
	b) stresová inkontinencia II. stupňa	30 – 40
	c) úplná inkontinencia moču s prihliadnutím na etiológiu, riešená permanentným katétrom	60 – 70
5.	Umelý vývod moču (bez porúch obličkových funkcií)	
	a) do čreva	40 – 50
	b) navonok (extraabdominálne)	40 – 70
	c) kontinentná náhrada močového mechúra	40 – 70
6.	Chronická píšťala (fistula) tráviaceho, močového a pohlavného ústrojenstva	
	a) chronická píšťala s trvalou miernou sekréciou	20 – 40
	b) chronická píšťala s trvalou sekréciou (stolice alebo hnisavou), s vplyvom na celkový stav organizmu	60 – 80

Kapitola XII – CHOROBY MUŽSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Choroby mužských pohlavných orgánov, dlhotrvajúce zápalové procesy spojené s poruchami močenia	10 – 20
2.	Zhubný nádor penisu	
	a) po odstránení v ranom štádiu (T1-2 N0 M0)	30 – 40
	b) po odstránení v neskorých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90
3.	Zhubný nádor semenníka	
	a) po odstránení lokalizovaného seminómu alebo lokalizovaného zhubného teratómu bez postihnutia uzlín (T1-3 N0 M0)	30 – 40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90
4.	Chronické zápaly prostaty a adenómy prostaty s trvalými poruchami močenia a stavy po operáciách	10 – 20
5.	Zhubný nádor prostaty	
	a) po odstránení vo včasnom štádiu (T1-2 N0 M0)	30 – 40
	b) počas uroonkologickej liečby pokročilého štádia	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90

Kapitola XIII – CHOROBY ŽENSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Choroby prsníka (zápalové ochorenia, benígne nádory, kozmetické záležitosti)	10
	Posudkové hľadisko: Pri posudzovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa prihliada na prípadné obmedzenie funkcie v ramennom kĺbe ako následok operácie (napr. lymfedém, defekty svalov)	
2.	Zhubný nádor prsníka	
	a) po odstránení v štádiu I (T1 N0 M0) alebo po parciálnej resekcii	30 – 40
	b) po odstránení v štádiu II (T2 N1 M0)	50 – 70
	c) po odstránení v pokročilých štádiách – po odstránení prsníka s exenteráciou axily, počas onkologickej liečby	75 – 80

	d) neliečiteľné formy	90
	e) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
3.	Stav po odstránení maternice pre nezhubný nádor, endometriózu a pod.	10
4.	Zhubný nádor maternice (výnimka: carcinoma in situ)	
	a) po odstránení nádoru tela alebo krčka maternice vo FIGO-štádiu Ia a Ib (T1NX M0)	30 – 40
	b) po odstránení nádoru vo FIGO-štádiu II (T2 NX M0)	50 – 70
	c) po odstránení nádoru v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	75 – 80
	d) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	e) neliečiteľné formy	90
5.	Strata vaječníkov pre zápalové ochorenia, nezhubný nádor	10
6.	Zhubný nádor vaječníka	
	a) po odstránení vo FIGO-štádiu Ia a Ib (T1 NX M0)	30 – 40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90
7.	Chronický alebo často sa opakujúci zápal vaječníkov, závesového aparátu maternice alebo maternice	
	a) ľahkého stupňa	5
	b) stredného stupňa	10
	c) ťažkého stupňa, recidivujúce akútne výtoky viackrát do roka, s rozsiahlym palpačným nálezom, nutnosťou opakovanej ATB terapie, s recidivujúcou močovou infekciou, poruchami močenia	15
8.	Endometrióza ťažkého stupňa	20
9.	Pokles steny pošvy, prolaps pošvy alebo maternice	
	a) bez inkontinencie alebo so stresovou inkontinenciou I. stupňa	10
	b) s občasnou inkontinenciou moču	30 – 40
	c) s úplnou inkontinenciou moču, s prihliadnutím na etiológiu a možnosť riešenia permanentným katétrom	70 – 80
10.	Stav po plastickej operácii svalov panvového dna	
	a) s dobrým operačným efektom	10
	b) s funkčným oslabením svalov panvového dna s obmedzením výkonnosti organizmu, bez inkontinencie moču	20 – 25
11.	Craurosis vulvae so sekundárnymi zmenami, vredmi, ekzémami, jazvami	20 – 25
12.	Zhubný nádor pošvy (s výnimkou carcinoma in situ)	
	a) po odstránení vo FIGO-štádiu I (T1 N0 M0)	30 – 40

	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90
13.	Zhubný nádor vonkajších rodidiel (s výnimkou carcinoma in situ)	
	a) po odstránení vo FIGO-štádiu I a II (T1-2 N0 M0)	30 – 40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	d) neliečiteľné formy	90

Kapitola XIV – CHOROBY KOŽE A PODKOŽNÉHO VÄZIVA

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa lokalizácie procesu, vplyvu na celkový stav organizmu, prítomnosť sprievodných príznakov, pohotovosti na recidívy, prípadne na prechod do chronicity. Prihliada sa na sprievodné orgánové alebo systémové zmeny, infekčné komplikácie, vplyv na obmedzenie pohybu a pod.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Infekcie kože a podkožného väziva (chronické pyodermie)	
	a) ohraničené procesy alebo mierne rozšírené do okolia	10 – 15
	b) výrazné prejavy s vplyvom na celkový stav organizmu	30 – 40
	c) rozsiahle, dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe so znížením celkovej výkonnosti organizmu	50 – 60
	d) formy s nepriaznivým priebehom (septické stavy)	70 – 80
2.	Pluzgierové – kožné ochorenia (pemfigus, pemfigoid)	
	a) ohraničené procesy alebo mierne rozšírené do okolia	10 – 15
	b) výrazné prejavy s vplyvom na celý organizmus	30 – 40
	c) rozsiahle, dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe s podstatným znížením výkonnosti organizmu	50 – 60
	d) formy s nepriaznivým priebehom (septické stavy)	70 – 80
3.	Dermatitis, ekzém a erytrodermia	
	a) ohraničené prejavy (predilekčné miesta), stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie	5 – 15
	b) výrazné prejavy s častými exacerbáciami alebo generalizované stabilizované formy	25 – 35
	c) rozsiahle, dlhodobo aktívne formy odolávajúce liečbe so zníženou výkonnosťou organizmu	50 – 60
	d) formy trvalo aktívne, s nepriaznivým priebehom	70
4.	Papuloskvamózne ochorenie (psoriáza, parapsoriáza, lichen)	

	a) ohraničené formy, intenzita procesu malá, zriedkavé exacerbácie alebo formy rozšírené, stabilizované, s dlhodobými remisiami	5 – 15
	b) výrazné prejavy, časté exacerbácie alebo generalizované formy s dlhodobými remisiami	25 – 35
	c) rozsiahle, dlhodobo aktívne formy odolávajúce liečbe s podstatným znížením výkonnosti organizmu	40 – 60
	d) formy s nepriaznivým priebehom alebo so závažným aktívnym kĺbovým postihnutím	70
5.	Urtikária a erytém	
	a) urtikárie často recidivujúce	5
	b) angioedém, často recidivujúci, bez trvalých somatických následkov	5
	c) angioedém trvalého charakteru, so závažnými reziduálnymi následkami, obmedzujúcimi celkovú výkonnosť organizmu (pretrvávajúce lymfedémy, poruchy trofiky s postihnutím pohyblivosti kĺbov)	25 – 40
6.	Ochorenia kože a podkožného väziva spojené so žiarením (chronické expozície, choroby z mechanických, termických, fyzikálnych vplyvov, choroby z radiácie)	
	a) ohraničené procesy, mierne rozšírené, stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie	15
	b) výrazné prejavy na exponovaných častiach tela alebo generalizované stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie	25 – 35
	c) generalizované prejavy alebo formy s nepriaznivým priebehom a nepriaznivou lokalizáciou	40 – 60
	d) formy s nepriaznivým priebehom (napr. nekrotické zmeny)	70
7.	Choroby kožných adnex (ochorenie nechťov, alopecia, acne rosacea a pod.)	
7.1.	Postihnutie všetkých nechťov, s porušením nechťových platničiek	10 – 20
7.2.	Alopecia bez ohľadu na etiológiu	10 – 20
7.3.	Acne vulgaris ťažkého stupňa	10 – 20
7.4.	Acne conglobata s celkovým vplyvom na organizmus (febrilné stavy, artralgie, tvorba fistúl, obmedzenie pohyblivosti)	40 – 60
8.	Iné choroby kože a podkožného väziva (vitiligo, poruchy pigmentácie)	5
9.	Zhubné nádory kože	
	a) po odstránení melanómu v štádiu Ia (T1 N0 M0)	20 – 30
	b) po odstránení zhubných nádorov v štádiách (T1-2 N0-2 M0)	50 – 60
	c) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70 – 80
	d) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30 – 50
	e) neliečiteľné formy	90

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahujú zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti, rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom. Pri chronických zápaloch kĺbov treba prihliadnuť popri poruche funkcie tiež na aktivitu chorobného procesu. Pri celkovej osteoporóze či osteomalácii (napr. pri hormonálnych poruchách, gastrointestinálnych resorpčných poruchách, pri poškodení obličiek) je miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti závislá od rozsahu a stupňa patologických zmien skeletu a z nich vyplývajúcej poruchy funkcie. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri poraneniach svalov a šliach sa určí podľa miery funkčnej poruchy, podľa postihnutia krvného a lymfatického systému. Pri poraneniach fascie sa môžu objaviť ruptúry svalov, ktoré sú však len zriedkavo príčinou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti.

ODDIEL A – ARTROPATIE A INÉ CHOROBY KĹBOV

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Infekčná artropatia, zápalová polyartropatia, reaktívne artritídy, metabolické artropatie	
	a) ľahké formy, zriedka recidivujúce, s miernou poruchou funkcie postihnutého kĺbu, s opakovanými subjektívnymi ťažkosťami, ak je záťažou len dlhé státie a chôdza, resp. schopnosť zaťaženia končatiny	10 – 15
	b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, s poruchou funkcie (obmedzenie funkcie kĺbu o 1/3), so subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym röntgenologickým nálezom, prípadne s dôkazom laboratórnych pozitívnych zápalových parametrov, s postihnutím jedného alebo viacerých kĺbov s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu	25 – 35
	c) ťažké formy, trvale aktívne, progredujúce, liečbou ťažko ovplyvniteľné, s deštruktívnym röntgenologickým nálezom, postihujúce viacero kĺbov	60 – 80

ODDIEL B – OSTEOPATIA A CHONDROPATIA

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Osteoporóza (bez ohľadu na etiológiu), osteomalácia, osteopatia, iné metabolické ochorenia chrbtice a kĺbov	
	a) ľahká forma – metabolické ochorenie kostí zvyšujúce riziko zlomenín a ovplyvňujúce výkonnosť organizmu, osteoporóza stanovená denzitometrickým vyšetrením, T-skóre do -2,5	10 – 15
	b) stredne ťažká forma osteoporózy a iné metabolické ochorenia kostí s prítomnosťou jedného alebo viacerých zlomenín stavcov s následným obmedzením pohyblivosti, vplyvom na statiku chrbtice, občasnými prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu, s podstatným poklesom výkonnosti a značným ovplyvnením pohyblivosti, T-skóre nad -2,5	35 – 45

	c) ťažká forma osteoporózy (T-skóre nad -4,0 so zvýšenou lámavosťou kostí a s patologickými zlomeninami, ťažká deformácia chrbtice a dlhých kostí) a iných metabolických ochorení kostí s prítomnými viacerými zlomeninami stavcov s následným ťažkým obmedzením pohyblivosti, s výraznými deformitami chrbtice s vplyvom na statiku, pretrvávajúcimi alebo častými prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu, bez ohľadu na T-skóre	60 – 70
2.	Sudeckova dystrofia	
	a) mierna forma	15 – 25
	b) ťažká forma alebo nepriaznivá lokalizácia	35 – 45
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa, rozsahu funkčnej poruchy a lokalizácie procesu.	
3.	Chronická osteomyelitída	
	a) ľahkého stupňa (lokalizovaná, s nepatrnou aktivitou procesu, drobné hnisanie vo fistule)	10 – 20
	b) stredného stupňa (mierna trvalá sekrécia z fistuly, známky aktivity v laboratórnych nálezoch)	35 – 45
	c) ťažkého stupňa (časté ataky s horúčkou, zreteľná infiltrácia mäkkých častí, hnisanie a vylučovanie sekvistrov, známky aktivity v laboratórnych nálezoch) s alteráciou celkového stavu	60 – 80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia vyplývajúceho z lokalizácie, rozsahu a aktivity procesu s jej účinkami na celkový stav a prípadné následné choroby (napr. anémiu, amyloidózu).	
4.	Chondrodystrofia	
	a) telesná výška (malý vzrast) nedosahuje 120 cm	40 – 50
	b) s ťažkými deformáciami končatín, hrudníka a obmedzením výkonnosti organizmu, zníženou pohyblivosťou, poruchami ventilácie; telesná výška do 100 cm	70 – 80

ODDIEL C – INÉ CHOROBY MÄKKÉHO TKANIVA, SYNOVIÁLNEJ BLANY A ŠLACHY

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Iné ochorenia mäkkého tkaniva, synoviálnej blany a šlachy	
	a) ľahké formy, zriedka recidivujúce, s miernou poruchou funkcie postihnutého systému, s opakovanými subjektívnymi ťažkosťami, pri záťaži v stojí a pri chôdzi, ak je obmedzená pohyblivosť končatín pri záťaži	10 – 15
	b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, s menšou poruchou funkcie kĺbu (obmedzenie funkcie o 1/3), so značnými subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym röntgenovým nálezom, prípadne s občasným laboratórnym zápalovým nálezom s postihnutím jedného kĺbu i viacerých kĺbov, s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu	25 – 35
	c) ťažké formy, neovplyvniteľné liečbou, trvale aktívne, progredujúce, s výraznými deštruktívnymi röntgenovými zmenami a ťažkou poruchou funkcie, postihujúce niekoľko kĺbov	60 – 80

ODDIEL D – CHOROBY SVALOV**Všeobecné posudkové hľadisko:**

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa poruchy funkcie svalov na jednotlivých končatinách a na trupe – analogicky k nasledujúcim uvedeným pohybovým obmedzeniam a obrnám. Samotné postihnutie svalov (bez ohľadu na etiológiu), ak nemá vplyv na výkonnosť organizmu a pracovné zaradenie, posudkovo sa nehodnotí. Treba prihliadnuť aj na zvláštne poruchy, ako sú nedostatočné telesné proporcie (napr. chondrodystrofia), deformácie končatín, poruchy kĺbových funkcií, svalových funkcií a statiky, neurologické poruchy. Taktiež treba vziať do úvahy stupeň adaptácie a kompenzácie poruchy.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Svalové dystrofie, myopatie, spinálne svalové atrofie a príbuzné syndrómy, myozitidy, systémové ochorenia spojivového tkaniva (lupus erythematosus, dermatomyozitída, systémová skleróza – Behcetova choroba, Sjögrenov syndróm, sklerodermia a ostatné)	
	a) ľahké poruchy s miernou či lokálnou atrofiou, dystrofiou a s obmedzením len pri dlhom státi a chôdzi	30 – 40
	b) stredne závažné poruchy s podstatným obmedzením pohyblivosti a obmedzením výkonnosti organizmu	60 – 70
	c) ťažké poruchy s ťažkým obmedzením pohyblivosti	80 – 90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí bez ohľadu na etiológiu ochorenia, s ohľadom na výslednú poruchu funkcie, pohyblivosti a výkonnosti.	
2.	Syndrómy svalovej paralýzy, myastenia gravis	
	a) okulárna forma	20 – 30
	b) okulobulbárna (anartria, dysfónia, regurgitácia tekutín nosom, diplópia)	60 – 80
	c) mierna generalizovaná forma (stabilizovaná imunosupresívnou liečbou a po tymektómii)	30 – 40
	d) ťažká generalizovaná forma (s dysartriou, dysfágiou, prehĺtacie ťažkosti, s postihnutím celého kostrového svalstva, stav po tymektómii, časté exacerbácie napriek imunosupresívnej liečbe)	60 – 80

ODDIEL E – DORZOPATIA, DEFORMUJÚCA DORZOPATIA A SPONDYLOPATIA

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Stavy po zlomeninách trňových výbežkov alebo priečných výbežkov stavcov	10
2.	Stavy po zlomenine tela stavca, vrodené chyby	
	a) bez účinku na statiku	10
	b) s miernym účinkom na statiku, s deformáciou chrčtice, príznaky v stoji a pri chôdzi	20
	c) s výrazným účinkom na statiku (s obmedzením pohybu v danom úseku), s deformáciou, občasnými prejavmi svalového a nervového dráždenia, slabosťou svalového korzetu	30 – 40

3.	Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách	
	a) bez účinku na statiku	10
	b) s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (napr. syndróm cervikokraniálny, cervikobrachiálny, lumbálny, lumbosakrálny a syndróm sakroiliakálneho sklbenia blokády stavcov), slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku	20 – 35
	c) s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu	40 – 50
4.	Stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice	
	a) s miernym reziduálnym funkčným nálezom	10 – 20
	b) často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu	35 – 45
	c) s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom a trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieračov	70 – 80
5.	Ostatné postihnutia chrbtice (vrodené alebo získané deformácie) s poruchou funkcie	
	a) ľahkého stupňa	10
	b) stredného stupňa (napr. vo viacerých pohybových segmentoch vyjadreným obmedzením až stuhnutím chrbtice, pri skolióze 40 – 75 stupňov pri klínových stavcoch, motýlikovitých stavcoch, pri fixovanom okrúhlom chrbte s tvorbou gibbusu)	35 – 45
	c) ťažkého stupňa (napr. stuhnutie viacerých stavcov chrbtice, používanie trupovej ortézy, ktorá zahŕňa tri časti chrbtice, extrémne skoliózy s otočným sklzom, spondylolistéza so sklzom o 2/3 tela stavca)	60 – 70
6.	Scheuermannova choroba	
	a) s ťažkou poruchou funkcie (akútny stav)	20
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po piatich rokoch)	10
7.	Bechterevova choroba (ankylozujúca spondylartritída)	
	a) ľahkého stupňa	20 – 30
	b) stredného stupňa – IV. stupeň (súčasné stuhnutie niekoľkých častí chrbtice a periférnych kĺbov alebo bedrových kĺbov s pretrvávajúcou klinickou aktivitou a progresiou napriek liečbe, bez ohľadu na stupeň postihnutia chrbtice)	40 – 50
	c) ťažkého stupňa – V. stupeň so stuhnutím viacerých úsekov chrbtice alebo veľkých kĺbov, s poruchami ventilácie	60 – 80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa priebehu, aktivity a funkčných porúch chrbtice, potvrdených rtg. diagnostikou chrbtice.	

ODDIEL F – STAVY PO ÚRAZOCH

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Stavy po zlomeninách kostí lebky (stavy po kraniocerebrálnych poraneniach)	
	a) bez postihnutia mozgových funkcií	5 – 10
	b) ľahká porucha mozgových funkcií	15 – 20
	c) stredne ťažká porucha mozgových funkcií	30 – 40
	d) ťažká porucha s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti	50 – 75
	e) ťažká porucha narušujúca integritu mozgových funkcií	80 – 100
2.	Stavy po zlomeninách čeľuste	
	zle zahojené, s defektom, s ovplyvnením inervácie, žuvania, mimiky, hlasu	10 – 20
3.	Stavy po zlomeninách skeletu hrudníka	
3.1.	Stavy po úrazoch hrudníka, sériové zlomeniny rebier, zlomeniny sterna so závažným obmedzením pohybu hrudníka a hrudnej steny, podľa stupňa poruchy pľúcnych funkcií a srdcovej činnosti	
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa poruchy uvedenej v kapitole VIII oddiele B položke 5 a v kapitole IX oddiele A položke 1.	
3.2.	Následné stavy bez poruchy pľúcnych funkcií a srdcovej činnosti	10
4.	Stavy po úrazoch panvy, zlomeninách panvových kostí a symfýzy, stavy po zlomeninách križovej kosti a kostrče	
	a) ľahké poruchy obmedzujúce dlhé státie a chôdzu, s miernymi subjektívnymi ťažkosťami	10 – 15
	b) stredne ťažké poruchy statiky a dynamiky chrbtice a dolných končatín	30 – 40
	c) ťažké poruchy pohybu, s trvalým dráždením nervov, poruchou funkcie zvieračov, so závažnými parézami a svalovými atrofiami	70 – 80
	Posudkové hľadisko: Porušenie celistvosti panvového pletenca s poruchou statiky a dynamiky chrbtice, funkcie dolných končatín sa posúdi podľa zostávajúcich porúch.	

ODDIEL G – POSTIHNUTIE KONČATÍN

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa rozsahu a straty častí končatín po poranení, vrodených alebo získaných chýb, zostávajúcich následkov po operáciách a úrazoch, zápalových a degeneratívnych ochoreniach. Pri určovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri posudzovaní postihnutia horných končatín treba vychádzať z postihnutia dominantnej končatiny. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri amputačných stratách vychádza z funkcie kýpfov a susedných kĺbov.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Aseptické nekrózy Posudkové hľadisko: Po aktívnom štádiu sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti určí podľa pretrvávajúcej funkčnej poruchy na postihnutom kĺbe končatiny.	
2.	Strata oboch horných končatín od zápästí a vyššie	75 – 80
3.	Strata jednej hornej a jednej dolnej končatiny	75 – 80
4.	Strata jednej hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo krátky kýpeľ ramena	
	a) na dominantnej končatine	75 – 80
	b) na nedominantnej končatine	50 – 70
	c) s menej rozsiahlymi amputačnými stratami hornej končatiny	40 – 60
5.	Stuhnutie ramenného kĺbu v priaznivej polohe pri dobre pohyblivom ramennom pletenci	
	a) na nedominantnej	15 – 25
	b) na dominantnej	25 – 35
6.	Obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu	
	a) na nedominantnej	10 – 15
	b) na dominantnej	15 – 25
7.	Habituálne vyklbenie ramena	
	a) ojedinelé vyklbenie	10
	b) častejšie vyklbenie (alebo vykývaný kĺb) s obmedzením výkonnosti končatiny	
	1. na nedominantnej	15 – 20
	2. na dominantnej	20 – 30
	c) vyklbenia sternoklavikulárne alebo akromioklavikulárne s obmedzením funkcie končatiny	15 – 20
8.	Pseudoartróza kľúčnej kosti	5 – 10
9.	Stav po zlomenine ramennej kosti zhojenej v nepriaznivom postavení so značným obmedzením funkcie končatiny (stavy po vykonanej endoprotéze ramenného kĺbu, s obmedzením pohyblivosti kĺbu)	
	a) na nedominantnej	20 – 30
	b) na dominantnej	30 – 40
10.	Chronická radiálna a ulnárna epikondylitída s poruchou funkcie končatiny pri záťaži (s ľahkým postihnutím motorickej inervácie a poruchami cievneho zásobenia)	
	a) postihnutie jednej končatiny	10 – 15
	b) postihnutie oboch končatín	20 – 25
11.	Stuhnutie v lakťovom kĺbe	
	a) v priaznivom postavení	
	1. na nedominantnej	25 – 35
	2. na dominantnej	35 – 45

	b) v nepriaznivom postavení	
	1. na nedominantnej	45
	2. na dominantnej	45 – 50
12.	Obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe	
	a) ľahkého stupňa, pri voľnej rotačnej pohyblivosti predlaktia	10
	b) ťažšieho stupňa (vrátane obmedzenia rotačnej pohyblivosti predlaktia)	
	1. na nedominantnej	20 – 25
	2. na dominantnej	25 – 35
13.	Izolované obmedzenie rotačnej pohyblivosti predlaktia	
	a) v priaznivom postavení (stredné pronačné postavenie)	
	1. na nedominantnej	10
	2. na dominantnej	20
	b) v nepriaznivom postavení	
	1. na nedominantnej	20
	2. na dominantnej	30
14.	Vykývaný lakťový kĺb	
	a) na nedominantnej	20
	b) na dominantnej	30
15.	Pseudoartróza predlaktia	
	a) na nedominantnej	20 – 30
	b) na dominantnej	35 – 45
16.	Stav po zlomenine vretennej kosti a lakťové zahojenie s ľahkou dislokáciou	10 – 15
17.	Stav po zlomenine kosti/kostí predlaktia (vretennej a lakťovej) zhojené s dislokáciou a s poruchou funkcie susedných kĺbov	
	a) na nedominantnej	25 – 35
	b) na dominantnej	35 – 45
18.	Stuhnutie zápästného kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (ľahká dorzálna extenzia)	10
	b) v nepriaznivom postavení	
	1. na nedominantnej	15
	2. na dominantnej	25
19.	Obmedzenie pohybu v zápästnom kĺbe	
	a) nepatrného stupňa	
	1. na nedominantnej	5
	2. na dominantnej	10
	b) závažnejšieho stupňa	
	1. na nedominantnej	10
	2. na dominantnej	20

20.	Zle zahojené alebo nezahojené zlomeniny zápästných kostí, jednej záprstnej kosti alebo viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky	
	a) na nedominantnej	10 – 30
	b) na dominantnej	35 – 45
21.	Stuhnutie kĺbov palca na ruke v priaznivom postavení	
	a) na nedominantnej	5
	b) na dominantnej	15
22.	Stuhnutie jedného prsta	
	a) na nedominantnej	5
	b) na dominantnej	10
23.	Strata koncového článku a polovice základného článku palca ruky	
	a) na nedominantnej	5
	b) na dominantnej	15
24.	Strata všetkých článkov palca na dominantnej ruke	25
25.	Strata jedného prsta ruky (okrem palca)	10 – 15
26.	Strata troch prstov ruky II + III + IV	
	a) dominantnej končatiny	25
	b) nedominantnej končatiny	20
27.	Strata všetkých desiatich prstov na oboch rukách	70 – 80
28.	Strata úchopovej schopnosti ruky	
	a) na nedominantnej	50
	b) na dominantnej	60 – 70
29.	Nervové poškodenie	
29.1.	Nervové poškodenie hornej končatiny – plexus brachialis	60 – 70
29.2.	Poškodenie hornej časti plexus brachialis	40 – 50
29.3.	Poškodenie dolnej časti plexus brachialis	50 – 60
29.4.	Nervus axillaris	20 – 25
29.5.	Nervus radialis, celý nerv	25 – 35
29.6.	Nervus radialis – stredná časť alebo dolná časť	10 – 20
29.7.	Nervus ulnaris – horná časť alebo dolná časť	25 – 35
29.8.	Nervus medianus – horná časť	25 – 35
29.9.	Nervus medianus – dolná časť	30
29.10.	Nervus radialis a nervus axillaris	35 – 45
29.11.	Nervus radialis a nervus ulnaris	35 – 45
29.12.	Nervus radialis a nervus medianus	35 – 45
29.13.	Nervus radialis, ulnaris a medianus v oblasti predlaktia	40 – 50
30.	Strata oboch dolných končatín v predkolení a vyššie	75 – 80
31.	Strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo s veľmi krátkym kýpťom stehna	60 – 75
32.	Strata jednej dolnej končatiny v stehne	50 – 60

33.	Strata jednej dolnej končatiny	
	a) v predkolení	45 – 50
	b) v priehlavku alebo v Chopartovom kĺbe	40 – 45
34.	Strata palca nohy so stratou hlavičky I. priehlavkovej kosti alebo strata iného prsta	10 – 20
35.	Strata II. – V. prsta alebo I. – III. prsta nohy	15 – 20
36.	Strata všetkých prstov jednej nohy	20 – 30
37.	Strata všetkých prstov oboch nôh podľa stavu kýpťa	30 – 60
38.	Stuhnutie oboch bedrových kĺbov v nepriaznivom postavení	70 – 80
39.	Stuhnutie jedného bedrového kĺbu v priaznivom postavení (flexia 20 stupňov, vonkajšia rotácia 20 stupňov, stredné postavenie medzi abdukciou a addukciou)	30 – 45
40.	Stuhnutie jedného bedrového kĺbu v nepriaznivom postavení	50 – 60
41.	Obmedzenie pohybu bedrových kĺbov	
41.1.	Lahkého stupňa	
	a) jednostranné	10
	b) obojstranné	20
41.2.	Stredného stupňa	
	a) jednostranné	20 – 25
	b) obojstranné	40 – 45
41.3.	Ťažkého stupňa	
	a) jednostranné	40 – 50
	b) obojstranné	70 – 75
42.	Pseudoartróza krčka stehennej kosti	50 – 60
43.	Stavy po zlomenine stehennej kosti (krčka, diafýzy, epikondylu) liečené konzervatívne aj osteosyntézou, príp. endoprotézou	
	a) pri dobrej funkcii končatiny	20 – 30
	b) s porušenou funkciou končatiny (výrazná deformácia, svalová atrofia, porucha motorickej inervácie, skrátenie o 4 cm a viac)	45 – 60
44.	Stavy po vykonanej endoprotéze bedrového, kolenného kĺbu	
44.1.	Jednostranná (totálna endoprotéza)	35 – 45
44.2.	Obojstranná (totálna endoprotéza)	
	a) bez funkčného obmedzenia pohybu	45 – 55
	b) so závažným obmedzením pohybu	60 – 75
	Posudkové hľadisko: Pri endoprotézach kĺbov je miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti závislá od pretrvávajúcej poruchy pohyblivosti a vplyvu záťaže na končatinu (napr. porucha motorickej inervácie, výrazná svalová atrofia, skrátenie končatiny viac ako o 4 cm).	
45.	Stuhnutie oboch kolenných kĺbov	70 – 80
46.	Stuhnutie jedného kolenného kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (ohnutie približne 10 stupňov)	40 – 45
	b) v nepriaznivom postavení	50 – 60

47.	Uvoľnenie väzivového aparátu kolena	
	a) svalovo kompenzovateľné	10 – 20
	b) vyžadujúce spevnenie podporným aparátom podľa postavenia a osovej odchýlky a porušenie funkcie končatiny	25 – 35
	c) nestabilné koleno s pretrvávajúcou instabilitou aj pri používaní podporného aparátu, resp. použitia pevných ortéz	40 – 50
48.	Trvalé následky po vybratí menisku	
	a) pri dobrej stabilite a rozsahu pohybu	10
	b) pri stredne ťažkej poruche	20 – 30
	c) pri ťažkej poruche funkcie kolenného kĺbu	30 – 45
49.	Zlomenina pately nezhojená, s obmedzenou extenziou kolena, neistou chôdzou, nutnosťou používania podporného aparátu	30 – 40
50.	Obmedzenie pohybu v oboch kolenných kĺboch	
	a) ľahkého stupňa	10
	b) stredného stupňa	25 – 35
	c) ťažkého stupňa	50 – 60
51.	Stav po zlomenine tíbie	
	a) dobre zhojená	5
	b) zhojená so skrátením, v nesprávnom uhlovom postavení a s porušenou funkciou končatiny	30 – 40
52.	Pseudoartróza tíbie	30 – 50
53.	Stav po zlomenine vonkajšieho a vnútorného členka	
	a) dobre zahojené	10 – 20
	b) zhojená v nepriaznivom postavení s porušenou funkciou pohybu v končatine	30 – 40
54.	Stuhnutie horného členkového kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (stuhnutie členka v neutrálnom postavení kĺbu)	20 – 35
	b) v nepriaznivom postavení	40 – 50
55.	Stuhnutie dolného členkového kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (stredné postavenie)	15 – 20
	b) v nepriaznivom postavení	30 – 40
56.	Stuhnutie horného a dolného členkového kĺbu	
	a) v priaznivom postavení	35
	b) v nepriaznivom postavení	35 – 45
57.	Pes equinovarus a iné poškodenia funkcie nohy (stavy po zlomenine pätnjej kosti, podľa poruchy funkcie nohy, s ťažkou deformáciou a poruchou chôdze ťažkého stupňa)	
	a) jednostranné postihnutie	30 – 40
	b) obojstranné postihnutie	50 – 60
58.	Nervové poruchy úplné, jednostranné	
58.1.	Plexus lumbosacralis	65 – 70
58.2.	Nervus femoralis	40 – 45

58.3.	Nervus ischiadicus	50 – 70
58.4.	Nervus tibialis	30 – 45
58.5.	Nervus fibularis	30 – 45
	Posudkové hľadisko: V miere poklesu zárobkovej činnosti sú zahrnuté aj poruchy vazomotorické a trofické. Čiastočné poruchy inervácie nervov sa hodnotia tretinovými hodnotami. Stredne ťažké motorické poruchy sa hodnotia polovičnými hodnotami. Senzitívne poruchy inervácie pre celú dolnú končatinu sa hodnotia tridsiatimi percentami. Izolované senzitívne poruchy inervácie sa nehodnotia.	

ODDIEL H – NÁDORY KOSTÍ, SVALSTVA A MÄKKÝCH TKANÍV

Všeobecné posudkové hľadisko:

Ak dôjde v dôsledku onkologickej liečby k amputácii končatiny, určí sa pokles schopnosti zárobkovej činnosti podľa príslušnej kapitoly.

Podobne sa postupuje v prípadoch, keď nádorom alebo jeho odstránením došlo k porušeniu stability nosného alebo pohybového aparátu a k obmedzeniu pohybu.

Položka	Druh zdravotného postihnutia	Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %
1.	Zhubné nádory kostí, svalstva a mäkkých tkanív	
	a) počas onkologickej liečby	80
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	50 – 70
	c) neliečiteľné formy	90

Príloha č. 5
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Ú. v. ES L 39, 14. 2. 1976).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/73/ES z 23. septembra 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/207/EHS o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Ú. v. ES L 269, 5. 10. 2002).
3. Smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 10. 1. 1979).
4. Smernica Rady 80/987/EHS z 20. októbra 1980 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. ES L 283, 28. 10. 1980).
5. Smernica Rady 87/164/EHS z 2. marca 1987, ktorou sa mení a dopĺňa v súvislosti s pristúpením Španielska smernica 80/987/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. ES L 66, 11. 3. 1987).
6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/74/ES z 23. septembra 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 80/987/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. ES L 270, 8. 10. 2002).
7. Smernica Rady 86/613/EHS z 11. decembra 1986 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby vrátane činnosti v poľnohospodárstve a o ochrane samostatne zárobkovo činných žien počas tehotenstva a materstva (Ú. v. ES L 359, 19. 12. 1980).
8. Smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (desiata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 348, 28. 11. 1992).
9. Smernica Rady 96/34/ES z 3. júna 1996 o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke uzavretej medzi UNICE, CEEP a ETUC (Ú. v. ES L 145, 19. 6. 1996).
10. Smernica Rady 97/75/ES z 15. decembra 1997, ktorou sa mení, dopĺňa a rozširuje smernica 96/34/ES o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke, uzavretej medzi UNICE, CEEP a ETUC, na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (Ú. v. ES L 10, 16. 1. 1998).
11. Smernica Rady 97/80/EHS z 15. decembra 1997 o dôkaznom bremene v prípadoch diskriminácie na základe pohlavia (Ú. v. ES L 14, 20. 1. 1998).
12. Smernica Rady 98/52/ES z 13. júla 1998 o rozšírení smernice 97/80/ES o dôkaznom bremene v prípadoch diskriminácie na základe pohlavia na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (Ú. v. ES L 205, 22. 7. 1998).
13. Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000).
14. Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, 22. 3. 2001).

- 1) Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 1a) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 418/2002 Z. z.
- 2) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3) Zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov.
- 4) § 11 Zákonníka práce.
- 5) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6) Napríklad zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.
- 7) § 226 ods. 2 Obchodného zákonníka.
- 8) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení zákona č. 411/2002 Z. z.
- 9a) Zákon č. 391/2004 Z. z. o plate poslanca Európskeho parlamentu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10) Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z.
- 11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 12) § 54 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 13) § 29 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 450/2000 Z. z.
- 14) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení zákona č. 451/2002 Z. z.
- 15) Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.
- 16) § 29a ods. 1 zákona č. 59/1965 Zb. v znení zákona č. 451/2002 Z. z.
- 16a) Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.
- 17) § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov.
- 18) Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 19) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení zákona č. 302/1999 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.
- 21) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov a zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 22) § 76 až 104 Obchodného zákonníka.
- 23) § 652 až 672a Obchodného zákonníka.

- 23a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).
- 24) § 17 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 25) § 34 zákona č. 48/2002 Z. z.
- 26) § 194 zákona č. 311/2001 Z. z.
- 27) § 92 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z.
- 28) § 8f zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.
§ 161 zákona č. 315/2001 Z. z.
- 29) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 30) § 53 ods. 1, 5 až 7 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 31) Zákon č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 209/2002 Z. z.
- 32) § 25 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 33) § 69 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 34) § 7 ods. 1 až 3, 5 a 6 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 35) § 64a zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 36) Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.
- 37) § 51 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 38) Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 39) Zákon č. 154/2001 Z. z. v znení zákona č. 669/2002 Z. z.
- 40) § 10 ods. 2 písm. d) zákona č. 320/2002 Z. z.
- 41) Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení zákona č. 438/2002 Z. z.
- 41a) § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 42) Napríklad zákon č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 42a) Zákon č. 331/2003 Z. z. o voľbách do Európskeho parlamentu v znení neskorších predpisov.
- 43) § 38 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.
- 43a) § 24 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov.
- 44) Napríklad § 136 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.
- 45) Napríklad § 136 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.
- 45a) § 166, § 168 ods. 5 a § 169 zákona č. 311/2001 Z. z.
- 45b) Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.
- 46) Zákon č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.
- 47) Občiansky zákonník.
- 48) § 122 Občianskeho zákonníka.
- 49) § 37 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov.
- 50) § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.
- 51) Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca

a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

53) Napríklad § 162 zákona č. 311/2001 Z. z.

54) § 93 zákona č. 154/2001 Z. z.

55) § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

56) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok.

57) Napríklad zákon č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov.

58) § 24 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

59) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

60) § 85 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 386/1997 Z. z.

60a) Zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.

61) § 214 až 216 zákona č. 311/2001 Z. z.

62) § 196 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z.

63) § 196 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z.

64) § 196 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z.

66) § 2 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

67) § 2 ods. 1, 2 a 5 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

68) Zákon č. 106/1999 Z. z. o hospodárskom a sociálnom partnerstve (zákon o tripartite).
Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

69) Zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

70) Opatrenie Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 236/1993 Z. z., ktorým sa ustanovujú klasifikácie, číselník a register v oblasti štátnej štatistiky v znení opatrenia Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 16/2001 Z. z.

71) Napríklad zákon č. 26/1964 Zb. o vnútrozemskej plavbe v znení zákona č. 126/1974 Zb., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z. a zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z.

72) § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

73) Napríklad § 136 až 144 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

78) § 2 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 499/2002 Z. z. o výške pracovnej odmeny a o podmienkach jej poskytovania obvineným a odsúdeným, o výške peňažnej odmeny za výkon iných prospešných prác a o podmienkach jej poskytovania odsúdeným.

78a) § 11 ods. 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

78b) § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

78c) § 11 ods. 9 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

78d) § 11 ods. 8 a 9 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

79) § 49 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

80) § 142 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

81) Občiansky súdny poriadok.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

82) Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

83) § 524 až 530 Občianskeho zákonníka.

87) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

88) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

89) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

90) § 95 ods. 1 písm. b) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

91) § 94 ods. 1 písm. c) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

91a) § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

91b) § 115 ods. 4 zákona č. 43/2004 Z. z.

91c) § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

92) § 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

93) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.

94) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

95a) § 108a a 108b zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

96) Zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

97) § 61 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

98) § 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

99) § 250l až 250s Občianskeho súdneho poriadku.

100) § 278 a 279 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 69 až 73 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 29b ods. 3 zákona č. 59/1965 Zb. v znení neskorších predpisov.

§ 12b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. v znení zákona č. 451/2002 Z. z.

100a) § 26 ods. 3 zákona č. 43/2004 Z. z.

100aa) Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

100b) Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

101) § 8a ods. 1 písm. r) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

102) Občiansky súdny poriadok.

103) Čl. I § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z. o niektorých opatreniach na zabezpečenie hospodárenia Slovenskej republiky v roku 1995 a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- 104) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 105) Napríklad § 8 ods. 1 Trestného poriadku, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 106) Zákon č. 241/2001 Z. z. v znení zákona č. 418/2002 Z. z.
- 106a) § 64 ods. 4 zákona č. 43/2004 Z. z.
- 106b) § 64a a 64b zákona č. 43/2004 Z. z.
- 107) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
- 108) Napríklad § 56 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).
- 109) § 109 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 110) § 23 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 222/2003 Z. z.
- 111) Zákon č. 306/2002 o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia.
Zákon č. 222/2003 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia.
- 112) § 184 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.
- 113) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 113a) Zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov.
- 114) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov.

